

Dobrý start do života aneb škola pro život

Obsah

Identifikační údaje

- 1. Charakteristika školy**
- 1.1. Velikost a úplnost školy
- 1.2. Charakteristika pedagogického sboru
- 1.3. Dlouhodobé projekty, spolupráce s rodiči a dalšími subjekty

2. Charakteristika školního vzdělávacího programu

- 2.1. Filosofie školy
- 2.2. Pojetí školního vzdělávacího programu
- 2.3. Výchovné a vzdělávací strategie
- 2.4. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- 2.5. Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných
- 2.6. Začlenění průřezových témat, vysvětlivky, zkratky

3. Učební plán I. stupeň

II. stupeň

4. Učební osnovy

- 4.1. Jazyk a jazyková komunikace
  - 4.1.1. Cizí jazyk
    - 4.1.1.1. Anglický jazyk /AJ/
    - 4.1.2. Další cizí jazyk
      - 4.1.2.1. Německý jazyk /NJ/
      - 4.1.2.2. Ruský jazyk /RJ/
    - 4.1.3. Český jazyk a literatura /ČJL/
  - 4.2. Matematika a její aplikace /M/
  - 4.3. Informatika
    - 4.3.1. Informatika /ICT/
  - 4.4. Člověk a jeho svět
    - 4.4.1. Prvouka /PVR/
    - 4.4.2. Přírodověda /PŘD/
    - 4.4.3. Vlastivěda /VL/
  - 4.5. Člověk a společnost
    - 4.5.1. Dějepis /D/
    - 4.5.2. Občanská výchova /OV/
  - 4.6. Člověk a příroda
    - 4.6.1. Fyzika /F/
    - 4.6.2. Chemie /CH/
    - 4.6.3. Přírodopis /PŘ/
    - 4.6.4. Zeměpis /Z/

- 4.7. Umění a kultura
  - 4.7.1. Hudební výchova /HV/
  - 4.7.2. Výtvarná výchova /VV/
- 4.8. Člověk a zdraví
  - 4.8.1. Tělesná výchova /TV/
- 4.9. Člověk a svět práce
  - 4.9.1. Pracovní činnosti (1. stupeň) /PČ/
  - 4.9.2. Pracovní činnosti (2. stupeň) /PČ/

5. Volitelné předměty

- 5. 1. Přírodovědné praktikum
- 5. 2. Dějepisně – zeměpisné praktikum
- 5. 3. Sportovní příprava
- 5. 4. Finanční gramotnost
- 5. 5. Klub českého jazyka
- 5. 6. Matematický klub
- 5. 7. Speciálně pedagogická péče
- 5. 8. Rozšiřující tělesná výchova
- 5.9. Rozšiřující informatika
- 5. 10. Konverzace z anglického jazyka

6. Nepovinné předměty

- 6. 1. Dyslexie
- 6. 2. Logopedie
- 6. 3. Zájmová tělesná výchova (1.stupeň)
- 6. 4. Seminář z ČJ

7. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

- 7. 1. Základní východiska pro hodnocení a klasifikaci, způsoby hodnocení
- 7. 2. Pravidla pro hodnocení a klasifikaci žáků
- 7. 3. Základní pravidla pro použití klasifikace
- 7. 4. Kritéria hodnocení žáků

8. Přílohy

- 8. 1. Příloha č. 1 – Standardy pro základní vzdělávání pro český jazyk, matematiku, anglický jazyk a německý jazyk
- 8. 2. Příloha č. 2 - ŠVP přípravné třídy (A, B)
- 8. 3. Příloha č. 3 - ŠVP školní družiny

Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu: Dobrý start do života aneb škola pro život – Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, č. j. 2007 / 07

Adresa školy: Základní škola Jihlava, E. Rošického 2, příspěvková organizace, 586 01 Jihlava

Adresa odloučeného pracoviště: Jarní 22, 586 01 Jihlava

Příspěvková organizace s právní subjektivitou IČ: 00400866, je součástí výchovně vzdělávací soustavy České republiky.

Zřizovatel: Statutární město Jihlava, Masarykovo náměstí 1, Jihlava 586 28, IČ: 286010

Součástí je školní družina, školní jídelna a školní výdejna.

S účinností od 25. 3. 1996 byla škola zařazena do sítě škol pod identifikačním číslem zařízení IZO: 600117308

Ředitel školy: Mgr. Bc. František Svoboda

Zástupce ŘŠ: Mgr. Zuzana Tomková, statutární zástupce, zástupce pro 1. stupeň

Mgr. Petr Dvořák, zástupce pro 2. stupeň

e- mail: reditel@zsrosi.cz

www: www.zsrosi.cz

tel: 731 420 000, 731 420 001

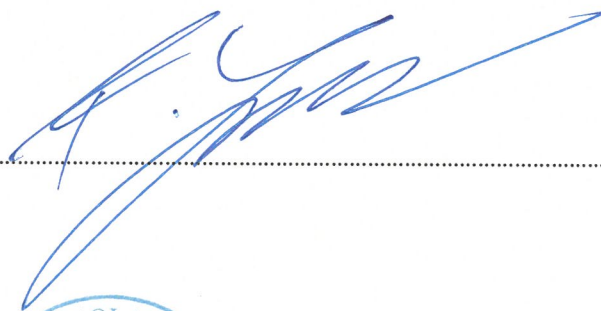
Koordinátoři ŠVP: Mgr. David Beránek
Mgr. Sylvie Zemanová
Mgr. Karla Malá

e-mail: beranek@zsrosi.cz
zemanova@zsrosi.cz
mala@zsrosi.cz

Datum platnosti ŠVP: od 1. 9. 2024, verze 10

Školská rada byla seznámena se ŠVP.

Podpis ředitele školy:.....

Kulaté razítko

1 Charakteristika školy

1. 1 Velikost a úplnost školy

Jedná se o úplnou – tedy plně organizovanou školu s 1. až 9. postupným ročníkem. 1. a 2. ročník ZŠ je umístěn na odloučeném pracovišti školy ul. Jarní 22, dle potřeby tam mohou být umístěny i některé 3. třídy. Dále je zde přípravná třída. Od 3. ročníku zřizuje škola přípravnou třídu s rozšířenou výukou TV – plavání, od 5. ročníku – přípravnou třídu se zaměřením na fotbal. Od 6. roč. má škola 2 třídy v ročníku s rozšířenou výukou TV – zaměření na plavání, kopanou a všeobecnou TV. Maximální kapacita školy je 980 žáků, průměrná naplněnost je 25 dětí. Školu navštěvují děti z nedalekých sídlišť Za Prachárnou, Dolina, Horní Kosov a okolních spádových obcí Bílý Kámen, Hybrálec, Plandry, Rantířov, Vyskytná nad Jihlavou. Děti mohou navštěvovat třídy sportovně zaměřené, péče je věnována také dětem se speciálními vzdělávacími potřebami (dětem s přiznanými podpůrnými opatřeními).

Od 1. do 5. ročníku je výuka organizována ve dvou až čtyřech paralelních třídách, od 6. do 9. ročníku ve třech až čtyřech souběžných třídách.

1. 2 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor je tvořen učiteli, vychovateli, a asistentkami. Věkové složení i zastoupení mužů a žen je proměnlivé. Ve škole pracuje výchovný poradce, 3 koordinátoři ŠVP, metodik prevence sociálně patologických jevů, speciální pedagog, školní psycholog, environmentalista a koordinátor ICT. Svou péči dětem věnují i dyslektické a logopedické asistentky. Ve třídách s rozšířenou výukou TV externě pracují trenéři plaveckého klubu AXIS a fotbalového klubu FC Vysočina. V přípravné třídě základní školy pracují 1 pedagog s asistentkou.

Ve školním klubu a družině pracuje sedm zkušených vychovatelek, práce družiny i klubu přímo navazuje na výchovnou činnost školy.

1. 3 Dlouhodobé projekty, spolupráce s rodiči a dalšími subjekty

Mnohé činnosti jsou přímo zaměřeny na zlepšení vzhledu školy. Škola dále organizuje LVVK, lyžařská, cyklistická a plavecká soustředění pro žáky sportovních tříd. Úspěšná spolupráce funguje s AŠSK, Klubem drogové prevence Vrakbar, Plaveckou školou Jihlava, klubem FC Vysočina a klubem AXIS /plavání/. Žáci všech ročníků navštěvují řadu besed organizovaných ve spolupráci s Muzeem Vysočiny či Městskou knihovnou a městskou policií. Zúčastňují se soutěží organizovaných Domem dětí a mládeže Jihlava.

V rámci výuky pravidelně organizujeme exkurze do planetária, Jaderné elektrárny Dukovany, výroby papíru HUHTAMAKI Přibyslavice, Národního technického muzea, jihlavského pivovaru. Na tradiční kulturně - historické exkurze do středověké Kutné Hory a do Prahy chceme navázat blokem „ Putování historií“, ve kterém hodláme navštívit i jiná místa včetně ghetta v Terezíně.

Škola aktivně spolupracuje s rodiči. Ti pomáhají při organizaci a zajištění sportovních soustředění a LVVK, spolu s dětmi navštěvují oblíbenou „Keramickou sobotu“ nebo hudební vystoupení žáků prvního stupně. Aktivní život školy sledují v průběhu Dnů otevřených dveří. Po domluvě s pedagogy lze školu navštívit i mimo termín pravidelných informačních čtvrtků. První ročníky spolupracují s MŠ v okolí, ty s předškoláky navštěvují ZŠ. Den otevřených dveří pro rodiče budoucích prvňáčků se koná vždy v dubnu před zápisem na Jarní 22. V neposlední řadě se práce školy odráží ve školním

časopise Rošárník (od školního roku 2013/2014 vychází elektronicky) a webových stránkách, na kterých se budou postupně objevovat i práce dětí školy. Všechny vyučující můžete kontaktovat telefonicky, ale i prostřednictvím e-mailových schránek.

Od ledna 2006 byla na škole ustanovena Školská rada, na další činnosti školy se podílí také občanské sdružení SRPDŠ. Byl ukončen grantový projekt ze zdrojů ESF - Hovořit spolu, lépe se poznat. Výuka zaměřená na multikulturní výchovu a na podporu jazykových kompetencí žáků se SPUCH pokračuje v souladu se zásadami udržitelnosti. Byl ukončen i projekt EU peníze do škol OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Dalším projektem byla rozvíjena čtenářská gramotnost prostřednictvím čtenářských dílen. V lednu 2014 získala škola značku Rodiče vítání za vstřícnou komunikaci a spolupráci s rodiči. Od listopadu 2015 škola spolupracuje s Fotbalovou akademií v Jihlavě.

2 Charakteristika školního vzdělávacího programu

2. 1 Filozofie školy

ŠVP vychází z obecných vzdělávacích cílů a klíčových kompetencí RVP ZV a z koncepce, která vznikla několikaletou snahou o inovaci pedagogického procesu a života školy vůbec, analýzou vlastních možností a schopností pedagogického sboru, požadavků rodičů a navázáním na tradice školy. ŠVP je určen 1. – 9. ročníku ZŠ, ŠVP obou přípravných tříd a školní družiny jsou příloha 2,3 tohoto ŠVP.

Vzhledem k určitým výše uvedeným specifikům a sportovnímu zaměření naší školy, která nás odlišuje od ostatních škol, uvádíme zaměření a představy o výchovně vzdělávací práci naší školy:

1. Šťastný a spokojený žák aneb šťastný a spokojený občan

- cílem je navození pozitivního vnímání života a světa jako celku
- podporujeme spontánnost, zájmy, různorodé zaměření aktivit
- rozvíjíme tělesnou pohodu a volný pohyb
- upevňujeme sounáležitost, přátelství, pomoc a solidaritu s ostatními
- chceme poskytovat kvalitní základy vzdělání

2. Homogenní prostředí na základě normality věku, nikoli handicapu, barvy pleti, národnosti, fyzické či psychické odlišnosti

- rozvíjíme individualitu jednotlivce s pocitem sounáležitosti ke kolektivu
- respektujeme a rozvíjíme osobnost každého jednotlivce
- zvyšujeme schopnost sebehodnocení každého žáka a zvyšujeme zdravé sebevědomí
- snažíme se o to, aby pomoc, podpora a kooperace postupně vytlačily násilí, bezohlednost, sobectví, hrubost a agresivitu
- protiváhou se stává skromnost, pokora a tolerance ve všech oblastech života

3. Dobrý start do života aneb škola pro život

- podporujeme tělesný rozvoj a zdraví dítěte, jeho osobní spokojenost a pohodu

- vedeme děti ke stále dokonalejšímu chápání světa, povzbuzujeme chuť k učení, zájem poznávat nové a objevovat neznámé
- podporujeme schopnost samostatně přemýšlet, rozhodovat se a rozvíjet všechny kreativní schopnosti žáků, jejich fantazii, zájmy a nadání
- žáky handicapované zapojujeme do běžného školního života bez výjimky
- poskytujeme dítěti možnost poznávat takové hodnoty jako je nedotknutelnost lidských práv, individuální svoboda, stejná hodnota a rovnost všech lidí, soucítění a solidarita se slabými a ohroženými, péče o druhé a ohled na jiné, hodnoty spojené se zdravím, životem, životním prostředím a důstojnými vztahy mezi lidmi
- přispíváme k předání kulturního dědictví, jeho hodnot, tradic, jazyka a poznání
- rozvíjíme schopnost komunikovat, spolupracovat, spolupodílet se na činnostech a rozhodnutích
- podporujeme poznávání sebe sama, vlastních zájmů, možností a potřeb
- vedeme žáky k zájmu podílet se na společenském životě a činnostech ve škole i v rodině
- postupně děti vedeme k poznání, že svou životní situaci mohou ovlivňovat

2. 2 Pojetí školního vzdělávacího programu

Základní vzdělávání musí být užitečnou službou občanům a musí reflektovat i jejich očekávání a individuální potřeby. V našem pojetí je škola místem, které žáky motivuje a podporuje v aktivním učení se, zvláště pro život důležitým kompetencím učit se, řešit problémy a sociálním dovednostem.

Naší prvořadou ambicí je proměnit naši školu v prostředí, kde se dětem s velmi různorodými vzdělávacími potřebami dostává nejen kvalitní a kvalifikované vzdělávací péče, ale kde se současně cítí bezpečně a spokojeně. Připojujeme se ke vzdělávacím trendům v Evropě a chceme u žáků rozvíjet kompetence, které jsou nezbytné pro život v Evropě 21. století.

2. 3 Výchovné a vzdělávací strategie

Klíčové kompetence mají žákům pomáhat při získávání základů všeobecného vzdělávání. Úroveň klíčových kompetencí získaných na základní škole není konečná, ale tvoří základ pro další celoživotní vzdělávání a orientaci v každodenním praktickém životě.

Hlavní a dílčí cíle ŠVP	Klíčové kompetence ŠVP	Společné postupy pro rozvoj klíčových kompetencí
k učení		
<p>Umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vybírá a využívá vhodné způsoby, metody a strategie pro aktivní a efektivní učení • vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení a v praktickém životě • uvádí věci a znalosti do souvislostí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy • samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti • má pozitivní vztah k učení, dokáže posoudit vlastní pokrok • využívá informační a komunikační prostředky a technologie 	<ul style="list-style-type: none"> ○ klademe důraz na učení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací ○ vedeme žáky k sebehodnocení, individuálním přístupem maximalizujeme jejich šanci prožít úspěch ○ ve vhodných případech umožňujeme žákům realizovat vlastní nápady, podněcujeme jejich tvořivost ○ využíváme názor, zapojujeme co nejvíce smyslů ○ umožňujeme získávání poznatků z jiných zdrojů; žáci mají k dispozici školní knihovnu, mohou využívat počítače s připojením na internet i mimo vyučování ○ mnoho tříd je již vybaveno interaktivními tabulemi ○ umožňujeme získávání poznatků z jiných zdrojů; žáci mají k dispozici školní knihovnu na odloučeném pracovišti Jarní 22 pobočku Městské knihovny), mohou využívat počítače s připojením na internet i mimo vyučování ○ pracujeme s myšlenkovou mapou, pětilístkem, kritickým myšlením ○ zařazujeme projektové vyučování
k řešení problémů		
<p>Podněcovat žáky k myšlení tvořivému, logickému uvažování a k řešení problémů</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vnímá problémové situace, plánuje způsob řešení, volí vhodné postupy • využívá získané vědomosti a dovednosti k objeovávání různých variant řešení • sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů a aplikuje osvědčené postupy při řešení obdobných nebo nových situací • je schopen obhájit své rozhodnutí, uvědomuje si zodpovědnost za své rozhodnutí 	<ul style="list-style-type: none"> ○ žáky motivujeme problémovými úlohami z praktického života ○ žáci jsou seznamováni prostřednictvím praktických situací s finanční a právní gramotností ○ podporujeme zdokonalování práce s různými informacemi, jejich vyhledávání, třídění a využití ○ podporujeme zapojení žáků do různých soutěží ○ učíme žáky obhajovat svá řešení a rozhodnutí ○ využíváme brainstorming
komunikativní		
<p>Vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci</p>	<ul style="list-style-type: none"> • formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém 	<ul style="list-style-type: none"> ○ vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli

	<p>sledu, výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu</p> <ul style="list-style-type: none"> • naslouchá jiným, porozumí jim, zapojuje se do diskuse • obhájí svůj vlastní názor vhodnou a kultivovanou argumentací • rozumí různým typům textů, materiálů, gest, zvuků, tvořivě je využívá ke svému rozvoji • využívá informační a komunikační prostředky pro účinnou komunikaci s okolním světem • využívá získané komunikativní dovednosti ke kvalitní spolupráci s ostatními lidmi 	<p>a s ostatními dospělými ve škole i mimo školu</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názory jiných ○ podporujeme přátelské vztahy ve třídách a mezi třídami ○ začleňujeme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme žáky ke spolupráci při vyučování ○ umožňujeme žákům hovořit o zkušenostech z jejich života, o poznatcích z četby, ze sledování různých pořadů ○ upozorňujeme žáky na vliv médií ve společnosti, na nebezpečí užívání sociálních sítí ○ zařazujeme mluvní cvičení na zvolené téma ○ umožňujeme žákům vyjádřit dojmy z uměleckého díla
sociální a personální		
<p>Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, respektovat práci a úspěchy vlastní a druhých</p>	<ul style="list-style-type: none"> • spolupracuje ve skupině při řešení daného úkolu, podílí se na vytváření pravidel práce v týmu a na utváření příjemné atmosféry • aktivně přispívá k diskusi, umí obhajovat vlastní názor, ale i respektovat zkušenosti a názory jiných • ovládá a řídí svoje chování, je ohleduplný, přispívá k upevnování mezilidských vztahů • v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá • má sebevědomé vystupování, pozitivní představu o sobě samém, ale současně schopnost vcítit se do situací ostatních a respektovat jejich přesvědčení nebo názory 	<ul style="list-style-type: none"> ○ používáme skupinovou práci, vzájemnou pomoc při učení ○ sociální kompetence upevňujeme praktickými činnostmi a úkoly (během TV, na sportovních kurzech etc.) ○ žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se sami podílejí ○ učíme žáky odmítnout vše, co narušuje dobré vztahy, odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná ○ seznamujeme žáky se základními pravidly soužití mezi lidmi a demokratickým jednáním ○ pracujeme v komunitním kruhu ○ učíme žáky diskutovat ○ informujeme žáky o tom, jak se chovat a kam se obrátit o pomoc při podezření na šikanu
<p>Vytvářet u žáků potřebu projevoval pozitivní city v chování, v jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí a přírodě</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ovládá a řídí svoje chování, je ohleduplný, přispívá k upevnování mezilidských vztahů • má sebevědomé vystupování, pozitivní představu o sobě samém, ale současně schopnost 	<ul style="list-style-type: none"> ○ upevňujeme schopnost sdílet roli ve skupině ○ pokládáme základy týmové práce na modelových příkladech učíme správnému chování

	vcítit se do situací ostatních a respektovat jejich přesvědčení nebo názor	
občanské		
Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, k jejich kulturním a duchovním hodnotám	<ul style="list-style-type: none"> • vnímá kulturní i historické dědictví jako významný fenomén • je vnímavý k tradicím a kulturním hodnotám jiných • chápe nutnost ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot 	<ul style="list-style-type: none"> ○ vedeme žáky k pochopení národních dějin a k úctě ke kulturním tradicím ○ podporujeme u žáků schopnost kulturního a empatického cítění ○ klademe důraz na multikulturní výchovu ○ seznamujeme žáky s tradicemi našich sousedů v Evropě
Připravovat žáky jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a povinnosti	<ul style="list-style-type: none"> • řeší praktické problémy a životní situace na základě pochopení principů, jimiž se společnost řídí, zná svá práva i povinnosti • projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit • chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy • dodržuje dohodnutá pravidla, plní své povinnosti a závazky 	<ul style="list-style-type: none"> ○ žáci jsou vedeni ke spolupráci ve třídě i mimo ni ○ od 3. ročníku volí jednotlivé třídy své zástupce do třídní samosprávy. V rámci žákovské samosprávy se podílí na tvorbě pravidel ve třídě i v celé škole. Žáci se podílí na utváření celkové atmosféry školy.
Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný	<ul style="list-style-type: none"> • chápe nutnost ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot • chrání svoje zdraví i zdraví ostatních • rozhoduje správně, zodpovědně a s ohledem na své zdraví i zdraví jiných • dle svých možností poskytne účinnou pomoc v situacích ohrožujících život a zdraví • chápe základní ekologické a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> ○ podporujeme ekologické myšlení, ve škole třídíme odpad do příslušných kontejnerů ○ vedeme žáky k dodržování bezpečnosti během školních aktivit ○ učíme žáky rozpoznat místo vhodné pro odpočinek a hru ○ informujeme žáky o aktivitách poškozujících zdraví, připravujeme pro ně besedy s odborníky ○ učíme žáky umět si poradit při mimořádných situacích, seznamují se s druhy mimořádných událostí, pojmy evakuace a evakuační zavazadlo ○ žáci znají telefonní čísla tísňového volání, umí přivolat pomoc a dokáží poskytnout první pomoc ○ vedeme žáky k pochopení souvislosti mezi zdravím a duševní pohodou
pracovní		
Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a	<ul style="list-style-type: none"> • používá bezpečně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje dohodnutá pravidla 	<ul style="list-style-type: none"> ○ nabízíme žákům exkurze, vycházky, výpravy, propojujeme získané znalosti a zkušenosti s praxí

<p>uplatňovat je při rozhodování o vlastní a profesní orientaci</p>	<ul style="list-style-type: none"> • využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost • při práci má na zřeteli hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti, společenského významu, hledisko ochrany zdraví, životního prostředí, kulturních a společenských hodnot • rozvíjí své podnikatelské myšlení, orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání • udržuje pořádek na pracovním místě • poznává různé obory lidské činnosti • dokáže si připravit pracovní místo a jednoduché pomůcky 	<ul style="list-style-type: none"> ○ snažíme se u každého žáka rozvíjet jeho individuální schopnosti ○ klademe důraz na sebepoznání žáků ○ pomáháme žákům se orientovat na trhu práce ○ výchovný poradce poskytuje žákům poradenskou a diagnostickou pomoc
digitální		
<p>Pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby • získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah • chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání • předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky 	<ul style="list-style-type: none"> ○

2. 4 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského

poradenského zařízení a škola vytváří individuální vzdělávací plán. Pravidla vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami upravuje vyhláška 27/2016 Sb.

2.4.1 Pojetí vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Při plánování a realizaci vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními je třeba mít na zřeteli fakt, že se žáci ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Pedagog tomu přizpůsobuje své vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb. Závazný rámec pro obsahové a organizační zabezpečení základního vzdělávání všech žáků vymezuje RVP ZV, který je východiskem pro tvorbu ŠVP. Podle ŠVP se uskutečňuje vzdělávání všech žáků dané školy. Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování PLPP a pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu IVP. PLPP a IVP zpracovává škola. Na úrovni IVP je možné na doporučení ŠPZ (v případech stanovených Přílohou č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.) v rámci podpůrných opatření upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP, případně upravit vzdělávací obsah tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima. K úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP. To umožňuje u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpory (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva. Upravené očekávané výstupy pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními vzdělávané podle RVP ZV musí být na vyšší úrovni, než jsou očekávané výstupy stanovené v RVP ZŠ. Úpravy obsahu a realizace vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpůrných opatření jsou předmětem metodické podpory. Pedagogickým pracovníkům bude zajištěna metodická podpora formou dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. K úpravám vzdělávacích obsahů stanovených v ŠVP dochází v IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením). To znamená, že části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů lze nahradit jinými vzdělávacími obsahy nebo celý vzdělávací obsah některého vzdělávacího oboru lze nahradit obsahem jiného vzdělávacího oboru, který lépe vyhovuje jejich vzdělávacím možnostem. V IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) a čtvrtého stupně lze v souvislosti s náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí (oborů) stanovené v kapitole 7 RVP ZV. Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními spočívajícími v úpravě vzdělávacích obsahů může být v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ speciálně pedagogická a pedagogická intervence. Počet vyučovacích hodin předmětů speciálně pedagogické péče je v závislosti na stupni podpory stanoven v Příloze č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována z disponibilní časové dotace. Při vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením je třeba zohledňovat jejich specifika: problémy v učení – čtení, psaní, počítání; nepřesné vnímání času; obtížné rozlišování podstatného a podružného; neschopnost pracovat s abstrakcí; snížená možnost učit se na základě zkušenosti, pracovat se změnou; problémy s technikou učení; problémy s porozuměním významu slov; krátkodobá paměť neumožňující dobré fungování pracovní paměti, malá představivost; nedostatečná jazyková způsobilost, nižší schopnost číst a pamatovat si čtené, řešit problémy a vnímat souvislosti. Mezi podpůrná opatření,

kteřá se kromě běžných pedagogických opatření ve vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením osvědčují, patří například posilování kognitivních schopností s využitím dynamických a tréninkových postupů, intervence s využitím specifických, speciálně pedagogických metodik a rozvojových materiálů; pravidelné a systematické doučování ve škole, podpora přípravy na školu v rodině, podpora osvojování jazykových dovedností, podpora poskytovaná v součinnosti asistenta pedagoga.

2.4.2 Postup školy při poskytování podpůrných opatření prvního stupně

Před zahájením poskytování podpůrných opatření prvního stupně zpracuje škola plán pedagogické podpory žáka. Plán pedagogické podpory zahrnuje zejména popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka, podpůrná opatření prvního stupně, stanovení cílů podpory a způsob vyhodnocování naplňování plánu. Plán pedagogické podpory škola průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Poskytování podpůrných opatření prvního stupně škola průběžně vyhodnocuje. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické opory škola vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Není-li tak, doporučí škola zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení. Do doby zahájení poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně na základě doporučení školského poradenského zařízení poskytuje škola podpůrná opatření prvního stupně na základě plánu pedagogické podpory. S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Plán obsahuje podpis osob, které s ním byly seznámeny.

Plán pedagogické podpory zpracuje třídní učitel ve spolupráci s výchovným poradcem. Plán pedagogické podpory má písemnou podobu. Třídní učitel plán pedagogické podpory průběžně aktualizuje. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické opory škola vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Není-li tak, doporučí škola zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.

2.4.3 Postup školy při poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně

Podpůrná opatření škola poskytuje bezodkladně po obdržení doporučení školského poradenského zařízení a udělení písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka. Škola zpracovává individuální vzdělávací plán na základě doporučení školského poradenského zařízení. Škola ve spolupráci se školským poradenským zařízením, s žákem a zákonným zástupcem žáka průběžně vyhodnocuje poskytování podpůrného opatření. Shledá-li škola, že podpůrná opatření nejsou dostačující nebo nevedou k naplňování vzdělávacích možností a potřeb žáka, bezodkladně doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci poradenského zařízení. Obdobně škola postupuje i v případě, shledá-li, že poskytovaná podpůrná opatření již nejsou potřebná.

Individuální vzdělávací plán zpracovává škola, vyžadují-li to speciální vzdělávací potřeby žáka. Individuální vzdělávací plán se zpracovává na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádost zákonného zástupce. Individuální vzdělávací plán je závazným dokumentem pro zajištění speciálních vzdělávacích potřeb žáka, přičemž vychází ze školního vzdělávacího programu a je součástí dokumentace žáka ve školní matrice. Individuální vzdělávací plán obsahuje údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem, identifikační údaje žáka a

údaje o pedagogických pracovnících podílejících se na vzdělávání žáka. Na úrovni Individuálního vzdělávacího plánu je možné na doporučení školského poradenského zařízení v rámci podpůrných opatření upravit očekávané výstupy stanovené školním vzdělávacím programem, případně upravit vzdělávací obsah. Individuální vzdělávací plán je zpracováván bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení a žádost zákonného zástupce žáka. Individuální vzdělávací plán může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku. Škola seznámí s individuálním vzdělávacím plánem všechny vyučující žáka a současně žáka a zákonného zástupce žáka, který tuto skutečnost potvrdí svým podpisem. Poskytování vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu lze pouze na základě písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka.

Individuální vzdělávací plán zpracuje třídní učitel ve spolupráci s výchovným poradcem a vyučujícími jednotlivých předmětů. Třídní učitel seznámí s IVP všechny zainteresované osoby a zajistí jejich podpisy. Výchovný poradce vyhodnocuje péči o žáky s individuálním vzdělávacím plánem ke konci čtvrtletí na pedagogické radě. Výchovný poradce je pedagogickým pracovníkem, který je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením.

2.4.4 Podmínky vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Pro úspěšné vzdělávání těchto žáků je potřebné zabezpečit (případně umožnit):

- uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností a při stanovování obsahu, forem i metod výuky;
- všechna stanovená podpůrná opatření při vzdělávání žáků;
- při vzdělávání žáka, který nemůže vnímat řeč sluchem, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho potřebám a s jehož užíváním má zkušenost;
- při vzdělávání žáka, který při komunikaci využívá prostředky alternativní nebo augmentativní komunikace, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho vzdělávacím potřebám;
- v odůvodněných případech odlišnou délku vyučovacích hodin pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nebo dělení a spojování vyučovacích hodin;
- pro žáky uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona případné prodloužení základního vzdělávání na deset ročníků;
- formativní hodnocení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami;
- spolupráci se zákonnými zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství (zejména při tvorbě IVP);
- spolupráci s ostatními školami;
- výuku volitelného předmětu speciálně pedagogická péče.

2. 5 Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č.27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech

rozumových schopností nebo v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Škola je povinna vytvářet ve svém školním vzdělávacím programu a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných. Výuka žáků by měla probíhat takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet. Škola je povinna využít pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory. Při vyhledávání nadaných a mimořádně nadaných žáků je třeba věnovat pozornost i žákům se speciálními vzdělávacími potřebami.

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků jsou například:

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce;
- vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech;
- specializované třídy pro vzdělávání mimořádně nadaných žáků;
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole;
- občasné (dočasné) vytváření skupin pro vybrané předměty s otevřenou možností volby na straně žáka;
- obohacování vzdělávacího obsahu;
- zadávání specifických úkolů, projektů;
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol;
- nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit.

Zjišťování mimořádného nadání včetně vzdělávacích potřeb žáka provádí školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou. Vzdělávání mimořádně nadaného žáka se může uskutečňovat podle individuálního vzdělávacího plánu, který vychází ze školního vzdělávacího programu školy, závěrů psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a vyjádření zákonného zástupce žáka. Individuální vzdělávací plán je závazným dokumentem pro zajištění vzdělávacích potřeb mimořádně nadaného žáka a je součástí dokumentace žáka ve školní matrice. Individuální vzdělávací plán je zpracováván bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení a žádost zákonného zástupce žáka. Individuální vzdělávací plán může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku. Škola seznámí s individuálním vzdělávacím plánem všechny vyučující žáka a současně žáka a zákonného zástupce žáka, který tuto skutečnost potvrdí svým podpisem. Poskytování vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu lze pouze na základě písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka. Písemný informovaného souhlas zákonného zástupce žáka zajistí výchovný poradce.

Individuální vzdělávací plán zpracuje třídní učitel ve spolupráci s výchovným poradcem a vyučujícími jednotlivých předmětů. Třídní učitel seznámí s IVP všechny zainteresované osoby a zajistí jejich podpisy. Výchovný poradce vyhodnocuje péči o žáky s individuálním vzdělávacím plánem ke konci čtvrtletí na pedagogické radě. Výchovný poradce je pedagogickým pracovníkem, který je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením.

Ředitel školy může přeradit mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku na základě zkoušek vykonaných před komisí.

Ve spolupráci s Plaveckou školou Jihlava, klubem Axis a fotbalovým klubem FC Vysočina škola podporuje plavecké a fotbalové talenty. V rámci této podpory jsou ve škole třídy se sportovním zaměřením (s rozšířenou výukou tělesné výchovy). Rozvoj a podpora sportovních talentů má na naší škole dlouholetou tradici.

2.6 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují ve vzdělávacím programu okruhy problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání.

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů. Abychom této možnosti využili co nejlépe, nevytváříme pro průřezová témata samostatné vyučovací předměty, ale integrujeme je do různých vyučovacích předmětů, realizujeme jejich obsah také formou projektů, ve kterých žáci přirozeně využívají znalosti a dovednosti z různých vzdělávacích oborů.

Realizace průřezových témat má nezastupitelné místo při vzdělávání všech žáků a zvláště pak žáků, u kterých je upravován obsah a výstupy ze vzdělávání od 3. stupně podpůrných opatření. Průřezová témata obsahují silný výchovný aspekt a napomáhají osobnostnímu a charakterovému rozvoji těchto žáků, vytvářejí prostor pro utváření jejich postojů a hodnotového systému. Proto bude i při výuce těchto žáků kladen důraz především na kultivaci jejich postojů a hodnotových orientací. Nároky kladené na utváření vědomostí a dovedností těchto žáků budou vždy plně respektovat jejich individuální možnosti.

Zařazení jednotlivých tematických okruhů průřezových témat je vždy součástí charakteristiky vzdělávací oblasti a jednotlivá témata jsou uvedena v tabulkách vyučovacích předmětů. Pro lepší orientaci uvádíme přehled všech průřezových témat a jejich tematických okruhů:

Osobnostní a sociální výchova / OSV /

Realizace průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na utváření pozitivních (nezraňujících) postojů k sobě samému i k druhým;
- na rozvoj zvládnání vlastního chování;
- na podporu akceptace různých typů lidí, názorů, přístupů k řešení problémů;
- na uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci;
- na rozvoj dovedností potřebných pro komunikaci a spolupráci;
- na uvědomování si mravních rozměrů různých způsobů lidského chování.

Výuka uvedeného průřezového tématu bude napomáhat primární prevenci rizikového chování a z kvalitnění mezilidské komunikace. Utváření znalostí a dovedností těchto žáků bude zohledňovat jejich individuální možnosti.

Výchova demokratického občana / VDO /

Realizace průřezového tématu Výchova demokratického občana bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především na utváření:

- sebeúcty, sebedůvěry a samostatnosti;
- úcty k zákonu;

- úcty k hodnotám, jako je svoboda, spravedlnost, solidarita, odpovědnost, tolerance;
- aktivního postoje v obhajování a dodržování lidských práv a svobod;
- ohleduplnosti a ochoty pomáhat slabším;
- respektu ke kulturním, etnickým a jiným odlišnostem;
- empatie, schopnosti aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování.

Výuka bude rozvíjet disciplinovanost a sebekritiku, schopnost zaujmout vlastní stanovisko v pluralitě názorů a dovednosti asertivního jednání i schopnosti kompromisu. Utváření znalostí a dovedností těchto žáků bude zohledňovat jejich individuální možnosti.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech / MEGS /

Realizace průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na překonávání stereotypů a předsudků;
- na kultivaci postojů k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života;
- na kultivaci postojů ke kulturní rozmanitosti;
- na utváření pozitivních postojů k tradičním evropským hodnotám;
- na osvojování vzorců evropského občana;
- na podporu smyslu pro zodpovědnost.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech pro žáky s lehkým mentálním postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků, tak aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

Multikulturní výchova / MV /

Realizace průřezového tématu Multikulturní výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na uvědomění si vlastní identity a schopnost reflexe vlastního sociokulturního zázemí;
- na utváření hodnotového systému žáků, korekci jejich jednání;
- na rozvoj dovedností potřebných pro uplatňování vlastních práv a respektování práv druhých;
- na utváření tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám;
- na rozvoj dovedností komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin;
- na vnímání odlišnosti jako příležitosti k obohacení, nikoliv jako zdroje konfliktu;
- na uvědomění si neslučitelnosti rasové (náboženské apod.) intolerance s principy života v demokratické společnosti;
- na podporu angažovanosti při potírání projevů intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu;
- na vnímání sebe jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Multikulturní výchova pro žáky s lehkým mentálním postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků, tak aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

Environmentální výchova / EV /

Realizace průřezového tématu Environmentální výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na vnímání života jako nejvyšší hodnoty;
- na rozvoj odpovědnosti ve vztahu k ochraně přírody a přírodních zdrojů;
- na rozvoj aktivity, tvořivosti, vstřícnosti a ohleduplnosti ve vztahu k prostředí;
- na utváření zdravého životního stylu a vnímání estetických hodnot prostředí;
- na podporu angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí;
- na rozvoj vnímavého a citlivého přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Environmentální výchova, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků, tak aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

Mediální výchova / MED /

Realizace průřezového tématu Mediální výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění;
- na využívání potenciálu médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času;
- na vytvoření představy o roli médií jak v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec, tak v každodenním životě v regionu;
- na rozvoj citlivosti vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení;
- na rozvoj citlivosti vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci;
- na rozvoj komunikačních schopností, zejména při veřejném vystupování;
- na využívání vlastních schopností v týmové práci a dovednosti přizpůsobit se potřebám a cílům týmu.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Mediální výchova pro žáky s lehkým mentálním postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků, tak aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů

Vysvětlivky:

I Př = daný tematický okruh je součástí přírodopisu, a to formou integrace

I – integrace tematického okruhu průřezového tématu

PRO – projekt

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA									
	1. stupeň					2. stupeň			
Název tematického okruhu OSV	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Osobnostní rozvoj									
Rozvoj schopností poznávání	I PRV I ČJL	I PRV	I AJ			I ČJL	I ČJL		
Sebepoznání a sebepojetí	I PRV	I PRV						I OV	I OV
Seberegulace a sebeorganizace			I PRV					I OV	I OV
Psychohygiena	I M	I M			I PŘD			I PŘ	
Kreativita	I VV I PČ I ČJL	I HV I PČ I VV	I VV	I PČ	I VV	I VV	I VV	I HV I ČJL	I HV I ČJL
Sociální rozvoj									
Poznávání lidí	I PRV	I PRV			I AJ	I OV	I OV		
Mezilidské vztahy	I PRV	I PRV	I ČJL	I VL		I OV	I OV		
Komunikace				I VL I ICT	I VL	I ČJL I OV	I ČJL I OV	I ČJL	I ČJL
Kooperace a kompetice	I TV	PRO PRV I PČ			I PČ	I TV I OV	I TV I OV	I TV I OV	I TV I OV
Morální rozvoj									
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	I M	I M I ČJL		I M		I OV	I OV	I OV I PŘ	I OV I PŘ
Hodnoty, postoje, praktická etika	I ČJL		I ČJL			I ČJL	I ČJL		

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA									
	1. stupeň					2. stupeň			
Název tematického okruhu VDO	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Občanská společnost a škola				I VL		I OV	I OV		
Občan, občanská společnost a stát					I VL			I OV	I OV
Formy participace občanů v politickém životě				I VL				I OV	I OV
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování					I TV			I OV	I OV

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOTECH									
	1. stupeň					2. stupeň			
Název tematického okruhu	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Evropa a svět nás zajímá		PRO PRV						I OV	I OV
Objevujeme Evropu a svět		I ČJL			I VL I AJ			I OV	I OV
Jsme Evropané	PRO PRV					I D	I D	I OV, D	I OV, D

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA									
	1. stupeň					2. stupeň			
Název tematického okruhu MV	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kulturní difference		I PR				I OV	I OV	I OV	I OV
Lidské vztahy	I ČJL				I AJ	I OV	I OV		
Etnický původ				I VL		I OV	I OV		
Multikulturalita					I VL			I OV	I OV I AJ I NJ I RJ
Princip sociálního smíru a solidarity				I VL				I OV	I OV

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA									
	1. stupeň					2. stupeň			
Název tematického okruhu EV	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Ekosystémy		I PRV							I PŘ
Základní podmínky života			I PRV						I PŘ
Lidské aktivity a problémy životního prostředí			I PRV	I PŘD I VL					I PŘ
Vztah člověka k prostředí					I PŘD				I PŘ

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA									
Název tematického okruhu MED	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení					I ICT	I ČJL	I ČJL	I ČJL	I ČJL
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality					I VL	I ČJL	I ČJL		
Stavba mediálních sdělení					I ČJL	I ČJL	I ČJL		
Vnímání autora mediálních sdělení					I ČJL	I ČJL	I ČJL	I ČJL	I ČJL
Fungování a vliv médií ve společnosti					I ICT	I OV	I OV		
Tvorba mediálního sdělení				I ČJL		I ČJL	I ČJL		
Práce v realizačním týmu		PRO PRV			I PČ	PRO D			

3 Učební plán

I. stupeň

Vzdělávací oblast	Zahrnuté obory	Vyučované předměty	1.roč.	2.roč.	3.roč.	4.roč.	5.roč.	Z toho disponibilní	celkem
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura	9	10	8	7	7	6 + 2	41
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	0	0	3	3	3	0	9
Matematika a její aplikace		Matematika	4	5	5	5	5	4	24
Informatika		Informatika	0	0	0	1	1	0	2
Člověk a jeho svět		Prvouka	2	2	3	0	0	4	15
		Přírodověda	0	0	0	2	2		
		Vlastivěda	0	0	0	2	2		
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	1	0	12
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2		
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	0	10
Člověk a svět práce		Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	0	5
		Celkem	20	22	24	26	26	16	118

II. stupeň

Vzdělávací oblast	Zahrnuté obory	Vyučované předměty	6.roč.	7.roč.	8.roč.	9.roč.	Z toho disponibilní	celkem
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura	4	4	4	4	1	16
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	3	3	3	3	0	12
	Další cizí jazyk	Německý jazyk	0	2	2	2	0	6
Ruský jazyk								
Matematika a její aplikace		Matematika	4	4	4	4	1	16
Informatika		Informatika	1	1	1	1	0	4
Člověk a společnost	Dějepis	Dějepis	2	2	2	2	2	12
	Výchova k občanství	Občanská výchova	1	1	1	1		
Člověk a příroda	Fyzika	Fyzika	1	2	2	1	3	24
	Chemie	Chemie	0	0	2	2		
	Přírodopis	Přírodopis	2	2	2	2		
	Výchova ke zdraví							
	Zeměpis	Zeměpis	1	1	2	2		
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	1	10
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	2	2	1	1		
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tělesná výchova	3	2	2	2	0	9
Člověk a svět práce		Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	4
Rozšiřující oblast	Volitelný předmět z vázané nabídky	Volitelný předmět	2	2	2	3	9	9
		Celkem	28	30	32	32	18	122

Volitelné předměty	ročník	časová dotace
5.1. Přírodovědné praktikum	6. - 8.	1
5.2. Dějepisně-zeměpisné praktikum	6. - 8.	1
5.3. Sportovní příprava	9.	3
5.3. Sportovní příprava	6. - 8.	2
5.4. Finanční gramotnost	9.	1
5.5. Klub českého jazyka	9.	1
5.6. Matematický klub	9.	1
5.7. Speciální pedagogická péče	6. - 9.	1
5.8. Rozšiřující tělesná výchova	6. - 9.	1
5.9. Rozšiřující informatika	8. – 9.	1
5.10. Konverzace z anglického jazyka	8. – 9.	1

Poznámky k učebnímu plánu:

- Vzdělávací obor Výchova ke zdraví je integrován do předmětu Přírodopis (očekávané výstupy – VZ-9-1-03,04,05,07,08,09, 10,11,12,13,15,16) a do předmětu Občanská výchova (očekávané výstupy – VZ-1-01,02,06,14)
- Žáci ze sportovních tříd si volí pouze volitelný předmět **Sportovní příprava**.
- Předmět **Speciální pedagogická péče** je určen pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními). Na 2. stupni je tento předmět dotován jednou vyučovací hodinou v rámci volitelného předmětu. Na 1. stupni je tento předmět dotován jednou, popř. dvěma hodinami týdně v rámci disponibilních hodin vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura.

4 Učební osnovy

4. 1 Jazyk a jazyková komunikace

Oblast je realizována ve vyučovacích předmětech Anglický jazyk, Německý jazyk, Ruský jazyk a Český jazyk a literatura. Všechny vyučovací předměty mají společný cíl žáky vybavit dovednostmi, které povedou k trvalému získávání vzdělání ve všech vzdělávacích oborech.

Zároveň se snažíme rozvíjet přesné a logické myšlení, jazyky jsou chápány jako základní prostředek pro sdělování myšlenek, pocitů a získávání informací.

V rámci vyučování rozvíjíme jazyk v rovině kulturní / odlišnost jazyků /, sociální / komunikace / a psychické.

Zahrnuté vyučovací předměty:

Anglický jazyk

Německý jazyk

Ruský jazyk

Český jazyk a literatura

4. 1. 1 Cizí jazyk

4. 1. 1. 1 Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Anglický jazyk se vyučuje od 3. do 9. ročníku jako samostatný vzdělávací předmět. Ve všech ročnících je jazyk vyučován ve 3 vyučovacích jednotkách týdně. Výuka probíhá především ve skupinách žáků z paralelních tříd jednotlivých ročníků, v počítačových učebnách. Pokud tomu podmínky dovolí, velikost skupiny nepřesahuje 24 žáků. Cílem výuky na 1. i 2. stupni je podpora samostatnosti žáků a rozvoj všech řečových dovedností, osvojování základních gramatických pravidel a rozšiřování slovní zásoby. Některá témata především reálie anglicky hovořících zemí, jsou realizována formou krátkodobých projektů.

Do předmětu jsou začleňována průřezová témata z celků Osobnostní a sociální výchova /Rozvoj schopností poznávání, Poznávání lidí/, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech /Objevujeme Evropu a svět/, Multikulturní výchova /Lidské vztahy, Multikulturalita/. Jiným způsobem naplňování učiva i průřezových témat jsou práce s autentickými materiály, časopisy a texty anglicky píšících autorů či poslech hudebních nahrávek. Největší důraz je kladen na rozvoj komunikačních dovedností.

Naplňování kompetencí celku anglický jazyk

Na 1. stupni směřujeme k tomu, aby žáci porozuměli jednoduchým textům a frázím předpokládající úrovni A1. V průběhu 2. stupně je hlavním cílem rozvoj komunikativních dovedností směřující k předpokládanému dosažení úrovně A2 a prohloubení intelektových dovedností. Žáci porozumí přiměřenému textu a dokáží na něj reagovat jasně a srozumitelně nebo sami takový text tvoří na základě vlastních zájmů a dovedností.

Kompetence k učení

Žák:

- učení si plánuje a zvládá domácí přípravu
- posuzuje výsledky své práce, hodnotí se
- vyhledává informace z jiných dostupných zdrojů (internet, cizojazyčné texty, slovníky, časopisy atd.)

Učitel:

- klade důraz na učení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací
- zařazuje projektové vyučování

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- dokáže vyjádřit obsah textu svými slovy

Učitel:

- podporuje vyhledávání a třídění informací

Kompetence komunikativní

Žák:

- vyjadřuje se výstižně a logicky
- naslouchá druhým
- zapojuje se do diskuze
- jeho písemný projev je přehledný

Učitel:

- vede žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky
- umožňuje žákům hovořit o zkušenostech ze života
- zařazuje mluvní cvičení na zvolené téma

Kompetence sociální a personální

Žák:

- podílí se na práci ve skupině
- pomáhá druhým
- respektuje ostatním

Učitel:

- používá skupinovou práci, vzájemnou pomoc při učení
- učí žáky diskutovat

Kompetence občanská

Žák:

- dodržuje školní řád a pravidla třídy
- plní své povinnosti

Učitel:

- seznamuje žáky s tradicemi anglicky mluvících zemí

Kompetence pracovní

Žák:

- vytvoří projekt na dané téma
- prezentuje své práce před kolektivem

Učitel:

- propojuje získané znalosti a zkušenosti s praxí

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Anglický jazyk-3.ročník			
Řečové dovednosti			
CJ-3-1-01 <i>CJ-3-1-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • pozdraví a krátce se představí • rozumí jednoduchým pokynům učitele • reaguje na jednoduché, každodenně užívané příkazy a žádosti • <i>je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka</i> 	Tematické okruhy - číslovky 1 -20, základní barvy, školní potřeby a třída, vybraná domácí zvířata, nálady a pocity, obličej a tělo – základní smysly, rodina, oblečení, dětské nápoje a jídlo, zvířata v zoo, hračky, dny v týdnu Mluvnice – člen neurčitý a základní podstatná jména, pravidelné tvoření množného čísla podstatných jmen, základní přídavná jména, osobní zájmena, základní číslovky, rozkazovací způsob, kladná a negativní odpověď, sloveso have got a like, vazba there is/are, hlásky a jejich výslovnost, slovní přízvuk, pravopis, předložky místa nebo času	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání
CJ-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • s pomocí učitele vyhledá slovíčka ve slovníku učebnice • reprodukuje slovní zásobu ze známé tematické oblasti v přiměřeném rozsahu 		
CJ-3-1-03	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí základním informacím v jednoduchém textu s oporou v učebnici 		
CJ-3-1-04	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí pomalému s právně vyslovovanému dialogu 		
CJ-3-1-05	<ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje věci, které jsou mu blízké, a napíše je 		
CJ-3-1-06	<ul style="list-style-type: none"> • píše jednoduchá slova a věty dle předlohy 		

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Anglický jazyk-4.ročník			
Poslech s porozuměním			
CJ-5-1-01 <i>CJ-5-1-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí správně základním pokynům ve třídě • <i>rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností</i> 	Tematické okruhy – číslovky 1 – 100 po desítkách, hudební nástroje, druhy sportů, můj dům (místnosti a	

CJ-5-1-02 <i>CJ-5-1-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> chápe význam slov a obsah jednoduchých vět rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování 	nábytek), zdraví a nemoci, město, počasí, čas (hodiny, dny týdnu, měsíce v roce), záliby a volný čas, zvířata v zoo, škola a rozvrh hodin, televizní programy, narozeniny a vybrané svátky Mluvnice – člen určitý a neurčitý, podstatná jména, vybraná přídavná jména, tázací a přivlastňovací zájmena, základní číslovky, vazba there is/are, sloveso can, předložky místa, kladné a záporné příkazy, otázky na zjištění pozice věcí a osob, určování času, otázka na čas, sloveso to be/to have, přítomný čas prostý, slovosled kladné a záporné věty, otázka, krátká odpověď kladná i záporná, základní fonetické znaky, spojování hlásek do slov a jejich výslovnost, pravopis (základní pravidla psaní slov)	
CJ-5-1-03	<ul style="list-style-type: none"> počopí podstatné informace ve slyšeném textu 		
Mluvení			
CJ-5-2-01 <i>CJ-5-2-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> rozumí otázkám dokáže odpovídat sám položí otázku pozdraví a poděkuje 		
CJ-5-2-02 <i>CJ-5-2-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> využívá znalost slovní zásoby a gramatických pouček při tvorbě jednoduchého sdělení sdělí své jméno a věk 		
CJ-5-2-03 <i>CJ-5-2-03p</i>	<ul style="list-style-type: none"> poskytne požadovanou informaci vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu) 		
Čtení s porozuměním			
CJ-5-3-01	<ul style="list-style-type: none"> čte s porozuměním orientuje se v textu 		
CJ-5-3-02 <i>CJ-5-3-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> čte s porozuměním s pomocí vizuální podpory rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) 		

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Anglický jazyk-5. ročník			
Poslech s porozuměním			
CJ-5-1-02	<ul style="list-style-type: none"> chápe význam slov a obsah jednoduchých vět a interpretuje je vyhledává ve slovníku 	Tematické okruhy – číslovky 1 – 100, abeceda, jména a oslovení, rodina a přátelství, názvy zemí, moje rodina, dny v týdnu, technika, zvířata, moje škola	
CJ-5-1-03	<ul style="list-style-type: none"> chápe obsah slyšeného sdělení 		
Mluvení			
CJ-5-2-01	<ul style="list-style-type: none"> pozdraví a rozloučí se umí používat slovní zásobu probíraných okruhů v komunikaci 		MV – Lidské vztahy

CJ-5-2-02	<ul style="list-style-type: none"> • jednoduchými větami hovoří o sobě a dalších probíraných tématech 	<p>Mluvnice – určitý a neurčitý člen, množné číslo podstatných jmen, přivlastňovací přídavná jména, zájmena ukazovací a přivlastňovací, základní číslovky, sloveso to be/to have/to can (v oznamovací větě, v otázce a záporu, plné a zkrácené tvary), předložky času a místa, otázky s who/what/when/where/how/why, pořádek slov ve větě a v otázce, základní fonetické znaky, základní pravidla výslovnosti, pravopis osvojených slov a tvarů</p>	OSV – Sociální rozvoj – Poznávání lidí
CJ-5-2-03	<ul style="list-style-type: none"> • odpoví na otázku • vytvoří otázku • poskytne požadovanou informaci 		
Čtení s porozuměním			
CJ-5-3-01	<ul style="list-style-type: none"> • čte s porozuměním • orientuje se v textu • odpoví na zadanou otázku 		MEGS – Objevujeme Evropu a svět
CJ-5-3-02	<ul style="list-style-type: none"> • čte s porozuměním s pomocí vizuální podpory 		
Psaní			
CJ-5-4-01	<ul style="list-style-type: none"> • využívá znalost slovní zásoby a gramatických pouček při psaní jednoduchého sdělení 		
CJ-5-4-02	<ul style="list-style-type: none"> • vyplní požadované údaje ve formuláři • je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka 		

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKE OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Anglický jazyk-6.ročník			
Poslech s porozuměním			
CJ-9-1-01 <i>CJ-9-1-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí základním informacím v jednoduchém textu s oporou v učebnici • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů 	Zvuková a grafická podoba jazyka – fonetický přepis známých slov, základní pravidla výslovnosti větných celků, pravopis – psaní malých a velkých písmen, dělení slov a základy interpunkce	
CJ-9-1-02 <i>CJ-9-1-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduché konverzaci, která je na nahrávce k učebnici a která obsahuje známou slovní zásobu • rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby 	Slovní zásoba – time, daily routines, furniture, parts of a house, places in a town, describing people, clothes	
Mluvení			
CJ-9-2-01 <i>CJ-9-2-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zeptá se na čas, koníčky • zdvořile požádá, poděkuje a omluví se • odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby 	Tematické okruhy – time, places, people	
CJ-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> • na základě výchozího textu řekne několik vět o sobě a své rodině, o svém volném čase 	Mluvnice – present simple, prepositions of time, telling the time,	

CJ-9-2-03	<ul style="list-style-type: none"> • popíše svůj denní režim, svoje zájmy • stručně popíše vzhled vlastního pokoje/domu, města, člověka 	prepositions of places, there is/are, can/can't, have got and be for describing people, present continuous, How much is ...?	
Čtení s porozuměním			
CJ-9-3-01 <i>CJ-9-3-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • v novém krátkém textu odvodí význam některých neznámých slovíček a slovních spojení za pomoci obrázků jiných grafických předloh • <i>rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)</i> 		
CJ-9-3-02	<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje základní fonetická pravidla a čte nahlas srozumitelně jednoduchý text 		
Psaní			
CJ-9-4-02	<ul style="list-style-type: none"> • na základě výchozího textu napíše několik vět o sobě a své rodině, o svém volném čase 		
CJ-9-4-03 <i>CJ-9-4-03p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • reaguje na jednoduché písemné sdělení • <i>reaguje jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby</i> 		

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKE OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Anglický jazyk-7. ročník			
Poslech s porozuměním			
CJ-9-1-01 <i>CJ-9-1-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí základním informacím v jednoduchém autentickém textu s obrázkem • <i>rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů</i> 	Zvuková a grafická podoba jazyka – fonetický přepis známých slov, pravopisné změny osvojených slov a tvarů, výslovnost obtížných hlásek	
CJ-9-1-02 <i>CJ-9-1-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí důležitým informacím v jednoduché konverzaci • v pomalé promluvě zachytí nejpodstatnější informace • <i>rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby</i> 	Slovní zásoba – months of the years, dates, housework, animals, holiday transport, food, geographical names, the weather, types of TV programmes and films	
Mluvení			
CJ-9-2-01 <i>CJ-9-2-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zeptá se na cenu • vyžádá jednoduché informace v restauraci, v obchodě • zdvořile požádá, poděkuje a omluví se • omluví se, odpoví na omluvu, vyjádří souhlas a nesouhlas 	Tematické okruhy – my life, animals, holidays, food, the world, entertainment	

	<ul style="list-style-type: none"> • odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby 	<p>Mluvnice - present simple, adverbs of frequency, ordinál numbers, present continuous, past simple, countable and uncountable nouns, a/an, some/any, how much/how many, articles – a/an, some, the, a little, a few, how questions, comparative adjectives, superlative adjectives, as...as, going to, adjectives and adverbs</p>	
CJ-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> • popíše svůj denní režim • sdělí, co dělal o víkendu • vyjádří, co má plánu dělat o víkendu a o prázdninách 		
CJ-9-2-03	<ul style="list-style-type: none"> • popíše svůj denní režim, svoje zájmy • stručně popíše své oblíbené zvíře své prázdniny 		
Čtení s porozuměním			
CJ-9-3-01 <i>CJ-9-3-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • v novém krátkém textu odvodí význam neznámých slovíček a slovních spojení • samostatně vyhledá v dvojjazyčném slovníku význam neznámého slova nebo slovního spojení a ověří si výslovnost v elektronickém slovníku • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) 		
CJ-9-3-02	<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje základní fonetická pravidla a čte nahlas srozumitelně jednoduchý text 		
Psaní			
CJ-9-4-01	<ul style="list-style-type: none"> • vyplní základní údaje o sobě přihlášce 		
CJ-9-4-02	<ul style="list-style-type: none"> • napíše kamarádovi jednoduchý e-mail o sobě a svých zálibách • napíše kamarádovi pohlednici z dovolené • napíše jednoduchý text o svém oblíbeném zvířeti, o oblíbeném filmu 		
CJ-9-4-03 <i>CJ-9-4-03p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • reaguje na jednoduché písemné sdělení • reaguje jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby 		

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Anglický jazyk-8. ročník			
Poslech s porozuměním			
CJ-9-1-01 <i>CJ-9-1-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí základním informacím v jednoduchém textu s oporou v učebnici • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, 	Zvuková a grafická podoba jazyka – slovní a větný přízvuk, výslovnost všech hlásek a slovních spojení, pravopisné	

	<i>kteře se tŕkajŕ osvojenŕch tematickŕch okruhŕ</i>	zmŕny pŕi tvorbŕ mluvnickŕch tvarŕ	
CJ-9-1-02 <i>CJ-9-1-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> rozumŕ jednoduchŕ konverzaci na kaŕdodennŕ tŕma rozumŕ pomalu pronŕaŕenŕmu projevu na bŕŕnŕ tŕma <i>rozumŕ jednoduchŕm otŕzkŕm, kteře se tŕkajŕ jeho osoby</i> 	Slovnŕ zŕsoba – life stages, families, space, places, collocations, natural disasters, houses, places in a city, somebody-anybody-everybody etc., experiences, problems, phrasal verbs	
Mluvenŕ			
CJ-9-2-01 <i>CJ-9-2-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> zeptŕ se na ŕas, mŕsto, rodinu, budoucnost, zŕŕitky ŕstnŕ sestavŕ otŕzku, ŕŕdost, prosbu <i>odpovŕ na jednoduchŕ otŕzky, kteře se tŕkajŕ jeho osoby</i> 	Tematickŕ okruhy – my life, the future, times and places, London, experiences, problems	
CJ-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> pŕedŕ zŕkladnŕ informace o sobŕ, o svŕ rodinŕ a ŕkole v samostatnŕm ŕstnŕm projevu mluvŕ o kaŕdodennŕch tŕmatech aktivnŕ se ŕŕstnŕ rozhovoru a diskuse o kaŕdodennŕch tŕmatech 	Mluvnice – past simple, will, past continuous, articles: the with places, present perfect, should/shouldn't, must/mustn't, don't have to	
CJ-9-2-03	<ul style="list-style-type: none"> svŕmi slovy vypravŕ jednoduchŕ pŕŕbŕh popŕŕe mŕsto svŕho bydliŕtŕ 		
ŕtenŕ s porozumŕnŕm			
CJ-9-3-01 <i>CJ-9-3-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> odhadne vŕznam novŕch a neznŕmŕch slov a frŕzŕ v pŕimŕřenŕ obtŕŕnŕm textu a z kontextu vyuŕivŕ slovnŕkovŕ pŕŕruŕky, cizojazyŕnŕ a vŕkladovŕ slovnŕk v tiŕtŕnŕ i elektronickŕ podobŕ <i>rozumŕ slovŕm a jednoduchŕm vŕtŕm, kteře se tŕkajŕ osvojenŕch tematickŕch okruhŕ (zejmŕna mŕli k dispozici vizuŕlnŕ oporu)</i> 		
CJ-9-3-02	<ul style="list-style-type: none"> vystihne hlavnŕ myŕlenku ŕtenŕho textu pŕimŕřenŕho obsahu v textu nalezne odpovŕdi na otŕzky pŕi pŕaci s textem nalezne podstatnou informaci a specifickou informaci pŕi ŕtenŕ nahlas ŕŕivŕ sprŕvnŕ frŕzovŕnŕ, slovnŕ a vŕtnŕ pŕŕzvuk, vŕŕku a sŕlu hlasu, tempo ŕeŕi pro zajiŕtŕnŕ plynulosti ŕtenŕ 		
Psanŕ			
CJ-9-4-02	<ul style="list-style-type: none"> pŕsemnŕ pŕedŕ zŕkladnŕ informace o sobŕ, svŕ rodinŕ a ŕkole 		
CJ-9-4-03 <i>CJ-9-4-03p</i>	<ul style="list-style-type: none"> reaguje na jednoduchŕ pŕsemnŕ sdŕlenŕ <i>reaguje jednoduchŕ pŕsemnŕ sdŕlenŕ, kteře se tŕkajŕ jeho osoby</i> 		

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Anglický jazyk-9. ročník			
Poslech s porozuměním			
CJ-9-1-01 CJ-9-1-01p	<ul style="list-style-type: none"> rozumí základním informacím v jednoduchém textu s oporou v učebnici <i>rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů</i> 	Zvuková a grafická podoba jazyka – slovní a větný přízvuk, výslovnost všech hlásek a slovních spojení, pravopisné změny při tvorbě mluvnických tvarů	
CJ-9-1-02 CJ-9-1-02p	<ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduché konverzaci a diskusi na každodenní téma rozumí pomalu pronášenému projevu na specifické téma rozlišuje formální a neformální promluvu či rozhovor rozumí souvislým projevům učitele <i>rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby</i> 	Slovní zásoba – materials, compound nouns, describing clothes, verbs+prepositions, nouns and adjectives, part of the body, problems and treatments, medieval knights, adjectives with –ed or –ing, the environment, definitions, phrasal verbs, verbs and nouns	
Mluvení			
CJ-9-2-01 CJ-9-2-01p	<ul style="list-style-type: none"> zeptá se na čas, místo, rodinu, budoucnost, zážitky ústně sestaví otázku, žádost, prosbu <i>odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby</i> 	Tematické okruhy – past and present, fame and fortune, health and safety, heroes, our environment, relationships	MV – Multikulturalita
CJ-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> předá základní informace o sobě, o své rodině a škole v samostatném ústním projevu mluví o každodenních tématech aktivně se účastní rozhovoru a diskuse o každodenních tématech 	Mluvnice – past simple and continuous, used to, too/enough, present perfect, present perfect v past simple, for/since, subject relative clauses, should/might, object relative clauses, verb+-ing or infinitive, there's someone/something+ing, see/her someone+-ing,	
CJ-9-2-03	<ul style="list-style-type: none"> svými slovy vypráví jednoduchý příběh popíše místo svého bydliště 		
Čtení s porozuměním			
CJ-9-3-01 CJ-9-3-01p	<ul style="list-style-type: none"> odhadne význam nových a neznámých slov a frází v přiměřeně obtížném textu a z kontextu využívá různé slovníkové příručky, samostatně pracuje s dvojjazyčným i výkladovým slovníkem <i>rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených</i> 		

	<i>tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)</i>		
CJ-9-3-02	<ul style="list-style-type: none"> vystihne hlavní myšlenku čteného textu přiměřeného obsahu pracuje s textem přiměřeného rozsahu a vytvoří odpovědi na informace z textu pracuje s různými typy textů při práci s textem nalezne podstatnou informaci a specifickou informaci při čtení nahlas užívá správné frázování, slovní a větný přízvuk, výšku a sílu hlasu, tempo řeči pro zajištění plynulosti čtení 		
Psaní			
CJ-9-4-02	<ul style="list-style-type: none"> písemně předá základní informace o sobě, své rodině a škole 		
CJ-9-4-03 <i>CJ-9-4-03p</i>	<ul style="list-style-type: none"> reaguje na jednoduché písemné sdělení <i>reaguje jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby</i> 		

4. 1. 2 Další cizí jazyk

4. 1. 2. 1 Německý jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Německý jazyk je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a komunikace a je vyučován v 7. – 9. ročníku 2. stupně jako samostatný vyučovací předmět a je dotován 2 vyučovacími jednotkami týdně.

Výuka probíhá především ve skupinách žáků z paralelních tříd jednotlivých ročníků, v počítačových učebnách. Pokud tomu podmínky dovolí, velikost skupiny nepřesahuje 24 žáků. Cílem výuky v předmětu je podpora samostatnosti žáků a rozvoj všech řečových dovedností, osvojování základních gramatických pravidel a rozšiřování slovní zásoby. Některá témata především reálie německy hovořících zemí jsou realizována formou krátkodobých projektů, při kterých používáme autentické materiály.

Do předmětu jsou začleňována průřezová témata z celku Multikulturní výchova /Multikulturalita/. Jiným způsobem naplňování učiva i průřezových témat jsou četba krátkých literárních textů v originálu či práce s internetem.

Kompetence k učení

Žák:

- učení si plánuje a zvládá domácí přípravu
- posuzuje výsledky své práce, hodnotí se
- vyhledává informace z jiných dostupných zdrojů (internet, cizojazyčné texty, slovníky, časopisy atd.)

Učitel:

- klade důraz na učení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací

- zařazuje projektové vyučování

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- dokáže vyjádřit obsah textu svými slovy

Učitel:

- podporuje vyhledávání a třídění informací

Kompetence komunikativní

Žák:

- vyjadřuje se výstižně a logicky
- naslouchá druhým
- zapojuje se do diskuze
- jeho písemný projev je přehledný

Učitel:

- vede žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky
- umožňuje žákům hovořit o zkušenostech ze života
- zařazuje mluvní cvičení na zvolené téma

Kompetence sociální a personální

Žák:

- podílí se na práci ve skupině
- pomáhá druhým
- respektuje ostatním

Učitel:

- používá skupinovou práci, vzájemnou pomoc při učení
- učí žáky diskutovat

Kompetence občanská

Žák:

- dodržuje školní řád a pravidla třídy
- plní své povinnosti

Učitel:

- seznamuje žáky s tradicemi německy mluvících zemí

Kompetence pracovní

Žák:

- vytvoří projekt na dané téma
- prezentuje své práce před kolektivem

Učitel:

- propojuje získané znalosti a zkušenosti s praxí

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Německý jazyk-7.ročník			
Poslech s porozuměním			
DCJ-9-1-01 <i>DCJ-9-1-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí správně základním pokynům ve třídě • opakuje foneticky správně • opakuje repliky • <i>je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka</i> 	Zvuková a grafická podoba jazyka - fonetické znaky, základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	
DCJ-9-1-02 <i>DCJ-9-1-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • chápe význam slov a obsah jednoduchých vět • <i>rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování</i> 		
DCJ-9-1-03 <i>DCJ-9-1-03p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • pochopí podstatné informace ve slyšeném textu • <i>rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)</i> • <i>rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku)</i> • <i>rozumí jednoduchým pokynům učitele</i> 		slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem
Mluvení			
DCJ-9-2-01 <i>DCJ-9-2-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí otázkám • dokáže odpovídat • sám položí otázku • <i>pozdraví a poděkuje</i> • <i>vyjádří souhlas a nesouhlas</i> 	tematické okruhy - domov, rodina, škola, lidské tělo, jídlo, oblékání, zvířata	
DCJ-9-2-02 <i>DCJ-9-2-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • využívá znalost slovní zásoby a gramatických pouček při tvorbě jednoduchého sdělení • <i>sdělí své jméno a věk</i> 		
DCJ-9-2-03	• poskytne požadovanou informaci	mluvnice – členy, osobní zájmena, zápor, přivlastňovací zájmena, předložka se 3. pádem, způsobová slovesa, časové údaje	
Čtení s porozuměním			
DCJ-9-3-01	• čte podle obrázků		
DCJ-9-3-02 <i>DCJ-9-3-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v textu • čte foneticky správně • <i>rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)</i> 		
DCJ-9-3-03	<ul style="list-style-type: none"> • čte s porozuměním s pomocí vizuální podpory • vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci 		
Psaní			
DCJ-9-4-01	• vyplní požadované údaje ve formuláři		
DCJ-9-4-02	• rozeznává známá slova		

DCJ-9-4-02p	<ul style="list-style-type: none"> • učí se psát správně • překládá správně jednoduché věty • <i>reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby</i> 		
DCJ-9-4-03	<ul style="list-style-type: none"> • doplňuje správné tvary • sestaví jednoduché věty se vztahem k osvojovaným tématům 		

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKE OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Německý jazyk-8.ročník			
Poslech s porozuměním			
DCJ-9-1-01 <i>DCJ-9-1-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • řídí se jednoduchými verbálními pokyny učitele • <i>je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka</i> 	Zvuková a grafická podoba jazyka - fonetické znaky, základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	
DCJ-9-1-02 <i>DCJ-9-1-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná známá slova a slovní spojení • porozumí významu slov a slovních spojení • <i>rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování</i> 		
DCJ-9-1-03 <i>DCJ-9-1-03p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zachytí konkrétní informace v poslechovém textu • <i>rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)</i> • <i>rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku)</i> • <i>rozumí jednoduchým pokynům učitele</i> 		slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem
Mluvení			
DCJ-9-2-01 <i>DCJ-9-2-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • použije základní zdvořilostní obraty • <i>pozdraví a poděkuje</i> • <i>vyjádří souhlas a nesouhlas</i> 	tematické okruhy – dopravní prostředky, počasí, kalendářní rok, obec, volný čas, nákupy	
DCJ-9-2-02 <i>DCJ-9-2-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • představí se /jméno, věk, bydliště, co vlastní, co má rád/ • <i>sdělí své jméno a věk</i> 	mluvnice – vedlejší věty, budoucí čas, předložky se 3. a 4. pádem,	
DCJ-9-2-03	<ul style="list-style-type: none"> • reaguje pomocí slov, slovních spojení a vět na otázky týkající se jeho, jeho rodiny a kamarádů 	stupňování přídavných jmen	
Čtení s porozuměním			
DCJ-9-3-01	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým nápisům, pokynům a příkazům 		
DCJ-9-3-02 <i>DCJ-9-3-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná známá slova a slovní spojení 		

	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) 		
DCJ-9-3-03	<ul style="list-style-type: none"> • porozumí krátkému textu, který je podpořen obrazem 		
Psaní			
DCJ-9-4-01	<ul style="list-style-type: none"> • doplní slova nebo slovní spojení 		
DCJ-9-4-02 DCJ-9-4-02p	<ul style="list-style-type: none"> • napíše slova, jednoduchá slovní spojení a věty o sobě • reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby 		
DCJ-9-4-03	<ul style="list-style-type: none"> • odpoví písemně s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na krátká sdělení a otázky 		

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKE OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Německý jazyk-9.ročník			
Poslech s porozuměním			
DCJ-9-1-01 DCJ-9-1-01p	<ul style="list-style-type: none"> • porozumí jednoduchým otázkám • je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka 	Zvuková a grafická podoba jazyka - fonetické znaky, základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem tematické okruhy – zdraví, příroda, povolání, realie zemí příslušných jazykových oblastí	
DCJ-9-1-02 DCJ-9-1-02p	<ul style="list-style-type: none"> • porozumí smyslu jednoduchým vět • rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování 		
DCJ-9-1-03 DCJ-9-1-03p	<ul style="list-style-type: none"> • porozumí tomu, o čem pojednává jednoduchý poslechový text • rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) • rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku) • rozumí jednoduchým pokynům učitele 		
Mluvení			
DCJ-9-2-01 DCJ-9-2-01p	<ul style="list-style-type: none"> • účastní se jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů • pozdraví a poděkuje • vyjádří souhlas a nesouhlas 	mluvnice – předložky se 4. pádem, minulý čas způsobových sloves, minulý čas nepravidelných sloves, přídavná jména po členech, podmiňovací způsob	
DCJ-9-2-02 DCJ-9-2-02p	<ul style="list-style-type: none"> • sdělí informace o členech své rodiny, kamarádech a spolužácích • popíše skutečnosti /předměty, zvířata, činnosti/, se kterými se běžně setkává • sdělí své jméno a věk 		
DCJ-9-2-03	<ul style="list-style-type: none"> • odpovídá na otázky a poskytne konkrétní informace 		

	<ul style="list-style-type: none"> • zeptá se na konkrétní informace 	
Čtení s porozuměním		
DCJ-9-3-01	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým nápisům, popisům, instrukcím, pokynům, příkazům, zákazům na informativních tabulích 	MV – Multikulturalita
DCJ-9-3-02 <i>DCJ-9-3-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět • <i>rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)</i> 	
DCJ-9-3-03	<ul style="list-style-type: none"> • najde konkrétní informace v krátkém jednoduchém textu 	
Psaní		
DCJ-9-4-01	<ul style="list-style-type: none"> • doplní slova nebo slovní spojení 	
DCJ-9-4-02 <i>DCJ-9-4-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • napíše slova, jednoduchá slovní spojení a věty o sobě, své rodině a kamarádech • sestaví s použitím slov, jednoduchých slovních spojení a vět krátký pozdrav, dotaz nebo vzkaz, ve kterém sdělí konkrétní informaci nebo se na ni zeptá • <i>reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby</i> 	
DCJ-9-4-03	<ul style="list-style-type: none"> • odpoví písemně s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na krátká sdělení a otázky týkající se jeho osoby, rodiny, kamarádů, zvířat nebo předmětů z jeho okolí a činností, které běžně vykovává 	

5. 1. 2. 2 Ruský jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Ruský jazyk se vyučuje od 7. do 9. ročníku jako samostatný vzdělávací předmět. Ve všech ročnících je jazyk vyučován ve 2 vyučovacích jednotkách týdně.

Výuka probíhá především ve skupinách žáků z paralelních tříd jednotlivých ročníků, v počítačových učebnách. Pokud tomu podmínky dovolí, velikost skupiny nepřesahuje 24 žáků. Cílem výuky je podpora samostatnosti žáků a rozvoj všech řečových dovedností, osvojování základních gramatických pravidel a rozšiřování slovní zásoby. Některá témata především reálie rusky hovořících zemí, jsou realizována formou krátkodobých projektů.

Do předmětu jsou začleňována průřezová témata z celku Multikulturní výchova /Multikulturalita/. Jiným způsobem naplňování učiva i průřezových témat jsou práce s autentickými materiály, časopisy a texty ruských píšících autorů či poslech hudebních nahrávek. Největší důraz je kladen na rozvoj komunikačních dovedností.

Kompetence k učení

Žák:

- učení si plánuje a zvládá domácí přípravu
- posuzuje výsledky své práce, hodnotí se
- vyhledává informace z jiných dostupných zdrojů (internet, cizojazyčné texty, slovníky, časopisy atd.)

Učitel:

nabízí žákům aktivační metody, které je povedou k samostatné práci s dvojjazyčnými a výkladovými slovníky, pomáhá vytvářet žákům dostatek komunikačních příležitostí pro používání ruského jazyka.

Kompetence k řešení problémů**Žák:**

- dokáže vyjádřit obsah textu svými slovy

Učitel:

vede žáky k porovnávání stavby ruského a českého jazyka, vyhledávání shod a odlišností, předkládá žákům konkrétní situace, k jejichž zvládnutí je nezbytné použití ruštiny.

Kompetence komunikativní**Žák:**

- vyjadřuje se výstižně a logicky
- naslouchá druhým
- zapojuje se do diskuze
- jeho písemný projev je přehledný

Učitel:

nabízí žákům dostatek možností k porozumění rusky vedenému rozhovoru a rusky psaným jednoduchým textům, vede žáky k tomu, aby se nebáli používat i nedokonale zvládnutý cizí jazyk.

Kompetence sociální a personální**Žák:**

- podílí se na práci ve skupině
- pomáhá druhým
- respektuje ostatním

Učitel:

navozuje dostatek situací, které povedou k uvědomění si společných rysů lidí z různého jazykového prostředí, vytváří situace, ve kterých si žáci budou uvědomovat potřebu vzájemného respektu a pomoci mezi lidmi z různého kulturního prostředí.

Kompetence občanská**Žák:**

- dodržuje školní řád a pravidla třídy
- plní své povinnosti
-

Učitel:

na příkladech z ruský mluvící jazykové oblasti vede žáky k tomu, aby se snažili vcítit do problémů v těchto zemích.

Kompetence pracovní

Žák:

- vytvoří projekt na dané téma
- prezentuje své práce před kolektivem

Učitel:

vede žáky k uvědomělému a správnému používání studijních materiálů a jazykových příruček pro samostatné studium.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKE OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Ruský jazyk-7.ročník			
Poslech s porozuměním			
DCJ-9-1-01 <i>DCJ-9-1-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí správně základním pokynům ve třídě • opakuje foneticky správně • opakuje repliky • <i>je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka</i> 	Zvuková a grafická podoba jazyka - fonetické znaky, základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	
DCJ-9-1-02 <i>DCJ-9-1-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • chápe význam slov a obsah jednoduchých vět • <i>rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování</i> 		
DCJ-9-1-03 <i>DCJ-9-1-03p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • pochopí podstatné informace ve slyšeném textu • <i>rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)</i> • <i>rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku)</i> • <i>rozumí jednoduchým pokynům učitele</i> 		slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem
Mluvení			
DCJ-9-2-01 <i>DCJ-9-2-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí otázkám • dokáže odpovídat • sám položí otázku • <i>pozdraví a poděkuje</i> • <i>vyjádří souhlas a nesouhlas</i> 	mluvnice – 1. pád podst.jmen, v oslovení, číslovky 1 -20 v 1. pádě, spojení číslovek 2,3,4 + hodiny, roky, měsíce, časování sloves bydlet, vědět, mluvit v přítomném čase	
DCJ-9-2-02 <i>DCJ-9-2-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • využívá znalost slovní zásoby a gramatických pouček při tvorbě jednoduchého sdělení • <i>sdělí své jméno a věk</i> 		
DCJ-9-2-03	• poskytne požadovanou informaci		
Čtení s porozuměním			
DCJ-9-3-01	• čte podle obrázků		

DCJ-9-3-02 <i>DCJ-9-3-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v textu • čte foneticky správně • <i>rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)</i> 		
DCJ-9-3-03	<ul style="list-style-type: none"> • čte s porozuměním s pomocí vizuální podpory • vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci 		
Psaní			
DCJ-9-4-01	<ul style="list-style-type: none"> • vyplní požadované údaje ve formuláři 		
DCJ-9-4-02 <i>DCJ-9-4-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • rozeznává známá slova • učí se psát správně • překládá správně jednoduché věty • <i>reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby</i> 		
DCJ-9-4-03	<ul style="list-style-type: none"> • doplňuje správné tvary • sestaví jednoduché věty se vztahem k osvojovaným tématům 		

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Ruský jazyk-8.ročník			
Poslech s porozuměním			
DCJ-9-1-01 <i>DCJ-9-1-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • řídí se jednoduchými verbálními pokyny učitele • <i>je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka</i> 	Zvuková a grafická podoba jazyka - fonetické znaky, základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem tematické okruhy – domov, rodina, povolání, oblékání, obec, reálie zemí příslušných jazykových oblastí	
DCJ-9-1-02 <i>DCJ-9-1-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná známá slova a slovní spojení • porozumí významu slov a slovních spojení • <i>rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování</i> 		
DCJ-9-1-03 <i>DCJ-9-1-03p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zachytí konkrétní informace v poslechovém textu • <i>rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)</i> • <i>rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku)</i> • <i>rozumí jednoduchým pokynům učitele</i> 		
Mluvení			
DCJ-9-2-01 <i>DCJ-9-2-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • použije základní zdvořilostní obraty • <i>pozdraví a poděkuje</i> 	mluvnice – 1. pád číslovek 30-90 i 100-900, podst.jména po	

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>vyjádří souhlas a nesouhlas</i> 	<p>číslovkách, osobní zájmena v 1. a 3. pádě, časování sloves volat, být, učit, prohlížet si, věty typu "mám bratra", přivlastňovací zájmena, časování sloves pracovat, učit se</p>	
DCJ-9-2-02 <i>DCJ-9-2-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • představí se /jméno, věk, bydliště, co vlastní, co má rád/ • <i>sdělí své jméno a věk</i> 		
DCJ-9-2-03	<ul style="list-style-type: none"> • reaguje pomocí slov, slovních spojení a vět na otázky týkající se jeho, jeho rodiny a kamarádů 		
Čtení s porozuměním			
DCJ-9-3-01	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým nápisům, pokynům a příkazům 		
DCJ-9-3-02 <i>DCJ-9-3-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná známá slova a slovní spojení • <i>rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)</i> 		
DCJ-9-3-03	<ul style="list-style-type: none"> • porozumí krátkému textu, který je podpořen obrazem 		
Psaní			
DCJ-9-4-01	<ul style="list-style-type: none"> • doplní slova nebo slovní spojení 		
DCJ-9-4-02 <i>DCJ-9-4-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • napíše slova, jednoduchá slovní spojení a věty o sobě • <i>reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby</i> 		
DCJ-9-4-03	<ul style="list-style-type: none"> • odpoví písemně s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na krátká sdělení a otázky 		

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKE OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Ruský jazyk-9.ročník			
Poslech s porozuměním			
DCJ-9-1-01 <i>DCJ-9-1-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • porozumí jednoduchým otázkám • <i>je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka</i> 	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka - fonetické znaky, základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov</p> <p>slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem</p> <p>tematické okruhy – volný čas, lidské tělo, zdraví, nákupy, dopravní</p>	
DCJ-9-1-02 <i>DCJ-9-1-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • porozumí smyslu jednoduchým vět • <i>rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování</i> 		
DCJ-9-1-03 <i>DCJ-9-1-03p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • porozumí tomu, o čem pojednává jednoduchý poslechový text • <i>rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)</i> • <i>rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku)</i> • <i>rozumí jednoduchým pokynům učitele</i> 		
Mluvení			

DCJ-9-2-01 <i>DCJ-9-2-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • účastní se jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů • <i>pozdraví a poděkuje</i> • <i>vyjádří souhlas a nesouhlas</i> 	prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí mluvnice – 7. pád podst. jmen, názvy profesí, 4. pád osobních zájmen, časování sloves chtít, zajímat se, líbit se, I. a II. časování, změna kmenových souhlásek, skloňování osobních zájmen		
DCJ-9-2-02 <i>DCJ-9-2-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • sdělí informace o členech své rodiny, kamarádech a spolužácích • popíše skutečnosti /předměty, zvířata, činnosti/, se kterými se běžně setkává • <i>sdělí své jméno a věk</i> 			
DCJ-9-2-03	<ul style="list-style-type: none"> • odpovídá na otázky a poskytne konkrétní informace • zeptá se na konkrétní informace 			
Čtení s porozuměním				
DCJ-9-3-01	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým nápisům, popisům, instrukcím, pokynům, příkazům, zákazům na informativních tabulích 			MV – Multikulturalita
DCJ-9-3-02 <i>DCJ-9-3-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět • <i>rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)</i> 			
DCJ-9-3-03	<ul style="list-style-type: none"> • najde konkrétní informace v krátkém jednoduchém textu 			
Psaní				
DCJ-9-4-01	<ul style="list-style-type: none"> • doplní slova nebo slovní spojení 			
DCJ-9-4-02 <i>DCJ-9-4-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • napíše slova, jednoduchá slovní spojení a věty o sobě, své rodině a kamarádech • sestaví s použitím slov, jednoduchých slovních spojení a vět krátký pozdrav, dotaz nebo vzkaz, ve kterém sdělí konkrétní informaci nebo se na ni zeptá • <i>reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby</i> 			
DCJ-9-4-03	<ul style="list-style-type: none"> • odpoví písemně s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na krátká sdělení a otázky týkající se jeho osoby, rodiny, kamarádů, zvířat nebo předmětů z jeho okolí a činností, které běžně vykovává 			

4. 1. 3. Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu

Český jazyk a literatura zaujímá mezi ostatními předměty stěžejní postavení, získané vědomosti jsou podstatné nejen v rámci vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, ale i pro poznávání a osvojování poznatků v rámci dalších vyučovacích předmětů.

Obsah vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura je pro přehlednost rozdělen do tří složek - Komunikativní a slohová výchova, Jazyková výchova a Literární výchova.

Český jazyk a literatura se vyučuje ve všech postupných ročnících 1. i 2. stupně jako samostatný vyučovací předmět. Žáci se SPUCH mají možnost pravidelně navštěvovat nepovinné předměty dyslektické a logopedické nápravy, ve kterých jsou kompenzovány jejich individuální problémy.

V 1. ročníku je předmětu věnováno 9 hodin, ve 2. ročníku je to 10 hodin. Ve 3. ročníku je oboru věnováno 8 hodin. Ve 4. a 5. ročníku je to po 7 vyučovacích jednotkách. Od 6. do 9. ročníku je vyučovací předmět dotován čtyřmi vyučovacími jednotkami týdně – z toho jsou dvě hodiny věnovány mluvnici a po jedné hodině literární výchově a slohové výchově.

Základní vyučovací jednotkou je vyučovací hodina. Výuka probíhá především v kmenových třídách jednotlivých ročníků. Do vyučovacího procesu jsou průběžně zařazovány exkurze, návštěvy filmových a divadelních představení. Dále děti navštěvují Městskou knihovnu. Některá témata jsou začleňována do výuky formou krátkodobých projektů.

Pokud tomu podmínky a probíraná látka dovolí, pracují žáci ve skupinách. Podporujeme rozvoj samostatnosti žáků a práci s chybou. Některá témata – především ve slohové a literární výchově jsou realizována formou krátkodobých projektů, mluvních cvičení a referátů.

Ve všech ročnících je prvořadý důraz kladen na rozvoj a posilování vzdělávacích nástrojů čtení s porozuměním a psaní. Dále si žáci osvojují základní jazykové jevy. Děti jsou vedeny k poznatku, že mateřský jazyk využíváme jako prostředek k získávání informací a je nutné si k němu vytvořit pozitivní vztah. Důraz je kladen na získání sebedůvěry v komunikaci a zvládnutí základních pravidel mezilidské komunikace.

Do předmětu jsou začleňována průřezová témata z celků Osobnostní a sociální výchova /Rozvoj schopností poznávání, Kreativita, Mezilidské vztahy, Komunikace, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika/, Multikulturní výchova /Lidské vztahy/, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech /Objevujeme Evropu a svět/, Mediální výchova /Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Stavba mediálních sdělení, Vnímání autora mediálních sdělení, Tvorba mediálního sdělení. Jiným způsobem naplňování učiva i průřezových témat jsou návštěvy knihoven, filmových a divadelních představení či práce s knihou a novinami. Největší důraz je kladen na rozvoj komunikačních dovedností, kritického myšlení a sebehodnocení.

V Českém jazyce a literatuře směřujeme k utváření těchto **klíčových kompetencí**:

Kompetence k učení

Žák

- osvojuje si nové poznatky

- vyhledává a třídí informace, využívá je v procesu učení i v praktickém životě
- využívá komunikační prostředky a technologie
- snaží se o jasné, věcné a srozumitelné vyjadřování
- získává základní čtenářské návyky
- dokáže posoudit vlastní pokrok

Učitel

- klade důraz na práci s textem, na učení s porozuměním, na vyhledávání informací
- vede žáky k sebehodnocení
- podněcuje žákovu tvořivost
- vede žáky k získávání nových poznatků využíváním počítačů i odborných knih Městské knihovny v Jihlavě
- zařazuje projektové vyučování v hodinách slohu

Kompetence k řešení problémů

Žák

- analyzuje a kriticky posuzuje obsah textu
- využívá získané vědomosti k řešení daných problémů
- je schopen obhájit své rozhodnutí

Učitel

- vede žáka k přesnému a logickému myšlení
- motivuje žáka problémovými úlohami z praktického života
- podporuje žáka při vyhledávání informací, jejich třídění a využití
- podporuje zapojení žáků do soutěží
- učí žáky obhajovat jejich řešení a rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Žák

- se vyjadřuje výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- osvojuje si spisovou podobu jazyka
- zapojuje se do diskuse
- obhajuje svůj vlastní názor vhodnou a kultivovanou argumentací
- rozumí různým typům literárních textů a využívá je ke svému rozvoji

Učitel

- vede žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli i ostatními dospělými ve škole i mimo školu
- učí žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň naslouchat názorům jiných
- umožňuje žákům hovořit o zkušenostech z jejich života, o poznacích z četby, ze sledování různých pořadů
- zařazuje mluvní cvičení na zvolené téma

- umožňuje žákům vyjádřit dojmy z uměleckého díla

Kompetence sociální a personální

Žák

- interpretuje své pocity
- chápe sociální roli v různých komunikačních situacích
- spolupracuje ve skupině při řešení daného úkolu, podílí se na vytváření pravidel práce v týmu a na utváření příjemné atmosféry
- dovede ve skupině obhájit své vlastní názory
- respektuje zkušenosti a názory jiných

Učitel

- používá skupinovou práci
- vede žáky k respektování společně dohodnutých pravidel
- učí žáky diskutovat

Kompetence občanská

Žák

- poznává a chápe společenský a kulturní vývoj světa
- je vnímavý k tradicím a kulturním hodnotám jiných národů
- odlišuje fikci od skutečnosti
- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům
- aktivně se zapojuje do kulturního dění
- chápe nutnost ochrany kulturních hodnot
- získává poznatky a prožitky, které mohou pozitivně ovlivňovat osobní postoje a hodnotové orientace

Učitel

- vede žáky k pochopení národních dějin a k úctě ke kulturním tradicím
- podporuje u žáků schopnost kulturního cítění
- seznamuje žáky s tradicí našich sousedů v Evropě

Kompetence pracovní

Žák

- rozvíjí kulturu řeči a hlasového projevu
- vnímá jazykové prostředí

Učitel

- nabízí žákům exkurze
- snaží se propojovat získané znalosti a zkušenosti žáků s praxí
- snaží se u každého žáka rozvíjet jeho individuální schopnosti
- klade důraz na sebezpoznání žáků

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKE OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Český jazyk a literatura - 1. ročník			
Komunikační a slohová výchova			
ČJL-3-1-01	<ul style="list-style-type: none"> čte, rozumí jednoduchému textu 	Praktické čtení, technika čtení, orientační prvky	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání
ČJL-3-1-02 <i>ČJL-3-1-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> rozumí mluveným pokynům, aplikuje je <i>rozumí pokynům přiměřené složitosti</i> 	Praktické naslouchání, zdvořilost	
ČJL-3-1-03	<ul style="list-style-type: none"> dodržuje komunikační normy vžitě ve společnosti 	Věcné, pozorné naslouchání Aktivní naslouchání, zaznamenaná slyšené	
ČJL-3-1-04 <i>ČJL-3-1-04p</i>	<ul style="list-style-type: none"> vyslovuje správně jednotlivé hlásky v jednoduchých i obtížnějších skupinách <i>dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání</i> 	Základy techniky mluveného projevu, dýchání, výslovnost	
ČJL-3-1-05 <i>ČJL-3-1-05p</i>	<ul style="list-style-type: none"> pracuje správně a uvědoměle s dechem, užívá slovní přízvuk a větnou melodii <i>dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání</i> 	Komunikační žánry -pозdrav, omluva, prosba - vypravování dle obrazových materiálů	
ČJL-3-1-06 <i>ČJL-3-1-06p</i>	<ul style="list-style-type: none"> rozšiřuje slovní zásobu, užívá vhodné výrazové prostředky v různých komunikačních situacích <i>dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání</i> 	Mimojazykové prostředky řeči, mimika, gesta	MV – Lidské vztahy
ČJL-3-1-07	<ul style="list-style-type: none"> vypráví své zážitky 	Komunikační žánry zpráva, oznámení, vypravování	OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje a praktická etika
ČJL-3-1-08	<ul style="list-style-type: none"> správně sedí a drží psací náčiní 	Správné sezení, držení psacího náčiní	
ČJL-3-1-09 <i>ČJL-3-1-09p</i>	<ul style="list-style-type: none"> ovládá dílčí prvky psacích písmen a číslic, píše izolovaná písmena, postupně je spojuje ve slabiky a slova, dodržuje správné pořadí písmen <i>píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen</i> <i>spojuje písmena a slabiky</i> <i>převádí slova z mluvené do psané podoby</i> <i>dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost</i> 	Technika psaní Čitelný a úhledný písemný projev Zacházení s grafickým materiálem	
ČJL-3-1-10 <i>ČJL-3-1-10p</i>	<ul style="list-style-type: none"> opíše jednoduchý text <i>opisuje a přepisuje krátké věty</i> 	Písemný projev, formální úprava textu	

ČJL-3-1-11	<ul style="list-style-type: none"> • vybírá orientační prvky pro osnovu, • vypráví dle osnovy 	Komunikační žánry	
• Jazyková výchova			
ČJL-3-2-01 <i>ČJL-3-2-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • analyzuje sluchem slovo na hlásky, rozlišuje hlásky a písmena, • převádí mluvenou podobu slova do podoby psané • <i>rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy</i> • <i>tvoří slabiky</i> • <i>rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky</i> 	Zvuková stránka jazyka	
ČJL-3-2-02	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje slova nadřazená a podřazená, chápe jejich vzájemný vztah, přiřazuje slova k obrázkům 	Slovní zásoba, třídění slov	
ČJL-3-2-03	<ul style="list-style-type: none"> • vyjádří dle obrázku děj 	Tvarosloví	
ČJL-3-2-04	<ul style="list-style-type: none"> • pozná osobu, zvíře, věc 	Tvarosloví	
ČJL-3-2-05	<ul style="list-style-type: none"> • používá správné tvary 	Tvarosloví	
ČJL-3-2-06	<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje se ve větách 	Skladba, věta jednoduchá, souvětí	
ČJL-3-2-07	<ul style="list-style-type: none"> • čte výrazně věty se správnou intonací, • odpovídá na otázky 	Modulace souvislé řeči	
ČJL-3-2-08 <i>ČJL-3-2-08p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • pozná začátek a konec věty, rozdíl mezi větou a slovem, mezi jménem obecným a vlastním, • píše velké písmeno ve vlastním jméně • <i>píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech</i> 	Pravopis	
Literární výchova			
ČJL-3-3-01 <i>ČJL-3-3-01p</i>	reprodukuje obsah textu, odpovídá na otázky, převypráví text vlastními slovy <i>pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně</i>	Zážitkové čtení a naslouchání, poslech literárních textů	OSV – Osobnostní rozvoj - Kreativita
ČJL-3-3-02 <i>ČJL-3-3-02p</i>	vypráví své zážitky a promítá do vyprávění své pocity <i>reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost</i>	Tvořivé činnosti s literárním textem	
ČJL-3-3-03	pozná rozdíl mezi básní a neveršovaným textem, pozná pohádku	Základní literární pojmy	
ČJL-3-3-04	kreslí ilustrace na základě porozumění textu, odřikává říkadla, rozpočítadla	Tvořivé činnosti s literárním textem	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKE OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Český jazyk a literatura - 2. ročník			
Komunikační a slohová výchova			
ČJL-3-1-01 <i>ČJL-3-1-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> čte plynule s porozuměním jednoduché texty nahlas i potichu čte s porozuměním jednoduché texty 	Praktické čtení, technika čtení, orientační prvky	
ČJL-3-1-02 <i>ČJL-3-1-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> rozumí písemným a mluveným pokynům, dokáže na ně správně reagovat rozumí pokynům přiměřené složitosti 	Praktické naslouchání, zdvořilost	OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
ČJL-3-1-03	<ul style="list-style-type: none"> naslouchá přednesu, reaguje otázkami, pozná spisovné a nespisovné pojmy 	Věcné, pozorné naslouchání Aktivní naslouchání, zaznamenaná slyšené	
ČJL-3-1-04 <i>ČJL-3-1-04p</i>	<ul style="list-style-type: none"> vyjadřuje se spisovně ve větách dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání 	Základy techniky mluveného projevu, dýchání, výslovnost	
ČJL-3-1-05 <i>ČJL-3-1-05p</i>	<ul style="list-style-type: none"> správně vyslovuje převypráví text dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání 	Komunikační žánry -pозdrav, omluva, prosba - vypravování dle obrazového materiálu	
ČJL-3-1-06 <i>ČJL-3-1-06p</i>	<ul style="list-style-type: none"> rozšiřuje slovní zásobu, využívá základní komunikační pravidla dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání 	Mimozajkykové prostředky řeči, mimika, gesta	
ČJL-3-1-07	<ul style="list-style-type: none"> vypráví své zážitky, održuje správnou posloupnost vět 	Komunikační žánry zpráva, oznámení, vypravování	MEGS – Objevujeme Evropu a svět
ČJL-3-1-08	<ul style="list-style-type: none"> održuje hygienické návyky spojené se psaním zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním 	Správné sezení, držení psacího náčiní	
ČJL-3-1-09 <i>ČJL-3-1-09p</i>	<ul style="list-style-type: none"> píše správné tvary písmen a číslic, opíše a přepíše jednoduchý text, umí kontrolovat písemný projev píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen spojuje písmena a slabiky převádí slova z mluvené do psané podoby dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost 	Technika psaní Čitelný a úhledný písemný projev Zacházení s grafickým materiálem	
ČJL-3-1-10 <i>ČJL-3-1-10p</i>	<ul style="list-style-type: none"> opíše jednoduchý text opisuje a přepisuje krátké věty 	Písemný projev, formální úprava textu	

ČJL-3-1-11	<ul style="list-style-type: none"> vyjadřuje se spisovně ve větách, vypráví dle osnovy 	Komunikační žánry	
Jazyková výchova			
ČJL-3-2-01 ČJL-3-2-01p	<ul style="list-style-type: none"> rolišuje krátké a dlouhé samohlásky, rozděluje slovo na konci řádku <i>rolišuje všechna písmena malé a velké abecedy</i> <i>rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky</i> <i>tvoří slabiky</i> <i>rolišuje věty, slova, slabiky, hlásky</i> 	Zvuková stránka jazyka	
ČJL-3-2-02	<ul style="list-style-type: none"> pozná slova protikladná, souřadná, podřazená, nadřazená, synonyma 	Slovní zásoba, třídění slov	
ČJL-3-2-03	<ul style="list-style-type: none"> pozná osobu, zvíře, věc, děj 	Tvarosloví	
ČJL-3-2-04	<ul style="list-style-type: none"> pozná osobu, zvíře, věc, děj, vlastnost, některé předložky a spojky 	Tvarosloví	
ČJL-3-2-05	<ul style="list-style-type: none"> používá správné tvary podstatných jmen a sloves 	Tvarosloví	
ČJL-3-2-06	<ul style="list-style-type: none"> spojuje věty do jednoduchých souvětí, zná a používá některé spojky 	Skladba, věta jednoduchá, souvětí	
ČJL-3-2-07	<ul style="list-style-type: none"> rolišuje věty dle postoje mluvčího, používá správně interpunkční znaménka 	Modulace souvislé řeči	
ČJL-3-2-08 ČJL-3-2-08p	<ul style="list-style-type: none"> pozná konec věty a začátek následující, píše velké písmeno ve vlastních jménech osob, zvířat a místních pojmenování, píše i/y po měkkých a tvrdých souhláskách, vyjmenuje obojetné souhlásky, píše ú/ů, píše správně dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, pozná párové souhlásky, ovládá pravidla jejich psaní uprostřed a na konci slov <i>píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech</i> 	Pravopis	OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Literární výchova			
ČJL-3-3-01 ČJL-3-3-01p	<ul style="list-style-type: none"> reprodukuje obsah textu věcně správně, přednáší se správným frázováním 	Zážitkové čtení a naslouchání, poslech literárních textů	

	<ul style="list-style-type: none"> • pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně 		
ČJL-3-3-02 ČJL-3-3-02p	<ul style="list-style-type: none"> • vyjádří svůj názor a pocity • reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací - při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost 	Tvořivé činnosti s literárním textem	
ČJL-3-3-03	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje poezii a prózu, • najde jednoduché rýmy 	Základní literární pojmy	
ČJL-3-3-04	<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v textu, • dokáže vyhledávat v textu dle zadání 	Tvořivé činnosti s literárním textem	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKE OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Český jazyk a literatura - 3. ročník			
Komunikační a slohová výchova			
ČJL-3-1-01 ČJL-3-1-01p	<ul style="list-style-type: none"> • zdokonaluje se v plynulém a výrazném čtení, • čte plynule a s porozuměním složitější texty potichu i nahlas • čte s porozuměním jednoduché texty 	Praktické čtení, technika čtení, orientační prvky	
ČJL-3-1-02 ČJL-3-1-02p	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí písemným a mluveným pokynům přiměřené složitosti, • hledá informace podle otázek • rozumí pokynům přiměřené složitosti 	Praktické naslouchání, zdvořilost	OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje a praktická etika
ČJL-3-1-03	<ul style="list-style-type: none"> • v rozhovoru vyjadřuje svá přání, užívá spisovné pojmy, nepřerušuje hovořícího 	Věcné, pozorné naslouchání Aktivní naslouchání, zaznamenaná slyšené	
ČJL-3-1-04 ČJL-3-1-04p	<ul style="list-style-type: none"> • vyslovuje pečlivě, dbá na správnou a spisovnou výslovnost, • opravuje nesprávnou výslovnost • dbá na správnou výslovnost 	Základy techniky mluveného projevu, dýchání, výslovnost	
ČJL-3-1-05 ČJL-3-1-05p	<ul style="list-style-type: none"> • v mluvených projevech správně dýchá, volí vhodné tempo řeči, mění intonaci a melodii vět • dbá na tempo řeči a pravidelné dýchání 	Komunikační žánry - pozdrav, omluva, prosba - vypravování na základní obrazový materiál	OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy
ČJL-3-1-06 ČJL-3-1-06p	<ul style="list-style-type: none"> • komunikuje se spolužáky a dospělými osobami dle základních komunikačních pravidel, • dále rozšiřuje a obohacuje slovní zásobu • dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání 	Mimozajzykové prostředky řeči, mimika, gesta	

ČJL-3-1-07	<ul style="list-style-type: none"> • tvoří krátký mluvený projev dle vlastních zážitků, dodržuje slovosled, dbá na správnou posloupnost vět 	Komunikační žánry zpráva, oznámení, vypravování zpráva	
ČJL-3-1-08 ČJL-3-1-08	<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje správné hygienické návyky spojené s psaním • <i>zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním</i> 	Správné sezení, držení psacího náčiní	
ČJL-3-1-09 ČJL-3-1-09p	<ul style="list-style-type: none"> • píše správné tvary písmen a číslic, • píše úhledně a přiměřeně rychle, • kontroluje písemný projev, pracuje s chybou, chybu opraví • <i>píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen</i> • <i>spojuje písmena a slabiky</i> • <i>převádí slova z mluvené do psané podoby</i> • <i>dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost</i> 	Technika psaní Čitelný a úhledný písemný projev Zacházení s grafickým materiálem	
ČJL-3-1-10 ČJL-3-1-10p	<ul style="list-style-type: none"> • opíše a přepíše přiměřeně dlouhý text • <i>opisuje a přepisuje krátké věty</i> 	Písemný projev, formální úprava textu	
ČJL-3-1-11	<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje se ve větách a souvětích, • sestaví jednoduchou osnovu, vypráví dle osnovy příběh 	Komunikační žánry	
Jazyková výchova			
ČJL-3-2-01 ČJL-3-2-01p	<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná znělé a neznělé souhlásky uvnitř slova, • osvojuje si pravopis znělých a neznělých souhlásek • <i>rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy</i> • <i>rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky</i> • <i>tvoří slabiky</i> • <i>rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky</i> 	Zvuková stránka jazyka	
ČJL-3-2-02	<ul style="list-style-type: none"> • porovnává významy slov, hledá a poznává slova příbuzná, • určuje kořen u jednoduchých slov 	Slovní zásoba třídění slov	
ČJL-3-2-03	<ul style="list-style-type: none"> • třídí slova dle zobecněného významu, • pozná děj, věc, zvíře, osobu, okolnost, vlastnost 	Tvarosloví	
ČJL-3-2-04	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje slovní druhy v základním tvaru, • ovládá pádové otázky 	Tvarosloví	
ČJL-3-2-05	<ul style="list-style-type: none"> • poznává podstatné jméno, u podstatných jmen určí rod, číslo, pád, 	Tvarosloví	

	<ul style="list-style-type: none"> • poznává sloveso, u sloves určí osobu, číslo a čas, • poznává přídavné jméno 		
ČJL-3-2-06	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje větu jednoduchou a souvětí, • určí spojku, uvědomuje si použití různých spojek v podobném významu, • spojuje věty do jednodušších souvětí 	Skladba, věta jednoduchá, souvětí	
ČJL-3-2-07	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího, • volí vhodné jazykové i zvukové prostředky k vytváření vět 	Modulace souvislé řeči	
ČJL-3-2-08 <i>ČJL-3-2-08p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • píše správně i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech • <i>píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech</i> 	Pravopis	
Literární výchova			
ČJL-3-3-01	<ul style="list-style-type: none"> • reprodukuje obsah textu, • přednáší z paměti texty přiměřené věku, • vypráví pohádky, povídky 	Zážitkové čtení a naslouchání, poslech literárních textů	
ČJL-3-3-02	<ul style="list-style-type: none"> • vyjádří svůj postoj k textu, • charakterizuje literární postavy 	Tvořivé činnosti s literárním textem	
ČJL-3-3-03	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje poezii a prózu, • odlišuje pohádku od ostatních vyprávění, • hledá rýmy, • rozumí pojmem rým, verš, sloka 	Základní literární pojmy	
ČJL-3-3-04	<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v textu, • vyhledává v textu dle pokynů, • dramatizuje příběhy 	Tvořivé činnosti s literárním textem	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Český jazyk a literatura - 4. ročník			
Komunikační a slohová výchova			
ČJL-5-1-01	<ul style="list-style-type: none"> • přečte s porozuměním i složitější texty 	Pohádky, hádanky, říkadla, písničky, pověsti, přísloví	
ČJL-5-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • dokáže rozlišit podstatné a okrajové informace v textu 	Jednoduchý zápis, referát o knížce, otázky k textu	
ČJL-5-1-03	<ul style="list-style-type: none"> • posoudí úplnost daného textu 	Dokončení textu	
ČJL-5-1-04	<ul style="list-style-type: none"> • svými slovy dokáže vysvětlit klíčová slova v textu 	Klíčová slova	

ČJL-5-1-05 ČJL-5-1-05p ČJL-3-1-05p	<ul style="list-style-type: none"> • dokáže správně vést rozhovor • vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích • má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování 	Rozhovor, telefonování	
ČJL-5-1-06	<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná důležité informace v reklamě, • umí sestavit inzerát 	Jednoduchý inzerát, reklama	MED – Tvorba mediálního sdělení
ČJL-5-1-07 ČJL-5-1-07p	<ul style="list-style-type: none"> • správně intonuje • v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči 	Věty oznamovací, rozkazovací, tázací, přací, větná melodie	
ČJL-5-1-08	<ul style="list-style-type: none"> • dbá na správnou a spisovnou výslovnost 	Rozdělení češtiny – spisovná, nespisovná, hovorová	
ČJL-5-1-09 ČJL-5-1-09p	<ul style="list-style-type: none"> • popíše správně obsahově i formálně danou věc, • sestaví dopis • popíše jednoduché předměty, činnosti a děje • opisuje a přepisuje jednoduché texty • píše správně a přehledně jednoduchá sdělení • píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy • ovládá hůlkové písmo • tvoří otázky a odpovídá na ně 	Popis jednoduchého předmětu, hračky, popis pracovního postupu, dopis	
ČJL-5-1-10	<ul style="list-style-type: none"> • sestaví osnovu podle obrázků a na jejím základě vytvoří krátký mluvený projev 	Vypravování podle obrázků	
Jazyková výchova			
ČJL-5-2-01	<ul style="list-style-type: none"> • porovnává významy slov, zvukovou a psanou podobu slova, synonyma, antonyma, homonyma 	Význam slova, zvuková a psaná podoba slova, synonyma, antonyma, homonyma	
ČJL-5-2-02	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje stavbu slova, • odvozuje slova příbuzná 	Stavba slova, slova příbuzná	
ČJL-5-2-03 ČJL-5-2-03p	<ul style="list-style-type: none"> • rozliší slovní druhy, • určí mluvnické kategorie u podstatných jmen, • časuje správně slovesa • pozná podstatná jména a slovesa 	Tvarosloví, ohebné neohebné slovní druhy, časování sloves, sloveso být, podstatná jména – pád, číslo, rod, RŽ, RS, RM	
ČJL-5-2-04	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje spisovná slova a jejich nespisovné tvary dokáže opravit 	Spisovná a nespisovná slova, slova hanlivá a citově zbarvená	

ČJL-5-2-05	<ul style="list-style-type: none"> vyhledává základní stavební dvojice, zná otázky na podmět a přísudek 	ZSD, podmět a přísudek, vyjádřený podmět, otázky na podmět / přísudek	
ČJL-5-2-06 ČJL-5-2-06p	<ul style="list-style-type: none"> rozliší větu jednoduchou od souvětí <i>dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího</i> 	Druhy vět, jednoduchá věta a souvětí	
ČJL-5-2-07	<ul style="list-style-type: none"> užívá vhodné spojovací výrazy, spojuje slova a jednoduché věty – a, ale, protože, ani, když, čárka v souvětí. 	Spojování slov a jednoduchých vět – a, ale, protože, ani, když, čárka v souvětí	
ČJL-5-2-08 ČJL-5-2-08p	<ul style="list-style-type: none"> píše správně i/y po obojetných souhláskách uvnitř slov <i>rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik</i> <i>- určuje samohlásky a souhlásky</i> <i>- seřadí slova podle abecedy</i> <i>- správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě</i> <i>- správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky</i> 	Vyjmenovaná slova	
ČJL-5-2-09	<ul style="list-style-type: none"> správně píše koncovky u podstatných jmen, umí zdůvodnit pravopis v přísudku 	Pravopis podstatných jmen, shoda přísudku s podmětem	
Literární výchova			
ČJL-5-3-01 ČJL-5-3-01p	<ul style="list-style-type: none"> vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je <i>dramatizuje jednoduchý příběh</i> <i>vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek</i> 	Poslech textů, zážitkové čtení	
ČJL-5-3-02 ČJL-5-3-02p	<ul style="list-style-type: none"> přednáší básně, doprovází přečtený text kresbou, volně reprodukuje text <i>dramatizuje jednoduchý příběh</i> <i>vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek</i> <i>čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy</i> <i>určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti</i> 	Přednes básničky, doprovod přečteného kresbou, volná reprodukce textu, dramatizace	
ČJL-5-3-03	<ul style="list-style-type: none"> pozná základní literární pojmy - báseň, pohádku, hádanku, rozpočítadlo, říkanku 	Pohádka, pověst, říkanka, hádanka, báseň	
ČJL-5-3-04 ČJL-5-3-04p	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje rým a verš <i>rozlišuje prózu a verše</i> <i>rozlišuje pohádkové prostředí od reálného</i> 	Rým, verš, báseň, pohádka, hádanka, rozpočítadlo, říkanka	

	<ul style="list-style-type: none"> • ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu 		
--	---	--	--

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Český jazyk a literatura - 5. ročník			
Komunikační a slohová výchova			
ČJL-5-1-01	<ul style="list-style-type: none"> • přečte s porozuměním i složitější texty potichu i nahlas 	Pověst, báje, dobrodružná literatura, příběhy ze života dětí	
ČJL-5-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • dokáže rozlišit podstatné a okrajové informace v textu a sestaví podle nich jednoduchou osnovu 	Jednoduchá osnova k přečtenému textu, doplňování neúplného textu	
ČJL-5-1-03	<ul style="list-style-type: none"> • posoudí úplnost či neúplnost daného textu, dokáže ho rozvinout nebo dokončit 	Rozvinutí a dokončení textu na dané téma	
ČJL-5-1-04	<ul style="list-style-type: none"> • převypráví svými slovy přiměřeně složité sdělení, sestaví krátkou zprávu 	Klíčová slova a informace, různé komunikační situace, zpráva, vzkaz	MED – Stavba mediálních sdělení
ČJL-5-1-05 <i>ČJL-5-1-05p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • dokáže správně vést telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku • vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích • má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování 	pravidla telefonování, moderní komunikační prostředky	
ČJL-5-1-06	<ul style="list-style-type: none"> • sestaví inzerát a oznámení, v rozhovoru vyjadřuje svá přání, nepřerušuje hovořícího 	Inzerát, zpráva, oznámení, věcné naslouchání	MED – Vnímání autora mediálních sdělené
ČJL-5-1-07 <i>ČJL-5-1-07p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • správně intonuje • v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči 	Intonace, interpunkce, přízvuky, jazykové prostředky vhodné pro daný komunikační záměr	
ČJL-5-1-08	<ul style="list-style-type: none"> • dbá na správnou a spisovnou výslovnost 	Spisovná a nespisovná slovní zásoba, slangové výrazy, zdvojněliny, citově zabarvená slova	
ČJL-5-1-09 <i>ČJL-5-1-09p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • napíše po obsahové stránce správně doporučený dopis • popíše jednoduché předměty, činnosti a děje • opisuje a přepisuje jednoduché texty • píše správně a přehledně jednoduchá sdělení • píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy • ovládá hůlkové písmo 	Zpráva, oznámení, doporučený dopis, popis, pracovní postup	

	<ul style="list-style-type: none"> • tvoří otázky a odpovídá na ně 		
ČJL-5-1-10	<ul style="list-style-type: none"> • sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti • vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací 	Vypravování, osnova, základy kompozice	
ČJL-5-1-10p			
Jazyková výchova			
ČJL-5-2-01	<ul style="list-style-type: none"> • porovná významy slov 	Slovní význam, homonyma, neologismy, nadřazená, podřazená	
ČJL-5-2-02	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku 	Stavba slova, pravopis morfologický s/se, z/ze, zdvojené hlásky	
ČJL-5-2-03	<ul style="list-style-type: none"> • skloňuje podstatná jména a píše správně jejich koncovky, • časuje slovesa, • rozliší slovní druhy, • pozná druhy zájmen a číslovek • <i>pozná podstatná jména a slovesa</i> 	Podstatná jména- pád, číslo, rod, vzor, slovesa – osoba, číslo, způsob, čas, přehled slovních druhů, seznámení s druhy zájmen, číslovek	
ČJL-5-2-03p			
ČJL-5-2-04	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje a používá v rámci dané komunikační situace slova spisovná a nespisovná 	Spisovná a nespisovná slova, slova hanlivá a citově zabarvená	
ČJL-5-2-05	<ul style="list-style-type: none"> • vyhledává ZSD a v neúplné ZSD označuje základ věty 	Shoda přísudku s holým podmětem, nevyjádřený určuje ZSD	
ČJL-5-2-06	<ul style="list-style-type: none"> • určí druhy vět, • rozliší větu jednoduchou od souvětí • <i>dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího</i> 	Oznamovací, rozkazovací, přací, jednoduchá věta a souvětí, základní větný vzorec	
ČJL-5-2-06p			
ČJL-5-2-07	<ul style="list-style-type: none"> • odlišuje větu jednoduchou a souvětí, • vhodně změní větu jednoduchou v souvětí 	Spojování vět v souvětí, včetně užití vztažných zájmen a příslovcí, čárka dle počtu sloves	
ČJL-5-2-08	<ul style="list-style-type: none"> • používá správně psaní i/y ve vyjmenovaných slovech a slovech příbuzných • <i>rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik</i> • <i>určuje samohlásky a souhlásky</i> • <i>seřadí slova podle abecedy</i> • <i>správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě</i> • <i>správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky</i> 	Vyjmenovaná a příbuzná slova, pravopis uvnitř slova	
ČJL-5-2-08p			
ČJL-5-2-09	<ul style="list-style-type: none"> • skloňuje přídavná jména a píše správně jejich koncovky 	Shoda holého podmětu s přísudkem v přítomnosti a minulosti,	

		koncovky přídavných jmen měkkých a tvrdých	
Literární výchova			
ČJL-5-3-01 <i>ČJL-5-3-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je <i>dramatizuje jednoduchý příběh</i> <i>vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek</i> 	Reprodukce textu s kresbou, zážitkové čtení podle zájmů, besedy o knize, referáty	
ČJL-5-3-02 <i>ČJL-5-3-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> přednáší básně, volně reprodukuje text <i>dramatizuje jednoduchý příběh</i> <i>vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek</i> <i>čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy</i> <i>určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti</i> 	Přednes, rčení, bajky, pohádky, pověsti, básničky, práce s textem, zhudebňování, intonace, dramatizace	
ČJL-5-3-03	<ul style="list-style-type: none"> rozlíší různé druhy uměleckých a neuměleckých textů 	Znaky poezie, prózy, dramatu, pověst, bajky, dobrodružná literatura	
ČJL-5-3-04 <i>ČJL-5-3-04p</i>	<ul style="list-style-type: none"> při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy <i>rozlíší prózu a verše</i> <i>rozlíší pohádkové prostředí od reálného</i> <i>ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu</i> 	Bajka, povídka, pověst, divadelní hra, spisovatel, básník, režisér, herec, přirovnání	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Český jazyk a literatura 6. – 7. ročník			
Jazyková komunikace			
ČJL-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> člení souvislou řeč a intonuje rozlíší věty dle postoje mluvčího a komunikační situace 	výslovnost hláskosloví větný a slovní přízvuk pauzy, frázování	
ČJL-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> pozná slova, která jsou slovotvorně příbuzná k danému slovu doplní slova odvozená vytvoří slova složená a rozlíší je od slov odvozených 	nauka o slovní zásobě	
ČJL-9-2-03 <i>ČJL-9-2-03p</i>	<ul style="list-style-type: none"> samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem 	seznámení s jazykovými příručkami	

	<p>spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>orientuje se v Pravidlech českého pravopisu</i> 		
<p>ČJL-9-2-04</p> <p>ČJL-9-2-04p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • přiřadí slovo ke slovnímu druhu • určí slovní druh u slov odvozených od stejného základového slova • užije ve větách slova v náležitých tvarech množného čísla • <i>pozná a určí slovní druhy, skloňuje podstatná jména a přídavná jména, pozná osobní zájmena, časuje slovesa</i> 	<p>určování slovních druhů, mluvnické významy, tvary slov</p>	
<p>ČJL-9-2-05</p> <p>ČJL-9-2-05p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • využívá spisovný jazyk v projevu psaném i mluveném • <i>rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk</i> 	<p>druhy vět dle postoje mluvčího, pauzy, intonace, frázování</p>	
<p>ČJL-9-2-06</p> <p>ČJL-9-2-06p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • spojí větné členy ve větě do skladebních dvojic • formuluje otázky na větné členy • <i>rozezná větu jednoduchou od souvětí</i> 	<p>věta jednoduchá větné členy</p>	
<p>ČJL-9-2-07</p> <p>ČJL-9-2-07p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • píše bez pravopisných chyb • <i>ovládá pravopis vyjmenovaných slov</i> • <i>zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem</i> • <i>správně píše slova s předponami a předložkami</i> 	<p>shoda přísudku s podmětem podstatná a přídavná jména přivlastňovací přídavná jména</p>	
Literární výchova			
<p>ČJL-9-3-06</p> <p>ČJL-9-3-06p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uvede základní znaky několika běžných žánrů, doloží svůj názor několika příklady, nejlépe z vlastní četby • navrhne, ke kterému literárnímu druhu by mohl patřit čtený text • odliší, zda uvedený text je próza, poezie, nebo drama • vyjádří s pomocí učitele hlavní myšlenku díla • <i>rozezná základní literární druhy a žánry</i> 	<p>lyrika, epika, próza, drama, poesie /Štorch, Egypt, Indie, Čína, Gilgameš, Homér, Asterix, Stvoření světa, bajka-Ezop, Jean de la Fontaine/</p>	<p>MED – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>
<p>ČJL-9-3-07</p>	<ul style="list-style-type: none"> • posoudí, zda je text svým podáním spíše realistický, nebo romantický, spíše starobylý, nebo moderní, spíše citový, nebo intelektuální. 	<p>epos, mýty, řecké drama, bible, staroslověnské písemnictví, husitské období a diakritika renesance a humanismus</p>	<p>OSV – Morální rozvoj - Hodnoty, postoje a praktická etika</p>
Komunikační a slohová výchova			
<p>ČJL-9-1-01</p> <p>ČJL-9-1-01p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • po přečtení textu vybere z nabízených možností ty, které vyjadřují některý z názorů pisatele textu • <i>čte plynule s porozuměním, reprodukuje text</i> 	<p>kritické čtení předloženého textu</p>	<p>MED – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace mediálních sdělení a reality</p>

ČJL-9-1-04 <i>ČJL-9-1-04p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • najde slovo nevhodně užitě v dané komunikační situaci a nahradí je vhodnějším • rozhodne podle komunikační situace, zda je namístě mluvit spisovně • <i>komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk</i> 	použití formálního a neformálního stylu	OSV – Sociální rozvoj - Komunikace
ČJL-9-1-08 <i>ČJL-9-1-08p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • vyhledá v krátkém textu klíčová slova • posoudí, zda je daná informace obsažena v textu • vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku • vytvoří krátké shrnutí jednoduchého textu nebo vybere hlavní informaci z nabízených možností • <i>čte plynule s porozuměním, reprodukuje text</i> 	jak se učíme, výpisky, čtení s porozuměním, referát	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání
ČJL-9-1-09 <i>ČJL-9-1-09p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • uspořádá části textu tak, aby byla dodržena logická návaznost či dějová posloupnost • vytvoří souvislý a srozumitelný text, v němž se svou myšlenkou nebo pocitem a s vlastním záměrem osloví adresáta, kterého si sám zvolí; délku textu přizpůsobí potřebě svého sdělení • <i>píše běžné písemnosti</i> • <i>podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost</i> • <i>popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup</i> • <i>vypráví podle předem připravené osnovy</i> • <i>s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma</i> 	popis pracovního postup, předmětu, děje, osoby, zpráva, oznámení, vypravování, horizontální a vertikální členění textu	MED – Stavba a tvorba mediálního sdělení, kritické čtení vnímání mediálních sdělení, Vnímání autora mediálních sdělení

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Český jazyk a literatura 8. – 9. ročník			
Jazyková komunikace			
ČJL-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> • umí spisovně vyslovit česká a běžně užívaná cizí slov • dokáže správně modulovat souvislou řeč 	zvuková stránka věty, spodoba znělosti, artikulační prostředky řeči, tempo, melodie	

ČJL-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> • nahradí vyznačená slova přejatá českými ekvivalenty • vybere z nabídky slovo, které je přeneseným pojmenováním • prokáže schopnost interpretovat význam / porozumět významu přeneseného pojmenování • ovládá zásady tvoření slov 	význam slova, způsoby obohacování, tvorba českých slov	
ČJL-9-2-03 <i>ČJL-9-2-03p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami • <i>orientuje se v Pravidlech českého pravopisu</i> 	práce se SSČ, PČP	
ČJL-9-2-04 <i>ČJL-9-2-04p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zařadí slova vyznačená v textu ke slovním druhům • tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci • <i>pozná a určí slovní druhy, skloňuje podstatná jména a přídavná jména, pozná osobní zájmena, časuje slovesa</i> • <i>rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk</i> 	slovní druhy a jejich funkce ve větě, komplexní jazykové rozbory, projev mluvený a psaný	
ČJL-9-2-05 <i>ČJL-9-2-05p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • využívá spisovný jazyk v projevu psaném i mluveném • <i>rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk</i> 	Jazyk a komunikace, norma a kodifikace, kultura řeči, velká písmena	
ČJL-9-2-06 <i>ČJL-9-2-06p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • žák doplní slovo podle naznačených syntaktických vztahů a určí doplněný větný člen • vybere z několika vzorců ten, který odpovídá zadanému souvětí; žák vybere k zadanému vzorci z několika souvětí to, které je jím znázorněno • <i>rozezná větu jednoduchou od souvětí</i> 	poměry mezi větnými členy a větami, doplněk, složené přísudky, sponová slovesa	
ČJL-9-2-07 <i>ČJL-9-2-07p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • píše bez pravopisných chyb • <i>ovládá pravopis vyjmenovaných slov</i> • <i>zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem</i> • <i>správně píše slova s předponami a předložkami</i> 	interpunkce, věta jednoduchá i souvětí psaní velkých písmen, cizí slova	
ČJL-9-2-08	<ul style="list-style-type: none"> • v textu odliší jazykové prostředky útvarů národního jazyka • nahradí typicky nespisovné vyjádření spisovným • posoudí vhodnost, či nevhodnost užití jazykových prostředků různých útvarů národního jazyka 	obecný výklad o jazyce, skupiny jazyků, jazykověda a její disciplíny	
Literární výchova			

<p>ČJL-9-3-01 <i>ČJL-9-3-01p</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • jmenuje (bez přeřikávání celého děje) hlavní postavy přečteného příběhu, řekne, kde se odehrává, stručně vystihne hlavní děj, případně které hlavní děje se proplétají – odliší vedlejší děj od hlavního • v textu vyhledá místa, kde je vyjádřen pohled a názor vypravěče a kde je vyjádřen pohled nebo názor postavy • rozpozná v textu místa, která se liší od běžného dorozumívání svou formou nebo významem, a vysvětlí, jak na něj místo působí • vyjádří s pomocí učitele hlavní myšlenku díla • <i>orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenky</i> 	<p>obrazná pojmenování /metafora, personifikace, oxymóron, ironie, alegorie, sarkasmus/</p>	
<p>ČJL-9-3-02</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná výrazné rysy vypravěčského stylu, kterými se úryvek liší od neutrálního, neprofesionálního podání nějaké situace 	<p>autorská poetika, život autora, inspirace a obraz doby</p>	
<p>ČJL-9-3-03 <i>ČJL-9-3-03p</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • sdělí své dojmy z uměleckého díla a zformuluje důvody, proč se mu líbilo či nelíbilo, nebo čeho si na díle cení a proč • <i>ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení</i> 	<p>recitace, literární kritika</p>	
<p>ČJL-9-3-04</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vytvoří vlastní krátký prozaický nebo veršovaný text se zajímavým tématem a působivým vyjadřováním, které odpovídá tématu i záměru žáka jako autora, svůj záměr a volbu žánrové formy vysvětlí jako dodatek k textu 	<p>tvůrčí psaní</p>	
<p>ČJL-9-3-05</p>	<ul style="list-style-type: none"> • posoudí a zdůvodní, co v literárním textu považuje za hodnotné a proč 	<p>aspekty umělecké literatury</p>	
<p>ČJL-9-3-06 <i>ČJL-9-3-06p</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • uvede základní znaky několika běžných žánrů, doloží svůj názor několika příklady, nejlépe z vlastní četby • navrhne, ke kterému literárnímu druhu by mohl patřit čtený text • odliší, zda uvedený text je próza, poezie, nebo drama • vyjádří s pomocí učitele hlavní myšlenku díla • <i>rozezná základní literární druhy a žánry</i> 	<p>osvícenství, vymezuje NO v českých zemích – Jungmann, Dobrovský, Palacký, ohlasová poesie, Máchova, Němcová, Borovský Balada – Erben Přehled o sbornících Máj, Ruch, Lumír, Host do domu, Kwěty české, Literární noviny</p>	

ČJL-9-3-07	<ul style="list-style-type: none"> • posoudí, zda je text svým podáním spíše realistický, nebo romantický, spíše starobylý, nebo moderní, spíše citový, nebo intelektuální. 	podobnosti a rozdíly, v literatuře od třicátých let 19. století dosud, vývoj českého dramatu a jeho osobnosti	
ČJL-9-3-08	<ul style="list-style-type: none"> • uvede, proč upřednostňuje filmové zpracování díla nebo literární četbu, případně proč přijímá obojí 	čtenářský zážitek	
ČJL-9-3-09 <i>ČJL-9-3-09p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • uvede vedle internetových vyhledavačů (Google aj.) další zdroje, v nichž může najít určitý typ informace • odlišuje v médiích informační prameny, které mají rysy profesionální, od těch, které jsou zřetelně osobní • vyhledá v odborné publikaci místa, která pojednávají o zadaném pojmu • <i>dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury, má pozitivní vztah k literatuře</i> 	literární historie a teorie, internet, CD, informace, práce v knihovně referáty	
Komunikační a slohová výchova			
ČJL-9-1-01 <i>ČJL-9-1-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • po přečtení textu vybere z nabízených možností ty, které vyjadřují některý z názorů pisatele textu • si nad informačním zdrojem odpoví na otázku o jeho důvěryhodnosti, u získaného údaje hledá další pramen pro ověření • <i>čte plynule s porozuměním, reprodukuje text</i> 	kritické čtení předloženého textu – analýza, hodnocení	MED – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
ČJL-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • odliší v jednoduchém textu názor autora či postavy od faktů • najde v textu prvky (motivy nebo jazykové prostředky), které naznačují, co chce komunikační partner svou promluvou říct, kam směřuje 	formulace otázek, aktivní přístup k rozhovoru subjektivně zabarvený popis	MED - Vnímání autora mediálních sdělení
ČJL-9-1-03	<ul style="list-style-type: none"> • najde výrazný prostředek manipulace v textu • rozpozná alespoň jeden cíl sledovaný autorem textu • zaujme kritický postoj k cílům manipulace (k záměrům manipulátora) 	porovnání zdrojů informací, postoj ke sdělovanému obsahu	MED – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
ČJL-9-1-04 <i>ČJL-9-1-04p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • změní své uvolněně nespisovné vyjadřování v řeč kultivovanou, se stylově neutrálními a společensky přijatelnými výrazy a s uspořádanou stavbou výpovědí, 	použití formálního a neformálního stylu	OSV – Sociální rozvoj - Komunikace

	<p>když se obrací k osobě váženější a v situacích formálních</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk</i> 		
<p>ČJL-9-1-05 <i>ČJL-9-1-05p</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • vybere z nabízených možností text, který je pro danou komunikační situaci nejvhodnější • v krátké ukázce najde nespisovné výrazy a nahradí je výrazy spisovným • nahradí výrazy zjevně nevhodné pro jeho komunikační záměr výrazy vhodnějšími • <i>komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk</i> 	<p>odlišení komunikačních situací a volba prostředků vhodných pro danou situaci</p>	<p>OSV – Sociální rozvoj - Komunikace</p>
<p>ČJL-9-1-06</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zpětně zhodnotí, zda ve svém projevu hovořil přiměřeným tempem, zda vhodně frázoval, zda jeho intonace odpovídala druhům vět, zda všechna slova zřetelně vyslovoval • po krátkém čase na rozmyšlenou o výběru tématu a o způsobu přednesení pronese souvislou a převážně spisovnou řečí krátké sdělení o něčem, čemu by ostatní měli podle něho věnovat pozornost • pojmenuje běžné rozdíly mezi tím, jak se vyjadřuje soukromě a jak je vhodné mluvit na veřejnosti 	<p>funkční styly slohové postupy dle záměru mluvcího</p>	
<p>ČJL-9-1-07</p>	<ul style="list-style-type: none"> • formou dialogu zdramatizuje epizodu ve vhodném textu • se bez konfliktů a podstatných nedorozumění zapojí do řízené diskuse 	<p>diskuze pravidla dialogu</p>	<p>OSV – Sociální rozvoj - Komunikace</p>
<p>ČJL-9-1-08 <i>ČJL-9-1-08p</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • vyhledá v krátkém textu klíčová slova • posoudí, zda je daná informace obsažena v textu • vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku • vytvoří krátké shrnutí jednoduchého textu nebo vybere hlavní informaci z nabízených možností • <i>čte plynule s porozuměním, reprodukuje text</i> 	<p>Referát, výtah, výpisky, výklad</p>	<p>OSV – Osobnostní rozvoj - Kreativita</p>
<p>ČJL-9-1-09 <i>ČJL-9-1-09p</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • uspořádá části textu tak, aby byla dodržena logická návaznost či dějová posloupnost 	<p>vertikální a horizontální členění textu, interpunkce</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> • vytvoří souvislý a srozumitelný text, v němž se svou myšlenkou nebo pocitem a s vlastním záměrem osloví adresáta, kterého si sám zvolí; délku textu přizpůsobí potřebě svého sdělení • <i>píše běžné písemnosti</i> • <i>podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost</i> • <i>popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup</i> • <i>vypráví podle předem připravené osnovy</i> • <i>s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma</i> 		
<p>ČJL-9-1-10 ČJL-9-1-10p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • najde chybnou formulaci (nejednoznačné místo, stylistickou chybu) a navrhne vhodnou úprav • rozpozná v textu místo, kde je zřetelně porušena jeho soudržnost, a navrhuje úpravu • před odevzdáním svého textu zajišťuje kontrolu správnosti pomocí příruček, konzultací a dalších/jiných zdroj • rozpozná, zda předložený text nese převážně znaky stylu odborného, publicistického (žurnalistického), uměleckého, či prostěsdělovacího • vytvoří krátký smysluplný text; vysvětlí, komu je určen a jaký záměr má vyjádřit; svoje tvrzení doloží konkrétními jazykovými prostředky užitými v textu • <i>píše běžné písemnosti</i> • <i>podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost</i> • <i>popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup</i> • <i>vypráví podle předem připravené osnovy</i> • <i>s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma</i> 	<p>hlavní zásady českého slovosledu, sloh a funkce textů</p>	

4. 2. Matematika a její aplikace

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast je realizována v předmětu Matematika a jeho okruzích Číslo a početní operace, Číslo a proměnná, Závislosti, vztahy a práce s daty, Geometrie v rovině a prostoru a okruhu Nestandardní aplikační úlohy a problémy.

Všechny okruhy mají za společný cíl žáky vybavit dovednostmi, které povedou k trvalému využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech a rozvíjení kombinatorického i logického myšlení.

Zároveň se snažíme vytvořit zásobu matematických nástrojů, které povedou při dílčích krocích řešení a k dovednosti vyslovovat hypotézy na základě matematických zkušeností či pokusu a k jejich ověřování či vyvrácení pomocí protipříkladů.

Zahrnuté vyučovací předměty:

Matematika

V oblasti Matematika a její aplikace jsou naplňovány tyto **klíčové kompetence**:

Kompetence k učení

Žák:

- si osvojí základní matematické pojmy a vztahy postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů
- provádí početní výkony s přirozenými čísly, desetinnými čísly a zlomky
- řeší úlohy z praxe, čte a užívá diagramy
- zapisuje a znázorňuje kvantitativní jevy v přírodě a společnosti
- orientuje se v rovině a prostoru

Učitel:

- vede žáky k sebehodnocení a individuálnímu přístupu
- klade důraz na učení s porozuměním a práci s textem

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- provádí rozbor problémů a řešení, odhaduje výsledky
- volí správný postup při řešení slovních úloh a reálných problémů
- řeší metrické a geometrické úlohy

Učitel:

- žáky motivuje problémovými úlohami z praktického života
- podporuje zapojení žáků do různých soutěží
- učí žáky obhajovat svá řešení

Kompetence komunikativní

Žák:

- využívá informační a komunikační prostředky
- užívá správné terminologie a symboliky

- vyvozuje logické závěry z daných předpokladů

Učitel:

- vede žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky a učiteli
- učí žáky obhajovat svůj názor a svá řešení problémů

Kompetence sociální a personální

Žák:

- dokáže spolupracovat při řešení problémů
- posiluje svoje sebevědomí

Učitel:

- používá skupinovou práci a vzájemnou pomoc při učení

Kompetence občanské

Žák:

- projevuje smysl pro tvořivost
- vytváří úlohy odrážející vnímavost k prostředí a přírodě

Učitel:

- rozvíjí u každého žáka jeho individuální schopnosti

Kompetence pracovní

Žák:

- používá bezpečně a účinně matematické pomůcky
- využívá znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje
- zdokonaluje grafický projev

Učitel:

- propojuje získané znalosti a zkušenosti s praxí

5. 2. 1 Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Matematika se vyučuje ve všech postupných ročnících 1. i 2. stupně jako samostatný vyučovací předmět.

V rámci 1. stupně se předmět vyučuje ve všech ročnících a to následovně: v 1. ročníku jsou to 4 vyučovací hodiny týdně, ve 2. – 5. ročníku je to 5 vyučovacích hodin týdně. Od 6. do 9. ročníku se předmět dotuje 4 vyučovacími jednotkami týdně.

Předmět Matematika poskytuje žákům vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a podporuje tak matematickou gramotnost, která vytváří předpoklady pro další úspěšné zvládnutí studia. Zároveň se rozvíjí paměť, představivost, tvořivost a logické myšlení.

Výuka probíhá především v kmenových třídách jednotlivých ročníků. Pokud tomu podmínky a probíraná látka dovolí, pracují žáci ve skupinách. Ve všech ročnících je prvořadý důraz kladen na důkladné porozumění

myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, matematickou symboliku a způsoby jejich užití. Do vyučovacího procesu jsou zařazovány soutěže, využíváme i jiných informačních zdrojů.

Do předmětu jsou začleňována průřezová témata z celků Osobnostní a sociální výchova /Psychohygienu, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti/.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKE OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Matematika - 1. ročník			
Číslo a početní operace			
M-3-1-01 <i>M-3-1-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • napíše, přečte a vyřeší příklady na sčítání, odčítání do dvaceti s přechodem desítky, zná komutativnost sčítání • <i>porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20</i> 	Obor přirozených čísel	
M-3-1-02 <i>M-3-1-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • čte a zapisuje čísla 0 – 20, porovnává čísla na základě množství, používá základní matematické symboly /+, -, =, >, < / • <i>čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100</i> • <i>zná matematické operátory +, -, =, <, > a umí je zapsat</i> 	Zápis čísla v desítkové soustavě	
M-3-1-03	<ul style="list-style-type: none"> • vyznačí čísla do 20 na číselnou osu, zná vztahy „hned před, hned za“, doplní chybějící čísla v řadě“ 	Číselná osa	
M-3-1-04 <i>M-3-1-04p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • počítá do dvaceti s přechodem desítky • <i>sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20</i> 	Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly	OSV – Osobnostní rozvoj - Psychohygienu
M-3-1-05 <i>M-3-1-05p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • řeší slovní úlohy v oboru do dvaceti • <i>řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 umí rozklad čísel v oboru do 20</i> 	Písemné algoritmy početních operací Závislosti, vztahy a práce s daty	OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Závislosti, vztahy a práce s daty			
M-3-2-01	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje týden, den, délku vyučovací hodiny 	Závislosti a jejich vlastnosti	
M-3-2-02 <i>M-3-2-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zná početní operace sčítání, odčítání se vztahy „o více, méně“ • <i>modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek</i> 	Závislosti a jejich vlastnosti	

M-3-2-03 M-3-2-03p	<ul style="list-style-type: none"> • pozná rytmus a pravidelnost, • doplní dle posloupnosti a rytmu čísla, prvky, geometrické tvary, • vytváří a doplňuje geometrické vzory • <i>doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20</i> • <i>zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu</i> • <i>uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi</i> 	Tabulky Geometrie v rovině a prostoru	
Geometrie v rovině a prostoru			
M-3-3-01 M-3-3-01p	<ul style="list-style-type: none"> • Rozliší a pojmenuje geometrické tvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh) • <i>pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit</i> • <i>rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují</i> 	Základní útvary v rovině	
M-3-3-02 M-3-3-02p	<ul style="list-style-type: none"> • provádí odhady velikosti, porovnává • <i>používá pravítko</i> 	Základní útvary, porovnávání	
M-3-3-03	<ul style="list-style-type: none"> • najde rozdíly 	Osově souměrné útvary	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKE OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Matematika-2.ročník			
Číslo a početní operace			
M-3-1-01 M-3-1-01p	<ul style="list-style-type: none"> • počítá do 100 • násobí do 50 • <i>porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20</i> 	Obor přirozených čísel Násobilka	
M-3-1-02 M-3-1-02p	<ul style="list-style-type: none"> • čte a zapisuje čísla do 100, zaokrouhluje čísla na desítky, porovnává čísla do 100 • <i>čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100</i> • <i>zná matematické operátory +, -, =, <, > a umí je zapsat</i> 	Zápis čísla v desítkové soustavě	
M-3-1-03	<ul style="list-style-type: none"> • vyznačí čísla do 100 na číselnou osu, využívá číselnou osu k porovnávání čísel 	Číselná osa	

M-3-1-04 <i>M-3-1-04p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • ovládá početní operace sčítání, dočítání do 100, násobí a dělí z paměti do 50 • <i>sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20</i> 	Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly	OSV – Osobnostní rozvoj - Psychohygiena
M-3-1-05 <i>M-3-1-05p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • řeší a tvoří slovní úlohy v oboru do 100, využívá osvojené početní operace, graficky znázorní úlohu • <i>řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 umí rozklad čísel v oboru do 20</i> 	Písemné algoritmy početních operací	
Závislosti, vztahy a práce s daty			
M-3-2-01	<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná časové údaje na hodinách 	Závislosti a jejich vlastnosti	
M-3-2-02 <i>M-3-2-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • řeší jednoduché slovní úlohy „o více – méně, krát více – méně „ • <i>modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek</i> 	Závislosti a jejich vlastnosti	OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
M-3-2-03 <i>M-3-2-03p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v souřadnicích (řádek, sloupec) • <i>doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20</i> • <i>zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu</i> • <i>uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi</i> 	Tabulky	
Geometrie v rovině a prostoru			
M-3-3-01 <i>M-5-3-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zná a pojmenuje rovinné útvary a jednoduchá tělesa, • zná a narýsuje lomenou čáru, přímkou, polopřímku, úsečku, • označí bod, krajní body úsečky • <i>pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit</i> • <i>rozezná přímkou a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují</i> 	Základní útvary v rovině	
M-3-3-02 <i>M-5-3-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • užívá měřítka k měření délky, lomené čáry, zapisuje délku úsečky • <i>používá pravítko</i> 	Délka úsečky, jednotky délky a jejich převody	
M-3-3-03	<ul style="list-style-type: none"> • dokresluje souměrné útvary 	Osově souměrné útvary	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKE OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Matematika-3. ročník			
Číslo a početní operace			
M-3-1-01 <i>M-3-1-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> vytvoří soubor s daným počtem prvků do 1 000 porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20 	Číslo a početní operace Obor přirozených čísel Násobilka	
M-3-1-02 <i>M-3-1-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> čte a píše trojčíferná čísla, porovnává čísla do 1 000, zaokrouhluje trojčíferná čísla na desítky čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100 zná matematické operátory +, -, =, <, > a umí je zapsat 	Zápis čísla v desítkové soustavě	
M-3-1-03	<ul style="list-style-type: none"> zakreslí obraz daného čísla na číselné ose, řadí vzestupně i sestupně čísla do 1 000 	Číselná osa	
M-3-1-04 <i>M-3-1-04p</i>	<ul style="list-style-type: none"> používá sčítání a odčítání v oboru do 1 000 při řešení praktických úloh, užívá spoje malé násobilky, násobí zpaměti dvojciferné číslo jednociferným, dělí dvojciferné číslo jednociferným mimo obor násobitek, určí neúplný podíl a zbytek, písemně sčítá a odčítá dvě trojčíferná čísla, provádí kontrolu svého výpočtu sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20 	Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly Násobilka	
M-3-1-05 <i>M-3-1-05p</i>	<ul style="list-style-type: none"> řeší slovní úlohy porovnáváním dvou čísel, řeší slovní úlohy sčítáním a odčítáním dvou trojčíferných čísel, řeší jednoduché rovnice, řeší slovní úlohy násobením dvojciferného čísla jednociferným, dělením dvojciferného čísla jednociferným řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 umí rozklad čísel v oboru do 20 	Písemné algoritmy početních operací	
Závislosti, vztahy a práce s daty			
M-3-2-01	<ul style="list-style-type: none"> umí hodiny, zná počet minut a vteřin za hodinu 	Závislosti a jejich vlastnosti	
M-3-2-02	<ul style="list-style-type: none"> řeší slovní úlohy typu „o krát méně, 		

M-3-2-02p	<ul style="list-style-type: none"> o krát více, krát více, krát méně „ modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek 		
M-3-2-03 M-3-2-03p	<ul style="list-style-type: none"> doplňuje tabulky doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20 zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi 	Tabulky	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Matematika - 4. ročník			
Číslo a početní operace			
M-5-1-01	<ul style="list-style-type: none"> z paměti sčítá a odčítá čísla do 100, násobí a dělí v oboru malé násobilky 	Obor přirozených čísel	
M-5-1-02 M-5-1-02p	<ul style="list-style-type: none"> správně sepíše čísla pod sebe (dle číselných řádů) při sčítání, odčítání, násobení a dělení přirozených čísel, využívá při písemném výpočtu znalost přechodu mezi číselnými řády čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000 sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100 	Zápis čísla, početní operace	
M-5-1-03 M-5-1-03p	<ul style="list-style-type: none"> zaokrouhluje na 10, 100, 1 000, 10 000, užívá polohové vztahy („hned před“, „hned za“) v oboru přirozených čísel, provádí číselný odhad a kontrolu výsledku čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách tvorí a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100 	Zaokrouhlování	
M-5-1-04 M-5-1-04p	<ul style="list-style-type: none"> řeší jednoduché slovní úlohy zapiše a řeší jednoduché slovní úlohy rozeznává sudá a lichá čísla používá kalkulátor 	Slovní úlohy	

M-5-1-05	<ul style="list-style-type: none"> čte a zapisuje zlomky, využívá názorné obrázky k určení $1/2$, $1/4$, $1/3$, $1/5$ $1/10$ celku 	Zlomky	
M-5-1-06	<ul style="list-style-type: none"> porovná zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny) 	Porovnávání zlomů	
M-5-1-08	<ul style="list-style-type: none"> zná jednotky délky, času a hmotnosti a převádí je 	Jednotky, teploměr, model	
Závislosti, vztahy a práce s daty			
M-5-2-01 <i>M-5-2-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> provádí a zapisuje jednoduchá pozorování (měření teploty, průjezd aut za daný časový limit apod.) <i>vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu</i> 	Závislosti a jejich vlastnosti	
M-5-2-02 <i>M-5-2-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> doplňuje údaje do připravené tabulky nebo diagramu a používá jednoduché převody jednotek času při práci s daty (např. v jízdních řádech) <i>orientuje se a čte v jednoduché tabulce</i> <i>určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích</i> <i>provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času</i> <i>uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi</i> 	Grafy, tabulky, jízdní řády	
Geometrie v rovině a v prostoru			
M-5-3-01 <i>M-5-3-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> rozezná základní rovinné útvary (kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnice) nezávisle na jejich natočení, velikosti nebo označení, určí rovinné útvary pomocí počtu vrcholů a stran, rovnoběžnosti a kolmosti stran, využívá základní pojmy a značky užívané v rovinné geometrii (čáry: křivá, lomená, přímá; bod, úsečka, polopřímka, přímka, průsečík, rovnoběžky, kolmice), dodržuje zásady rýsování <i>znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary</i> 	Základní útvary v rovině	
M-5-3-02 <i>M-5-3-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> graficky sčítá, odčítá a porovnává úsečky, určí délku lomené čáry graficky i měřením <i>vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran</i> <i>měří a porovnává délku úsečky</i> 	Délka úsečky, obvod čtverce, obdélníku a trojúhelníku	
M-5-3-03 <i>M-5-3-03</i>	<ul style="list-style-type: none"> vyhledá dvojice kolmic a rovnoběžek ve čtvercové síti <i>sestrojí rovnoběžky a kolmice</i> 	Vzájemná poloha dvou přímk	

M-5-3-04	<ul style="list-style-type: none"> určí pomocí čtvercové sítě obsah rovinného útvaru, který lze složit ze čtverců a obdélníků 	Obsah obrazců	OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
M-5-3-05 <i>M-5-3-05p</i>	<ul style="list-style-type: none"> pozná osově souměrné útvary (i v reálném životě) určí osu souměrnosti překládáním papíru pozná základní tělesa 	Osově souměrné útvary	
Nestandardní aplikační úlohy a problémy			
M-5-4-01 <i>M-5-4-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> vyhledá v textu jednoduché úlohy potřebné údaje a vztahy řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech 	Slovní úlohy, číselné a obrázkové řady, magické čtverce, prostorová představivost	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Matematika -5. ročník			
Číslo a početní operace			
M-5-1-01	<ul style="list-style-type: none"> využívá komutativnost sčítání a násobení při řešení úlohy a při provádění zkoušky výpočtu, využívá asociativnost sčítání a násobení při řešení jednoduchých úloh s užitím závorek 	Obor přirozených čísel	
M-5-1-02 <i>M-5-1-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> využívá znalosti malé násobilky při písemném násobení a dělení nejvýše dvojciferným číslem, provádí písemné početní operace včetně kontroly výsledku, dodržuje pravidla pro pořadí operací v oboru přirozených čísel čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000 sčítá a odčítá z paměti i písemně dvojciferná čísla zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100 	Zápis čísla, početní operace	
M-5-1-03	<ul style="list-style-type: none"> přečte a zapíše číslo (do milionu) s užitím znalosti číselných řádů desítkové soustavy, využívá rozvinutý zápis čísla (do statisíců) v desítkové soustavě, porovnává čísla do statisíců, zaokrouhluje čísla do statisíců s použitím znaku pro zaokrouhlování, orientuje se na číselné ose a jejich úsecích 	Zaokrouhlování	

M-5-1-03p	<ul style="list-style-type: none"> • <i>zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách</i> • <i>tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100</i> 		
M-5-1-04 M-5-1-04p	<ul style="list-style-type: none"> • porozumí textu jednoduché úlohy (rozlišuje informace důležité pro řešení úlohy) a úlohu řeší, zformuluje odpověď k získanému výsledku, vytvoří jednoduchou slovní úlohu podle vzoru • <i>zapiše a řeší jednoduché slovní úlohy</i> • <i>rozeznává sudá a lichá čísla</i> • <i>používá kalkulačtor</i> 	Slovní úlohy	
M-5-1-05	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou zlomkem na příkladech z běžného života, vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny 	Zlomky	
M-5-1-06	<ul style="list-style-type: none"> • sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny) pomocí názorných obrázků (např. čtvercová síť, kruhový diagram, číselná osa) a tyto početní operace zapisuje 	Porovnávání zlomků	
M-5-1-07	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem na příkladech z běžného života, přečte, zapiše, znázorní desetinná čísla v řádu desetin na číselné ose a jejich úsecích, ve čtvercové síti nebo v kruhovém diagramu, porovná desetinná čísla v řádu desetin 	Desetinná čísla	
M-5-1-08	<ul style="list-style-type: none"> • znázorní na číselné ose, přečte, zapiše a porovná celá čísla v rozmezí -100 až +100, nalezne reprezentaci záporných čísel v běžném životě 	Jednotky, teploměr, model	
Závislosti, vztahy a práce s daty			
M-5-2-01 M-5-2-01p	<ul style="list-style-type: none"> • porovnává zadaná data daného kritéria, posuzuje reálnost vyhledávaných údajů • <i>vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu</i> 	Závislosti a jejich vlastnosti	
M-5-2-02 M-5-2-02p	<ul style="list-style-type: none"> • vyhledává v tabulce nebo diagramu požadovaná data, vyhledává údaje z různých typů diagramů (sloupcový a kruhový diagram bez použití procent) 	Grafy, tabulky	

	<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se a čte v jednoduché tabulce • určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích • provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času • uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi 		
Geometrie v rovině a v prostoru			
M-5-3-01 <i>M-5-3-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná jednoduchá tělesa (krychle, kvádr, válec) a určí na nich základní rovinné útvary, narýsuje kružnici s daným poloměrem, narýsuje obecný trojúhelník nebo trojúhelník se třemi zadanými délkami stran, narýsuje čtverec a obdélník s užitím konstrukce rovnoběžek a kolmic • znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary 	Základní útvary v rovině	
M-5-3-02 <i>M-5-3-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje obvod a obsah rovinného útvaru, určí s pomocí čtvercové sítě nebo měřením obvod rovinného útvaru (trojúhelníku, čtyřúhelníku, mnohoúhelníku), převádí jednotky: kilometry na metry, metry na centimetry, centimetry na milimetry • měří a porovnává délku úsečky • vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran 	Délka úsečky, obvod čtverce, obdélníku a trojúhelníku	
M-5-3-03 <i>M-5-3-03</i>	<ul style="list-style-type: none"> • načrtne a narýsuje kolmici a rovnoběžku • sestrojí rovnoběžky a kolmice 	Vzájemná poloha dvou přímek	
M-5-3-04	<ul style="list-style-type: none"> • používá základní jednotky obsahu (cm^2, m^2, km^2) bez vzájemného převádění 	Obsah obrazců	
M-5-3-05 <i>M-5-3-05p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • určí překládáním papíru osu souměrnosti útvaru • určí osu souměrnosti překládáním papíru • pozná základní tělesa 	Osově souměrné útvary	
Nestandardní aplikační úlohy a problémy			
M-5-4-01	<ul style="list-style-type: none"> • volí vhodné postupy pro řešení jednoduché úlohy, vyhodnotí výsledek úlohy 	Slovní úlohy, číselné a obrázkové řady, magické čtverce, prostorová představivost	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKE OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Matematika - 6. ročník			
Číslo a proměnná			
M-9-1-08	<ul style="list-style-type: none"> řeší jednoduché lineární rovnice v množině přirozených čísel provádí zkoušku řešení umí pomocí jednoduchých rovnic vyřešit jednoduché slovní úlohy umí zapsat zápis, sestavit rovnici vyřešit ji a provést zkoušku 	JEDNODUCHÉ ROVNICE	
M-9-1-02 M-9-1-04 M-9-1-01p M-9-1-02p M-9-1-06p	<ul style="list-style-type: none"> umí zobrazit desetinné číslo na číselné ose umí porovnávat a zaokrouhlovat desetinná čísla umí je sčítat, odčítat, násobit a dělit umí převádět jednotky umí vypočítat aritmetický průměr čte <i>desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace</i> <i>provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla</i> <i>píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000</i> <i>zvládá orientaci na číselné ose</i> 	DESETINNÁ ČÍSLA	
Geometrie v rovině a prostoru			
M-9-3-03 M-9-3-03p	<ul style="list-style-type: none"> rozumí pojmu úhel umí úhly narýsovat a změřit rozlišuje druhy úhlů (ostrý, tupý, pravý, přímý) rozumí pojům vedlejší, vrcholové, střídavé, souhlasné úhly a zná jejich vlastnosti umí graficky přenést úhel, sečíst a odečíst úhly sestrojí osu úhlu umí početně sčítat, odčítat, násobit a dělit úhly ve stupních a minutách rozumí pojmu mnohoúhelník <i>vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce</i> 	ÚHLY	
Číslo a proměnná			
M-9-1-03	<ul style="list-style-type: none"> zná a umí používat znaky dělitelnosti rozumí pojmu prvočíslo a číslo složené umí rozložit složené číslo na součin prvočísel 	DĚLITELNOST PŘIROZENÝCH ČÍSEL	

	<ul style="list-style-type: none"> • určí nejmenší společný násobek a největší společný dělitel • řeší jednoduché slovní úlohy pomocí dělitelnosti 		
Geometrie v rovině a prostoru			
M-9-3-08 <i>M-9-3-08p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • pozná geometrické útvary shodné a osově souměrné • umí načrtnout a sestrojít osově souměrný obraz zadaného geometrického útvaru • <i>sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osově souměrnosti</i> 	OSOVÁ SOUMĚRNOST	
M-9-3-01 M-9-3-02 M-9-3-04 M-9-3-06 M-9-3-07 M-9-3-13 <i>M-9-3-04p</i> <i>M-9-3-06p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • rozezná různé druhy trojúhelníků (pravoúhlý, tupoúhlý, ostroúhlý, rovnoramenný, rovnostranný) a zná jejich vlastnosti • rozumí pojmům vnitřní a vnější úhel • umí sestrojít trojúhelníky podle vět sss, sus, usu • umí sestrojít střední příčky, těžnice a výšky • umí sestrojít kružnici opsanou a vepsanou • umí sestrojít pravidelný šestiúhelník a osmiúhelník • <i>rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary</i> 	TROJÚHELNÍKY	
M-9-3-01 M-9-3-03 M-9-3-09 M-9-3-10 M-9-3-11 M-9-3-12 M-9-3-13 <i>M-9-3-03p</i> <i>M-9-3-10p</i> <i>M-9-3-11p</i> <i>M-9-3-12p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • umí načrtnout a narýsovat kvádr, krychli a jejich sítě • umí převádět jednotky krychlové a čtvereční • vypočítá povrch a objem kváдру a krychle • <i>vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce</i> • <i>vypočítá povrch a objem kváдру, krychle</i> • <i>sestrojí sítě základních těles</i> • <i>načrtne základní tělesa</i> • <i>zobrazuje jednoduchá tělesa</i> • <i>odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky</i> • <i>umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami</i> • <i>používá technické písmo</i> • <i>čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům</i> 	KVÁDR A KRYCHLE	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKE OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Matematika - 7. ročník			
Číslo a proměnná			
M-9-1-01 M-9-1-04 M-9-1-01p M-9-1-02p	<ul style="list-style-type: none"> • přečte a zapíše zlomek • převádí zlomky na desetinná čísla a naopak • krátí a rozšiřuje zlomky • porovnává zlomky • umí sčítat, odčítat, násobit a dělit zlomky • umí převádět smíšené číslo na zlomek a naopak • rozumí pojmu složený zlomek • umí řešit jednoduché slovní úlohy se zlomky • <i>pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek – část (zlomek, desetinné číslo, procento)</i> • <i>píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000</i> 	ZLOMKY	
M-9-1-01 M-9-1-01p M-9-1-02p M-9-1-06p	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje kladná a záporná čísla • umí zobrazit kladná a záporná čísla na číselné ose • určí absolutní hodnotu čísla • umí sčítat, odčítat, násobit a dělit celá čísla • umí vyřešit jednoduché slovní úlohy s celými čísly • umí provádět početní operace s racionálními čísly • <i>písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem</i> • <i>píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000</i> • <i>zvládá orientaci na číselné ose</i> 	CELÁ ČÍSLA	
Geometrie v rovině a prostoru			
M-9-3-08 M-9-3-08p	<ul style="list-style-type: none"> • pozná shodné útvary • užívá věty o shodnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách • umí sestrojít trojúhelník z daných prvků • načrtne a narýsuje obraz ve středové souměrnosti a v posunutí • <i>sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osově souměrnosti</i> 	SHODNOST	
Číslo a proměnná Závislosti, vztahy a práce s daty			

<p>M-9-1-01 M-9-1-04 M-9-1-05 M-9-2-02 M-9-2-03 M-9-2-04</p> <p><i>M-9-1-05p</i> <i>M-9-2-02p</i> <i>M-9-2-04p</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • umí vyjádřit poměr mezi danými hodnotami • zvětšuje a zmenšuje v poměru • dělí celek na části v daném poměru • pracuje s měřítky map a plánů • rozezná přímou a nepřímou úměrnost • vyjádří přímou a nepřímou úměrnost rovnicí, tabulkou, grafem • využívá trojčlenky k řešení slovních úloh • používá měřítko mapy a plánů • porovnává data • vypracuje jednoduchou tabulku • užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu • zvládá početní úkony s penězi 	<p>POMĚR, MĚŘÍTKO, PŘÍMÁ A NEPŘÍMÁ ÚMĚRNOT</p>	
<p>M-9-1-04 M-9-1-06</p> <p><i>M-9-1-06p</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • chápe pojem 1 %, procentová část, počet procent, základ • vypočítá 1 %, procentová část, počet procent, základ • řeší slovní úlohy na procenta • řeší jednoduché úlohy na procenta 	<p>PROCENTA</p>	
<p>Geometrie v rovině a prostoru</p>			
<p>M-9-3-01 M-9-3-02 M-9-3-04 M-9-3-13</p> <p><i>M-9-3-04p</i> <i>M-9-3-06p</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje různé typy rovnoběžníků a zná jejich vlastnosti • umí vypočítat obvod a obsah rovnoběžníků a trojúhelníků • umí sestavit rovnoběžníky • pozná lichoběžník • vypočítá obvod a obsah lichoběžníku • umí lichoběžník narýsovat • vypočítá obvod a obsah čtverce a obdélníka • vypočítá obvod a obsah trojúhelníka • rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary 	<p>ROVINNÉ ÚTVARY</p>	
<p>M-9-1-03 M-9-3-09 M-9-3-10 M-9-3-11 M-9-3-12</p> <p><i>M-9-3-12p</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozezná a pojmenuje hranol • načrtne a narýsuje obraz hranolu a jeho síť • vypočítá objem a povrch hranolu • zobrazuje jednoduchá tělesa • odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky • umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami • používá technické písmo 	<p>HRANOLY</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> • čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům 		
--	--	--	--

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKE OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Matematika - 8. ročník			
Číslo a proměnná			
M-9-1-08 M-9-2-02 M-9-2-03	<ul style="list-style-type: none"> • určí druhou mocninu a druhou odmocninu pomocí tabulek a pomocí kalkulačky • užívá druhou mocninu a odmocninu ve výpočtech • zná znění Pythagorovy věty • umí pomocí Pythagorovy věty určit, zda je trojúhelník pravouhlý • umí pomocí Pythagorovy věty vypočítat délky stran v pravouhlém trojúhelníku • řeší slovní úlohy s užitím Pythagorovy věty 	DRUHÁ MOCNINA A DRUHÁ ODMOCNINA, PYTHAGOROVA VĚTA	
M-9-1-07	<ul style="list-style-type: none"> • zapíše výraz vyjádřený slovně a určí jeho hodnotu • umí sčítat a odčítat výrazy • umí násobit a dělit výrazy • umí umocnit výraz • při počítání s výrazy využívá vytýkáni a vzorců 	VÝRAZY	
M-9-1-08	<ul style="list-style-type: none"> • řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav • provádí zkoušku řešení • umí vyjádřit neznámou ze vzorce • řeší slovní úlohy pomocí rovnic 	LINEÁRNÍ ROVNICE	
Geometrie v rovině a prostoru			
M-9-3-01 M-9-3-02 M-9-3-04 M-9-3-06 M-9-3-13 M-9-3-04p M-9-3-06p	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí pojmu kruh a kružnice • určí vzájemnou polohu kružnice a přímky • narýsuje tečnu ke kružnici v daném bodě a tečnu ke kružnici rovnoběžnou s přímkou • určí vzájemnou polohu dvou kružnic • vypočítá délku kružnice, obvod a obsah kruhu • vypočítá obvod a obsah čtverce a obdélníka • rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary 	KRUH, KRUŽNICE	
M-9-1-03 M-9-3-09 M-9-3-10	<ul style="list-style-type: none"> • rozezná a pojmenuje válec • načrtne a narýsuje obraz válce a jeho síť 	VÁLEC	

M-9-3-11 M-9-3-12 M-9-3-12p	<ul style="list-style-type: none"> • vypočítá objem a povrch válce • <i>zobrazuje jednoduchá tělesa</i> • <i>odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky</i> • <i>umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami</i> • <i>používá technické písmo</i> • <i>čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům</i> 		
M-9-3-01 M-9-3-05 M-9-3-13 M-9-3-05p	<ul style="list-style-type: none"> • umí sestavit jednoduché konstrukce • zná Thaletovu větu a umí ji využít při konstrukci • rozumí pojmu množiny všech bodů dané vlastnosti • <i>provádí jednoduché konstrukce</i> 	KONSTRUKČNÍ ÚLOHY	
Závislosti, vztahy a práce s daty			
M-9-2-01 M-9-2-04 M-9-2-05 M-9-2-01p M-9-2-02p M-9-2-04p	<ul style="list-style-type: none"> • provádí statistická šetření • vyhledává a třídí informace • vyhodnocuje a vyvozuje závěry • umí určit aritmetický průměr, medián, modus a rozumí jejich významu • <i>vyhledává a třídí data</i> • <i>porovnává data</i> • <i>vypracuje jednoduchou tabulku</i> • <i>užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu</i> • <i>zvládá početní úkony s penězi</i> 	ÚVOD DO STATISTIKY	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKE OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Matematika - 9. ročník			
Číslo a proměnná			
M-9-1-07	<ul style="list-style-type: none"> • umí rozložit výraz na součin pomocí vytýkání a vzorců • provádí početní operace s lomenými výrazy – rozšiřování, krácení, sčítání, odčítání, násobení, dělení • určí, kdy má lomený výraz smysl 	VÝRAZY	
M-9-1-08	<ul style="list-style-type: none"> • řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli s využitím znalostí o lomených výrazech 	ROVNICE S NEZNÁMOU VE JMENOVATELI	
M-9-1-02 M-9-1-08	<ul style="list-style-type: none"> • umí řešit soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými • užívá metodu sčítací a dosazovací • řeší slovní úlohy pomocí soustavy rovnic 	SOUSTAVY ROVNIC	
	<ul style="list-style-type: none"> • umí zapsat vztah nerovnosti 	LINEÁRNÍ NEROVNICE	

	<ul style="list-style-type: none"> • řeší lineární nerovnice • umí znázornit řešení na číselné ose • řeší slovní úlohy pomocí lineárních nerovnic 		
Závislost, vztahy a práce s daty			
M-9-2-01 M-9-2-02 M-9-2-04 M-9-2-05 <i>M-9-2-01p</i> <i>M-9-2-02p</i> <i>M-9-2-04p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zakreslí bod v pravouhlé soustavě souřadnic • umí sestavit graf funkce • určí rovnici funkce z grafu • najde průsečíky grafu funkce s osami • umí graficky vyřešit soustavu lineárních rovnic • <i>vyhledává a třídí data</i> • <i>porovnává data</i> • <i>vypracuje jednoduchou tabulku</i> • <i>užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu</i> • <i>zvládá početní úkony s penězi</i> 	FUNKCE	
Geometrie v rovině a prostoru			
M-9-3-07	<ul style="list-style-type: none"> • rozliší shodné a podobné útvary • zná věty o podobnosti trojúhelníků • využívá podobnosti při řešení konstrukčních i slovních úloh 	PODOBNOST	
M-9-3-05 M-9-3-09 M-9-3-10 M-9-3-11 M-9-3-12 M-9-1-02 M-9-1-03 <i>M-9-3-10p</i> <i>M-9-3-11p</i> <i>M-9-3-12p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • umí načrtnout tělesa a jejich sítě • umí vypočítat objem a povrch hranolů, válce, jehlanu, kužele, koule • umí vyřešit slovní úlohy pomocí znalostí o tělesech • <i>vypočítá povrch a objem válce</i> • <i>sestrojí síť základních těles</i> • <i>načrtne základní tělesa</i> • <i>zobrazuje jednoduchá tělesa</i> • <i>odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky</i> • <i>umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami</i> • <i>používá technické písmo</i> • <i>čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům</i> 	TĚLESA	
Nestandardní aplikační úlohy a problémy			
M-9-1-09 M-9-4-01 M-9-4-02 <i>M-9-4-01p</i> <i>M-9-4-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • umí doplnit číselné a logické řady a obrázkové analogie • vyřeší netradiční geometrické úlohy • <i>samostatně řeší praktické úlohy</i> • <i>hledá různá řešení předložených situací</i> • <i>aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí</i> 	NETRADIČNÍ LOGICKÉ ÚLOHY	

	<ul style="list-style-type: none"> • využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh 		
--	---	--	--

4.3 Informatika

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje především na rozvoj inforatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají inforatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují inforatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmicke postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení inforatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

I na druhém stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhuji a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním inforatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.

V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů.

Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím,

že vede žáka k:

- systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace
- rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje
- standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci
- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech
- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládnání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

Zahrnuté vyučovací předměty:

Informatika

4. 3. 1 Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět se vyučuje na 1. stupni ve 4. a 5. ročníku a na 2. stupni od 6. do 9. ročníku. Předmět je dotován jednou hodinou týdně, což odpovídá učebnímu plánu. Předmět Informatika umožňuje žákům aplikovat výpočetní techniku s celou škálou jejího softwaru ve všech v oblastech základního vzdělávání, zároveň tak umožňuje realizovat metodu učení „ kdykoli a kdekoli „.

Výuka probíhá především v počítačových učebnách, žáci pracují samostatně, případně ve skupinách. Cílem předmětu je seznámení se základními pojmy informační a počítačové technologie, které jsou nezbytné pro práci

s informacemi a zařízeními výpočetní techniky. Žáci se seznamují s přenosem, uchováním a zpracováním informací.

Do předmětu jsou začleňována průřezová témata z celků Osobnostní a sociální výchova /Komunikace/, Mediální výchova /Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Fungování a vliv medií ve společnosti/.

Výuka je zaměřena na praktická cvičení, ve kterých se dále rozvíjí algoritmické myšlení a žáci jsou vedeni k systematickému postupu při řešení problémů – vytváření tabulek, webových stránek, databází, programů, informačních systémů.

V předmětu informatika směřujeme k utváření těchto **klíčových kompetencí**:

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- dodržuje zásady ochrany dat před viry a zneužitím
- řídí se bezpečností práce s elektrickým zařízením
- chrání své zdraví při práci s PC
- řídí informace a posuzuje jejich věrohodnost
- řídí se autorskými právy
- chrání data v souladu s platnými zákony

Učitel:

podporuje zdokonalování práce s různými informacemi, jejich vyhledávání, třídění a využití

Kompetence komunikativní

Žák:

- vyhledává informace a používá je ke komunikaci a vlastnímu vzdělávání
- využívá možnosti komunikace s pomocí PC
- dodržuje pravidla etiky

Učitel:

učí žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názory druhých

Kompetence pracovní

Žák:

- zpracovává a prezentuje své výsledky pomocí aplikačního softwaru
- využívá pokročilých funkcí – tabulky, grafy, funkce, vzorce
- prezentuje své výsledky pomocí prezentačního softwaru
- vytvoří jednoduchý HTML dokument a prezentuje ho na internetu

Učitel:

snaží se u každého žáka rozvíjet jeho individuální schopnosti

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací, v digitálním prostředí se chová eticky

Učitel:

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKE OKRUHY PŘUŘEZOVÉHO TÉMATU
Informatika – 4.ročník			
Digitální technologie			
I-5-4-01 I-5-4-02 I-5-4-03 <i>I-5-4-01p</i> <i>I-5-4-03p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží • pro svou práci používá doporučené aplikace, nástroje, prostředí • uloží svoji práci do souboru, otevře soubor • řeší úkol použitím schránky • edituje digitální text, vytvoří obrázek • uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů • najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci • propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí • pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj • při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na 	OVLÁDÁNÍ DIGITÁLNÍHO ZAŘÍZENÍ HARDWARE A SOFTWARE POČÍTAČOVÉ SÍŤE BEZPEČNOST PRÁCE VE SDÍLENÉM PROSTŘEDÍ	

	<p>vzdálených počítačích a spouští online aplikace</p> <ul style="list-style-type: none"> • u vybrané fotografie uvede, jaké informace z ní lze vyčíst • v textu rozpozná osobní údaje • rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého • <i>pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží</i> • <i>přehraje zvuk či video</i> • <i>edituje digitální text, vytvoří obrázek</i> • <i>používá krok zpět, zoom</i> • <i>održuje pravidla nebo pokyny při práci s digitálním zařízením</i> 		
Data, informace a modelování			
<p>I-5-1-02</p> <p>I-5-1-03</p> <p><i>I-5-1-02p</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • sdělí informaci obrázkem • předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel • zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text • zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky • <i>sdělí informaci obrázkem</i> • <i>obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček</i> 	<p>DATA, INFORMACE</p> <p>KÓDOVÁNÍ A PŘENOS DAT</p> <p>MODELOVÁNÍ</p>	
Algoritmizace a programování			
<p>I-5-2-01</p> <p>I-5-2-02</p> <p>I-5-2-03</p> <p>I-5-2-04</p> <p><i>I-5-2-01p</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • sestaví robota podle návodu • sestaví program pro robota • oživí robota, otestuje jeho chování • najde chybu v programu a opraví ji • upraví program pro příbuznou úlohu • pomocí programu ovládá světelný výstup a motor • pomocí programu ovládá senzor • používá opakování, události ke spuštění programu • pomocí programu ovládá světelný výstup a motor • používá opakování, události ke spuštění programu • <i>sestaví robota podle návodu</i> • <i>sestaví program pro robota</i> 	<p>ŘEŠENÍ PROBLÉMU KROKOVÁNÍM</p> <p>PROGRAMOVÁNÍ</p> <p>KONTROLA ŘEŠENÍ</p>	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PŘÍRŮZOVÉHO TÉMATU
Informatika – 5. ročník			
Informační systémy			
I-5-1-01 I-5-3-01 I-5-3-02 <i>I-5-3-01p</i> <i>I-5-3-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech doplňuje posloupnost prvků doplňuje prvky v tabulce v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný <i>umístí data správně do tabulky</i> <i>nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky</i> <i>určí, jak spolu prvky souvisí</i> 	<p style="text-align: center;">SYSTÉMY</p> <p style="text-align: center;">PRÁCE SE STRUKTUROVANÝMI DATY</p>	
Data, informace a modelování			
I-5-1-02 I-5-1-03 <i>I-5-1-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty pomocí obrázku znázorní jev <i>pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy</i> <i>vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat</i> 	<p style="text-align: center;">DATA, INFORMACE</p> <p style="text-align: center;">KÓDOVÁNÍ A PŘENOS DAT</p> <p style="text-align: center;">MODELOVÁNÍ</p>	
Algoritmizace a programování			
I-5-2-01 I-5-2-02 I-5-2-03 I-5-2-04 <i>I-5-2-01p</i> <i>I-5-2-02p</i> <i>I-5-2-03p</i>	<ul style="list-style-type: none"> v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy, řízení pohybu, reakcí postav a chování postavy v programu najde a opraví chyby rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát vytvoří a použije nový blok upraví program pro obdobný problém rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit používá události ke spuštění činnosti postav přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky 		

	<ul style="list-style-type: none"> • používá události ke spuštění činnosti postav • přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky • upraví program pro obdobný problém 		
--	--	--	--

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PŘUŘEZOVÉHO TÉMATU
Informatika – 6.ročník			
Data, informace a modelování			
I-9-1-02 I-9-1-01p I-9-1-02p I-9-1-03p I-9-1-04p	<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná zakódované informace kolem sebe • zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady • zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer • zakóduje v obrázku barvy více způsoby • zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů • zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu • ke kódování využívá i binární čísla 	DATA, INFORMACE KÓDOVÁNÍ A PŘENOS DAT MODELOVÁNÍ	
Informační systémy			
I-9-3-04 I-9-3-01	<ul style="list-style-type: none"> • najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) • odpoví na otázky na základě dat v tabulce • popíše pravidla uspořádání v existující tabulce • doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy • navrhne tabulku pro záznam dat • propojí data z více tabulek či grafů • popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují 	INFORMAČNÍ SYSTÉMY NÁVRH A TVORBA EVIDENCE DAT HROMADNÉ ZPRACOVÁNÍ DAT	

	<ul style="list-style-type: none"> pojmenuje role uživatelů a vymezení jejich činnosti a s tím související práva 		
Algoritmizace a programování			
I-9-2-01 I-9-2-03 I-9-2-05 I-9-2-06	<ul style="list-style-type: none"> v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování, vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech diskutuje různé programy pro řešení problému vybere z více možností vhodný program pro řešení problému a svůj výběr zdůvodní 	<p>VYTVOŘENÍ PROGRAMU</p> <p>OPAKOVÁNÍ</p> <p>PODPROGRAMY</p> <p>KONTROLA</p> <p>TVORBA DIGITÁLNÍHO OBSAHU</p>	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PŘŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Informatika – 7. ročník			
Digitální technologie			
I-9-4-02 I-9-4-03 I-9-4-04 I-9-4-05 <i>I-9-2-01p</i> <i>I-9-2-02p</i> <i>I-9-2-03p</i>	<ul style="list-style-type: none"> nainstaluje a odinstaluje aplikaci, aktualizuje uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory vybere vhodný formát pro uložení dat vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě porovná různé metody zabezpečení účtů spravuje sdílení souborů 	<p>SPRÁVA SOUBORŮ, STRUKTURA SLOŽEK</p> <p>POČÍTAČOVÉ SÍŤ</p> <p>FUNGOVÁNÍ A SLUŽBY INTERNETU</p> <p>HARDWARE A SOFTWARE</p> <p>ŘEŠENÍ TECHNICKÝCH PROBLÉMŮ</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> • pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy • zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy 	<p>BEZPEČNOST</p> <p>DIGITÁLNÍ IDENTITA</p>	
Data, informace a modelování			
I-9-1-03	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí známé modely jevů, situací, činností • v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku • pomocí ohodnocených grafů řeší problémy • pomocí orientovaných grafů řeší problémy • vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností 	DATA, INFORMACE	
I-9-1-04		<p>KÓDOVÁNÍ A PŘENOS DAT</p> <p>MODELOVÁNÍ</p>	
Algoritmizace a programování			
I-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému • po přečtení programu vysvětlí, co vykoná • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby 	VYTVOŘENÍ PROGRAMU	
I-9-2-03		<p>OPAKOVÁNÍ</p> <p>PODPROGRAMY</p> <p>KONTROLA</p>	
I-9-2-05	<ul style="list-style-type: none"> • používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna • spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav • vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech • diskutuje různé programy pro řešení problému • vybere z více možností vhodný program pro řešení problému a svůj výběr zdůvodní 	TVORBA DIGITÁLNÍHO OBSAHU	
I-9-2-06		ROBOTICKÝ PROJEKT	

	aby plnil modifikovaný úkol <ul style="list-style-type: none"> • vytvoří program pro robota a otestuje jeho funkčnost • přečte program pro robota a najde v něm případné chyby • ovládá výstupní zařízení a senzory robota • vyřeší problém tím, že sestaví a naprogramuje robota 		
--	---	--	--

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PŘUŘEZOVÉHO TÉMATU
Informatika – 8.ročník			
Informační systémy			
I-9-1-03 I-9-3-02 I-9-3-01p I-9-3-02p I-9-3-03p	<ul style="list-style-type: none"> • při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky • používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) • řeší problémy výpočtem s daty • přepíše do tabulky dat nový záznam • seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) • používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy • ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat 	NÁVRH A TVORBA EVIDENCE DAT DATA V GRAFU A TABULCE EVIDENCE DAT FILTROVÁNÍ, ŘAZENÍ A TŘÍDĚNÍ DAT POROVNÁNÍ DAT V TABULCE A GRAFU ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ S DATY HROMADNÉ ZPRACOVÁNÍ DAT INFORMAČNÍ SYSTÉMY	
Data, informace a modelování			
I-9-1-01	<ul style="list-style-type: none"> • najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) • odpoví na otázky na základě dat v tabulce • popíše pravidla uspořádání v existující tabulce 	DATA V GRAFU A TABULCE EVIDENCE DAT NÁZVY A HODNOTY V TABULCE	

	<ul style="list-style-type: none"> doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy navrhne tabulku pro záznam dat propojí data z více tabulek či grafů 	<p>KONTROLA HODNOT V TABULCE</p> <p>FILTROVÁNÍ, ŘAZENÍ A TŘÍDĚNÍ DAT</p> <p>POROVNÁNÍ DAT V TABULCE A GRAFU</p> <p>ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ S DATY</p>	
Digitální technologie			
I-9-4-02	<ul style="list-style-type: none"> nainstaluje a odinstaluje aplikaci, aktualizuje uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory vybere vhodný formát pro uložení dat vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě porovná různé metody zabezpečení účtů spravuje sdílení souborů pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy 	POČÍTAČOVÝ PROGRAM	
I-9-4-03		SOUKROMÍ V DIGITÁLNÍM SVĚTĚ	
I-9-4-04		DIGITÁLNÍ IDENTITA	3D TISKOVÉ PROJEKTY (DLE VÝBĚRU A MOŽNOSTÍ ŽÁKŮ)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PŘUŘEZOVÉHO TÉMATU
Informatika – 9.ročník			
Informační systémy			
I-9-3-01	<ul style="list-style-type: none"> popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva 	<p>INFORMAČNÍ SYSTÉMY</p> <p>UŽIVATELÉ, ČINNOSTI, PRÁVA</p>	
Digitální technologie			
I-9-4-01	<ul style="list-style-type: none"> pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí 		

I-9-4-02	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu diskutuje o cílech a metodách hackerů vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu 	SPRÁVA SOUBORŮ, STRUKTURA SLOŽEK	
I-9-4-03		FUNGOVÁNÍ A SLUŽBY INTERNETU	
I-9-4-04		HARDWARE A SOFTWARE	
I-9-4-05		ŘEŠENÍ TECHNICKÝCH PROBLÉMŮ	
<i>I-9-4-01p</i>		BEZPEČNOST	
<i>I-9-4-02p</i>		DIGITÁLNÍ IDENTITA	
<i>I-9-4-03p</i>		SLOŽENÍ SOUČASNÉHO POČÍTAČE	
<i>I-9-4-04p</i>		OPERAČNÍ SYSTÉMY	
<i>I-9-4-05p</i>		FUNGOVÁNÍ NOVÝCH TECHNOLOGIÍ KOLEM MĚ	
		SÍTĚ, WEB	
	FUNGOVÁNÍ A ALGORITMY SOCIÁLNÍCH SÍTÍ,		
	3D TISKOVÉ PROJEKTY		
	MEDIÁLNÍ PROJEKTY – GRAFICKÉ A VIDEO.		
Algoritmizace a programování			
I-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby 	DLOUHODOBÉ PROGRAMOVACÍ PROJEKTY S VYUŽITÍM STAVEBNIC A ONLINE NÁSTROJŮ	
I-9-2-03			
I-9-2-05			
I-9-2-06			

	<ul style="list-style-type: none"> • diskutuje různé programy pro řešení problému • vybere z více možností vhodný program pro řešení problému a svůj výběr zdůvodní • řeší problém jeho rozdělením na části pomocí • používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna • spouští program myší, klávesnicí, interakcí • vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech • hotový program upraví pro řešení příbuzného problému • podle návodu nebo vlastní tvořivosti sestaví robota • upraví konstrukci robota tak, aby plnil modifikovaný úkol • vytvoří program pro robota a otestuje jeho funkčnost • přečte program pro robota a najde v něm případné chyby • ovládá výstupní zařízení a senzory robota • vyřeší problém tím, že sestaví a naprogramuje robota 	<p>MEDIÁLNÍ PROJEKTY – GRAFICKÉ A VIDEO.</p>	
--	---	--	--

4. 4 Člověk a jeho svět

Charakteristika vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět se vyučuje na 1. stupni základní školy. Oblast je realizována v 1. období v předmětu Prvouka, který je v 1. a 2. ročníku dotován 2 vyučovacími hodinami týdně, ve 3. ročníku jsou to 3 vyučovací hodiny týdně. V 2. období jsou vyučovány předměty Vlastivěda a Přírodověda, které jsou ve 4. i 5. ročníku dotovány 2 vyučovacími hodinami.

Vzdělávací oblast rozvíjí základní poznatky o životě společnosti, živé i neživé přírodě. Přiměřeně věku jsou žáci informováni o opatřeních přijatých k ochraně člověka v našem státě, nastiňuje roli člověka k sebeobraně a pomoci blízkým při překonávání situací, kterým byli neočekávaně vystaveni.

Žáci se postupně učí dávat nově získané poznatky do širších souvislostí. Učí se vnímat lidi, vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je. Na základě poznání sebe, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Zároveň se učí vytvářet si citový vztah ke své rodné zemi a k nejbližšímu okolí. Oblast seznamuje děti se zdravým životním stylem, učí je chápat význam zdraví. Postupně se seznamují se škodlivostí návykových a omamných látek.

V tematickém okruhu *Místo, kde žijeme* se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově). V tematickém okruhu *Lidé kolem nás* si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování. Seznamují se základními právy a povinnostmi, se světem financí i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). V tematickém okruhu *Lidé a čas* se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od neznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. V tematickém okruhu *Rozmanitost přírody* žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. V tematickém okruhu *Člověk a jeho zdraví* žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
  - orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu
  - orientaci ve světě informací a k časovému a místním propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
  - rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
  - poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
  - samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
  - utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
  - přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
  - objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
  - poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
  - poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech.
- Základní vyučovací jednotkou je vyučovací hodina, dále jsou do vyučovacího procesu začleňovány exkurze, besedy, kulturní představení či projektové vyučování.

Vzdělávací oblast **Člověk a jeho svět** je členěna do těchto tematických okruhů:

1. **Místo, kde žijeme.**
2. **Lidé kolem nás.**
3. **Lidé a čas.**
4. **Rozmanitost přírody.**
5. **Člověk a zdraví**

4. 4. 1 Prvouka

Charakteristika předmětu Prvouka

Předmět Prvouka je vyučován v rámci vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, pomáhá žákům seznamovat se základními informacemi o lidské společnosti a přírodě.

Prvouka se vyučuje ve v 1. a 2. ročníku 1. stupně jako samostatný vzdělávací předmět, v obou ročnících jsou předmětu věnovány 2 vyučovací hodiny týdně, ve 3. ročníku 3 vyučovací hodiny týdně.

Základní vyučovací jednotkou je vyučovací hodina. Do vyučovacího procesu na 1. stupni jsou průběžně zařazovány exkurze, návštěvy filmových a divadelních představení. Dále děti navštěvují Městskou knihovnu. Rozvíjí se spolupráce s Městskou policií. Některá témata jsou začleňována do výuky formou krátkodobých projektů.

Žákům dáváme příležitost k tomu, aby si uvědomovali propojenost vztahů mezi člověkem a přírodou a možnostech člověka přírodu ovlivňovat. Zdůrazňujeme přínos pozitivních vlivů a učíme děti rozpoznávat negativní vlivy a jejich důsledky.

Vytváříme předpoklady pro vývoj správné hodnotové orientace pro rozvoj lidské civilizace, vysvětlujeme význam jednotlivých profesí a jejich vliv na ochranu prostředí a dáváme jim možnost objevovat různé možnosti péče o okolní přírodu.

Prvořadým cílem předmětu je naučit žáky pozorovat přírodní jevy a orientovat se v prostoru a čase, docházet k jednotlivým pojmům na základě vlastních zkušeností. Postupně prohlubujeme a vytváříme hlubší vztah v rodině, spolužákům i škole a oblasti, ve které děti žijí. Tím pozitivně ovlivňujeme rozvoj kladných vlastností, které jsou v přímé souvislosti s poučením o lidském těle, ochraně zdraví a osvojováním si základních hygienických návyků

Do předmětu jsou formou integrace a projektů začleněna průřezová témata z celků Osobnostní a sociální výchova /Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Kooperace a kompetice/, Výchova v evropských a globálních souvislostech /Evropa a svět nás zajímá, Jsme Evropané/, Multikulturní výchova /Kulturní diference/, Environmentální výchova /Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí/, Mediální výchova /Práce v realizačním týmu/.

Předmět rozvíjí tyto **klíčové kompetence**:

Kompetence k učení

Učitel: podporuje čtení s porozuměním, využívá názor, rozvíjí vnímavost a smysly, ukazuje konkrétní využití vědomostí a dovedností v životě, učí žáky orientovat se v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního účtu, poznávat podstatu zorientdraví i příčiny jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech.

Žák:

- rozšiřuje slovní zásobu
- manipuluje, třídí, rozlišuje pojmy
- pozitivně vnímá život a chápe okolní svět v souvislostech
- pozná podstatu zdraví a příčiny nemocí
- pozná roční doby, orientuje se v čase
- ovládá základní pravidla pro chodce
- zná předměty denní potřeby, zvířata, rostliny

- dokáže hospodařit se svým osobním účtem
- zná základní pravidla v problematice peněz

Kompetence k řešení problémů

Učitel: umožňuje práci s různými informačními zdroji, podporuje účast v soutěžích

Žák:

- dává informace do souvislostí, sleduje vlastní pokrok
- správně se rozhoduje a chápe důsledky svého rozhodnutí
- překonává těžkosti při osvojování učiva
- rozliší nebezpečné situace v okolí
- používá encyklopedie, atlasy

Kompetence komunikativní

Učitel: vede k dodržování pravidel slušného chování, podporuje přátelské vztahy ve třídě, mimo ni, mezi třídami, začleňuje prvky kooperativního učení, umožňuje hovořit o zážitcích, vede žáky samostatnému a sebevědomému vystupování, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání své jedinečnosti

Žák:

- komunikuje efektivně a asertivně
- formuluje své myšlenky v logických souvislostech
- zapojuje se do diskuse, prezentuje své myšlenky a názory
- vypráví zážitky z pobytu v přírodě
- dodržuje pravidla slušného chování
- dokáže pracovat na společném úkolu
- komunikuje bezpečně prostřednictvím elektronických médií
- chápe svou jedinečnost, uvědomuje si svůj limit

Kompetence sociální a personální

Učitel: podporuje vzájemnou pomoc při učení, umožňuje práci v týmu, podporuje praktické činnosti, seznamuje se základními principy vzájemného soužití, vede žáky k vyjadřování pozitivních citů k sobě i k okolnímu prostředí

Žák:

- pracuje ve skupině
- chápe význam přátelství, sounáležitosti
- respektuje osobnost každého jedince
- vnímá potřeby slabých a ohrožených
- chápe nutnost ochrany životního prostředí
- umí poskytnout pomoc, umí přivolat pomoc
-

Kompetence občanské

Učitel: vede k úctě ke kulturním tradicím, k aktivnímu uplatňování jejich ochrany, podporuje ekologické myšlení, vede k respektování individuálních rozdílů mezi žáky, k poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu

a společně vytvořených pravidel soužití, k orientaci ve světě informací, časově a místně propojuje historické, zeměpisné a kulturní informace

Žák:

- váží si tradic, kulturního i historického dědictví, zná název svého města
- chápe nutnost ochrany přírody a kulturních výtvarů třídí odpad
- zná důležitá telefonní čísla, dokáže pomoci
- dodržuje pravidla pro chodce, dodržuje bezpečnost
- dokáže pomoci
- zná lidové zvyky
- propojí historické, zeměpisné a kulturní informace
- chová se tolerantně, respektuje pravidla soužití

Kompetence pracovní

Učitel: nabízí exkurze, podporuje individuální schopnosti, pomáhá sebezpoznání žáků

Žák:

- váží si práce své i druhých
- udržuje v pořádku pracovní místo
- používá bezpečně pomůcky
- zná názvy povolání svých rodičů a obsah jejich činnosti

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Prvouka - 1. ročník			
Místo, kde žijeme			
ČJS-3-1-01 <i>ČJS-3-1-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zná cestu do školy • zná funkci semaforu a přechodu pro chodce, prakticky je využívá • rozlišuje nebezpečné situace v blízkém okolí • <i>orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy</i> • <i>popíše a zvládne cestu do školy</i> 	Orientace v místě bydliště Osobní bezpečí Dopravní prostředky Škola – prostředí školy, činnosti ve škole, riziková místa a situace	OSV- rozvoj Osobnostní – Rozvoj schopností poznávání
ČJS-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • popíše místo, kde bydlí • popíše změny v okolí 	Okolní krajina, obec (rostlinstvo, živočichové) Působení lidí na krajinu a životní prostředí	
Lidé kolem nás			

ČJS-3-2-01	<ul style="list-style-type: none"> zná pojem rodiče, sourozenci, prarodiče, rozlišuje jejich role, vztahy tolerance ve vztahu k druhým 	Rodina partnerství, manželství, vztahy v rodině Soužití lidí – pravidla slušného chování	OSV-Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy OSV- Sociální rozvoj – Poznávání lidí
ČJS-3-2-01p	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy dodržuje základní pravidla společenského chování při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům 	Chování lidí, ohleduplnost, etické zásady, zvládnání vlastní emocionality, rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům	
ČJS-3-2-02	<ul style="list-style-type: none"> zná názvy povolání a obsah jejich činnosti 	Fyzická a duševní zaměstnání	
ČJS-3-2-02p	<ul style="list-style-type: none"> pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti 		
Lidé a čas			
ČJS-3-3-01	<ul style="list-style-type: none"> zná celé hodiny vyjmenuje roční období, dny v týdnu, pojmenuje části dne pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase zná rozvržení svých denních činností 	Orientace v čase a časový řád denní režim, roční období, dny v týdnu, části dne	
ČJS-3-3-01p			
ČJS-3-3-02	<ul style="list-style-type: none"> zná název svého města zná některé památky města 	Náš domov Naše vlast – domov, krajina, národ	
ČJS-3-3-02p	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti 		
ČJS-3-3-03	<ul style="list-style-type: none"> pojmenuje předměty denní potřeby, zná lidové zvyky o Vánocích a Velikonocích rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti poznává různé lidské činnosti 	Vánoce Velikonoce Lidové zvyky a tradice Rodina Současnost a minulost	MEGS – Jsme Evropané Projekt Vánoce (Velikonoce)
ČJS-3-3-03p			
Rozmanitost přírody			
ČJS-3-4-01	<ul style="list-style-type: none"> popíše změny v přírodě dle ročních období chápe střídání dne a noci pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích 	Životní podmínky Roční období Ochrana přírody	
ČJS-3-4-01p			

<p>ČJS-3-4-02</p> <p>ČJS-3-4-02p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zná domácí i volně žijící zvířata • zná základní dělení rostlin • <i>pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat</i> • <i>pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami</i> 	<p>Živočichové, rostliny</p> <p>Ovoce, zelenina</p> <p>Rovnováha v přírodě - rizika v přírodě spojená s ročními obd. a sezónními činnostmi, mimořádné události způsobené přírod. vlivy a ochrana před nimi</p>	
<p>ČJS-3-4-03</p> <p>ČJS-3-4-03p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjí smyslové vnímání • <i>provede jednoduchý pokus podle návodu</i> 	<p>Vlastnosti a změny látek</p>	
Člověk a jeho zdraví			
<p>ČJS-3-5-01</p> <p>ČJS-3-5-01p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zná význam pojmu zdravý životní styl, chápe nutnost prevence • <i>uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění</i> • <i>pojmenuje hlavní části lidského těla</i> 	<p>Péče o zdraví – zdravý životní styl, správná výživa, vhodná skladba stravy, pitný režim, nemoc / úraz a jejich prevence, první pomoc</p> <p>Lidské tělo</p> <p>Závislosti a jejich rizika, komunikace prostřednictvím elektronických médií</p>	<p>OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebezpečí</p>
<p>ČJS-3-5-02</p> <p>ČJS-3-5-02p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpozná nebezpečí následků nevhodného chování • Dodržuje základní pravidla pro chodce, cyklisty • <i>rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných</i> • <i>uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu</i> 	<p>Osobní bezpečí</p> <p>Krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, označování nebezpečných látek, dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě a dopravních prostředcích</p> <p>Šikana, týrání a jiné zneužívání</p> <p>Péče o zdraví – prevence úrazů</p> <p>Bezpečnost silničního provozu</p>	
<p>ČJS-3-5-03</p> <p>ČJS-3-5-03p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Správně zhodnotí nebezpečné situace • <i>chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</i> 	<p>Osobní bezpečí</p> <p>Chování lidí</p> <p>Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku</p>	

ČJS-3-5-04 ČJS-3-5-04	<ul style="list-style-type: none"> • Řídí se pokyny dospělé osoby • <i>reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</i> 	mimořádné události, rizika, ohrožení – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén), požáry (příčiny a prevence vzniku, ochrana a evakuace při požáru), integrovaný záchranný systém	
--------------------------	---	---	--

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKE OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Prvouka – 2. ročník			
Místo, kde žijeme			
ČJS-3-1-01 ČJS-3-1-01p	<ul style="list-style-type: none"> • umí popsat cestu do školy, • dodržuje pravidla při přecházení, • zná dopravní značky v okolí školy, • rozlišuje nebezpečné situace při nejrůznějších činnostech a hrách dětí, • zná svoji adresu a adresu školy • <i>orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy</i> • <i>popíše a zvládne cestu do školy</i> 	<p>Orientace v místě bydliště</p> <p>Osobní bezpečí</p> <p>Dopravní prostředky</p> <p>Škola – prostředí školy, činnosti ve škole, riziková místa a situace</p>	OSV- Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání
ČJS-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • zná hlavní části místa bydliště, • umí pečovat o pokojové rostliny 	<p>Okolní krajina (rostlinstvo, živočichové)</p> <p>Působení lidí na krajinu a životní prostředí</p> <p>Obec (živočichové, rostlinstvo)</p>	EV- Ekosystémy OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice
Lidé kolem nás			
ČJS-3-2-01 ČJS-3-2-01p	<ul style="list-style-type: none"> • chápe mezigenerační vztahy, • zná a dodržuje pravidla slušného chování v rodině a ve společnosti, umí vyjmenovat příbuzné, zná datum narození • <i>rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké</i> • <i>příbuzenské vztahy</i> • <i>dodržuje základní pravidla společenského chování</i> • <i>při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně</i> • <i>projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům</i> 	<p>Rodina</p> <p>partnerství, manželství, rodina, vztahy v rodině</p> <p>soužití lidí – pravidla slušného chování</p> <p>Chování lidí, ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality, rizikové situace a chování,</p>	OSV-Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy

ČJS-3-2-02 ČJS-3-2-02p	<ul style="list-style-type: none"> zná význam názvů jednotlivých povolání, dokáže o nich vyprávět pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti 	Fyzická a duševní zaměstnání	
Lidé a čas			
ČJS-3-3-01 ČJS-3-3-01p	<ul style="list-style-type: none"> zná hodiny, vyjmenuje měsíce, chápe význam správného režimu dne pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase zná rozvržení svých denních činností 	Orientace v čase a časový řád, denní režim, roční období	
ČJS-3-3-02 ČJS-3-3-02p	<ul style="list-style-type: none"> zná název své země, svého kraje a města kde žije, hlavní město a státní symboly rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti 	Náš domov Naše vlast – domov, krajina, národ	
ČJS-3-3-03 ČJS-3-3-03p	<ul style="list-style-type: none"> zná domácí spotřebiče, dodržuje bezpečnost při zacházení s nimi, zná pojem státní svátek rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti poznává různé lidské činnosti 	Vánoce Velikonoce Lidové zvyky a tradice Rodina Současnost a minulost	MEGS – Evropa a svět nás zajímá Projekt Vánoce (Velikonoce) MED – Práce v realizačním týmu
Rozmanitost přírody			
ČJS-3-4-01 ČJS-3-4-01p	<ul style="list-style-type: none"> popíše změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích 	Životní podmínky Roční období Ochrana přírody	
ČJS-3-4-02 ČJS-3-4-02p	<ul style="list-style-type: none"> zná zvířata a jejich mláďata, roztřídí ovoce a zeleninu, zvířata dělí na savce, ptáky, hmyz a ostatní pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami 	Rostliny, houby a živočichové Rovnováha v přírodě - rizika v přírodě spojená s ročními období a sezónními činnostmi, mimořádné události způsobené přírod. vlivy a ochrana před nimi	
ČJS-3-4-03 ČJS-3-4-03p	<ul style="list-style-type: none"> rozezná skupenství vody provede jednoduchý pokus podle návodu 	Vlastnosti a změny látek	
Člověk a jeho zdraví			
ČJS-3-5-01 ČJS-3-5-01p	<ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje části lidského těla, zná správnou funkci těla, smysly rozezná nemoc a úraz uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své 	Péče o zdraví – zdravý životní styl, správná výživa, vhodná skladba stravy, pitný režim, nemoci přenosné a nepřenositelné, ochrana	OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepečení

	<p><i>zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>pojmenuje hlavní části lidského těla</i> 	<p>před infekcemi přenosnými krví, prevence nemocí a úrazů</p> <p>Lidské tělo</p> <p>Návykové látky a zdraví, závislost na hracích automatech a počítačích, bezpečná komunikace v elektron. médiích</p>	
<p>ČJS-3-5-02</p> <p>ČJS-3-5-02p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>dodržuje pravidla bezpečnosti a chápe jejich význam</i> • <i>bezpečně používá přechod pro chodce, semafor</i> • <i>rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných</i> • <i>uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu</i> 	<p>Osobní bezpečí- Krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, označování nebezpečných látek, dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě a dopravních prostředcích, Bezpečnostní prvky – šikana, týrání a jiné zneužívání Prevence úrazů, první pomoc při drobných poraněních Bezpečnost silničního provozu</p>	
<p>ČJS-3-5-03</p> <p>ČJS-3-5-03p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>dokáže použít důležité telefonní číslo,</i> • <i>předvídá, co může být v jeho okolí nebezpečné, nebezpečí se snaží vyhýbat</i> • <i>chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</i> 	<p>Osobní bezpečí Chování lidí Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku</p>	
<p>ČJS-3-5-04</p> <p>ČJS-3-5-04</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>řídí se uvědoměle pokyny dospělé osoby</i> • <i>reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</i> 	<p>mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén), požáry (příčiny a prevence vzniku, ochrana a evakuace při požáru), integrovaný záchranný systém</p>	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Prvouka - 3. ročník			
Místo, kde žijeme			
ČJS-3-1-01 <i>ČJS-3-1-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v místě svého bydliště, v okolí školy, v místní krajině, orientuje se v plánu obce <i>orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy</i> <i>popíše a zvládne cestu do školy</i> 	Orientace v místě bydliště Osobní bezpečí Dopravní prostředky Škola – prostředí školy, činnosti ve škole, riziková místa a situace	
ČJS-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> všimá si změn v okolí obce a dokáže je popsat, zná hlavní typy krajiny, určí hlavní a vedlejší světové strany, začlení svou obec do příslušného centra 	Okolní krajina (rostlinstvo, živočichové) Působení lidí na krajinu a životní prostředí Obec (živočichové, rostlinstvo)	
Lidé kolem nás			
ČJS-3-2-01 <i>ČJS-3-2-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> chápe správnou funkci rodiny toleruje přirozené odlišnosti spolužáků <i>rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy</i> <i>održuje základní pravidla společenského chování</i> <i>při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně</i> <i>projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům</i> 	Rodina, partnerství, manželství, vztahy v rodině, soužití lidí – pravidla slušného chování Chování lidí, ohleduplnost, etické zásady, zvládnání vlastní emocionality, rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům	OSV – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace
ČJS-3-2-02 <i>ČJS-3-2-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> rozezná, co je fyzická a duševní práce <i>pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti</i> 	Fyzická a duševní zaměstnání	
Lidé a čas			
ČJS-3-3-01 <i>ČJS-3-3-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> sestaví režim dne <i>pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase</i> <i>zná rozvržení svých denních činností</i> 	Orientace v čase a časový řád denní režim dne, roční období	
ČJS-3-3-02 <i>ČJS-3-3-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> zná kulturní a historické památky v regionu, zná základní údaje z historie obce <i>rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti</i> 	Náš domov Naše vlast – domov, krajina, národ	MV – Kulturní diference
ČJS-3-3-03 <i>ČJS-3-3-03p</i>	<ul style="list-style-type: none"> zná některé lidové a místní zvyky a tradice <i>rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti i a budoucnosti</i> 	Vánoce, Velikonoce, Lidové zvyky a tradice, Rodina, Současnost a minulost	

	<ul style="list-style-type: none"> • poznává různé lidské činnosti 		
Rozmanitost přírody			
<p>ČJS-3-4-01 ČJS-3-4-01p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • přiřazuje měsíce do ročních období • <i>pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</i> 	<p>Životní podmínky Roční období Ochrana přírody</p>	<p>EV – Základní podmínky života</p>
<p>ČJS-3-4-02 ČJS-3-4-02p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zná základní rozdělení živočichů – savci, ptáci, ryby, obojživelníci, hmyz, • umí uvést hlavní rozlišovací znaky, • zná kvetoucí a nekvetoucí rostliny • pojmenuje části rostlin, • popíše projevy života rostlin • <i>pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat</i> • <i>pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami</i> 	<p>Rostliny, houby a živočichové Rovnováha v přírodě – rizika v přírodě spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi, mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi</p>	<p>EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>
<p>ČJS-3-4-03 ČJS-3-4-03p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pozoruje a popíše některé vlastnosti a změny látek – barva, chuť, rozpustnost, hořlavost, • užívá vhodné pomůcky a umí změřit délku, čas, hmotnost, objem, teplotu • <i>provede jednoduchý pokus podle návodu</i> 	<p>Vlastnosti a změny látek Voda a vzduch Nerosty a horniny, půda</p>	
Člověk a jeho zdraví			

<p>ČJS-3-5-01</p> <p>ČJS-3-5-01p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zdůvodní význam správného držení těla, • vysvětlí význam péče o zdraví, • sestaví zdravý jídelníček, • zná správnou funkci vnitřního ústrojí, • vyjmenuje hlavní části kostry • <i>uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění</i> • <i>pojmenuje hlavní části lidského těla</i> 	<p>Péče o zdraví – zdravý životní styl, správná výživa, výběr a způsoby uchování potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim, nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví, prevence nemocí a úrazů</p> <p>Lidské tělo – základní funkce a projevy, stavba těla</p> <p>Návykové látky a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií</p>	
<p>ČJS-3-5-02</p>	<p>☑ uplatňuje zásady bezpečného chování v přírodě a na silnici</p>	<p>Osobní bezpečí- Krizové situace – vhodná</p>	
<p>ČJS-3-5-02p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zná základní pravidla účastníků silničního provozu, • zná povinné vybavení jízdního kola • <i>rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných</i> • <i>uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu</i> 	<p>a nevhodná místa pro hru, označování nebezpečných látek, dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě a dopravních prostředcích, Bezpečnostní prvky – šikana, týrání a jiné zneužívání</p> <p>Předcházení úrazům</p> <p>Péče o zdraví – prevence úrazů, první pomoc při drobných poraněních</p> <p>Bezpečnost silničního provozu</p>	
<p>ČJS-3-5-03</p> <p>ČJS-3-5-03p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uvede zásady správného chování při styku s cizími osobami v různých modelových situacích, • ošetří lehká poranění • <i>chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</i> 	<p>Osobní bezpečí</p> <p>Chování lidí</p> <p>Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku</p>	

ČJS-3-5-04	<ul style="list-style-type: none"> • umí připravit evakuační zavazadlo 	mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén), požáry (příčiny a prevence vzniku, ochrana a evakuace při požáru), integrovaný záchranný systém	
ČJS-3-5-04	<ul style="list-style-type: none"> • reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech 		

4. 4. 2 Přírodověda

Charakteristika předmětu Přírodověda

Předmět Přírodověda je vyučován v rámci vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, pomáhá žákům seznamovat se základními informacemi o lidské společnosti a přírodě.

Přírodověda se vyučuje ve 4. a 5. ročníku 1. stupně jako samostatný vyučovací předmět. V obou ročnících jsou předmětu věnovány 2 vyučovací jednotky týdně.

Základní vyučovací jednotkou je vyučovací hodina. Do vyučovacího procesu na 1. stupni jsou průběžně zařazovány exkurze, návštěva planetária. Některá témata jsou začleňována do výuky formou krátkodobých projektů.

Obdobně jako v 1. období žákům dáváme příležitost k tomu, aby si uvědomovali propojenost vztahů mezi člověkem a přírodou a možnostech člověka přírodu ovlivňovat. Zdůrazňujeme přínos vlivů pozitivních a učíme děti rozpoznávat negativní vlivy a jejich důsledky ovlivňující stav životního prostředí.

Předmět Přírodověda je rozčleněn do 5 tematických celků:

1. Místo, kde žijeme

V tomto celku se děti učí orientovat na mapě, určovat světové strany. Prohlubují se znalosti o působení člověka na krajinu a životní prostředí a podporujeme ohleduplné chování k přírodě.

2. Lidé kolem nás

Seznamujeme děti se základními principy demokracie a chování mezi lidmi. Toto téma seznamuje děti se současností i minulostí země, poznávají problémy konzumní společnosti a příčiny a důsledky globalizace společnosti.

3. Lidé a čas

Téma seznamuje děti se současností i minulostí země, poznávají problémy konzumní společnosti a příčiny a důsledky globalizace společnosti. Zároveň se učí orientovat v čase.

4. Rozmanitost přírody

Celek prohlubuje znalosti o planetě Země, sluneční soustavě. Vysvětluje rozdíl mezi živou a neživou přírodou, základních podmínkách života. Součástí je podpora ekologického vnímání o ochraně životního prostředí, třídění odpadů a možných ekologických katastrofách.

5. Člověk a zdraví

Poslední tematický celek rozvíjí a prohlubuje znalosti o lidském těle a vývoji jedince, podrobněji seznamuje děti se zdravým životním stylem a nastiňuje otázku partnerství a rodičovství.

V rámci předmětu jsou začleněna průřezová témata z celků Osobnostní a sociální výchova /Psychohygienu/, Environmentální výchova /Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí/.

Předmět rozvíjí tyto **klíčové kompetence**:

Kompetence k učení

Učitel: podporuje čtení s porozuměním, využívá názor, rozvíjí vnímavost a smysly, umožňuje získávání poznatků z jiných zdrojů (encyklopedie, počítač, internet), zařazuje projektové vyučování

Žák:

- se učí pracovat s různými zdroji informací
- se učí pozorovat přírodu a hodnotit výsledky pozorování
- chápe význam zdravého životního stylu

Kompetence k řešení problémů

Učitel: podporuje zdokonalování práce s různými informacemi, jejich vyhledávání, třídění a využití, učí žáky obhajovat svá řešení a rozhodnutí

Žák:

- objevuje, řeší, zkoumá, tvoří závěr

Kompetence komunikativní

Učitel: učí žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názory jiných, umožňuje žákům hovořit o zkušenostech z jejich života, o poznacích z četby, sledování pořadů, podporuje přátelské vztahy ve třídě

Žák:

- rozšiřuje si slovní zásobu v daných oblastech
- vyjadřuje své myšlenky, poznatky
- učí se popsat pokus

Kompetence sociální a personální

Učitel: podporuje vzájemnou pomoc při učení, používá skupinovou práci, seznamuje žáky se základními pravidly soužití mezi lidmi a demokratickým jednáním, učí žáky diskutovat

Žák:

- učí se pracovat ve skupině, respektovat názory druhých

Kompetence občanské

Učitel: podporuje ekologické myšlení, vede žáky k dodržování bezpečnosti během školních aktivit, učí žáky umět si poradit při mimořádných situacích a vede je k pochopení souvislosti mezi zdravím a duševní pohodou

Žák:

- utváří si kladný vztah k přírodě
- učí se dodržovat pravidla slušného chování
- učí se chovat v ohrožení zdraví a bezpečnosti

Kompetence pracovní

Učitel: nabízí žákům exkurze a vycházky, snaží se u každého žáka rozvíjet jeho individuální schopnosti, pomáhá k sebezpoznání žáků

Žák:

- váží si práce své i druhých
- udržuje v pořádku pracovní místo
- používá bezpečně pomůcky

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Přírodověda - 4. ročník			
Rozmanitost přírody			
ČJS-5-4-01 <i>ČJS-5-4-01p</i> ČJS-5-4-02 <i>ČJS-5-4-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • objevuje propojenost prvků živé a neživé přírody • <i>na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody</i> • má základní poznatky o Zemi v rámci vesmíru • <i>popíše střídání ročních období</i> 	životní podmínky - rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půdy, rostlinstva a živočišstva na Zemi	
ČJS-5-4-03 <i>ČJS-5-4-03p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí • <i>zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí</i> 	potravní řetězec ekosystémy (les, pole, louka, řeka a rybník, ve městě a na vesnici) - rostliny, houby, živočichové CHKO kraje Vysočina chráněná území kraje Vysočina	

ČJS-5-4-04	<ul style="list-style-type: none"> • porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy 	rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka	
ČJS-5-4-05 ČJS-5-4-05p	<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou • prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat • <i>zvládá péči o pokojové rostliny</i> • <i>chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí</i> • <i>popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují</i> 	ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody ochrana a tvorba životního prostředí v kraji likvidace odpadů ve škole ekologie	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí
ČJS-5-4-06 ČJS-5-4-06p	<ul style="list-style-type: none"> • založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu • <i>provádí jednoduché pokusy se známými látkami</i> 	rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi, mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Přírodověda - 5. ročník			
Rozmanitost přírody			
ČJS-5-4-01 ČJS-5-4-01p	<ul style="list-style-type: none"> • zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů v prostředí, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu jednoduché klíče a atlasy • <i>na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody</i> 	životní podmínky - rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi podnebné pásy - ekosystémy adaptace na prostředí rovnováha v přírodě	EV – Vztah člověka k prostředí

<p>ČJS-5-4-02</p> <p>ČJS-5-4-02p</p>	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období, popíše střídání ročních období 	<p>vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období, počasí a podnebí</p>	
Člověk a jeho zdraví			
<p>ČJS-5-5-01</p> <p>ČJS-5-5-01p</p>	<ul style="list-style-type: none"> využívá poznatky o lidském těle, k podpoře vlastního zdravého způsobu života uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu 	<p>lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, zdravý životní styl</p>	
<p>ČJS-5-5-02</p> <p>ČJS-5-5-02p</p>	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození rozlišuje jednotlivé etapy lidského života 	<p>pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince</p>	
<p>ČJS-5-5-03</p>	<ul style="list-style-type: none"> účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu, odpočinek podle vlastních potřeb 	<p>Péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim</p>	

<p>ČJS-5-5-04</p> <p>ČJS-5-5-04p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje účelně způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista • uplatňuje účelně způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících • mimořádné události • uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti 	<p>osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek, bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích</p> <p>mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém; přivolání pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání tísňovou linku</p>	
<p>ČJS-5-5-05</p> <p>ČJS-5-5-05p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek • odmítá návykové látky 	<p>návykové látky a zdraví – závislosti, hrací automaty a počítače, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace přes elektronická média</p>	
<p>ČJS-5-5-06</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou 	<p>osobní, intimní a duševní hygiena</p>	<p>OSV – Osobnostní rozvoj - psychohygiena</p>
<p>ČJS-5-5-07</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná život ohrožující zranění; zajistí lékařskou pomoc, ošetří drobná zranění 	<p>nemoc, drobné úrazy a poranění, první pomoc</p>	
<p>ČJS-5-5-07p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc 		

4. 4. 3 Vlastivěda

Charakteristika předmětu Vlastivěda

Předmět Vlastivěda je součástí vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, pomáhá žákům seznamovat se základními informacemi o lidské společnosti, jejím vývoji a kultuře rodné vlasti.

Vlastivěda se vyučuje ve 4. a 5. ročníku 1. stupně jako samostatný vyučovací předmět. V obou ročnících jsou předmětu věnovány 2 vyučovací jednotky týdně. Základní vyučovací jednotkou je vyučovací hodina. Do vyučovacího procesu na 1. stupni jsou průběžně zařazovány exkurze, vycházky na významná místa. Některá témata jsou začleňována do výuky formou krátkodobých projektů.

Obdobně jako v 1. období žákům dáváme příležitost k tomu, aby si uvědomovali jakým způsobem člověk vnímá historii rodné země i sousedních zemí, dokáže se z ní poučovat a porozumět vztahům ke kulturnímu dědictví.

Předmět Vlastivěda je rozčleněn do 3 tematických celků:

1. Místo, kde žijeme

V tomto celku se děti učí poznávat místní a regionální skutečnosti a později podporujeme rozvoj národního citění. Utváříme mezilidské vztahy a učíme se děti najít si své místo v rodině, škole. Součástí tohoto celku je i vnímání problémů životního prostředí.

2. Lidé kolem nás

V tomto celku se děti učí dodržovat pravidla slušného chování mezi lidmi, ale i sousedními státy EU. Vysvětlujeme významy slov demokracie, tolerance, solidarita či pomoc slabým. Zároveň nastiňujeme problematiku základních lidských práv a seznamujeme žáky s právy dítěte.

3. Lidé a čas

Toto téma seznamuje děti se současností, minulostí i budoucností státu, vyhledáváme informace z historie regionu a státu a sledujeme aktuální dění v regionálních souvislostech.

V rámci předmětu jsou začleněna průřezová témata z celků Osobnostní a sociální výchova /Mezilidské vztahy, Komunikace/, Výchova demokratického občana /Občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát, Formy participace občanův politickém životě/, Výchova v evropských a globálních souvislostech /Objevujeme Evropu a svět/, Multikulturní výchova /Etnický původ, Multikulturalita, Princip sociálního smíru a solidarity/, Environmentální výchova /Lidské aktivity a problémy životního prostředí/, Mediální výchova /Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality/.

V rámci předmětu jsou rozvíjeny tyto **klíčové kompetence**:

Kompetence k učení

Učitel: podporuje čtení s porozuměním, využívá názor, rozvíjí vnímavost a smysly, umožňuje získávání poznatků z jiných zdrojů (encyklopedie, počítač, internet), zařazuje projektové vyučování

Žák:

- učí se orientovat v plánu města
- učí se začlenit obec do příslušného regionu
- učí se využívat časové údaje, chápe vztahy mezi ději

- učí se vyhledávat informace

Kompetence k řešení problémů

Učitel: podporuje zdokonalování práce s různými informacemi, jejich vyhledávání, třídění a využití, učí žáky obhajovat svá řešení a rozhodnutí

Žák:

- učí se pracovat s literaturou, encyklopediemi, PC
- srovnává život v minulosti současnosti v různých souvislostech

Kompetence komunikativní

Učitel: učí žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názory jiných, umožňuje žákům hovořit o zkušenostech z jejich života, o poznatcích z četby, sledování pořadů, podporuje přátelské vztahy ve třídě

Žák:

- vypráví o svém regionu (příroda, kultura, kulturní památky)
- seznamuje se s místními pověstmi
- učí se rozlišovat náčrty a plány
- vyhledává a popisuje regionální zvláštnosti

Kompetence sociální a personální

Učitel: podporuje vzájemnou pomoc při učení, používá skupinovou práci, seznamuje žáky se základními pravidly soužití mezi lidmi a demokratickým jednáním, učí žáky diskutovat

Žák:

- zná pojem vlast, národ
- učí se prezentovat své názory a postoje
- učí se pracovat ve skupině

Kompetence občanské

Učitel: vede žáky k pochopení národních dějin a k úctě ke kulturním tradicím, seznamuje žáky s tradicemi našich sousedů v Evropě, klade důraz na multikulturní výchovu

Žák:

- chápe ČR jako součást Evropy
- zná důležité osobnosti regionu (současnost i historie)
- rozpozná nevhodné chování
- učí se tvořit pravidla v rámci kolektivu a dodržovat je

Kompetence pracovní

Učitel: nabízí žákům exkurzu a vycházky, snaží se u každého žáka rozvíjet jeho individuální schopnosti, pomáhat k sebepoznávání žáků

Žák:

- chápe význam různých povolání a přípravy na ně

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Vlastivěda - 4. ročník			
Místo, kde žijeme			
ČJS-5-1-01 ČJS-5-1-01p	<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v místě svého bydliště popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany 	Jihlava a její okolí	
ČJS-5-1-02 ČJS-5-1-02p	<ul style="list-style-type: none"> umí určit světové strany v přírodě i podle mapy a orientuje se podle nich orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě 	světové strany, orientační body	
ČJS-5-1-03 ČJS-5-1-03p	<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v mapě Jihlavy, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách na mapách naší republiky má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě 	Mapy - Jihlava a její okolí, kraj Vysočina, Česká republika mapa - světa, Evropy, ČR	
ČJS-5-1-04 ČJS-5-1-04p ČJS-5-1-05p ČJS-5-1-06p	<ul style="list-style-type: none"> vyhledá typické regionální zvláštnosti uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest rozlišuje hlavní orgány státní moci pozná státní symboly České republiky 	Jihlava, Horácko (zemský povrch, vodstvo, půdy, rostliny, živočichové, vliv člověka na krajinu, životní prostředí) Praha, Brno, kraj Vysočina	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Lidé kolem nás			
ČJS-5-2-01 ČJS-5-2-01p	<ul style="list-style-type: none"> vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě) 	soužití lidí - mezilidské vztahy, komunikace, pomoc, rodina, škola - prostředí rodiny, školy, vztahy v rodině, ve škole, principy demokracie	OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy

		chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládnání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům kultura – podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura, subkultura	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace MV – Princip sociálního smíru a solidarity MV – Etnický původ
ČJS-5-2-02 ČJS-5-2-02p ČJS-5-2-03p	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých uveďte základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uveďte příklady rizik půjčování peněz sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uveďte příklady základních příjmů a výdajů 	právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároků na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot	VDO – Formy participace občanů v politickém životě
Lidé a čas			
ČJS-5-3-03 ČJS-5-3-03p	<ul style="list-style-type: none"> srovnává a hodnotí způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách 	současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života pravěké osídlení České republiky	VDO – Občanská společnost a stát
	<ul style="list-style-type: none"> uveďte významné události, které se vztahují k regionu a kraji vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště 	nejstarší české národní pověsti významné osobnosti české historie báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj pověsti Jihlavska a Horácka	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Vlastivěda - 5. ročník			
Místo, kde žijeme			
<p>ČJS-5-1-01p</p> <p>ČJS-5-1-02p</p> <p>ČJS-5-1-03</p> <p>ČJS-5-1-03p</p> <p>ČJS-5-1-04p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) • do příslušného kraje • orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany • řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě • vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách naší republiky, Evropy na mapách; rozlišuje mezi náčrty, plány a mapami • má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě • uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí 	Česká republika	
<p>ČJS-5-1-05</p> <p>ČJS-5-1-05p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích • sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest 	Evropa a svět - kontinenty, evropské státy, EU, cestování	MGES – Objevujeme Evropu a svět MV - Multikulturalita
<p>ČJS-5-1-06</p> <p>ČJS-5-1-06p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam • pozná státní symboly České republiky 	naše vlast (státní symboly, základní státoprávní pojmy, armáda ČR)	VDO – Občan, občanská společnost a stát
Lidé kolem nás			

ČJS-5-2-01p	<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě) 	vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky	
ČJS-5-2-02p	<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých • uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy 		
ČSJ-5-2-03	<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy 		
ČSJ-5-2-03p	<ul style="list-style-type: none"> • používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze • porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz • sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů 		
Lidé a čas			
ČJS-5-3-01	<ul style="list-style-type: none"> • pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy 	Orientace v čase (určování času, čas - fyzikální veličina, kalendář, letopočet, generace, režim, roční období)	
ČJS-5-3-02	<ul style="list-style-type: none"> • vyhledá v knihovnách nebo galeriích, muzeích informace pro pochopení minulosti 	regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost	MED – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
ČJS-5-3-03	<ul style="list-style-type: none"> • srovná a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik 		
ČJS-5-3-03p	<ul style="list-style-type: none"> • rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách • uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji • vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště 		

4. 5 Člověk a společnost

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast je realizována ve vyučovacích předmětech **Dějepis a Občanská výchova**. Zahrnuté vyučovací předměty mají společný cíl vybavit žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Seznamují žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřují se též na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí příslušnosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována (prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen, výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot), včetně kolektivní obrany.

Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech.

Zároveň se snažíme u žáků formovat dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě.

V rámci vyučování učíme žáky rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry, reflektovat je a aplikovat v reálných životních situacích.

Zahrnuté **vyučovací předměty**:

Dějepis

Občanská výchova

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, utváření a upevnování vědomí příslušnosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opřeného o historickou zkušenost
- rozlišování mýtů a skutečnosti, rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru

- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámeček každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU, NATO a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

4. 5. 1 Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Dějepis se vyučuje ve všech postupných ročnících 2. stupně jako samostatný vyučovací předmět. V 6. – 9. ročníku je vyučovací předmět dotován dvěma vyučovacími jednotkami týdně.

Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti ve smyslu předávání historické zkušenosti.

Výuka probíhá především v kmenových třídách jednotlivých ročníků. Pokud tomu podmínky a probíraná látka dovolí, pracují žáci ve skupinách.

Ve vyučovacím předmětu Dějepis na druhém stupni podporujeme rozvoj samostatnosti žáka, rozvoj kritického myšlení žáka, rozvoj dovednosti pracovat s informačními zdroji, s historickými prameny a s mapou. Výuka je doplňována výukovými programy, referáty a prezentacemi žáků, historickými exkurzemi.

Do Dějepisu jsou začleňována průřezová témata z celku Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech /Jsme Evropané/, Mediální výchova /Práce v realizačním týmu/.

V předmětu směřujeme k utváření těchto **klíčových kompetencí**:

Kompetence k učení

Učitel: klade důraz na učení s porozuměním, na práci s textem, mapou a obrazovým materiálem, na vyhledávání informací; ve vhodných případech umožňuje žákům realizovat vlastní nápady, podněcuje jejich tvořivost; umožňuje žákům získat poznatky z jiných zdrojů

Žák:

- plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
- vyhledává a třídí dějepisné informace, propojuje je a systematizuje
- využívá získané informace v procesu učení, ve tvůrčích činnostech i v praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly vztahující se k dějepisnému učivu
- propojuje nabyté dějepisné poznatky s poznatky z dalších vzdělávacích oblastí a vytváří si komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy
- samostatně bádá, získané výsledky kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití do budoucnosti
- posuzuje vlastní pokrok, plánuje další průběh svého učení

Kompetence k řešení problémů

Učitel: učí žáky obhajovat svá řešení a rozhodnutí; podporuje zapojení žáků do dějepisných soutěží

Žák:

- využívá získané vědomosti a dovednosti k řešení zadaných problémů (příčina – následek, názor – fakt apod.)

Kompetence komunikativní

Učitel: vede žáky ke vhodné komunikaci ve škole; učí žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názory jiných; umožňuje žákům hovořit o svých zkušenostech a postojích

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu
- aktivně naslouchá druhým, účinně se zapojuje do diskuse
- rozumí různým dějepisným textům a záznamům, obrazovým materiálům a dějepisným mapám, umí se v nich orientovat, tvořivě je využívá

Kompetence sociální a personální

Učitel: seznamuje žáky se základními pravidly soužití mezi lidmi a demokratickým jednáním; učí žáky diskutovat; pokládá základy týmové práce

Žák:

- spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi ve skupině, oceňuje zkušenost druhých lidí

Kompetence občanské

Učitel: vede žáky k pochopení národních dějin a k úctě ke kulturním tradicím; podporuje u žáků schopnost kulturního a empatického vcítění; klade důraz na multikulturní výchovu

Žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí
- odmítá útlak a hrubé zacházení
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- respektuje, chrání a ocení naše kulturní a historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům

Kompetence pracovní

Učitel: nabízí žákům exkurze, vycházky, propojuje získané znalosti a zkušenosti s praxí; snaží se u každého žáka rozvíjet jeho individuální schopnosti; klade důraz na sebezpoznání žáka

Žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky
- využívá znalosti a zkušenosti dané oblasti v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Dějepis - 6. ročník			
Člověk v dějinách			
D-9-1-01 <i>D-9-1-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • uvede na konkrétní události obecných dějin její dopad na současnost • popíše na konkrétní události českých a regionálních dějin její dopad na současnost • <i>chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti</i> 	Význam zkoumání dějin	
D-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady zdrojů informací o minulosti • pojmenuje významné instituce, kde se shromažďují informace o minulosti 	Historické prameny	
D-9-1-03	<ul style="list-style-type: none"> • se orientuje na časové ose • dovede lokalizovat místo dějinné události v současném světě • chronologicky seřadí klíčové události českých a světových dějin 	Časová přímka, dějepisná mapa	
Počátky lidské společnosti			
D-9-2-01 <i>D-9-2-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • porovná způsob života pravěkých a dnešních lidí • pojmenuje nástroje pravěkých lidí 	Člověk - lovec	

	<ul style="list-style-type: none"> • objasní, z jakých materiálů vyráběli lidé v pravěku své nástroje • dokumentuje život pravěkých lidí ve starší době kamenné na našem území • rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí • podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty 		
D-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> • objasní změnu způsobu života lidí v době přechodu na pěstování plodin a na chov dobytka • uvede výhody používání kovových materiálů a nástrojů 	Člověk – zemědělec a řemeslník	
Nejstarší civilizace a jejich kulturní odkaz			
D-9-3-01 <i>D-9-3-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje přírodní podmínky vhodné pro vznik nejstarších civilizací • vymezí oblasti vzniku nejstarších civilizací na Zemi • vyjmenuje příklady velkých řek, v jejichž povodí vznikly významné světové starověké civilizace • uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států 	Starověké civilizace - Egypt, Mezopotámie, Čína, Indie	
D-9-3-02	<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady nejvýznamnějších kulturních památek před antických civilizací • na příkladu před antických kulturních památek posoudí jejich smysl a význam 	Kulturní památky před antických civilizací	
D-9-3-03 <i>D-9-3-03p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady nejvýznamnějších kulturních památek antického světa • na příkladu antických kulturních památek posoudí jejich smysl a význam • charakterizuje křesťanství a vymezí jeho vliv na rozvoj evropské civilizace • popíše život v době nejstarších civilizací 	Antické Řecko a Řím	VMEGS – Jsme Evropané (kořeny a zdroje evropské civilizace)
D-9-3-04 <i>D-9-3-04p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady forem vlád u vybraných starověkých civilizací • u vybrané starověké civilizace popíše sociální strukturu obyvatelstva • charakterizuje principy demokratického zřízení v Athénách 	Antické Řecko a Řím	VMEGS – Jsme Evropané (kořeny a zdroje evropské civilizace) MED – Práce v realizačním týmu – projekt Antické Řecko

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>popíše život v době nejstarších civilizací</i> 		
--	---	--	--

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Dějepis - 7. ročník			
Člověk v dějinách			
D-9-1-01 <i>D-9-1-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • uvede na konkrétní události obecných dějin její dopad na současnost • popíše na konkrétní události českých a regionálních dějin její dopad na současnost • <i>chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti</i> 	Význam zkoumání dějin	
D-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady zdrojů informací o minulosti • pojmenuje významné instituce, kde se shromažďují informace o minulosti 	Historické prameny	
D-9-1-03	<ul style="list-style-type: none"> • se orientuje na časové ose • dovede lokalizovat místo dějinné události v současném světě • chronologicky seřadí klíčové události českých a světových dějin 	Časová přímka, dějepisná mapa	
Křesťanství a středověká Evropa			
D-9-4-01	<ul style="list-style-type: none"> • časově určí příchod nových etnik na evropské území a jejich vliv na další evropský vývoj • popíše význam křesťanství při utváření raně středověkých států 	Stěhování národů, rané křesťanství	
D-9-4-02 <i>D-9-4-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje postavení Velkomoravské říše v evropských souvislostech • žák objasní okolnosti a význam cyrilometodějské misie • charakterizuje postavení českého státu v evropských souvislostech v 10. století a za vlády posledních Přemyslovců • popíše hlavní hospodářské změny, ke kterým došlo ve vrcholném středověku • <i>uvede první státní útvary na našem území</i> • <i>uvede základní informace z období počátků českého státu</i> 	Byzantská říše, Francká říše, Arabská říše Velká Morava, Cyrilometodějská mise, Český stát za Přemyslovců	

D-9-4-03 <i>D-9-4-03p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí význam křesťanství ve středověké společnosti • popíše rozpory mezi světskou a církevní mocí ve středověku • vysvětlí pojem kacířství • popíše postoj církve k judaismu a islám • <i>popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti</i> 	Křesťanství, vztahy papeže a císaře, křížové výpravy	
D-9-4-04 <i>D-9-4-04p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • popíše sociální strukturu středověké společnosti a roli jednotlivých vrstev v ní • rozpozná románské a gotické kulturní památky • uvede konkrétní příklady románských a gotických kulturních památek v českých zemích a v regionu • <i>rozezná období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské</i> • <i>uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu</i> 	Učení o trojím lidu – struktura středověké společnost a funkce jednotlivých vrstev, Kultura středověké společnost - románské a gotické umění a vzdělanost	
Objevy a dobývání. Počátky nové doby.			
D-9-5-01	<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje pojmy renesance a humanismus ve vztahu k antice • vysvětlí příčiny snah reformovat církev 	Humanismus a renesance	
D-9-5-02 <i>D-9-4-03p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje oblasti působení mistra Jana Husa • jmenuje hlavní body programu husitské revoluce • uvede nejvýznamnější události husitské revoluce • popíše, jak byli vnímáni mistr Jan Hus a husitské tradice v našich dějinách • <i>charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí</i> 	Život Jana Husa, husitská revoluce	
D-9-5-03 <i>D-9-5-03p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • uvede období a příčiny zámořských objevů • popíše průběh zámořských objevů • uvede důsledky zámořských objevů pro Evropu a svět • <i>popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu</i> 	Zámořské objevy a počátky dobývání světa	VMEGS – Jsme Evropané (klíčové mezníky evropské historie)
D-9-5-04 <i>D-9-5-04p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie • <i>uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období</i> 	Český stát a velmoci v 15. – 18. stol.	

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku</i> 		
D-9-5-05 <i>D-9-5-05p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • uvede příčiny českého stavovského povstání, jeho výsledky a důsledky • vyjmenuje příčiny třicetileté války • popíše důsledky třicetileté války • <i>uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období</i> • <i>pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku</i> 	České stavovské povstání, třicetiletá válka	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Dějepis - 8. ročník			
Člověk v dějinách			
D-9-1-01 <i>D-9-1-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • uvede na konkrétní události obecných dějin její dopad na současnost • popíše na konkrétní události českých a regionálních dějin její dopad na současnost • <i>chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti</i> 	Význam zkoumání dějin	
D-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady zdrojů informací o minulosti • pojmenuje významné instituce, kde se shromažďují informace o minulosti 	Historické prameny	
D-9-1-03	<ul style="list-style-type: none"> • se orientuje na časové ose • dovede lokalizovat místo dějinné události v současném světě • chronologicky seřadí klíčové události českých a světových dějin 	Časová přímka, dějepisná mapa	
Objevování a dobývání. Počátky nové doby.			
D-9-5-04 <i>D-9-5-04p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie • <i>uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období</i> • <i>pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku</i> 	Český stát a velmoci v 15. – 18. stol.	
D-9-5-06	<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady kulturních stylů v 16. – 18. století v Evropě a v českých zemích • ukáže na příkladech jejich podstatné znaky a zařadí je • uvede příklady významných kulturních památek 	Barokní kultura a osvícenství, klasicismus, romantismus, realismus	
Modernizace společnosti.			

D-9-6-01	<ul style="list-style-type: none"> • uvede základní hospodářské, sociální, politické a kulturní změny, které nastaly v 17. a 18. století v evropských zemích • uvede základní hospodářské, sociální, politické a kulturní změny, které nastaly v 17. a 18. století v habsburské monarchii 	<p>Evropská společnost a národy v 17. a 18. století</p> <p>Habsburská monarchie v 17. a 18. století</p>	
D-9-6-02	<ul style="list-style-type: none"> • popíše období francouzské revoluce a změny, které přinesla • stručně popíše průběh napoleonských válek • uvede změny v Evropě po napoleonských válkách 	Velká francouzská revoluce a napoleonské období	VMEGS – Jsme Evropané (klíčové mezníky evropské historie)
D-9-6-03 <i>D-9-6-03p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • popíše cíle českého národního obrození • uvede odlišné znaky českého národního obrození ve srovnání s ostatními národními hnutími • <i>uvede základní historické události v naší zemi v 19. století</i> • <i>vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století</i> 	Utváření novodobého českého národa, národní hnutí velkých a malých národů	
D-9-6-04	<ul style="list-style-type: none"> • popíše sociální strukturu evropské společnosti před rokem 1848 • uvede cíle evropských revolucí 1848 – 1849 a jejich naplnění • uvede nejdůležitější znaky konzervatismu, liberalismu, socialismu • popíše cíle a důsledky politiky světových mocností na přelomu 19. a 20. století • vysvětlí kolonialismus a jeho projevy • vyjmenuje hlavní koloniální mocnosti a lokalizuje místa oblasti jejich zájmů 	<p>Revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů</p> <p>Politické proudy – konzervatismus, liberalismus, demokraticismus, socialismus, ústava, politické strany, občanská práva</p> <p>Konflikty mezi velmocemi, kolonialismus</p>	
Moderní doba			
D-9-7-01 <i>D-9-7-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • popíše příčiny, průběh a důsledky první světové války • uvede příklady zneužití vynálezů a objevů ve válce • <i>uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války</i> • <i>uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky</i> 	První světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky	VMEGS – Jsme Evropané (klíčové mezníky evropské historie)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Dějepis - 9. ročník			
Člověk v dějinách			
D-9-1-01 <i>D-9-1-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • uvede na konkrétní události obecných dějin její dopad na současnost • popíše na konkrétní události českých a regionálních dějin její dopad na současnost • <i>chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti</i> 	Význam zkoumání dějin	
D-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady zdrojů informací o minulosti • pojmenuje významné instituce, kde se shromažďují informace o minulosti 	Historické prameny	
D-9-1-03	<ul style="list-style-type: none"> • se orientuje na časové ose • dovede lokalizovat místo dějinné události v současném světě • chronologicky seřadí klíčové události českých a světových dějin 	Časová přímka, dějepisná mapa	
Moderní doba			
D-9-7-02	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí podstatné znaky demokratických systémů, jejich přednosti a slabiny 	Nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě	
D-9-7-03 <i>D-9-7-03p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • rozliší základní znaky komunismu, fašismu a nacismu • na příkladech vysvětlí příčiny vzniku uvedených politických systémů • ukáže na konkrétních příkladech důsledky existence těchto systémů • vyjmenuje zločiny proti lidskosti jmenovaných systémů • <i>uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války</i> 	Mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech; totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro Československo a svět	
D-9-7-04 <i>D-9-7-04p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí základní znaky rasismu a jeho projevy v dějinách • vysvětlí základní znaky antisemitismu a jeho projevy v dějinách • <i>uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války</i> • 	Antisemitismus a rasismus	
D-9-7-05 <i>D-9-7-05p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • popíše vnitřní poměry v Československu v období mezi dvěma světovými válkami • objasní mezinárodní postavení Československé republiky a cíle její zahraniční politiky 	Československo v letech 1918 – 1939, jeho hospodářsko – politický vývoj, sociální a národnostní problémy	

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky</i> 		
D-9-7-01	<ul style="list-style-type: none"> • <i>popíše příčiny, průběh a důsledky druhé světové války</i> • <i>uvede příklady zneužití vynálezů a objevů ve válce</i> 	Druhá světová válka, holocaust, situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj, politické, mocenské a ekonomické důsledky války	VMEGS – Jsme Evropané (klíčové mezníky evropské historie)
Rozdělený a integrující se svět			
D-9-8-01 <i>D-9-8-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>popíše příčiny vzniku vojenskopolitických bloků po druhé světové válce</i> • <i>uvede hlavní konflikty z období studené války</i> • <i>popíše politiku Československa v období studené války</i> • <i>popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě</i> 	Studená válka – rozdělení světa, soupeření supervelmocí Vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, Vznik ČR	
D-9-8-02 <i>D-9-8-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>uvede základní důvody a projevy euroatlantické vojenské a hospodářské spolupráce</i> • <i>popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě</i> 	OSN, Nato, EU	VMEGS – Jsme Evropané (Evropská integrace)
D-9-8-03	<ul style="list-style-type: none"> • <i>objasní pojem rozvojová (hospodářsky méně vyspělá) země</i> • <i>porovná postavení rozvojových a rozvinutých zemí z hospodářského, sociálního a politického hlediska</i> 	Rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět	
D-9-8-04 <i>D-9-8-04p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>uvede příklady globálních, kontinentálních a regionálních problémů současného světa</i> • <i>chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší zemi</i> 	Problémy současnosti	

4.5.2 Občanská výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Občanská výchova se vyučuje ve všech postupných ročnících 2. stupně jako samostatný vzdělávací předmět. Je dotován 1 vyučující hodinou týdně. Vyučuje se v kmenových třídách, v počítačových učebnách.

Občanská výchova se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání

osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně činnosti armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Takto pojatý předmět vyžaduje i velkou škálu forem realizace. Pravidelně zařazujeme krátkodobé projekty, klademe důraz na aktivní učení žáků. Na výuku tohoto předmětu bývají žáci, je-li to vhodné, děleni do skupin. Využíváme exkurzí s historickým i společenským zaměřením s důrazem na náš region. Podle možností se zúčastňujeme i projektů pořádaných v rámci různých soutěží.

Do vzdělávacího oboru Výchova k občanství realizovaném prostřednictvím vyučovacího předmětu Občanská výchova jsou začleňována průřezová témata z celků Osobnostní a sociální výchova /Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti/, Výchova demokratického občana /všechny tematické okruhy/, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech /všechny tematické okruhy/, Multikulturní výchova /všechny tematické okruhy, Mediální výchova /Fungování a vliv médií ve společnosti, Práce v realizačním týmu/.

Zásadní výchovné a vzdělávací postupy, které ve vyučovacím předmětu Občanská výchova učitel používá při práci s dětmi, směřují postupně k utváření těchto **klíčových kompetencí**:

Kompetence k učení

Učitel:

nabízí žákům různé způsoby, metody a strategie učení, které jim umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení; na základě prožitku úspěchu vést žáka k potřebě dalšího studia a celoživotního vzdělávání

Žák:

- plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
- vyhledává a třídí informace, propojuje je a systematizuje
- využívá získané informace v procesu učení, ve tvůrčích činnostech i v praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly vztahující se k učivu občanské výchovy
- propojuje nabyté poznatky s poznatky z dalších vzdělávacích oblastí a vytváří si komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy
- samostatně bádá, získané výsledky kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití do budoucnosti
- posuzuje vlastní pokrok, plánuje další průběh svého učení

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

vede žáky k tomu, aby vnímali nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, učí je rozpoznávat problém a pochopit problém, přemýšlet o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslet a naplánovat způsob řešení problémů; ukazuje žákům různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému a vést je k jejich ověřování a srovnávání

Žák:

- využívá získané vědomosti a dovednosti k řešení zadaných problémů (příčina – následek, názor – fakt apod.)

Kompetence komunikativní**Učitel:**

vede žáky k využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků; učí žáky naslouchat promluvám ostatních lidí, účinně se zapojovat, vhodně argumentovat a obhajovat svůj názor; získané komunikativní dovednosti využívat k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu
- aktivně naslouchá druhým, účinně se zapojuje do diskuse
- rozumí různým textům a záznamům, obrazovým materiálům, umí se v nich orientovat, tvořivě je využívá

Kompetence sociální a personální**Učitel :**

rozvíjí u žáků schopnost pracovat ve dvojici a v pracovní skupině; předkládá žákům možnosti stanovení pravidel pro činnost skupiny a vést je k jejich dodržování; individuálním způsobem buduje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj, tak aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Žák:

- spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi ve skupině, oceňuje zkušenost druhých lidí

Kompetence občanské**Učitel:**

učí žáky respektovat přesvědčení druhých lidí, vážit si jejich vnitřních hodnot, odmítat útlak a hrubé zacházení; vede žáky k zodpovědnému rozhodování podle dané situace, k poskytnutí účinné pomoci podle svých možností, k zodpovědnému chování v krizových situacích a situacích ohrožujících život a zdraví člověka; respektovat, chránit a umět ocenit naše tradice a kulturní i

historické dědictví; vedet žáky k chápání základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů

Žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí
- odmítá útlak a hrubé zacházení
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- respektuje, chrání a ocení naše kulturní a historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům

Kompetence pracovní

Učitel:

pomáhá žákovi se orientovat v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápat podstatu, cíl a riziko podnikání

Žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky
- využívá znalosti a zkušenosti dané oblasti v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Občanská výchova 6. – 7. ročník			
Člověk ve společnosti			
VO-9-1-01	<ul style="list-style-type: none"> • pozná a popíše důležité symboly našeho státu • vysvětlí, kdy a proč se používají státní symboly 	Naše vlast – státní symboly a svátky	
VO-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • diskutuje o kladných a záporných projevech vztahu k vlasti a národu 	Naše vlast – vlast a vlastenectví, zajímavá a památná místa ČR, kdo a co nás proslavilo	
VO-9-1-03	<ul style="list-style-type: none"> • kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí 	Kulturní život – rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, tradice, kulturní instituce, masová kultura, prostředky masové komunikace, masmédia	
VO-9-1-04 <i>VO-9-1-04p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případně neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem 	Naše škola – pravidla a povinnosti, činnost žakovské samosprávy, pravidla a normy. Vztahy mezi lidmi – osobní a neosobní	

VO-9-1-04p	<ul style="list-style-type: none"> • <i>uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem</i> • <i>respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití</i> • 	vztahy, mezilidská komunikace, konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti Zásady lidského soužití, morálka a mravnost, vzájemná závislost, pravidla chování	
VZ-9-1-01 VZ-9-1-01p VZ-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojem jedinec, skupina, komunita, společnost • rozliší a vysvětlí na příkladech různé role v rodině, třídě, vrstevnické skupině a charakterizuje hierarchii vztahů v daných komunitách • odůvodní, proč je nutné stanovovat pravidla ve třídě a vysvětlí fungování pravidel na úrovni legislativní a etické • podílí se na tvorbě pravidel soužití ve třídě • aplikuje přijatá pravidla a vyhodnocuje dopad vlastního jednání a jednání spolužáků na utváření mezilidských vztahů v komunitě • rozlišuje na základě reálných situací ve třídě, škole nebo v rodině, které způsoby jednání mají pozitivní a které negativní vliv na vztahy v komunitě • uvede příklady chování, které přispívají k utváření dobrého sociálního klimatu nebo ho narušují • vyhodnotí dopad vlastního jednání a chování na utváření klimatu ve třídě • dodržuje pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví ve škole i v mimoškolních činnostech • <i>chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny</i> 		VDO – Občanská společnost a škola OSV – Sociální rozvoj – Poznávání lidí OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
VO-9-1-05 VO-9-1-05p	<ul style="list-style-type: none"> • objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám • rozpozná hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi, je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům 	Kulturní život Vztahy mezi lidmi Lidská setkání – přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen, lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi.	MED – Fungování a vliv médií ve společnosti

<p>VO-9-1-05p</p> <p>VZ-9-1-14</p> <p>VZ-9-1-14p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti</i> • vyjádří vlastními slovy, jak mohou některé sociální skupiny nebo jednotlivci manipulovat s osobními lidmi a uvede možná rizika manipulace • odůvodní potřebu kritického přístupu k mediálním informacím; rozliší fakta od manipulace • vyhodnotí informace na obalových materiálech výrobků a dalších dostupných informačních materiálech; zhodnotí pravdivost tvrzení v konkrétních reklamách • <i>zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí</i> 	<p>Potřební lidé ve společnosti</p>	
<p>O-9-1-06</p> <p>VO-9-1-06p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti • <i>je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie</i> 	<p>Zásady lidského soužití, pravidla chování, národnostní menšiny, rasismus</p>	<p>OSV – Sociální rozvoj – Poznávání lidí</p> <p>MV – Kulturní diference</p>
<p>VZ-9-1-14</p> <p>VZ-9-1-14p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uvede pravidla asertivní komunikace, asertivních a dalších komunikačních dovedností, využije v modelových situacích na obranu proti manipulativním vlivům • uplatňuje pravidla bezpečného chování na internetu a sociálních sítích • <i>zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí</i> 	<p>Vztahy mezi lidmi - osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování</p>	<p>OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy</p> <p>OSV – Sociální rozvoj – Komunikace</p> <p>OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice</p>
<p>VZ-9-1-14</p> <p>VZ-9-1-14p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • diskutuje o manipulaci a agresivním chování, uvede příklady možného řešení pro oběť manipulace či agrese • <i>zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí</i> 	<p>Konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sebeochrana</p>	<p>MV – Lidské vztahy</p>

		a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení	
Člověk, stát a hospodářství			
VO-9-3-01	<ul style="list-style-type: none"> rolišuje a porovnává různé formy vlastnictví včetně duševního vlastnictví a způsoby jejich ochrany, uvede konkrétní příklady 	Majetek a vlastnictví - formy vlastnictví, hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana, hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví, peníze, funkce peněz, formy placení	
VO-9-3-02	<ul style="list-style-type: none"> sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede příklady příjmů a výdajů domácnosti objasní rozdíl mezi vyrovnaným, schodkovým a přebytkovým rozpočtem domácnosti vysvětlí rozdíl mezi pravidelnými a jednorázovými příjmy a výdaji zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti 	Hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví	
VO-9-3-02p	<ul style="list-style-type: none"> <i>stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků</i> 	Hospodaření - rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing.	
VO-9-3-02p	<ul style="list-style-type: none"> <i>sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti</i> 		
VO-9-3-03	<ul style="list-style-type: none"> na příkladech objasní vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní karty, vysvětlí jejich omezení 	Banky a jejich služby – platební karty	
VO-9-3-03p	<ul style="list-style-type: none"> <i>ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet</i> 		
VO-9-3-04	<ul style="list-style-type: none"> popíše funkce banky a uvede příklady jejich služeb 	Banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace,	

VO-9-3-04p	<ul style="list-style-type: none"> na příkladech vysvětlí rozdíl mezi úrokem placeným a přijatým uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kde je využit uvede příklady služeb, které banky nabízejí občanům 	úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získání prostředků	
VO-9-3-05	<ul style="list-style-type: none"> uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu 	Banky a jejich služby	
VO-9-3-06	<ul style="list-style-type: none"> na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz 	Hospodaření s penězi,	
VO-9-3-07 VO-9-3-07p	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany 	Hospodaření - rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Občanská výchova 8. – 9. ročník			
Mezinárodní vztahy, globální svět			
O-9-5-01 VO-9-5-01p	<ul style="list-style-type: none"> popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů v ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování 	Evropská integrace - podstata, význam, výhoda; Naši sousedé v Evropě, spolupráce	MGES – Jsme Evropané MV – Multikulturalita

	<ul style="list-style-type: none"> • uveďte příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování • uveďte některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má ČR vztah, a ví o výhodách spolupráce mezi státy 	Evropská unie a ČR, Evropské symboly, Život Evropanů a styl života v evropských rodinách, Životní styl a vzdělání mladých Evropanů	
VO-9-5-02	<ul style="list-style-type: none"> • uveďte některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor, popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva 	Globalizace – projevy, klady, zápory, významné globální problémy včetně válek a terorismu, řešení	MGES – Objevujeme Evropu a svět
VO-9-5-03	<ul style="list-style-type: none"> • objasní souvislosti globálních a lokálních problémů • diskutuje o možnostech řešení globálních problémů na lokální úrovni 	Lokální globální problémy	OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Člověk jako jedinec			
VO-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> • objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života 		OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí
VO-9-2-01p	<ul style="list-style-type: none"> • chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním 		MV – Kulturní diference
VZ-9-1-06	<ul style="list-style-type: none"> • sestaví žebříček vlastních životních hodnot a zdůvodní jejich hierarchii • odůvodní, proč zdraví patří mezi důležité hodnoty lidského života • diskutuje se svými vrstevníky o žebříčku životních hodnot a vhodně argumentuje pro nutnost podpory zdraví a aktivního přístupu ke zdraví • uveďte příklady konkrétního chování lidí ze svého nejbližšího okolí, kterými pozitivně ovlivňují své zdraví 	Podobnost a odlišnost lidí – projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání, osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter, vrozené předpoklady, osobní potenciál	
VO-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> • posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společenských cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek 	Vnitřní svět člověka – vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení,	OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí
VO-9-03	<ul style="list-style-type: none"> • kriticky hodnotí a vhodně koriguje své jednání 		

		stereotypy v posuzování druhých lidí	
VO-9-2-04 <i>VO-9-2-04p</i>	<ul style="list-style-type: none"> popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru <p><i>formuluje své nejbližší plány</i></p>	Osobní rozvoj-životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna, význam motivace, aktivity, vůle, osobní kázeň při seberozvoji	OSV – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetence
Člověk, stát a právo			
VO-9-4-01	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky 	Právní základy státu - znaky státu, typy a formy státu, státní občanství	
VO-9-4-02 <i>VO-9-4-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a porovná úkoly jednotlivých složek státní moci ČR a jejich orgánů a institucí, uvede příklady orgánů a institucí, které se podílí na správě obcí, krajů a státu <i>uvede základní prvky fungování demokratické společnosti</i> <i>chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy</i> <i>uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání</i> 	Složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu Ústava ČR Státní správa a samospráva - orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly	
VO-9-4-03	<ul style="list-style-type: none"> diskutuje o pozitivních demokratického způsobu řízení státu uvede příklady demokratického řízení státu v každodenním životě 	Principy demokracie - znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu	VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
VO-9-4-04 <i>VO-9-4-04p</i>	<ul style="list-style-type: none"> vlastními slovy vyjádří význam voleb do zastupitelstev v demokratických státech, uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivnit každodenní život občanů <i>vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů</i> 	Politický pluralismus, sociální dialog a jejich význam Význam a formy voleb do zastupitelstva	VDO – Formy participace občanů v politickém životě
VO-9-4-05 <i>VO-9-4-05p</i>	<ul style="list-style-type: none"> přiměřeně uplatňuje svá práva, včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod <i>na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu</i> <i>uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele</i> 	Lidská práva - základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana, úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech, poškozování lidských práv, šikana, diskriminace Základní práva spotřebitele, povinnosti	MV – Princip sociálního smíru a solidarity VDO – občan, občanská společnost a stát

		občanů při obraně státu	
VO-9-4-06	<ul style="list-style-type: none"> objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství 	Právní řád ČR – význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů, právní norma, předpis, publikování právních předpisů	
VO-9-4-07	<ul style="list-style-type: none"> uvede příklady některých smluv objasňujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava, pronájem věci 	Právo v každodenním životě - důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající, základní práva spotřebitele, styk s úřady	
VO-9-4-08 VO-9-4-08p	<ul style="list-style-type: none"> dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování <i>uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání</i> 	Druhy a postihy protiprávního jednání	
VO-9-4-09 VO-9-4-09p	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestních činů <i>uvede základní informace a sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků</i> <i>vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady, požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu</i> 	Právní řád České republiky - význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů	
VO-9-4-10 VO-9-4-10p	<ul style="list-style-type: none"> uvede příklady protiprávního jednání v podobě přestupků uvede příklady protiprávního jednání v podobě trestních činů vlastními slovy objasní, čím se odlišuje přestupek od trestného činu <i>rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy</i> <i>v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací</i> 	Protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání, trestní postižitelnost, porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví	
VO-9-4-11	<ul style="list-style-type: none"> uvede příklady korupčního jednání 	Korupce	

	<ul style="list-style-type: none"> • diskutuje o příčinách, které vedou osoby ke korupčnímu jednání, a o důsledcích, které z tohoto jednání plynou pro všechny zúčastněné 		
--	--	--	--

4.6 Člověk a příroda

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast je realizována v předmětech Fyzika, Chemie, Přírodopis a výchova ke zdraví, Zeměpis. Všechny předměty mají za společný cíl to, aby žáci porozuměli zákonitostem přírodních jevů a také si uvědomovali užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikace v praktickém životě.

Snažíme se rozvíjet dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit. Dále vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci získávají schopnosti zkoumat příčiny přírodních jevů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních jevů pro jejich předvídání a ovlivňování.

Zahrnuté **vzdělávací předměty**:

Fyzika

Chemie

Přírodopis

Zeměpis

4.6.1 Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Fyzika se vyučuje ve všech postupných ročnících 2. stupně jako samostatný vyučovací předmět. V 6. a 9. ročníku se předmět vyučuje v 1 vyučovací jednotce týdně, v 7. a 8. ročníku jsou to 2 hodiny týdně.

Předmět Fyzika rozvíjí část vědomostí vzdělávací oblasti Člověk a příroda, směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů, odborné terminologie a dalších základních poznatků z vybraných okruhů učiva.

Výuka probíhá především v kmenových třídách jednotlivých ročníků, v odborné pracovně fyziky a chemie, v počítačové učebně a při exkurzích. Učivo je probíráno různými formami a metodami práce. Pokud je to možné, žáci pracují ve skupinách, provádějí samostatná pozorování či pozorují demonstrační pokusy. Své poznatky si mohou ověřit v rámci laboratorních prací, jiné získávají na exkurzích.

Ve všech ročnících jsou rozvíjeny dovednosti žáků pozorovat, měřit, experimentovat, ověřovat a vytvářet hypotézy, dále pak z nich vyvozovat závěry, které lze písemně interpretovat. Zároveň předmět vede k získávání a

upevňování dovedností pracovat podle pravidel bezpečné práce při provádění fyzikálních pozorování, měření a experimentů. Jiným způsobem naplňování učiva i průřezových témat jsou exkurze, demonstrační pokusy či laboratorní práce. Důraz klademe na možnost poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti rovnováhy, uvědomování si důležitosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě.

Zásadní výchovné a vzdělávací postupy ve vyučovacím předmětu Fyzika směřují k utváření těchto **klíčových kompetencí**:

Kompetence k učení

Žák:

- vyhledává, třídí a používá potřebné informace v literatuře i na internetu
- samostatně měří, pozoruje a experimentuje, dále porovnává získané informace a vyvozuje z nich závěry
- používá odbornou terminologii

Učitel:

- umožňuje získávání poznatků z jiných zdrojů
- umožňuje žákům realizovat vlastní nápady, podmiňuje jejich tvořivost

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- vyhledává informace vhodné k řešení problému, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby měření
- ověřuje správnost řešení problémů a aplikuje osvědčené postupy při řešení jiných problémových situací

Učitel:

- podporuje zdokonalování práce s různými informacemi, jejich vyhledávání, třídění a využití
- nechává žákům prostor pro samostatné řešení problémů

Kompetence komunikativní

Žák:

- formuluje své myšlenky a názory, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- souvisle a kultivovaně se vyjadřuje, naslouchá názory druhých a vyjadřuje se k nim
- při práci ve skupinách komunikuje se spolužáky, respektuje jejich názory a diskutuje s nimi
- využívá internet jako informační zdroj, rozumí i různým typům obrazových materiálů

Učitel:

- učí žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názory jiných
- vede žáky ke spolupráci při vyučování
- umožňuje žákům hovořit o poznatcích získaných z internetu a ze sledování různých pořadů

Kompetence sociální a personální

Žák:

- pracuje v malých skupinách, což vede k rozvoji spolupráce při řešení problémů
- podílí se na vytváření pravidel týmové práce, spoluúčastní se na jejích výsledcích
- učí se spolupracovat s druhými lidmi při řešení daného úkolu, konfrontuje své vlastní zkušenosti se zkušenostmi jiných

Učitel:

- používá skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při učení
- vede žáky k respektování společně dohodnutých pravidel chování

Kompetence občanské

Žák:

- chápe nutnost šetrného využívání elektrické energie, dokáže posoudit efektivitu jednotlivých energetických zdrojů
- upřednostňuje využívání obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě
- porozumí souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí

Učitel:

- podporuje ekologické myšlení, zdůrazňuje nutnost šetrného využívání elektrické energie
- upozorňuje na nutnost využívání obnovitelných zdrojů energie

Kompetence pracovní

Žák:

- bezpečně pracuje s fyzikálními přístroji a zařízeními, dále zachází s laboratorními pomůckami
- dodržuje zásady bezpečnosti práce
- zná základní pravidla první pomoci a ochrany zdraví
- dbá při práci na zdraví své, ale i ostatních spolužáků, neplýtvá zbytečně materiálem a energií, dbá na zvýšenou ochranu svého životního prostředí

Učitel:

- snaží se u každého žáka rozvíjet jeho individuální schopnosti
- dbá na dodržování bezpečnosti při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními a laboratorními pomůckami
- seznamuje žáky s pravidly první pomoci

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Fyzika - 6. ročník			
Látky a tělesa			
F-9-1-01 <i>F-9-1-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • prakticky změří vhodně zvolenými měřidly fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa –	Fyzikální veličiny a jejich měření	

	<p>délku, objem, hmotnost, teplotu a čas</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvládá převody jednotek délky, objemu, hmotnosti a času • uvede značky a jednotky fyzikálních veličin – délka, objem, hmotnost, čas, hustota a teplota • <i>změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas</i> 		
F-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí na základě porozumění částicovému složení látek následující procesy -rozpuštění pevných látek v kapalině (i v závislosti na teplotě) a šíření zápachu v uzavřené místnosti 	Složení látek	
F-9-1-03	<ul style="list-style-type: none"> • objasní pojmy délková teplotní roztažnost a objemová teplotní roztažnost • na základě pochopení zákonitostí pro délkovou a objemovou teplotní roztažnost uvede praktické příklady jevů a vysvětlí je (včetně anomálie vody) 	Změny délky a objemu s teplotou	
F-9-1-04	<ul style="list-style-type: none"> • objasní praktický význam veličiny hustota jako charakteristiky látky a veličin hmotnost a objem jako charakteristik konkrétního tělesa • vypočítá hustotu látky (s použitím tabulek pro základní školu) 	Hustota látky	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Fyzika - 7. ročník			
Pohyb těles, síly			
F-9-2-01 <i>F-9-2-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • objasní, že pohyb je relativní, a určí, zda je těleso v klidu, či v pohybu vzhledem k jiným tělesům • na základě popisu pohybu tělesa nebo zkušenosti určí, zda se jedná o pohyb rovnoměrný nebo nerovnoměrný, přímočarý nebo křivočarý, posuvný nebo otáčivý 	Pohyby těles	

	<ul style="list-style-type: none"> • dokáže vysvětlit rozdíl mezi rychlostí rovnoměrného pohybu a průměrnou rychlostí nerovnoměrného pohybu • <i>rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu</i> 		
F-9-2-02 F-9-2-02p	<ul style="list-style-type: none"> • určí na základě znalosti hodnot dvou veličin (dráha, čas nebo rychlost) hodnotu veličiny třetí (s použitím tabulek pro základní školu) • rozliší klid a pohyb tělesa v grafu vyjadřujícím závislost dráhy na čase • <i>zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů</i> 	Výpočty rychlosti a dráhy rovnoměrného pohybu	
F-9-2-03 F-9-2-03p	<ul style="list-style-type: none"> • určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici • <i>rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla</i> 	Druhy sil	
Mechanické vlastnosti tekutin			
F-9-3-01 F-9-3-01p	<ul style="list-style-type: none"> • popíše a vysvětlí princip konkrétního jednoduchého zařízení, které využívá Pascalův zákon • popíše změny hydrostatického, resp. atmosférického tlaku v závislosti na hloubce resp. nadmořské výšce • popíše příklady využití principu spojených nádob v běžném životě, resp. technické praxi • objasní pojmy přetlak, resp. podtlak a využití těchto jevů v technické praxi • <i>využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů</i> 	Tlak v tekutinách	
Světelné děje			
F-9-6-05 F-9-6-05p	<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady stejnorodého optického prostředí a dále pak příklady průhledných, průsvitných a neprůhledných optických prostředí • vysvětlí zákon odrazu světla při použití pojmu kolmice dopadu • objasní, proč pro obraz v rovinném zrcadle používáme pojem zdánlivý 	Odraz světla	

	<p>obraz a proč dochází ke stranovému převrácení obrazu</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše a vysvětlí příklady, kdy v technické praxi dochází k využití zákona odrazu světla, a provádí praktické pokusy na základě tohoto zákona • <i>zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí</i> • <i>rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití</i> 		
F-9-6-06	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí, kdy dochází k lomu světla • rozhodne, zda v konkrétním případě rozhraní dvou různých optických prostředí dochází k lomu světla ke kolmici nebo k lomu světla od kolmice • rozliší spojku od rozptylky podle optických vlastností 	Lom světla	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Fyzika - 8. ročník			
Energie			
F-9-4-01 <i>F-9-4-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí definiční vztah pro mechanickou práci vykonanou konstantní silou, která působí na těleso ve směru pohybu, a provádí jednoduché výpočty vykonané práce, resp. síly nebo dráhy • ze znalosti vykonané práce určí změnu energie příslušného tělesa a naopak • vypočítá výkon ze zadané práce a času • objasní pojem účinnost • <i>uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců)</i> 	Práce a výkon	
F-9-4-02 <i>F-9-4-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • popíše formy energie, se kterými se může setkat v přírodě • vysvětlí na základě zákona o zachování energie jednoduché příklady přeměny forem energie a jejich přenosu • zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí 	Přeměny energie	

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí</i> 		
Elektrické děje			
F-9-6-01 <i>F-9-6-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • identifikuje schematické značky součástí elektrického obvodu (např. žárovka, zdroj, vypínač, rezistor, voltmetr, ampérmetr) a pojmenuje jednotlivé součásti elektrického obvodu • zapojí podle schématu jednoduchý elektrický obvod včetně zapojení voltmetru a ampérmetru pro měření elektrického napětí a proudu • ovládá pravidla bezpečné práce a manipulace s elektrickými zařízeními a ovládá základy první pomoci při úrazu elektrickým proudem • <i>sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod</i> 	Elektrický obvod	
F-9-6-02 <i>F-9-6-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • rozliší zdroje stejnosměrného a střídavého elektrického napětí a rozpozná elektrické spotřebiče připojované ke stejnosměrnému napětí od těch, které jsou připojovány ke střídavému elektrickému napětí • změří elektrické napětí na různých součástkách elektrického obvodu • změří elektrický proud v různých částech jednoduchého elektrického obvodu • <i>vyjmenuje zdroje elektrického proudu</i> 	Měření proudu a napětí	
F-9-6-03 <i>F-9-6-03p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • na základě experimentu (zapojením do elektrického obvodu) nebo osobních zkušeností či charakteristik látek uvedených v literatuře, uvede příklady látek, které jsou vodiči nebo izolanty • vysvětlí rozdíl mezi vodičem a izolantem • uvede příklady použití vodičů a izolantů v technické praxi • <i>rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností</i> • <i>zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními</i> • <i>zná druhy magnetů a jejich praktické využití</i> 	Vodič, izolant	

	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla 		
Zvukové děje			
F-9-5-01 F-9-5-01p	<ul style="list-style-type: none"> uvede příklady zdrojů zvuku z prostředí, ve kterém žije na konkrétním příkladu předvede a vysvětlí vznik zvuku vyhledá v tabulkách a vzájemně porovná rychlost šíření zvuku v různých prostředích rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz 	Vlastnosti zvuku	
F-9-5-02 F-9-5-02p	<ul style="list-style-type: none"> uvede příklady prostředí s nadměrným hlukem, resp. příklady zdrojů nadměrného hluku popíše negativní vlivy nadměrného působení hluku na lidský organismus a navrhne ochranné prostředky, jež se mohou používat pro snížení či odstranění uvedených vlivů uvede příklady, jak se v praxi provádí snižování nadměrné hladiny hluku v prostředí posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka 	Ochrana před nadměrným hlukem	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Fyzika – 9. ročník			
Elektromagnetické děje			
F-9-6-04	<ul style="list-style-type: none"> uvede příklady elektrických spotřebičů, které pro svoji činnost využívají elektromagnetickou indukci popíše jev elektromagnetické indukce uvede příklady využití transformátoru v praxi 	Elektromagnetická indukce	
Vesmír			
F-9-7-01 F-9-7-01p	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí, která síla udržuje planety na oběžné dráze kolem Slunce a nedovolí, aby se od Slunce vzdálily. Obdobně vysvětlí pohyb měsíců kolem planet objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země 	Sluneční soustava	

4. 6. 2 Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Chemie se vyučuje v 8. a 9. ročníku 2. stupně jako samostatný vyučovací předmět a je dotována 2 hodinami týdně.

Chemie rozvíjí část vědomostí vzdělávací oblasti Člověk a příroda, umožňuje poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě. Žáci se učí rozlišovat příčiny chemických dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, dále je předvídat nebo ovlivňovat, a to především v souvislosti s řešením praktických problémů.

Výuka probíhá především v kmenových třídách jednotlivých ročníků, v odborné pracovně fyziky a chemie, v počítačové učebně a při exkurzích. Učivo je probíráno různými formami a metodami. Pokud je to možné, žáci pracují ve skupinách, provádějí samostatná pozorování či pozorují demonstrační pokusy. Svě poznatky si mohou ověřit v rámci laboratorních prací, jiné získávají na exkurzích.

V obou ročnících jsou rozvíjeny dovednosti žáků pozorovat, měřit, experimentovat, ověřovat a vytvářet hypotézy, dále pak z nich vyvozovat závěry, které lze písemně interpretovat. Zároveň předmět vede k získávání a upevňování dovedností pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytovat první pomoc při úrazech způsobených nebezpečnými chemikáliemi a přípravky.

Největší důraz je kladen tak, aby bylo žákům umožněno poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti rovnováhy, uvědomování si důležitosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zároveň jsou veškeré poznatky využívány k rozvíjení odpovědných občanských postojů.

V Chemii směřujeme k utváření těchto **klíčových kompetencí**:

Kompetence k učení

Žák:

- vyhledává, třídí a používá potřebné informace v literatuře i na internetu
- samostatně měří, pozoruje a experimentuje, dále porovnává získané informace a vyvozuje z nich závěry
- používá odbornou terminologii

Učitel:

- umožňuje získávání poznatků z jiných zdrojů
- umožňuje žákům realizovat vlastní nápady, podmiňuje jejich tvořivost

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- vyhledává informace vhodné k řešení problému, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby měření
- ověřuje správnost řešení problémů a aplikuje osvědčené postupy při řešení jiných problémových situací

Učitel:

- podporuje zdokonalování práce s různými informacemi, jejich vyhledávání, třídění a využití
- nechává žákům prostor pro samostatné řešení problémů

Kompetence komunikativní**Žák:**

- formuluje své myšlenky a názory, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- souvisle a kultivovaně se vyjadřuje, naslouchá názory druhých a vyjadřuje se k nim
- při práci ve skupinách komunikuje se spolužáky, respektuje jejich názory a diskutuje s nimi
- využívá internet jako informační zdroj, rozumí i různým typům obrazových materiálů

Učitel:

- učí žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názory jiných
- vede žáky ke spolupráci při vyučování
- umožňuje žákům hovořit o poznatcích získávaných z internetu a ze sledování různých pořadů

Kompetence sociální a personální**Žák:**

- pracuje v malých skupinách, což vede k rozvoji spolupráce při řešení problémů
- podílí se na vytváření pravidel týmové práce, spoluúčastní se na jejích výsledcích
- učí se spolupracovat s druhými lidmi při řešení daného úkolu, konfrontuje své vlastní zkušenosti se zkušenostmi jiných

Učitel:

- používá skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při učení
- vede žáky k respektování společně dohodnutých pravidel chování

Kompetence občanské**Žák:**

- chápe nutnost šetrného využívání elektrické energie, dokáže posoudit efektivitu jednotlivých energetických zdrojů
- upřednostňuje využívání obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě
- porozumí souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí

Učitel:

- podporuje ekologické myšlení, zdůrazňuje nutnost šetrného využívání elektrické energie
- upozorňuje na nutnost využívání obnovitelných zdrojů energie

Kompetence pracovní**Žák:**

- bezpečně pracuje s chemickými přístroji a zařízeními, dále zachází s chemickými látkami a laboratorními pomůckami

- dodržuje zásady bezpečnosti práce
- zná základní pravidla první pomoci a ochrany zdraví
- dbá při práci na zdraví své, ale i ostatních spolužáků, neplýtvá zbytečně materiálem a energií, dbá na zvýšenou ochranu svého životního prostředí

Učitel:

- snaží se u každého žáka rozvíjet jeho individuální schopnosti
- dbá na dodržování bezpečnosti při práci s chemickými přístroji a zařízeními, chemickými látkami a laboratorními pomůckami
- seznamuje žáky s pravidly první pomoci

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Chemie – 8. ročník			
Pozorování, pokus a bezpečnost			
CH-9-1-01 <i>CH-9-1-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • rozliší skupenství látek • pojmenuje změny skupenství látek • porovná společné a rozdílné vlastnosti vybraných látek • určí skupenství, barvu, zápach, rozpustnost ve vodě • <i>rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek</i> 	Vlastnosti látek	
CH-9-1-02 <i>CH-9-1-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • uvede zásady bezpečné práce v laboratoři • na základě výstražných symbolů a varování na etiketě posoudí nebezpečnost látky • žák popíše způsoby bezpečné práce s chemickými látkami • pro práci s chemickými látkami volí vhodné ochranné pomůcky a správně je využívá • prakticky provede ředění roztoku kyseliny/hydroxidu s využitím takové/ho kyseliny/hydroxidu, se kterou/kterými může běžně pracovat • popíše první pomoc při zasažení lidského těla roztoky hydroxidů a kyselin • <i>pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami</i> 	Zásady bezpečné práce, nebezpečné látky a přípravky	
Směsi			
CH-9-2-01 <i>CH-9-2-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady plynných, kapalných a pevných směsí 	Směsi	

	<ul style="list-style-type: none"> • rozliší u známých směsí zda jsou různorodé nebo stejnorodé • uvede příklady směsí a čistých látek • <i>pozná směsi a chemické látky</i> 		
CH-9-2-02 <i>CH-9-2-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • vypočítá složení roztoku s využitím procentuálního vyjádření nebo pomocí hmotnostního zlomku • navrhne přípravu roztoku daného složení v domácnosti • <i>rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě</i> 	Hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku	
CH-9-2-03	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje mezi pojmy nasycený a nenasycený roztok • správně používá termíny: složka roztoku, rozpuštěná látka a rozpouštědlo, koncentrovanější a zředěnější roztok • samostatně sestaví filtrační aparaturu s využitím laboratorních pomůcek • vysvětlí princip usazování a destilace na konkrétním příkladu • aplikuje poznatky o oddělování složek směsí na příkladech z běžného života prakticky provede oddělení složek směsí, které využívá v běžném osobním životě (filtrace, krystalizace) 	Roztoky, Oddělování složek směsí	
CH-9-2-04 <i>CH-9-2-04p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje správnými názvy vodu v plynném, kapalném a pevném skupenství • vysvětlí, jak voda v závislosti na fyzikálních podmínkách mění své skupenství a uvede, jak se změny skupenství nazývají • uvede základní fyzikální a chemické vlastnosti vody • uvede příklady využití vody v domácnosti, v průmyslu a v zemědělství a zhodnotí vliv využití vody v této činnosti na životní prostředí • vysvětlí význam vody pro život na Zemi • používá správně pojmy: odpadní voda, pitná voda, užitková voda, destilovaná voda • uvede příklady znečišťování vody a vzduchu 	Voda, vzduch	

	<ul style="list-style-type: none"> rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití, uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí 		
Částicové složení látek a chemické prvky			
CH-9-3-01	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje částice atomu, atomy a molekuly popíše umístění protonů, elektronů a neutronů v atomu uvede elektrický náboj elektronu a protonu 	Atomy a molekuly	
CH-9-3-02 CH-9-3-02p	<ul style="list-style-type: none"> rozliší periody a skupiny v periodické soustavě chemických prvků a vyhledá známé prvky s podobnými vlastnostmi rozliší mezi známými prvky kovy a nekovy uvede charakteristické vlastnosti kovů a nekovů uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti 	Periodická soustava prvků	
Chemické reakce			
CH-9-4-01 CH-9-4-01p	<ul style="list-style-type: none"> rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí pojmenuje správně výchozí látky a produkty jednoduchých chemických reakcí pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí 	Chemické reakce	
CH-9-4-02	<ul style="list-style-type: none"> popíše vliv teploty, plošného obsahu povrchu, koncentrace reaktantů a katalyzátorů na rychlost chemické reakce aplikuje tyto poznatky v praxi a při předcházení nebezpečnému průběhu chemické reakce 	Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí	
Anorganické sloučeniny			
CH-9-5-01 CH-9-5-01p	<ul style="list-style-type: none"> žák uvede vlastnosti prakticky významných nebo mediálně známých oxidů, kyselin, hydroxidů užívá vedle názvů i vzorce vybraných oxidů, kyselin a hydroxidů, které souvisejí s bezpečností a zdravím člověka a s ochranou životního prostředí popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a zná vliv těchto látek na životní prostředí 	Oxidy, kyseliny, hydroxidy	

CH-9-5-02 <i>CH-9-5-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí hodnot pH • prakticky změří pH roztoku, se kterým se setká v běžném životě • <i>orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem</i> • <i>poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem</i> 	Kyselost a zásaditost roztoků	
--------------------------------	--	-------------------------------	--

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Chemie – 9. ročník			
Anorganické sloučeniny			
CH-9-5-01 <i>CH-9-5-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • uvede vlastnosti prakticky významných nebo mediálně známých solí • užívá vedle názvů i vzorce vybraných solí, které souvisejí s bezpečností a zdravím člověka a s ochranou životního prostředí • vysvětlí rozdíl mezi tvrdou a měkkou vodou • popíše způsob odstraňování kotelního (vodního) kamene v domácích spotřebičích • rozlišuje mezi jednosložkovými a kombinovanými průmyslovými hnojivy • posoudí vliv přírodních a průmyslových hnojiv na životní prostředí • <i>popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí</i> 	Soli	
CH-9-5-02	<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady neutralizace prováděné v běžném životě • rozliší neutralizaci od ostatních chemických reakcí 	Neutralizace	
Organické sloučeniny			
CH-9-6-01	<ul style="list-style-type: none"> • zařadí uhlovodíky mezi organické látky • užívá vedle názvů i vzorce nejjednodušších uhlovodíků • popíše vlastnosti nejjednodušších uhlovodíků • uvede příklady použití nejjednodušších uhlovodíků • uvede příklady zdrojů uhlovodíků 	Uhlovodíky	

CH-9-6-02 <i>CH-9-6-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • rozliší fosilní a ostatní paliva • uvede výhody a nevýhody využívání fosilních a ostatních druhů paliv vzhledem k životnímu prostředí a vyčerpatelnosti zdrojů • uvede příklady produktů získávaných při frakční destilaci ropy • uvede příklady výrobků chemického průmyslu, kde výchozí surovinou je ropa nebo zemní plyn • <i>zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie</i> • <i>vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy</i> 	Paliva	
CH-9-6-03	<ul style="list-style-type: none"> • rozliší halogenderiváty uhlovodíků, alkoholy a organické kyseliny • popíše používání freonů v praktickém životě a jejich vliv na životní prostředí • jmenuje nejjednodušší alkoholy a popíše jejich vlastnosti • zhodnotí rizika konzumace alkoholu z hlediska zdraví člověka • uvede příklady nejznámějších organických kyselin (i triviálních názvů) a jejich výskytu 	Deriváty uhlovodíků	
CH-9-6-04 <i>CH-9-6-04p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady zdrojů bílkovin a jejich význam pro člověka • uvede příklady zdrojů tuků a jejich význam pro člověka • uvede příklady zdrojů sacharidů a jejich význam pro člověka • uvede příklady zdrojů vitaminů a jejich význam pro člověka • <i>uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě</i> 	Přírodní látky	
Chemie a společnost			
CH-9-7-01 <i>CH-9-7-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady prvotních a druhotných surovin významných pro chemickou výrobu • zhodnotí ekologický a ekonomický význam recyklace odpadů • popíše význam ropy a uhlí pro chemický průmysl i pro praktický život člověka • <i>uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin</i> 	Chemické výroby	

CH-9-7-02	<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe 	Hořlaviny	
CH-9-7-03 <i>CH-9-7-03p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • jmenuje zástupce významných plastů a jejich vlastnosti • zhodnotí význam plastů z hlediska praktického využití člověkem a dopady jejich využívání na životní prostředí • popíše bezpečné a k životnímu prostředí šetrné zacházení s mycími a čisticími prostředky v domácnosti • zhodnotí vliv mycích a čisticích prostředků na životní prostředí • jmenuje skupiny běžně dostupných léčiv a způsoby jejich použití • porozumí základním instrukcím uvedeným v příbalových letácích léčiv • uvede příklady zákonně i nezákonně prodávaných omamných a návykových látek • popíše příklady následků účinků nadměrné konzumace drog (včetně kouření a požívání alkoholu) na lidský organismus • <i>zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka</i> 	Plasty, léčiva, drogy	

4.6.3 Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Přírodopise povinným pro žáky 2. stupně v 6. – 9. ročníku v 2 hodinové dotaci. Tento předmět rozvíjí část vědomostí vzdělávací oblasti Člověk a příroda, svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňuje žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů a používat je v praktickém životě. Směřuje žáky k poznávání souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav prostředí a na lidské zdraví. Učí žáky zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí.

Těž rozvíjí část vědomostí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Zdraví je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života a chování podporující zdraví. Zdraví je důležitým předpokladem pro aktivní a spokojený život, proto se stává poznávání a praktické

ovlivňování podpory a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání. Výchova ke zdraví přináší základní podněty pro pozitivní ovlivňování zdraví a poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví a být za ně zodpovědný. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, seznamují se s různými riziky, která ohrožují zdraví, rozvíjejí dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví je Výchova ke zdraví velmi úzce propojena s vzdělávacím oborem Výchova k občanství, kde si žáci rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství, rodině, škole a společenství vrstevníků. Výchova ke zdraví prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí. Žáci si osvojují zásady správného životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při rizikových situacích a událostech. Žáci se učí dívat na vlastní činnosti z hlediska zdravotních potřeb a životních perspektiv dospívajícího jedince a rozhodovat se ve prospěch zdraví. Je vhodné usilovat o to, aby předkládané názory nebyly v příkrém rozporu s názory zákonných zástupců žáků.

Výuka probíhá především v kmenových třídách jednotlivých ročníků a učebně přírodopisu. Učivo je probíráno různými formami a metodami. Pokud je to možné, žáci pracují ve skupinách, provádějí samostatná pozorování či pozorují demonstrační pokusy. Své poznatky si mohou ověřit v rámci laboratorních prací, jiné získávají na exkurzích a besedách. Jiným způsobem naplňování učiva i průřezových témat jsou exkurze, demonstrační pokusy či laboratorní práce.

Do Přírodopisu jsou začleňována průřezová témata z celku Osobnostní a sociální výchova /Psychohygiena, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti/, Environmentální výchova /všechny tematické okruhy/.

Zásadní výchovné a vzdělávací postupy, které ve vyučovacím předmětu Přírodopis a výchova ke zdraví směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Žák:

- vyhledává, třídí a používá potřebné informace v literatuře i na internetu
- samostatně měří, pozoruje a experimentuje, dále porovnává získané informace a vyvozuje z nich závěry
- používá odbornou terminologii

Učitel:

- vede žáky k sebehodnocení
- klade důraz na učení s porozuměním, práci s textem

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- vyhledává informace vhodné k řešení problému, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby měření
- dochází k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v kontextu dalších životních hodnot

- ověřuje správnost řešení problémů a aplikuje osvědčené postupy při řešení jiných problémových situací

Učitel:

- motivuje žáky problémovými úlohami z praktického života
- učí žáky obhajovat svá řešení a rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Žák:

- formuluje své myšlenky a názory, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- souvisle a kultivovaně se vyjadřuje, naslouchá názory druhých a vyjadřuje se k nim
- při práci ve skupinách komunikuje se spolužáky, respektuje jejich názory a diskutuje s nimi
- využívá internet jako informační zdroj, rozumí i různým typům obrazových materiálů

Učitel:

- vede žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky a učiteli
- učí žáky naslouchat názorům druhých
- vede žáky ke spolupráci při vyučování

Kompetence sociální a personální

Žák:

- pracuje v malých skupinách, což vede k rozvoji spolupráce při řešení problémů
- podílí se na vytváření pravidel týmové práce, spoluúčastní se na jejích výsledcích
- učí se spolupracovat s druhými lidmi při řešení daného úkolu, konfrontuje své vlastní zkušenosti se zkušenostmi jiných

Učitel:

- vede žáky k respektování společně dohodnutých pravidel
- používá skupinovou práci a vzájemnou pomoc při učení
- učí žáky odmítnout vše, co narušuje dobré vztahy

Kompetence občanské

Žák:

- zodpovědně se rozhoduje podle dané situace, poskytne účinnou pomoc podle svých možností, zodpovědně se chová v krizových situacích a situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- upřednostňuje využívání obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě
- porozumí souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy

Učitel:

- podporuje ekologické myšlení, ve škole třídíme odpad
- vede žáky k pochopení souvislostí mezi zdravím a duševní pohodou
- učí žáky umět si poradit při mimořádných situacích

Kompetence pracovní

Žák:

- bezpečně pracuje s přístroji a zařízeními, dále zachází s laboratorními pomůckami
- dodržuje zásady bezpečnosti práce
- zná základní pravidla první pomoci a ochrany zdraví
- dbá při práci na zdraví své, ale i ostatních spolužáků, neplýtvá zbytečně materiálem a energií, dbá na zvýšenou ochranu svého životního prostředí

Učitel:

- snaží se u každého žáka rozvíjet jeho individuální schopnosti
- propojuje získané znalosti a zkušenosti s praxí

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKE OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Přírodopis – 6. ročník			
Obecná biologie a genetika			
P-9-1-01 <i>P-9-1-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů • <i>orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života</i> 	Základní projevy a podmínky života	
P-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti 	Buňka	
P-9-1-04 <i>P-9-1-04p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka • <i>uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě i na člověka</i> • <i>má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích</i> 	Třídění organismů Viry a bakterie	
Biologie rostlin			
P-9-3-01	<ul style="list-style-type: none"> • odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům 	Anatomie a morfologie rostlin	
P-9-3-02 <i>P-9-3-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin • <i>rozlišuje základní fyziologické procesy a jejich využití</i> • <i>uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování</i> 	Fyziologie rostlin	
Praktické poznávání přírody			

P-9-8-01 <i>P-9-8-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje praktické metody poznávání přírody • <i>využívá metody poznávání přírody osvojené v přírodopisu</i> 	Mikroskop, lupa, atlasy, klíče, herbáře, sbírky	
Biologie hub			
P-9-2-01 <i>P-9-2-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků • <i>rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků</i> 	Houby s plodnicemi	
Biologie živočichů			
P-9-4-01 <i>P-9-4-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů • <i>porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů</i> 	Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla	
P-9-4-02 <i>P-9-4-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin • <i>rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce</i> 	Vývoj, vývin a systém živočichů	
P-9-4-03 <i>P-9-4-03</i>	<ul style="list-style-type: none"> • odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí • <i>odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí</i> 	Rozšíření, význam a ochrana živočichů	
P-9-4-04 <i>P-9-4-04p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka • uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy • <i>ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy</i> 	Projevy chování živočichů	
Základy ekologie			
P-9-7-01 <i>P-9-7-01</i>	<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi • <i>uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi</i> 	Abiotické a biotické podmínky	EV – Základní podmínky života
P-9-7-03	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam 	Ekosystém	EV - Ekosystémy

P-9-7-03p	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech 		
-----------	--	--	--

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKE OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Přírodopis – 7. ročník			
Obecná biologie a genetika			
P-9-1-01 <i>P-9-1-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů <i>orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života</i> 	Základní projevy a podmínky života	
P-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti 	Orgánové soustavy	
Biologie rostlin			
P-9-3-01	<ul style="list-style-type: none"> odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům 	Anatomie a morfologie rostlin	
P-9-3-02 <i>P-9-3-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin <i>rozlišuje základní fyziologické procesy a jejich využití</i> <i>uveče význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování</i> 	Anatomie a morfologie rostlin	
P-9-3-03 <i>P-9-3-03p</i>	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí atlasů <i>rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce</i> 	Fyziologie rostlin	
Praktické poznávání přírody			
P-9-8-01 <i>P-9-8-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje praktické metody poznávání přírody <i>využívá metody poznávání přírody osvojené v přírodopisu</i> 	Mikroskop, lupa, atlasy, klíče, herbáře, sbírky	
Biologie živočichů			
P-9-4-01 <i>P-9-4-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů <i>porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů</i> 	Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla	

P-9-4-02 <i>P-9-4-02</i>	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin <i>rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce</i> 	Vývoj, vývin a systém živočichů	
P-9-4-03 <i>P-9-4-03</i>	<ul style="list-style-type: none"> odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí <i>odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí</i> 	Rozšíření, význam a ochrana živočichů	
P-9-4-04 <i>P-9-4-04</i>	<ul style="list-style-type: none"> zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy <i>ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy</i> 	Projevy chování živočichů	
Základy ekologie			
P-9-7-01 <i>P-9-7-01</i>	<ul style="list-style-type: none"> uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi <i>uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi</i> 	Abiotické a biotické podmínky	EV – Základní podmínky života
P-9-7-03 <i>P-9-7-03p</i>	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam <i>vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech</i> 	Ekosystém	EV - Ekosystémy

DOČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Přírodopis-8.ročník			
Biologie člověka			
P-9-5-01 <i>P-9-5-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy <i>popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce</i> 	Anatomie a fyziologie člověka	

P-9-5-02 <i>P-9-5-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka • <i>charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka</i> 	Fylogeneze člověka	
P-9-5-03 <i>P-9-5-03p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří • <i>popíše vznik a vývin jedince</i> 	Ontogeneze člověka	
P-9-5-04 <i>P-9-5-04p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby • <i>rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby</i> 	Nemoci – prevence a léčba Životní styl	
Obecná biologie a genetika			
P-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti 	Základy nauky o dědičnosti, genetika	
P-9-1-03	<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady dědičnosti v praktické životě 	Základy nauky o dědičnosti, genetika	
P-9-1-04 <i>P-9-1-04p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka • <i>uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka</i> 	Péče o zdraví	
Výchova ke zdraví			
VZ-9-1-03 <i>VZ-9-1-03p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje zdraví jako stav úplné tělesné, psychické a sociální pohody a nejen jako nepřítomnost nemoci nebo úrazu • objasní, které vnitřní a vnější faktory a do jaké míry ovlivňují lidské zdraví (genetika, životní styl, prostředí a zdravotnická péče) • uvede možné klady a zápory jednotlivých oblastí životního stylu • vysvětlí princip hierarchie lidských potřeb a uvede příklady jejich uspokojování • uvede příklady vlivu neuspokojených základních lidských potřeb na fyzické, psychické a sociální zdraví • <i>uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím</i> 	Celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci	
VZ-9-1-04 <i>VZ-9-1-04p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • objasní pojem „syndrom rizikového chování“ • určí, které způsoby chování mohou ohrozit zdraví žáka i ostatních lidí (sociálně patologické chování, závislost, rizikové sexuální chování, rizikové chování v dopravě, při sportu, při 	Rizikové chování	

	<p>manipulaci s nebezpečnými látkami a materiály, chování při riziku infekčních onemocnění i při možnosti vzniku neinfekčních epidemií)</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady celospolečenské odpovědnosti za zdraví na úrovni státu, kraje, obce • rozhodne, pomocí uvedených příkladů chování mediálně známých postav, zda jednají ve prospěch svého zdraví či nikoliv • <i>respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví</i> 		
<p>VZ-9-1-05 VZ-9-1-05p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí význam aktivního přístupu ke zdraví • určí oblasti životního stylu, ve kterých může aktivně podporovat své zdraví • charakterizuje primární, sekundární a terciární prevenci • uvede význam prevence při posilování zdraví a při minimalizaci negativních vlivů na zdraví • uvede a zhodnotí zásady zdravého životního stylu a aktivní podpory zdraví, které aplikuje do svého běžného života • <i>projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy</i> 	<p>Tělesná a duševní hygiena, denní režim</p>	<p>OSV – Osobnostní rozvoj - Psychohygiena</p>
<p>VZ-9-1-07 VZ-9-1-07p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí význam základních živin (bílkovin, tuků, sacharidů), vedlejších živin /vitamínů a minerálních látek) a vody pro organismus; uvede příklady zdrojů jednotlivých živin v potravě • rozpozná správný stravovací a pitný režim, který podporuje zdraví a minimalizuje jeho možné poškození • vybere do jídelníčku potraviny a potravinové skupiny na základě aktuálních výživových doporučení • určí, které faktory ovlivňují jeho výživu a z nich rozlišuje pozitivní a negativní vlivy na stravovací návyky • uvede vztah vlivu výživy jako jednoho z faktorů životního stylu 	<p>Výživa a zdraví</p>	

	<p>na zdravotní stav a možný výskyt civilizačních nemocí</p> <ul style="list-style-type: none"> • diskutuje o poruchách příjmu potravy v souvislosti s příčinou jejich vzniku a projevu • <i>do</i>držuje <i>správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování</i> 		
<p>VZ-9-1-08 VZ-9-1-08p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojem nemoc a možné příčiny jejího vzniku • uvede procesy šíření infekčních chorob a preventivní opatření před jejich nákazou • uplatňuje základní hygienická opatření při prevenci nákazy i šíření přenosných nemocí • dává do souvislosti ochranný význam správné výživy, pohybové aktivity, absence stresu a užívání návykových látek se vznikem chronických neinfekčních onemocnění • objasní význam preventivních zdravotních prohlídek a povinného očkování • vysvětlí, proč je nutné v případě vzniku nemoci či jiné poruchy zdraví vyhledat zdravotnickou pomoc; uvede kontakty na zdravotnická zařízení v jeho okolí • <i>svěří se se zdravotním problémem</i> 	<p>Ochrana před přenosnými chorobami Ochrana před chronickými nepřenosiými chorobami a před úrazy</p>	
<p>VZ-9-1-09 VZ-9-1-09p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • formuluje hlavní důvody odpovědnosti každého člověka za své zdraví • vysvětlí, proč je období dospívání zlomové pro přijetí odpovědného vztahu k sobě samému, ke svému zdraví a životnímu stylu a zhodnotí hlavní faktory ovlivňující jeho zdraví a zdravý vývoj • navrhne denní rozvrh činností dospívajícího s ohledem na zásady zdravého životního stylu • aktivně vyhledá informace o možnostech individuální i hromadné podpory zdraví • vyhledá a porovná nabídku programů podpory zdraví v rámci školy, určí, které jsou vhodné pro jeho vlastní zapojení a podílí se na organizaci programů pro mladší spolužáky 	<p>Podpora zdraví a jeho formy</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví</i> 		
VZ-9-1-10	<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje zásady správného držení těla; uplatňuje zásady správného sezení při práci • uplatňuje vhodné relaxační cvičení pro uvolnění, zklidnění, zvládnání stresu • jednoduchými pohybovými testy ohodnotí úroveň svých posturálních a fyzických svalů 	Stres a jeho vztah ke zdraví, psychohygiena	OSV – Osobnostní rozvoj - Psychohygiena
VZ-9-1-11	<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje jednotlivá období lidského života od novorozence až po stáří • popíše s užitím vhodné terminologie tělesné a fyziologické změny v období dospívání • charakterizuje nástup reprodukčních funkcí, mechanismu početí a období gravidity • uvede příklady, jak vhodně reagovat na změny v psychosociální oblasti v období dospívání • uplatňuje v praxi respekt k opačnému i stejnému pohlaví a základní pravidla etikety 	Dětství, puberta, dospívání	
VZ-9-1-12	<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje lidskou sexualitu jako kombinaci fyziologické a psychosociální složky osobnosti a vysvětlí vzájemnou posloupanost vůle, rozumu, citu a pudu u člověka jako jedince se svobodnou vůlí • rozliší, které chování odpovídá a které překračuje sexuální normu • vyhodnotí možná rizika předčasného pohlavního styku v dospívání pro tělesné zdraví, pro psychické zdraví, pro sociální rozměr zdraví • rozhodne na modelových příkladech o možných řešeních vzniklých rizikových situací v oblasti reprodukčního zdraví a lidské sexuality • popíše souvislost mezi reprodukčním chováním, věrným vztahem, manželstvím, partnerstvím a možnou životní perspektivou 	Sexuální dospívání a reprodukční zdraví	

<p>VZ-9-1-13</p> <p>VZ-9-1-13p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí princip vzniku závislosti látkové i nelátkové • uvede důvody, proč jsou některé návykové látky společností tolerovány a jiné zákonem zakázány • vyjmenuje základní legální a ilegální návykové látky; uvede způsoby jejich užívání, zdravotní a jiná rizika jejich zneužívání • diskutuje o nelátkových závislostech v souvislosti s jejich vlivem na zdraví a život jedince • vyhledá kontakty na specializovaná zařízení pro prevenci a léčbu závislostí ve svém regionu • <i>dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizik spojená se zneužíváním návykových látek a provozování hazardních her</i> • <i>uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy</i> 	<p>Auto-destruktivní závislosti, skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita</p>	
<p>VZ-9-1-15</p> <p>VZ-9-1-15p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • analyzuje konkrétní situace v silničním provozu a železniční dopravě a uvede nebezpečí plynoucí z nevhodného chování v roli chodce, cyklisty, cestujícího v dopravních prostředcích • vysvětlí na modelové situaci vztahy a etické chování jednotlivých účastníků silniční a železniční dopravy • popíše prvky výbavy cyklisty a použití zádržných systémů v dopravních prostředcích a vysvětlí jejich smysl • v případě ohrožení zdraví či života přivolá zdravotní a technickou pomoc • v modelových situacích demonstruje postup poskytnutí první pomoci při úrazových a neúrazových poruchách zdraví • <i>uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc, ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla</i> 	<p>Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví</p>	<p>OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKE OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Přírodopis-9.ročník			
Neživá příroda			
P-9-6-01 <i>P-9-6-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek <i>pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny</i> 	Nerosty a horniny	
P-9-6-02 <i>P-9-6-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologické oběhu hornin i oběhu vody <i>rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů</i> 	Vnitřní a vnější geologické děje	
P-9-6-03 <i>P-9-6-03p</i>	<ul style="list-style-type: none"> uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi <i>na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi</i> 	Podnebí a počasí v souvislosti s geologickými ději	
Základy ekologie			
P-9-7-01 <i>P-9-7-01</i>	<ul style="list-style-type: none"> uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi <i>uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi</i> 	Abiotické a biotické podmínky	EV – Základní podmínky života
P-9-7-02 <i>P-9-7-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému <i>objasní základní princip některého ekosystému</i> 	Ekosystém	EV - Ekosystémy
P-9-7-03 <i>P-9-7-03p</i>	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam <i>vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech</i> 	Ekosystém	EV - Ekosystémy
P-9-7-04 <i>P-9-7-04p</i>	<ul style="list-style-type: none"> uvede příklady kladných a záporných vlivů člověka na životní prostředí 	Člověk a biosféra	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky</i> • <i>pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí</i> 		EV – Vztah člověka k prostředí
Výchova ke zdraví			
VZ-9-1-16 VZ-9-1-16p	<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje možná nebezpečí vyplývající z konkrétních situací běžného života i z mimořádných událostí; uvede příčiny jejich vzniku i možné dopady na zdraví, životy lidí, majetek a životní prostředí • vysvětlí význam Integrovaného záchranného systému a jeho složek při přípravě na mimořádné události a při záchranných a likvidačních pracích • volí v modelových situacích ohrožení a mimořádných událostí vhodné způsoby jednání a chování, které vedou k bezpečí a ochraně jeho zdraví • rozliší varovné signály spojené se vznikem mimořádných událostí • aktivně spolupracuje na přípravě a vyhodnocení modelových situací ohrožení pro mladší žáky školy • <i>chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel</i> 	Ochrana člověka za mimořádných událostí	OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

4. 6. 4 Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Zeměpis je realizován jako samostatný vyučovací předmět pro žáky 2. stupně v 6. – 9. ročníku a je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

Zeměpis má přírodovědný i společenskovední charakter. Je jedním z vyučovacích předmětů vzdělávacího programu, který žákovi umožňuje poznání přírody jako systému. Učí žáky rozlišovat příčiny přírodních dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, případně je ovlivňovat, a to v souvislosti s řešením praktických problémů. Zeměpis obohacuje v návaznosti na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět a Člověk a společnost celkový vzdělanostní rozhled žáků uvedením do hlavních přírodních, hospodářských a sociálních podmínek a faktorů života lidí v blízkém území místní krajiny a regionu, na území ČR, v Evropě a v dalších světadílech. Umožňuje žákům orientovat se v současném světě a v problémech současného lidstva, uvědomovat si civilizační rizika a perspektivy budoucnosti lidstva i vlastní spoluzodpovědnosti za kvalitu života na Zemi a vztahu lidí k jejich přírodnímu i společenskému prostředí.

Výuka předmětu probíhá především v kmenových třídách jednotlivých ročníků. Pokud tomu podmínky a probíraná látka dovolí, pracují žáci ve skupinách. Ve vyučovacím předmětu Zeměpis podporujeme rozvoj

samostatnosti žáka, rozvoj kritického myšlení žáka, rozvoj dovednosti pracovat s informačními zdroji, se zeměpisnými prameny a mapou. K preferovaným organizačním formám výuky patří poznávací vycházky, výlety, exkurze a praktická cvičení ve škole i v terénu.

Výuka vyučovacího předmětu Zeměpis směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu žáka o poznávání různých států a regionů, způsobů života, tradic a kultury místních obyvatel i krásy jejich přírody, k získání uceleného obrazu o přírodních, hospodářských i sociálních poměrech v naší vlasti. Připravuje žáka na život v Evropě, s Evropou a pro Evropu.

V předmětu zeměpis směřujeme k utváření těchto **klíčové kompetenci**:

Kompetence k učení

Žák:

- plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
- vyhledává a třídí zeměpisné informace, propojuje je a systematizuje
- využívá získané informace v procesu učení, ve tvůrčích činnostech i v praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly vztahující se k zeměpisu
- propojuje nabyté zeměpisné poznatky s poznatky z dalších vzdělávacích oblastí, myslí v evropských i v globálních souvislostech
- samostatně bádá, získané výsledky kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití do budoucnosti
- posuzuje vlastní pokrok, plánuje další průběh svého učení

Učitel:

- klade důraz na učení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací
- vede žáky k sebehodnocení a individuálnímu přístupu
- umožňuje získávání poznatků z jiných zdrojů

Kompetence komunikativní

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu
- aktivně naslouchá druhým, účinně se zapojuje do diskuse
- rozumí různým geografickým a kartografickým textům a záznamům, obrazovým materiálům a zeměpisným mapám, umí se v nich orientovat, tvořivě je využívá

Učitel:

- vede žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky a učiteli
- učí žáky obhajovat svůj názor

Kompetence sociální a personální

Žák:

- spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

- přispívá k diskusi ve skupině, oceňuje zkušenost druhých lidí
- vytváří si pozitivní vztah nejen k sobě, ale i ke svému okolí

Učitel:

- používá skupinovou práci, vzájemnou pomoc při učení
- učí žáky diskutovat

Kompetence občanské

Žák:

- získává tolerantní postoj k lidem s odlišnou kulturou, náboženstvím, barvou pleti, politickým přesvědčením

Učitel:

- podporuje ekologické myšlení, ve škole třídíme odpad
- vede žáky ke spolupráci ve třídě i mimo ni

Kompetence pracovní

Žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky
- využívá znalosti a zkušenosti dané oblasti v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost

Učitel:

- nabízí žákům exkurze, vycházky, propojuje získané znalosti a zkušenosti s praxí

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKE OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Zeměpis – 6. ročník			
Z-9-2-01 Z-9-2-01p	<ul style="list-style-type: none"> • prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů • <i>objasní důsledky pohybů Země</i> 	Tvar Země, Pohyby Země	
Z-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu 	Krajinná sféra	
Z-9-2-03 Z-9-2-03p Z-9-2-03p	<ul style="list-style-type: none"> • porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost • <i>uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost</i> 		

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu</i> 		
Z-9-2-04 Z-9-2-04p	<ul style="list-style-type: none"> • rozliší síly, které utvářely zemský povrch • porovná působení vnitřních a vnějších sil • vymezí podnebné pásy • uvede vliv šířkové pásmovitosti a výškové stupňovitosti na život lidí a organismů, zejména na zemědělství • vysvětlí pojmy mezi počasí a podnebí • pojmenuje činitele, které ovlivňují počasí a podnebí • popíše rozmístění vody na Zemi • vysvětlí podstatu oběhu vody na Zemi • vysvětlí rozmístění zdrojů a význam vody pro život lidí a organismů • popíše dostupnost vodních zdrojů a spotřebu vody v různých regionech světa • uvede na příkladech proces znehodnocování půdy a jeho dopad na zemědělskou činnost a lidskou společnost • popíše hlavní vegetační pásy a výškové stupně a jejich prostorový výskyt na Zemi • <i>uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost</i> • <i>uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu</i> 	Složky přírodní sféry	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKE OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Zeměpis 7. – 9. ročník			
Regiony světa			
Z-9-3-01 Z-9-3-01p	<ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny 	Světadíly, oceány, makroregiony světa	

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány</i> 		
Z-9-3-02 Z-9-3-02p Z-9-3-02p	<ul style="list-style-type: none"> • porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států • <i>rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů</i> • <i>charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států</i> 	Světadíly, oceány, makroregiony světa	
Z-9-3-03	<ul style="list-style-type: none"> • zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich 	Světadíly, oceány, makroregiony světa	
Z-9-3-04	<ul style="list-style-type: none"> • popíše, jak se různé regiony světa vyvíjejí z hlediska přírodních charakteristik a procesů • uvede na příkladech příčiny společenských změn v regionech světa v určitých časových horizontech 	Světadíly, oceány, makroregiony světa	
Společenské a hospodářské prostředí			
Z-9-4-01	<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje obyvatelstvo světa a jeho částí na základě využití různých zdrojů • rozliší charakteristiku obyvatelstva hospodářsky vyspělých a méně vyspělých zemí • rozliší kulturní odlišnosti různých částí světa • uvede na příkladech kulturní odlišnosti ve svém osobním okolí (třída, rodina, přátelé, sousedé apod.) 	Světadíly, makroregiony světa - obyvatelstvo	
Z-9-4-02 Z-9-4-02p	<ul style="list-style-type: none"> • uvede význam polohy a přírodních podmínek pro vznik a vývoj sídel • rozliší na příkladech sídla různé hierarchické úrovně a různých funkcí • porovná specifika života na venkově a ve městech • <i>uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel</i> 	Světadíly, makroregiony světa - obyvatelstvo	

	<ul style="list-style-type: none"> vyhledá na mapách nejnámější oblasti cestovního ruchu a rekreace 		
Z-9-4-03	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje sektorovou strukturu hospodářství a její vývoj lokalizuje nejvýznamnější zdroje surovin a energií ve světě a nejvýznamnější země jejich spotřeby 	Světadily, makroregiony světa - obyvatelstvo	
Z-9-4-04	<ul style="list-style-type: none"> uvede obecné předpoklady pro územní rozmístění výroby a spotřeby uvede na příkladech hlavní lokalizační faktory konkrétních vybraných hospodářských aktivit 	Světadily, makroregiony světa - hospodářství	
Z-9-4-05	<ul style="list-style-type: none"> rozliší státy světa a regiony států světa podle různých kritérií jmenuje příklady nejvýznamnějších organizací a integrací států světa uvede na příkladech oblasti působení světových organizací a integrací 	Světadily, makroregiony světa – mezinárodní organizace	
Z-9-4-06	<ul style="list-style-type: none"> lokalizuje příklady ohnisek napětí a konfliktů ve světě pojmenuje na příkladech charakter napětí a konfliktů ve světě a jejich možné důsledky uvede význam a úlohu vybraných mezinárodních institucí a organizací při řešení konfliktních situací 	Světadily, makroregiony světa – politická mapa světa	
Životní prostředí			
Z-9-5-01 Z-9-5-01p	<ul style="list-style-type: none"> uvede na příkladech specifické znaky a funkce pozorované krajiny rozliší vzhled a znaky krajin z hlediska působení lidských činností umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin 	Světadily, makroregiony světa – vegetace	
Z-9-5-02 Z-9-5-02p	<ul style="list-style-type: none"> popíše, jak lidé působí na jednotlivé přírodní složky Země uvede příklady negativního působení lidských aktivit na životní prostředí uvede na příkladech vliv lidských faktorů na změny v biomech uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek 	Světadily, makroregiony světa – vegetace	
Z-9-5-03 Z-9-5-03	<ul style="list-style-type: none"> uvede na příkladech důsledky nežádoucích změn přírodního prostředí na lidské činnosti 	Světadily, makroregiony světa – životní prostředí	

	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí na příkladech dopady hospodářských aktivit na krajinu vysvětlí s uvedením příkladů, co je to přírodní riziko a jak mu předcházet nebo jej snížit uvede na příkladech zásady správného chování a postupů v prostředí (horské, pouštní, polární aj.), kde mu jde o přežití a hrozí mu přírodní rizika zhodnotí přírodní zdroje v krajinách z hlediska jejich vyčerpatelnosti a obnovitelnosti vysvětlí na příkladech principy ochrany přírody a udržitelného života <i>uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí</i> 		
Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie			
Z-9-1-01	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná geografické informace adekvátně použije odpovídající geografické informace obsažené v učebnicích, školních atlasech a dalších zdrojích vyjádří svými slovy požadované geografické informace o vybraných lokalitách nebo jevech 	Světadily, makroregiony světa – shrnutí v číslech, grafech a statistických záznamech	
Z-9-1-02 Z-9-1-02p	<ul style="list-style-type: none"> používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii <i>rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii</i> 	Světadily, makroregiony světa – politická mapa světa, mezinárodní organizace	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Zeměpis - 9. ročník			
Česká republika			
Z-9-6-03 Z-9-6-03p Z-9-6-03p Z-9-6-03p	<ul style="list-style-type: none"> porovná význam polohy České republiky v rámci střední Evropy, v rámci Evropské unie uvede s využitím různých zdrojů přírodní, hospodářské a společenské charakteristiky České republiky porovná přírodní, hospodářské a společenské charakteristiky České republiky s vybranými (modelovými) státy 	Česká republika – fyzickogeografická sféra	

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy</i> • <i>rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost</i> • <i>uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva</i> 		
Z-9-6-04 Z-9-6-04p	<ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a další vybrané regiony • uvede přírodní a společenské charakteristiky krajů a dalších regionů České republiky • uvede hlavní jádrové a periferní oblasti České republiky • <i>vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti</i> 	Česká republika – administrativní dělení, obyvatelstvo, hospodářství	
Z-9-6-01 Z-9-6-01p	<ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje místní region • uvede na příkladech specifika místního regionu • <i>vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy</i> 	Česká republika – Kraj Vysočina	
Z-9-6-02 Z-9-6-02p	<ul style="list-style-type: none"> • uvede silné a slabé stránky (přírodní, společenské a kulturní) místního regionu s využitím různých zdrojů • zařadí místní region do vyšších územních celků • uvede perspektivy místního regionu • <i>charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu</i> 	Česká republika – Kraj Vysočina	
Z-9-6-05	<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady zapojení České republiky do světových mezinárodních a nadnárodních institucí, organizací a integrací států • uvede význam členství České republiky v Evropské unii 	Česká republika – z hlediska světového integračního procesu	
Terénní geografická výuka, praxe a aplikace			
Z-9-7-01 Z-9-7-01	<ul style="list-style-type: none"> • se orientuje v terénu pomocí orientačních objektů (body, linie, plochy) a map • určí světové strany pomocí přístrojů • použije prakticky mapu a přístroje pro plánování tras a pohybu v terénu 	Česká republika – cvičení, pozorování místní krajiny	

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu</i> 		
Z-9-7-02	<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná objekty ve sledované krajině • zobrazí pozorované objekty do jednoduchého náčrtu • určí změny v pozorované krajině na základě porovnání historických a současných zdrojů informací • umísťuje objekty v krajině do předem daných kategorií (poloha, vzhled, znaky, funkce) 	Česká republika – cvičení, pozorování místní krajiny	
Z-9-7-03 Z-9-7-03p	<ul style="list-style-type: none"> • respektuje zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině • vysvětlí význam záchranného systému za mimořádných situací • popíše vhodné chování v různých modelových situacích za mimořádných událostí • <i>uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě</i> 	Česká republika – ochrana člověka při ohrožení zdraví a života	

4.7 Umění a kultura

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Umění a kultura je realizována v předmětech Výtvarná výchova a Hudební výchova. Tato oblast umožňuje žákům jiné poznávání světa a odráží nedílnou součást lidské existence, kterou jsou umění a kultura.

V rámci vzdělávací oblasti se žákům připomínají historické souvislosti ovlivňující vývoj umění a kultury. Při práci slouží jako inspirace literární a dramatické útvary, multimediální práce i různé znakové systémy. Cílem oblasti je otevřít prostor pro získávání dovedností a poznatků, které přispívají k osobitějšímu a originálnějšímu vyjádření a hlubšímu porozumění uměleckému dílu.

Zahrnuté vzdělávací předměty:

Hudební výchova

Výtvarná výchova

4.7.1 Hudební výchova

Charakteristika předmětu Hudební výchova

Předmět Hudební výchova je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura, která je začleněna do vzdělávacího procesu ve všech ročnících. Výuka realizována ve všech postupných ročnících a je dotována vždy 1 vyučovací hodinou týdně.

Předmět je realizován zejména v rámci kmenových tříd ve třídě nebo specializované učebně hudební výchovy. Do výuky jsou začleňovány různé organizační formy a metody, k dispozici slouží audiovizuální technika. Žáci se rovněž seznamují s hudbou při návštěvě koncertů a kulturních programů.

Vzdělávací obsah tohoto předmětu je rozčleněn do 4 tematických okruhů:

1. Vokální činnosti

Tento okruh zahrnuje práci s hlasem, intonaci a vokální improvizaci, chápání hudebního rytmu, orientaci v notovém zápisu vokální skladby, rozvoj hudebního sluchu a představivosti.

2. Instrumentální činnosti

Do tohoto okruhu je začleněna hra na hudební nástroje, záznam hudby, vyjadřování hudebních i nehumdních představ a tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy textů.

3. Hudebně pohybové činnosti

Celek podporuje u dětí schopnost ztvárňovat hudbu pohybem, tancem či mimickými gesty s ohledem na sémantiku díla.

4. Poslechové činnosti

V rámci tohoto okruhu rozvíjíme aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů a jejich rozličných podob. Součástí je i analýza a interpretace hudby.

Do Hudební výchovy jsou začleňována průřezová témata z celku Osobnostní a sociální výchova /Kreativita/.

Předmět rozvíjí tyto klíčové kompetence:

Kompetence k učení:

Žák:

- rozvíjí hudební dovednosti: sluchové, rytmické, pěvecké, intonační, instrumentální, hudebně pohybové, hudebně tvořivé a poslechové
- seznámí se s kulturním národním dědictvím

Učitel:

- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- rozvíjí tvořivost žáků prostřednictvím zvládnutých hudebních dovedností
- podněcuje u žáků zájem o hudbu
- podporuje je při vyhledávání informací
- propojuje získané znalosti s poznatky z dalších vzdělávacích oborů
- vede žáky k nalézání souvislosti mezi získanými poznatky a jejich využitím v praxi
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence k řešení problémů:

Žák:

- nalézá vztahy mezi jednotlivými druhy umění, jejich vzájemné ovlivňování i vliv na kulturnost národa
- vnímá umění jako odraz doby, sleduje jeho proměny i vývoj a dává vše do souvislosti s historickými fakty

Učitel:

- vede ke kritickému myšlení při posuzování uměleckého díla i při vlastní tvorbě
- učí žáky vytvořit si vlastní názor na to, co je vkusné a nevkusné, aby dokázali odlišit kýč od kvalitní hudby

- pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Kompetence komunikativní:

Žák:

- vnímá umění jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti
- rozvíjí schopnosti nonverbálního vyjadřování v tvořivých činnostech prostřednictvím tónu a zvuku, gesta, mimiky
- porozumí hudebnímu umění, aktivně vnímá hudbu, zpěv, umělecké artefakty i jejich využívání jako svébytný prostředek komunikace
- kultivuje pěvecký a mluvní projev i své kulturní potřeby
- uplatňuje prostřednictvím tvůrčích činností své jedinečné pocity a prožitky, zapojuje se do procesu tvorby a komunikace
- ověřuje komunikační účinky své tvorby a hledá nové a neobvyklé prostředky hudebního vyjádření
- utváří si hierarchii hodnot

Učitel:

- dbá na správnou výslovnost při zpěvu
- rozvíjí hlasovou kulturu
- zajímá se o náměty a názory žáků
- vede žáky k tomu, aby dokázali reprodukovat vlastními slovy své pocity, uměli vhodným způsobem argumentovat a prezentovat své názory
- zadává úkoly, při nichž mohou žáci spolupracovat

Kompetence sociální a personální:

Žák:

- rozvíjí prostřednictvím hudebních činností svou osobnost, uplatňuje individuální hlasový potenciál a instrumentální dovednosti při skupinovém i sborovém zpěvu či souborové hře, pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby
- rozvíjí specifické cítění, tvořivost, vnímavost k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu
- vcítí se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupuje k nim s vědomím osobní účasti
- spoluvytváří vstřícnou a podnětnou atmosféru pro tvorbu a pro pochopení i poznání uměleckých hodnot v širších sociálních i kulturních souvislostech

Učitel:

- vede žáky k vzájemnému naslouchání a toleranci
- podporuje jejich sebedůvěru a samostatný rozvoj
- poskytuje dostatečný prostor pro osobité hudební projevy žáků

- učí je spolupracovat ve skupině

Kompetence občanská:

Žák:

- poznává svět ne pouze racionálně, ale prostřednictvím specifického odrazu lidské existence - umění a kultury
- připomíná si historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu
- přistupuje tolerantně k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i ke kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomuje si sebe samého jako svobodného jedince s tvořivým přístupem ke světu, k možnosti překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života

Učitel:

- podporuje individuální zájem žáků o kulturní dění
- buduje pozitivní vztah k umění, národním tradicím a kulturnímu dědictví
- seznamuje žáky s významnými hudebními osobnostmi našeho národa
- učí žáky vybírat si umělecká díla a pořady, hledat kritéria pro jejich hodnocení
- vede žáky k respektování a pochopení hudebních odlišností v rámci naší vlasti i celé Evropy

Kompetence pracovní:

Žák:

- dokáže hrát na Orffovy hudební nástroje
- hodnotí umělecké dílo
- rozvíjí tvůrčí potenciál

Učitel:

- vede žáky k používání obecně známých termínů, znaků a symbolů
- sleduje v hodinách pokrok všech žáků
- seznamuje žáky s hrou na hudební nástroje

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Hudební výchova-1.ročník			
HV-3-1-01	<ul style="list-style-type: none"> • dbá na správné dýchání a držení těla • provádí hlasová a dechová cvičení • rozšiřuje hlasový rozsah • zřetelně vyslovuje • seznámí se s významem not • rozlišuje zvuk, tón, hlas mluvený, zpěvní, jejich výšku, dynamiku 	Vokální činnosti: -pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu -nota jako grafický znak	

HV-3-1-01p	<ul style="list-style-type: none"> • zpívá vybrané písně • zpívá v jednohlase • <i>zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty</i> 	<p>-hudební rytmus -realizace písni</p>	
HV-3-1-02 HV-3-1-02p	<ul style="list-style-type: none"> • vytleskává rytmus podle vzoru • rozlišuje krátké a dlouhé tóny • rytmičuje a melodizuje jednoduché texty • <i>hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmicizaci říkadel i při zpěvu</i> 	<p>-pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu, hudební rytmus</p>	
HV-3-1-03	<ul style="list-style-type: none"> • používá dětské hudební nástroje • užívá je k rytmicizaci a hrám 	<p>Instrumentální činnosti - hra na rytmické hudební nástroje z Orffova instrumentáře - rytmizace, melodizace, hudební improvizace, hry - hudební doprovod (ostinato, prodleva)</p>	
HV-3-1-04 HV-3-1-04p	<ul style="list-style-type: none"> • realizuje hudebně pohybovou činnost (držení těla, chůze, taneční hry, pochod) a pohybovou improvizaci • reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie • <i>reaguje pohybem na tempové a rytmické změny</i> 	<p>Hudebně pohybové činnosti: pohybový doprovod hudby pohybové vyjádření hudby a reakce na změny orientace v prostoru</p>	
HV-3-1-05 HV-3-1-05p	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje délku, sílu, barvu a výšku tónů • <i>rozliší sílu zvuku</i> • <i>pozorně vnímá jednoduché skladby</i> 	<p>Poslechové činnosti rozlišuje kvality tónů, vztahy mezi tóny, souzvuk, akord, zvukomalbu rozezná píseň lidovou a umělou</p>	
HV-3-1-06	<ul style="list-style-type: none"> • pozná v hudbě vybrané hudební nástroje • zná pojem píseň umělá a lidová 	<p>- pozná vybrané české hudební skladatele - zná některá jejich díla - pozná poslechem i vizuálně vybrané hudební nástroje</p>	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Hudební výchova-2. ročník			

HV-3-1-01 <i>HV-3-1-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> rozvíjí pěvecké dovednosti, dbá na hlasovou hygienu rozšiřuje hlasový rozsah zná pojmy notová osnova, nota, houslový klíč zpívá vybrané písně zpívá v jednohlase <i>zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty</i> 	<p>Vokální činnosti: -pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu -nota jako grafický znak -notopis -hudební rytmus -realizace písní</p>	OSV - Osobnostní rozvoj - Kreativita
HV-3-1-02 <i>HV-3-1-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> vytleskává rytmus říkadel a písní rozlišuje rytmus pomalý, rychlý, melodii vzestupnou a sestupnou, zesilování, zeslabování <i>hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu</i> 	<p>-pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu -hudební rytmus</p>	
HV-3-1-03	<ul style="list-style-type: none"> používá dětské hudební nástroje užívá je k rytmizaci a hrám užívá je k reprodukci motivů i rytmickým cvičením, hudebnímu doprovodu, hudebním hrám 	<p>Instrumentální činnosti - hra na rytmické hudební nástroje z Orffova instrumentáře - rytmizace, melodizace, hudební improvizace, hry - hudební doprovod (ostinato, prodleva)</p>	
HV-3-1-04 <i>HV-3-1-04p</i>	<ul style="list-style-type: none"> utváří si pohybovou paměť a reprodukuje pohyby při tanci a pohybové hře improvizuje umí tleskat při tanci spojuje zpěv s tancem <i>reaguje pohybem na tempové a rytmické změny</i> 	<p>Hudebně pohybové činnosti: pohybový doprovod hudby pohybové vyjádření hudby a reakce na změny orientace v prostoru</p>	
HV-3-1-05 <i>HV-3-1-05p</i>	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny <i>rozliší sílu zvuku</i> <i>pozorně vnímá jednoduché skladby</i> 	<p>Poslechové činnosti rozlišuje kvality tónů, vztahy mezi tóny, souzvuk, akord, zvukomalbu rozezná píseň lidovou a umělou</p>	

HV-3-1-06	<ul style="list-style-type: none"> • pozná vybrané hudební nástroje • zná pojem píseň umělá a lidová • pozná hudbu vokální, instrumentální, vokálně instrumentální • pozná vybrané hudební nástroje • pozná hymnu ČR • pozná vybrané hudební styly • (pochod, ukolébavka) • slovně vyjadřuje dojem z hudby 	- pozná vybrané české hudební skladatele - zná některá jejich díla - pozná poslechem i vizuálně vybrané hudební nástroje	
-----------	--	--	--

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Hudební výchova-3. ročník			
HV-3-1-01 <i>HV-3-1-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • dbá na správné dýchání, intonaci, výslovnost • orientuje se v notové osnově • rozliší a napíše noty půlové čtvrtové, osminové • zná pojem pomlka • v zápisu rozliší melodii vzestupnou a sestupnou vedenou krokem, • skokem • zpívá vybrané písně • zpívá v jednohlase • <i>zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty</i> 	<p>Vokální činnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> -pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu -noty a pomlky půlové, čtvrtové, osminové - notopis c¹-g¹ -hudební rytmus -realizace písní 	
HV-3-1-02 <i>HV-3-1-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • rytmizuje a melodizuje jednoduché texty • <i>hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> -dynamická znaménka -dvojhlas -kánon, prodleva 	
HV-3-1-03	<ul style="list-style-type: none"> • doprovází zpěv na rytmické nástroje • podle vzoru zahraje instrumentální rytmický doprovod 	<p>Instrumentální činnosti: - hra na rytmické hudební nástroje z Orffova instrumentáře</p> <ul style="list-style-type: none"> - rytmizace, melodizace, hudební improvizace, hudební hry - hudební doprovod (ostinato, prodleva) 	

HV-3-1-04 <i>HV-3-1-04p</i>	<ul style="list-style-type: none"> taktuje dvoudobý takt rozliší rytmus polky a umí polkové kroky <i>reaguje pohybem na tempové a rytmické změny</i> 	Hudebně pohybové činnosti: pohybový doprovod hudby pohybové vyjádření hudby a reakce na změny taktování orientace v prostoru	
HV-3-1-05 <i>HV-3-1-05p</i>	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje kvality tónů, vztahy mezi tóny, souzvuk, akord, zvukomalbu rozezná píseň lidovou a umělou <i>rozliší sílu zvuku</i> <i>pozorně vnímá jednoduché skladby</i> 	Poslechové činnosti: - kvality tónů (délka, síla, barva, výška) -vztahy mezi tóny - souzvuk, akord - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj	
HV-3-1-06	<ul style="list-style-type: none"> pozná vybrané české hudební skladatele, zná některá jejich díla pozná poslechem i vizuálně vybrané hudební nástroje 	- hudební styly a žánry - interpretace hudby	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Hudební výchova-4. ročník			
HV-5-1-01 <i>HV-5-1-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> učí se znát a interpretovat vybrané lidové a umělé písně dbá na správné dýchání zná pojmy repetice, houslový klíč umí napsat houslový klíč rozlišuje délky not a umí je zapsat zpívá v jednohlase či dvojhase v durových a mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti <i>zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem</i> 	Vokální činnosti - pěvecké dovednosti (správné dýchání, výslovnost, tvorba tónů) - intonace a vokální improvizace (durové a mollové tóniny)	
HV-5-1-02 <i>HV-5-1-02p,</i>	<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v notovém záznamu písně pozná dynamická znaménka p, mf, f a umí je v písni použít realizuje jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not zná stupnici C dur (názvy not) <i>propojí vlastní pohyb s hudbou</i> 	grafický záznam vokální hudby (čtení a zápis rytmického schématu písně, orientace v notovém záznamu) - hudební rytmus hudební hry (ozvěna)	

<p>HV-5-1-03</p> <p><i>HV-5-1-03p</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, úderné, drnkací, bicí • využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní • <i>doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje</i> 	<p>Instrumentální činnosti: - hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orfeova instrumentáře, předvětí, závětí)</p>	
<p>HV-5-1-04</p>	<ul style="list-style-type: none"> • seznámí se s životem a dílem A. Dvořáka, W. A. Mozarta, L. van Beethovena, J. S. Bacha, J. J. Ryba, L. Janáčka • rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby 	<p>Poslechové činnosti: kvality tónů vztahy mezi tóny - hudebně výrazové prostředky a hudební prvky hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj</p>	
<p>HV-5-1-05</p>	<ul style="list-style-type: none"> • umí doprovodit píseň pomocí ostinata • zná a hraje hudební hry (hra na tělo) • vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace 	<p>Instrumentální činnosti: - rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace (tvorba hudebního doprovodu, hudební hry) - grafický záznam melodie (rytmické schéma jednoduché skladby)</p>	
<p>HV-5-1-06</p>	<ul style="list-style-type: none"> • poslouchá vybrané skladby • rozpozná některé hudební výrazové prostředky • pozná písně ve 2/4 a 3/4 taktu • pozná opakující se téma v poslouchané skladbě 	<p>Poslechové činnosti: - hudební formy (malá a velká písňová, rondo, variace)</p>	
<p><i>HV-5-1-06p</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • odliší tóny podle výšky, síly a barvy • pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb • správně hospodaří s dechem při interpretaci písní - frázování 	<p>hudební styly a žánry (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, ...) interpretace hudby (slovní vyjádření)</p>	

HV-5-1-07	<ul style="list-style-type: none"> • umí pohybově vyjádřit hudbu, valčíkový krok, valčík • vytváří pohybové improvizace • umí taktovat 3/4 takt 	<p>Hudebně pohybové činnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - taktování, pohybový doprovod znějící hudby (3/4 takt, valčík, menuet, jednoduché lidové tance) - pohybové vyjádření hudby (pantomima a pohybová improvizace) - orientace v prostoru 	
-----------	--	--	--

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Hudební výchova-5.ročník			
HV-5-1-01 <i>HV-5-1-01p</i>	<p>zná a interpretuje vybrané lidové a umělé písně, umí jednoduché dvojhlasé písně, zná pojmy stupnice C dur, repetice, zesílení, zeslabení, pozná basový klíč, čte noty v rozsahu c1 – g2 <i>zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem</i></p>	<p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - pěvecké dovednosti (správné dýchání, výslovnost, tvorba tónů) - intonace a vokální improvizace (durové a mollové tóniny) - zpěv jednohlasu a vícehlasu (kánon, lidový dvojhlas) v přiměřeném rozsahu 	
HV-5-1-02 <i>HV-5-1-02p</i>	<p>umí provést rozbor zapsané písně – druh písně, notový zápis, takt, melodie zná původ státní hymny dbá na správné dýchání realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not <i>propojí vlastní pohyb s hudbou</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - grafický záznam vokální hudby (čtení a zápis rytmického schématu písně, orientace v notovém záznamu) - hudební rytmus - hudební hry (ozvěna) 	
HV-5-1-03 <i>HV-5-1-03p</i>	<p>pozná smyčcové nástroje, violoncello, kontrabas, housle dechové nástroje - trubka, pozoun, lesní roh sezná se s hudebními nástroji v symfonickém orchestru <i>doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje</i></p>	<p>Instrumentální činnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orfeova instrumentáře, předvěti, závětí) 	

HV-5-1-04	<p>☑ seznámí se s dalšími poslechovými skladbami od skladatelů: B. Smetany, J. S. Bacha, G. Bileta, A. Dvořáka, G. F. Handela, J. Ježka, M. P. Musorgského</p>	<p>Poslechové činnosti: - kvality tónů vztahy mezi tóny - hudebně výrazové prostředky a hudební prvky hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj</p>	
HV-5-1-05	<p>doprovodí písně na rytmické a melodické hudební nástroje</p> <p>vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace</p>	<p>Instrumentální činnosti: - rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace (tvorba hudebního doprovodu, hudební hry) - grafický záznam melodie (rytmické schéma jednoduché skladby)</p>	
HV-5-1-06 HV-5-1-06p	<ul style="list-style-type: none"> • poslouchá vybrané skladby • rozezná hudební žánry a hudební formy • <i>rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků</i> • <i>odliší tóny podle výšky, síly a barvy</i> • <i>pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb</i> • <i>správně hospodaří s dechem při interpretaci písní - frázování</i> 	<p>Poslechové činnosti: - hudební formy (malá a velká písňová, rondo, variace) hudební styly a žánry (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, ...) interpretace hudby (slovní vyjádření)</p>	
HV-5-1-07	<ul style="list-style-type: none"> • umí pohybově vyjádřit nálady • seznámí se s relaxací • umí taktovat 4/4 takt • seznámí se s krajovými lidovými tanci • <i>ztvářňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace</i> 	<p>Hudebně pohybové činnosti: - taktování, pohybový doprovod znějící hudby (4/4 takt, valčík, menuet, jednoduché lidové tance) - pohybové vyjádření hudby (pantomima a pohybová improvizace) - orientace v prostoru</p>	OSV - Osobnostní rozvoj - Kreativita

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Hudební výchova 6. – 7. ročník			
HV-9-1-01 <i>HV-9-1-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v notovém zápisu (délkové hodnoty not a pomlk, tempová označení, dynamická znaménka, takt, opakovací znaménka) zaspívá v jednohlase, případně vícehlase, respektuje daný žánr zahraje na zvolený hudební nástroj sólově, ve skupině nebo jako součást doprovodu postihne dominantní hudebně výrazové prostředky při poslechu hudebního díla nebo jeho části a určí pravděpodobnou dobu jeho vzniku pohybem reaguje na hudební ukázkou a na změny v jejím průběhu <i>doprovází písně pomocí ostinata</i> 	vokální, instrumentální, pohybové a poslechové aktivity individuální i společné	
HV-9-1-02 <i>HV-9-1-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> popíše a zdůvodní zásady hlasové hygieny a využije je při zpěvu a mluveném projevu popíše a ohodnotí slyšený vokální projev s využitím jemu dostupné terminologie <i>interpretuje vybrané lidové a umělé písně</i> 	pěvecký a mluvní projev - rozšiřování hlasového rozsahu, deklamace, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost, mutace intonace, hudební rytmus-souvislost rytmu řeči a hudby orientace v notovém záznamu vokální skladby rozvoj hudebního sluchu a představivosti - reprodukce tónů reflexe vokálního projevu	
HV-9-1-03 <i>HV-9-1-03p</i>	<ul style="list-style-type: none"> zvolí nejvhodnější způsob reprodukce slyšeného či zapsaného hudebního motivu, tématu či skladby (zpěv nebo hra) zahraje s přihlédnutím k charakteru hudebního motivu, tématu či skladby jednoduchý doprovod (rytmické ostinato, harmonický doprovod na funkcích tóniky a dominanty/subdominanty) vytvoří jednoduchou obměnu slyšeného či zapsaného melodického motivu (rytmickou, melodickou, dynamickou) <i>interpretuje vybrané lidové a umělé písně</i> 	hra na hudební nástroje - Orffův instrumentář, záznam hudby - noty	

HV-9-1-04 HV-9-1-04p	<ul style="list-style-type: none"> rozliší na základě audio i video ukázek vybrané typy tanců (lidové tance, historické, společenské, současné styly) a odliší balet jako druh umění pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru uveče některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl 	taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění na základě např. video ukázek poznávání hudebních nástrojů, jejich třídění zná nejznámější skladatele a dokáže k nim přiřadit díla	
HV-9-1-05	<ul style="list-style-type: none"> rozliší jednotlivé části díla, dokáže k nim přistupovat jako k logickému celku 	Sonátová forma, symfonie, symfonická báseň, fuga	
HV-9-1-06	<ul style="list-style-type: none"> popíše základní znaky typické pro hudbu jednotlivých slohových období (jednohlas, vícehlas, homofonie, polyfonie, hudba vokální a instrumentální, hudební forma, hudební druhy) zařadí se znalostí základních hudebně vyjadřovacích prostředků vybrané ukázky do příslušného slohového období (od nejstarších hudebních památek po současnost) rozpozná na vybraných hudebních ukázkách operu, muzikál, balet, komorní a symfonickou hudbu, píseň, sborovou tvorbu 	hudebně výrazové prostředky sémantické prvky hudební nástroje hudební žánry lidová hudba instrumentální (komorní, symfonická) a vokální hudba hudební formy hudební styly hudba v pravěku a starověku, středověká a renesanční hudba	
HV-9-1-07	<ul style="list-style-type: none"> na základě audio či video ukázky rozpozná spojení hudebního druhu a jiného umění (např. muzikál) 	hudební žánry hudební formy hudební styly slovní charakterizování díla na základě individuálních zkušeností vytváření vlastních soudů a preferencí	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
----------------------------	---------------------	-------	-------------------------------------

Hudební výchova 8. – 9. ročník			
HV-9-1-01 <i>HV-9-1-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • se orientuje v notovém zápisu (délkové hodnoty not a pomlk, tempová označení, dynamická znaménka, takt, opakovací znaménka) • zazpívá v jednohlase, případně vícehlase, respektuje daný žánr • zahraje na zvolený hudební nástroj sólově, ve skupině nebo jako součást doprovodu • postihne dominantní hudebně výrazové prostředky při poslechu hudebního díla nebo jeho části a určí pravděpodobnou dobu jeho vzniku • pohybem reaguje na hudební ukázkou a na změny v jejím průběhu • <i>doprovází písně pomocí ostinata</i> 	vokální, instrumentální, pohybové a poslechové aktivity individuální i společné	OSV – Osobnostní rozvoj - Kreativita
HV-9-1-02 <i>HV-9-1-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • popíše a zdůvodní zásady hlasové hygieny a využije je při zpěvu a mluveném projevu • popíše a ohodnotí slyšený vokální projev s využitím jemu dostupné terminologie • <i>interpretuje vybrané lidové a umělé písně</i> 	<p>pěvecký a mluvní projev - rozšiřování hlas.rozsahu, deklamace, techniky (falzet) hudební rytmus</p> <p>rozvoj hudebního sluchu a představivosti - transpozice do zpěvné polohy, notový zápis rytmu a jednoduché melodie, improvizace jednoduchých hudebních forem, reflexe vokálního projevu</p>	
HV-9-1-03 <i>HV-9-1-03p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zvolí nejvhodnější způsob reprodukce slyšeného či zapsaného hudebního motivu, tématu či skladby (zpěv nebo hra) • zahraje s přihlédnutím k charakteru hudebního motivu, tématu či skladby jednoduchý doprovod (rytmické ostinato, harmonický doprovod na funkcích tóniky a dominanty/subdominanty) • vytvoří jednoduchou obměnu slyšeného či zapsaného melodického motivu (rytmickou, melodickou, dynamickou) • <i>interpretuje vybrané lidové a umělé písně</i> 	hra na hudební nástroje - keyboard, nástrojová improvizace, záznam hudby	

<p>HV-9-1-04</p> <p><i>HV-9-1-04p</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozliší na základě audio i video ukázek vybrané typy tanců (lidové tance, historické, společenské, současné styly) • pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu • zařadí vybrané nástroje do symfonického orchestru • zvolí ke skladbě vhodně doplněné pohybové prvky • uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl 	<p>pěvecký projev, hra na hudební nástroj</p> <p>pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby</p> <p>jméno autora-přirazení díla</p> <p>státní hymna</p>	
<p>HV-9-1-05</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se logicky v hudební skladbě, je schopný ji analyzovat • rozliší pravidelnost a nepravidelnost hudební formy (celého díla) 	<p>Záznam hudby, schéma hudebních forem</p>	
<p>HV-9-1-06</p>	<ul style="list-style-type: none"> • popíše základní znaky typické pro hudbu jednotlivých slohových období (jednohlas, vícehlas, homofonie, polyfonie, hudba vokální a instrumentální, hudební forma, hudební druhy) 	<p>Hudební styly žánry – hudba barokní, klasicistní, romantická, 20. století</p> <p>Dějiny české hudby</p> <p>Vývoj světové a české populární hudby</p>	
<p>HV-9-1-07</p>	<ul style="list-style-type: none"> • na základě ukázky je schopný rozpoznat hudební období a přiřadit k němu autory z umění výtvarného • přiřadí k vývojovým etapám českého jazyka nejvýraznější hudební autory • chápe souvislosti mezi hudebním uměním a dramatem • zdůvodní význam hudby u umělecké a běžné produkce (filmová a audiovizuální tvorba, dramatické umění, sport, reklamy) • zdůvodní vhodnost či nevhodnost hudební složky ve vybrané ukázce • písemnou či ústní formou vyjádří, jakou roli hraje hudba a umění obecně v jeho životě; uvede situace, ve kterých se nelze bez hudby obejít 	<p>Kontext hudebního díla, výtvarné výchovy, českého jazyka, divadelního umění</p> <p>hudební dílo a její autor - hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi</p>	

4.7.2 Výtvarná výchova

Charakteristika předmětu Výtvarná výchova

Předmět Výtvarná výchova je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura, která je začleněna do vzdělávacího procesu ve všech ročnících. Na 1. stupni je výuka realizována ve všech postupných ročnících a je dotována v 1. až 195

3. ročníku vždy 1 vyučovací hodinou týdně, ve 4. a 5. ročníku dvěma vyučovacími hodinami týdně. Na 2. stupni je výuka realizována ve všech postupných ročnících. V 6. a 7. ročníku je dotována dvěma vyučovacími hodinami týdně, v 8. a 9. ročníku jednou vyučovací hodinou týdně.

Předmět je realizován zejména v rámci kmenových tříd. Při výuce jsou začleňovány různé organizační formy a metody, k dispozici slouží i keramická dílna. Žáci se rovněž seznamují s výtvarným uměním v rámci exkurzí a výstav, k dispozici je audiovizuální technika, frontální výuka je kombinována s individuální i skupinovou prací, která je doplněna didaktickými hrami a projekty, popřípadě výtvarnými experimenty.

Při výuce je kladen důraz na přirozený výtvarný rozvoj osobnosti žáků s komplexním a systematickým prohlubováním výše uvedených dovedností, dále na rozvoj citového vnímání a orientaci v umění i vnímání relaxační funkce předmětu.

Vzdělávací obsah tohoto předmětu směřuje k pochopení umění jako specifického způsobu poznávání a užívání uměleckých prostředků jako svébytného způsobu komunikace. Žáky vedeme k chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence, k učení prostřednictvím vlastní tvorby, která se opírá o subjektivně jedinečné vnímání, cítění a prožívání. Při vyučování vytváříme vstřícnou a podnětnou atmosféru, vedeme děti k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám minulosti i současnosti, i rozličným kulturním potřebám jednotlivých národů a etnik.

Vzdělávací obsah Výtvarné výchovy je rozčleněn do 3 tematických okruhů:

1. Rozvíjení smyslové citlivosti

Tento okruh zahrnuje práci s prvky vizuálně obrazného vyjádření, uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu reflexe a vztahy zrakového vnímání ve vztahu s ostatními smysly.

2. Uplatňování subjektivity

Do tohoto okruhu jsou začleněny prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazií, představ i osobních zkušeností. Dále jsou zařazeny typy vizuálně obrazných vyjádření a různé přístupy k nim.

3. Ověřování komunikačních účinků

Celek podporuje u dětí rozvoj osobního postoje v komunikaci, seznamuje je s komunikačním obsahem vizuálně obrazných vyjádření a proměnami komunikačního obsahu.

Do Výtvarné výchovy jsou začleňována průřezová témata z celku Osobnostní a sociální výchova /Kreativita/.

Předmět rozvíjí tyto **klíčové kompetence**:

Kompetence učení:

Žák:

- rozvíjí smyslovou citlivost a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření
- seznámí se s kulturním národním dědictvím

Učitel

- pozitivně motivuje žáky k ochotě se výtvarně vyjádřit
- vede žáky k užití vhodných způsobů metod a strategií

- motivuje žáky k experimentování
- předkládá dostatek informačních zdrojů (výstavy, ukázky, publikace)
- plánuje práci vedoucí k učení se

Kompetence k řešení problémů:

Žák:

- nalézá vztahy mezi jednotlivými druhy umění, jejich vzájemné ovlivňování i vliv na kulturnost národa
- vnímá umění jako odraz doby, sleduje jeho proměny i vývoj a dává vše do souvislosti s historickými fakty

Učitel

- předkládá modelové situace a vede žáky k jejich optimálnímu řešení s využitím kreativity
- zadává úkoly k posílení schopnosti žáků využívat vlastní zkušenosti a vlastní úsudek
- motivuje žák k samostatnému řešení daného problému, napomáhá mu hledat řešení
- klade důraz na analýzu výtvarných objektů, kritické posouzení jejich obsahu, porovnávání jevů...
- vede žáky nenechávat se odradit případným nezdarem

Kompetence komunikativní:

Žák:

- rozvíjí schopnosti nonverbálního vyjadřování v tvořivých činnostech prostřednictvím linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky
- porozumí výtvarnému umění, aktivně vnímá, umělecké artefakty i jejich využívání jako svébytný prostředek komunikace

Učitel

- zapojuje žáky do využívání komunikačních technologií a sdělovacích prostředků
- respektuje formulaci myšlenek a názorů žáků
- zařazuje diskusní besedy o výtvarném umění

Kompetence sociální a personální:

Žák:

- vcítí se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupuje k nim s vědomím osobní účasti
- spoluvytváří vstřícnou a podnětnou atmosféru pro tvorbu a pro pochopení i poznání uměleckých hodnot v širších sociálních i kulturních souvislostech

Učitel

- motivuje k účinné spolupráci ve skupině, klade důraz na vytvoření pravidel práce v týmu a jejich respektování samotnými žáky
- uplatňuje individuální přístup k talentovaným žákům, ale i k žákům s problémy (dysgrafie)
- vnáší přátelskou atmosféru do procesu výuky
- posiluje sebedůvěru žáků a jeho rozvoj
- respektuje odlišnosti výtvarného vidění

Kompetence občanská:**Žák:**

- připomíná si historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu

Učitel

- vede žáky k ochraně tradic a kulturního dědictví
- vede žáky k pozitivním postojům k uměleckým dílům
- klade důraz na kulturu projevu

Kompetence pracovní:**Žák:**

- pracuje s výtvarnými materiály
- hodnotí umělecké dílo
- rozvíjí tvůrčí potenciál

Učitel

- uplatňuje při práci u žáků vhodné nástroje a vybavení
- vede žáky k dodržování bezpečnosti při práci
- rozvíjí u žáků podnikatelské myšlení

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Výtvarná výchova- 1. ročník			
VV-3-1-01 VV-3-1-01p až VV-5-1-05p	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ • provádí hry s barvou • <i>zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu</i> • <i>rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)</i> 	prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, barvy), jejich vztahy (podobnost, kontrast, rytmus) a jejich kombinace a proměny v ploše uspořádání objektů do celků reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly	OSV - Osobnostní rozvoj - Kreativita

VV-3-1-02 VV-3-1-02p, VV-3-1-04p	<ul style="list-style-type: none"> • vnímá, pozoruje a poznává vlastnosti objektů a různých tvarů • manipuluje s objekty • vnímá a uplatňuje kompoziční zákonitosti • <i>uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým</i> • <i>spolužákům</i> 	- prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie a osobitých zkušeností (pohyb těla a jeho umístění v prostoru)	
VV-3-1-03	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje různé výtvarné techniky a postupy a experimentuje s různými výrazovými prostředky • vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje 	typy vizuálně obrazného vyjádření (hračky, ilustrace textu, volná malba) přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)	
VV-3-1-04	<ul style="list-style-type: none"> • vnímá, pozoruje a poznává vlastnosti objektů a různých tvarů • manipuluje s objekty a vnímá a uplatňuje kompoziční zákonitosti 	- osobní postoj v komunikaci (odlišné interpretace vizuálně obrazného vyjádření v rámci skupiny)	
VV-3-1-05	<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje svůj názor a diskutuje nad výtvarným dílem svým či jiných 	- komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření (vysvětlení výsledků tvorby) - proměny komunikačního obsahu	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Výtvarná výchova-2. ročník			
VV-3-1-01 VV-3-1-01 až VV-5-1-05p VV-3-1-01p	<ul style="list-style-type: none"> • používá různé výtvarné techniky a postupy výtvarného vyjádření (kresba, modelování, malba); experimentuje s různými výrazovými prostředky a materiály • provádí hry s barvou • <i>zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu</i> • <i>rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary,</i> 	prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, barvy), jejich vztahy (podobnost, kontrast, rytmus) a jejich kombinace a proměny v ploše uspořádání objektů do celků reflexe a vztahy zrakového vnímání	OSV - Osobnostní rozvoj - Kreativita

	<ul style="list-style-type: none"> • objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele) 	k vnímání ostatními smysly	
VV-3-1-02 VV-3-1-02p, VV-3-1-04p	<ul style="list-style-type: none"> • vnímá, pozoruje a poznává vlastnosti objektů a různých tvarů • manipuluje s objekty • vnímá a uplatňuje kompoziční zákonitosti • <i>uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům</i> 	- prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie a osobitých zkušeností (pohyb těla a jeho umístění v prostoru)	
VV-3-1-03	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje různé výtvarné techniky a postupy a experimentuje s různými výrazovými prostředky 	typy vizuálně obrazného vyjádření (hračky, ilustrace textu, volná malba) přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)	
VV-3-1-04	<ul style="list-style-type: none"> • vnímá, pozoruje a poznává vlastnosti objektů a různých tvarů • manipuluje s objekty a vnímá a uplatňuje kompoziční zákonitosti 	- osobní postoj v komunikaci (odlišné interpretace vizuálně obrazného vyjádření v rámci skupiny)	
VV-3-1-05	<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje svůj názor a diskutuje nad výtvarným dílem svým či jiných 	- komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření (vysvětlení výsledků tvorby) - proměny komunikačního obsahu	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Výtvarná výchova-3. ročník			
VV-3-1-01	<ul style="list-style-type: none"> • používá různé výtvarné techniky a postupy výtvarného vyjádření (kresba, modelování, malba); • experimentuje s různými výrazovými prostředky a materiály 	Rozvíjení smyslové citlivosti - prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, barvy), jejich	OSV - Osobnostní rozvoj - Kreativita
	<ul style="list-style-type: none"> • provádí hry s barvou • <i>rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ</i> 	vztahy (podobnost, kontrast, rytmus) a jejich kombinace a proměny v ploše	

<p>VV-3-1-01 až VV-5-1-05p</p> <p>VV-3-1-01p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu</i> • <i>rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)</i> 	<p>uspořádání objektů do celků reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly</p>	
<p>VV-3-1-02</p> <p>VV-3-1-02p, VV-3-1-04p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vnímá, pozoruje a poznává vlastnosti objektů a různých tvarů • manipuluje s objekty • vnímá a uplatňuje kompoziční zákonitosti • v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy a další prvky a jejich kombinace • <i>zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu</i> • <i>uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům</i> 	<p>Uplatňování subjektivity - prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie a osobitých zkušeností (pohyb těla a jeho umístění v prostoru)</p>	
<p>VV-3-1-03</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje různé výtvarné techniky a postupy a experimentuje s různými výrazovými prostředky • <i>uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům</i> • <i>zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu</i> • <i>vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje</i> 	<p>typy vizuálně obrazného vyjádření (hračky, ilustrace textu, volná malba) přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)</p>	
<p>VV-3-1-04</p> <p>VV-3-1-04p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vnímá, pozoruje a poznává vlastnosti objektů a různých tvarů • manipuluje s objekty a vnímá a uplatňuje kompoziční zákonitosti • <i>uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům</i> • <i>zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu</i> 	<p>Ověřování komunikačních účinků - osobní postoj v komunikaci (odlišné interpretace vizuálně obrazného vyjádření v rámci skupiny)</p>	
<p>VV-3-1-05</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje svůj názor a diskutuje nad výtvarným dílem svým či jiných • <i>zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu</i> 	<p>- komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření (vysvětlení výsledků tvorby) - proměny komunikačního obsahu</p>	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Výtvarná výchova-4. ročník			
VV-5-1-01 VV-5-1-01p až VV-5-1-07p VV-5-1-01p	<ul style="list-style-type: none"> zachytí různou výtvarnou technikou tvar, vyjádří světlostní a barevnou kvalitu, pracuje s podobností, vyjádří rytmus uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr rozlišuje, porovnává, třídí linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele) 	Rozvíjení smyslové citlivosti - prvky vizuálně obrazného vyjádření, vztahy, jejich kombinace	
VV-5-1-03 VV-5-1-03p,	<ul style="list-style-type: none"> vyjádří různou technikou svůj zážitek, zkušenost, názor při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie 	Uplatňování subjektivity - prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie a osobitých zkušeností	
VV-5-1-04 VV-5-1-04p	<ul style="list-style-type: none"> zaznamená pocit, náladu, radost, smutek při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie 	typy vizuálně obrazného vyjádření přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením	
VV-5-1-05	<ul style="list-style-type: none"> osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volní a kombinuje prostředky a postupy 	Ověřování komunikačních účinků - osobní postoj v komunikaci (odlišné interpretace vizuálně obrazného vyjádření v rámci skupiny)	
VV-5-1-06p	<ul style="list-style-type: none"> vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla 	komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření (vysvětlení výsledků tvorby)	
VV-5-1-06	<ul style="list-style-type: none"> porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a 	- proměny komunikačního obsahu	

	přístupuje k nim jako ke zdroji inspirace		
VV-5-1-07	<ul style="list-style-type: none"> • nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil 	- komunikační obsah	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Výtvarná výchova-5. ročník			
VV-5-1-01 <i>VV-5-1-01p až VV-5-1-07p VV-5-1-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zachytí různou výtvarnou technikou tvar, vyjádří světlostní a barevnou kvalitu, pracuje s podobností, vyjádří rytmus • <i>uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr</i> • <i>rozlišuje, porovnává, třídí linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)</i> 	Rozvíjení smyslové citlivosti - prvky vizuálně obrazného vyjádření, vztahy, jejich kombinace	
<i>VV-5-1-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje, porovnává, třídí linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele) 	- uspořádání do celků - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly	

<p>VV-5-1-03</p> <p>VV-5-1-03p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vyjádří různou technikou svůj zážitek, zkušenost, názor • <i>uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr</i> • <i>při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie</i> 	<p>Uplatňování subjektivity - prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie a osobitých zkušeností</p>	
<p>VV-5-1-04</p> <p>VV-5-1-04p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vyjádří různými technikami pocit ze skladby, říkadla, písně komunikuje o uměleckých dílech z filmů, divadelních představení • <i>uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr</i> 	<p>typy vizuálně obrazného vyjádření přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením</p>	
<p>VV-5-1-05</p> <p>VV-5-1-05p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy • <i>uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr</i> 	<p>Ověřování komunikačních účinků - osobní postoj v komunikaci (odlišné interpretace vizuálně obrazného vyjádření v rámci skupiny)</p>	
<p>VV-5-1-06</p> <p>VV-5-1-06p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • hovoří o ztvárněném problému • pozná díla vybraných ilustrátorů • <i>uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr</i> • <i>vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla</i> 	<p>Proměny komunikačního obsahu</p>	
<p>VV-5-1-07</p>	<ul style="list-style-type: none"> • nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil 	<p>Komunikační obsah</p>	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Výtvarná výchova 6. - 7. ročník			
VV-9-1-01 VV-9-1-01p	<ul style="list-style-type: none"> určí na příkladech výtvarných uměleckých děl pro ně charakteristické prvky určí na základě plošných i prostorových uměleckých výtvarných děl vztahy mezi prvky, které jsou pro dílo charakteristické zvolí si samostatně námět na zadané téma a podle své představivosti jej vizuálně vyjádří volitelnou technikou a prostředky u svého díla zdůvodní volbu vizuálních prostředků a techniku zpracování <i>uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru</i> <i>uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy, pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních, vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci</i> 	linie, tvar, uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu, světelný a barevný kontrast, struktury, textury, využití barevných prostředků, studené a teplé barvy, základní a podvojně barvy	
VV-9-1-02 VV-9-1-02p	<ul style="list-style-type: none"> sdělí vlastní zkušenost, ze které při tvorbě vycházel sdělí, jaké podněty jsou zdrojem jeho zkušenosti, ze které při tvorbě vycházel vyjádří, které části výsledku jeho práce vycházejí z reálné zkušenosti a které z fantazie shromáždí zdroje podnětující jeho vizuální obraznost <i>uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru</i> <i>při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy, hodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních</i> 	studijní kresba, ilustrace, proporce lidské postavy, zpracování fantazijních námětů	OSV – Osobnostní rozvoj - Kreativita
VV-9-1-03 VV-9-1-03p	<ul style="list-style-type: none"> vybere a sestaví celek z nabídky obrazů, takto sestavený celek interpretuje 	vyjádření vztahů za pomoci lineárních, světlostních, barevných,	

	<ul style="list-style-type: none"> • vytvoří další obrazové celky tím, že přeskupí části obrazů; popíše jejich obsah a vysvětlí, v čem se od sebe liší • seřadí obrazy tak, aby jejich fáze vyjadřovaly prostor, časovou následnost proměn, dramatický účinek • <i>uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru</i> • <i>uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy, pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních, vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci</i> 	plastických a prostorových prostředků	
VV-9-1-04 VV-9-1-04p	<ul style="list-style-type: none"> • vybere takové prostředky a jejich vztahy, které považuje pro samostatně zvolené či zadané téma nejvhodnější • najde na příkladech děl dalších autorů vizuální prostředky a jejich vztahy, které při tvorbě použil • <i>uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru</i> 	volná kresba a malba	
VV-9-1-06 VV-9-1-06p	<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná charakteristické prvky uměleckého díla a architektury a utřídí je do skupiny uměleckého směru a historické epochy • využije své portfolio s utříděnými zdroji pro svoji vlastní tvorbu a téma, které si samostatně zvolí • <i>uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru</i> • <i>vnímá a porovnává výsledky běžné a umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity</i> 	vlastnosti různých materiálů, prostorové objekty, tvůrčí zapojení fantazii	
VV-9-1-08 VV-9-1-08p	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje a pojmenuje typy vizuálních vyjádření • určí, co je pro daný typ vizuálního vyjádření charakteristické • představí výsledky své práce v různých situacích a za různých podmínek; zjišťuje, jak jeho dílo působí na ostatní a diskutuje o tom 	sebehodnocení prezentace	

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru</i> 		
--	---	--	--

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Výtvarná výchova 8. - 9. ročník			
VV-9-1-01 VV-9-1-01p	<ul style="list-style-type: none"> • určí na příkladech výtvarných uměleckých děl pro ně charakteristické prvky • určí na základě plošných i prostorových uměleckých výtvarných děl vztahy mezi prvky, které jsou pro dílo charakteristické • zvolí si samostatně námět na zadané téma a podle své představivosti jej vizuálně vyjádří volitelnou technikou a prostředky • u svého díla zdůvodní volbu vizuálních prostředků a techniku zpracování • <i>uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru</i> • <i>uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy, pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních, vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci</i> 	linie, tvary, objemy, prostorové objekty, rytmické a dynamické proměny, statická a dynamická vizuálně obrazná vyjádření, proměny uvnitř a vně objektů, reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických), práce s tiskovinami, reklamou, fotografií	
VV-9-1-02 VV-9-1-02p	<ul style="list-style-type: none"> • sdělí vlastní zkušenost, ze které při tvorbě vycházel • sdělí, jaké podněty jsou zdrojem jeho zkušenosti, ze které při tvorbě vycházel • vyjádří, které části výsledku jeho práce vycházejí z reálné zkušenosti a které z fantazie • shromáždí zdroje podnětující jeho vizuální obraznost • <i>uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru</i> • <i>při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy, zhodnotí a prezentuje</i> 	vlastní umělecké tvorba – výběr, kombinace, variace	

	<i>výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních</i>		
VV-9-1-03 VV-9-1-03p	<ul style="list-style-type: none"> • vybere a sestaví celek z nabídky obrazů, takto sestavený celek interpretuje • vytvoří další obrazové celky tím, že přeskupí části obrazů; popíše jejich obsah a vysvětlí, v čem se od sebe liší • seřadí obrazy tak, aby jejich fáze vyjadřovaly prostor, časovou následnost proměn, dramatický účinek • <i>uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru</i> • <i>uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy, pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních, vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci</i> 	manipulace s objekty, zachycení pohybu, umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, vyjádření proměn, výběr a uplatnění svého vnímání při vlastních tvůrčích činnostech	
VV-9-1-04 VV-9-1-04p	<ul style="list-style-type: none"> • vybere takové prostředky a jejich vztahy, které považuje pro samostatně zvolené či zadané téma nejvhodnější • najde na příkladech děl dalších autorů vizuální prostředky a jejich vztahy, které při tvorbě použil • <i>uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru</i> 	expresivní výtvarné vyjádření, pochopení uměleckého díla z hlediska jeho motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní), výtvarný experiment	
VV-9-1-04 VV-9-1-04p	<ul style="list-style-type: none"> • vybere z nabídky obrazů ty, které jako celek především působí na jeho smysly nebo vyjadřují jeho osobní nebo společenskou zkušenost nebo představu • najde ty části obrazu, které mohou především působit na jeho smysly nebo vyjadřovat jeho jedinečnou osobní zkušenost či představu nebo jejich obsah může být společně sdílen • využije návštěvu galerie k vnímání originálu uměleckého díla a uvědomění si významu vlastního prožitku z umělecké tvorby v autentickém prostředí galerie výtvarného umění či výstavní síně • <i>uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru</i> 	zobrazení fyzických a psychických vztahů, sdělování pocitů, nálad, představ, fantazie a osobních zkušeností, symbolický obsah sdělení	

<p>VV-9-1-06 VV-9-1-06p</p>	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná charakteristické prvky uměleckého díla a architektury a utřídí je do skupiny uměleckého směru a historické epochy využije své portfolio s utříděnými zdroji pro svoji vlastní tvorbu a téma, které si samostatně zvolí <i>uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru vnímá a porovnává výsledky běžné a umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity</i> 	<p>parafráze uměleckého díla, pochopení důvodu vzniku odlišných interpretací a kritéria jejich porovnávání</p>	
<p>VV-9-1-07 VV-9-1-07p</p>	<ul style="list-style-type: none"> interpretuje výsledek vlastní tvorby z pohledu toho, jak se prostředky, které použil, podílely na vyjádření obsahu díla interpretuje výsledek vlastní tvorby z pohledu prostředků, které použil, a z pohledu jejich podobnosti či odlišnosti, které byly využívány různými výtvarnými styly prezentuje výsledek vlastní tvorby a porovnává svoji interpretaci s interpretací ostatních; sdělí, v čem se interpretace shodují a v čem odlišují <i>uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru</i> 	<p>vysvětlení, zdůvodnění a obhajoba výsledku vlastní tvorby, porovnávání svých prací s pracemi ostatních autorů</p>	
<p>VV-9-1-08 VV-9-1-08p</p>	<ul style="list-style-type: none"> rozdělí a pojmenuje typy vizuálních vyjádření určí, co je pro daný typ vizuálního vyjádření charakteristické představí výsledky své práce v různých situacích a za různých podmínek; zjišťuje, jak jeho dílo působí na ostatní a diskutuje o tom <i>uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru</i> 	<p>Prezentace ve veřejném prostoru i mediálně, respektování záměru jiného autora, Poznávání a chápání uměleckých hodnot, seberealizace</p>	

4. 8 Člověk a zdraví

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví přináší základní podněty pro ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, smysl zdravotní prevence i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví.

Zahrnuté **vyučovací předměty**:

Tělesná výchova

Ve vzdělávací oblasti Člověk a zdraví je realizován na 1. a 2. stupni předmět Tělesná výchova.

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví je integrován do předmětu Přírodopis (očekávané výstupy – VZ-9-1-03,04,05,06,07,08,09, 10,11,12,13,15,16) a do předmětu Občanská výchova (očekávané výstupy – VZ-1-01,02,14).

4. 8. 1. Tělesná výchova

Charakteristika předmětu Tělesná výchova

Tělesná výchova je vyučována v rámci oblasti Člověk a zdraví ve všech ročnících základního vzdělávání. Na 1. stupni se Tělesná výchova vyučuje ve všech ročnících jako samostatný vyučovací předmět a je dotována 2 vyučovacími hodinami týdně. Základní vyučovací jednotkou je vyučovací hodina. Výuka probíhá ve dvou moderních tělocvičnách, případně na hřišti s umělým trávníkem. V zimním období se děti věnují zimním sportům, které je možno provozovat v okolí školy – sáňkování. Základní výuka plavání se realizuje na 1. stupni v celkovém rozsahu nejméně 40 vyučovacích hodin. Očekávané výstupy je možné splnit již v 1. období 1. stupně. Ředitel školy zařadil plavání do 3. a 4. ročníku, vždy 10 lekcí po dvou hodinách v každém ročníku. Výuka probíhá v nedalekém plaveckém bazénu v ulici E. Rošického. Od 1. ročníku mají žáci možnost rozvíjet svůj talent v kroužcích kopané, které vedou zkušení trenéři FC Vysočina Jihlava. Od 3. ročníku jsou talentovaní žáci zařazováni do kmenových tříd 3. - 5. A. V těchto třídách je do výuky začleněna výuka plavání a to následovně, ve 3. a 4. ročníku je to 45 minut 4 dny v týdnu, v 5. ročníku je to 5 jednotek týdně. Tyto děti se také zúčastňují zimních a letních sportovně turistických kurzů na běžkách a kolech.

Na 2. stupni se Tělesná výchova vyučuje ve všech ročnících jako samostatný vyučovací předmět a je dotována 3 vyučovacími hodinami týdně v 6. ročníku a 2 vyučovacími hodinami týdně v 7.- 9. ročníku. Základní vyučovací jednotkou je vyučovací hodina (45 min) – samostatně hoši a dívky. Výuka probíhá na hřišti s umělou trávou 3. generace, na menším pískovém hřišti a na tréninkovém hřišti FC VYSOČINA s přírodní trávou (vše v bezprostřední blízkosti školy). V zimních měsících probíhá výuka ve dvou školních tělocvičnách a sportovní hale na ulici E. Rošického, která je v těsné blízkosti školy. Plavecké třídy navštěvují bazén na ulici E. Rošického. V zimním období se děti věnují také sportům, které je možno provozovat v nedalekém okolí školy – bruslení, hokejbal, kuželky. V zimě se žáci 7. ročníku zúčastňují týdenního lyžařského výcviku na horách. Sportovně nadaní žáci pravidelně reprezentují školu na různých sportovních soutěžích a závodech pořádaných ASŠK. Od 6. ročníku jsou pohybově talentovaní žáci zařazováni do sportovních tříd s rozšířenou výukou tělesné výchovy zaměřenou na fotbal a plavání. V těchto třídách probíhá výuka tělesné výchovy 6 hodin týdně (2 hodiny tělesné výchovy + další 4 hodiny v rámci vyučovacího předmětu Sportovní příprava a nepovinného předmětu Zájmová tělesná výchova). Žáci

těchto sportovních tříd se každým rokem zúčastňují zimního sportovně turistického kurzu na běžkách a plavecké třídy také letního sportovně turistického kurzu na kolech a letního plaveckého soustředění v Plzni.

Obsah vzdělávacího předmětu probíhá ve 3 tematických okruzích:

1. Činnosti ovlivňující zdraví

V této části je kladen důraz na význam pohybu pro zdraví. Žáci systematicky poznávají zdravotní a preventivní účinky pohybu a učí se využívat osvojené poznatky pro úpravu vlastního pohybového režimu. Při realizaci žáci prožívají různé účinky pohybu na své tělo – setkávají se s různým zatížením, objemem a intenzitou pohybu a s cíleným působením na jednotlivé části pohybového aparátu i na vlastní psychiku. Dále se žáci seznamují se základními hygienickými pravidly a dodržováním bezpečnosti při sportovních a tělesných aktivitách.

2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

V tomto tematickém okruhu mají žáci příležitost poznávat široké spektrum pohybových činností. Osvojují si dovednosti v různých pohybových a sportovních hrách, seznamují se s atletikou, gymnastikou a dalšími (i netradičními) pohybovými činnostmi. Provozují i turistiku a pobyt v přírodě, cykloturistiku, plavání, bezpečnost plavání, bruslení, sjezdové a běžecké lyžování a snowboarding.

3. Činnosti podporující pohybové učení

V této části mají žáci příležitost poznávat přiměřeně náročné a motivující situace spojené s pohybovou činností, mají možnost zapojit se do jejich organizace i posuzování, opakovaně je prožívat, diskutovat o nich, uvědomovat si jejich smysl a účelnost. Řeší odpovídající individuální a skupinové úkoly, dostávají se do různých rolí a vztahů s různou mírou pravomocí a odpovědnosti při prosazování a dodržování společných pravidel a pravidel fair play.

V rámci výuky je kladen důraz na:

- poznávání významu tělesné a duševní zdatnosti pro zdraví a pracovní výkonnost a osvojení způsobů jejího cíleného ovlivňování a hodnocení;
- rozvíjení základních pohybových dovedností a kultivaci pohybového projevu;
- poznávání vlastních fyzických a zdravotních předpokladů i pohybových možností;
- rozvíjení sociálních vztahů a rolí v pohybových činnostech a dodržování fair play jednání při pohybových činnostech i v běžném životě;
- vnímání radostných prožitků z pohybové činnosti (individuální i ve skupině žáků) a k využívání pohybu pro tělesnou a duševní pohodu;
- osvojování dovedností organizovat jednoduché pohybové činnosti (soutěže) a uplatňování zásad bezpečnosti při těchto aktivitách;
- poznávání zdrojů informací o tělesné výchově a sportu a jejich využívání.

Do Tělesné výchovy jsou začleňována průřezová témata z celku Osobnostní a sociální výchova /Mezilidské vztahy, Kooperace a kompetice/, Výchova demokratického občana /Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování/.

Jsou utvářeny a rozvíjeny tyto klíčové kompetence:

Kompetence k učení:

Žák:

- chápe souvislosti mezi pohybovou aktivitou a zdravím jako nejdůležitější životní hodnotou
- poznává vlastní pohybové možnosti a zájmy a snaží se o jejich rozvoj
- si osvojuje základní tělocvičné názvosloví, smluvené povely, signály, gesta, značky u
- si osvojuje základní pravidla pohybových a sportovních her
- zaujímá odmítavý postoj k užívání dopingu a podpůrných látek ve sportu

Kompetence k řešení problémů:

Žák:

- rozpozná vhodnost a nevhodnost pohybové činnosti
- vybírá správný postup při pohybové činnosti, zvládá praktické jednání a rozhodování ve vypjatých situacích
- rozpozná nesportovní chování

Kompetence komunikativní:

Žák:

- správně reaguje na pokyny učitele, trenéra
- spolupracuje v týmu, zná a užívá sportovní výrazy
- pořizuje a prezentuje záznamy ze sportovních činností

Kompetence sociální a personální:

Žák:

- utváří pomocí pohybových činností zdravé mezilidské vztahy
- podporuje olympijské myšlenky
- dodržuje pravidla fair play
- zvládá různé sociální role v osvojovaných pohybových činnostech
- snáší neúspěch u prohru a dokáže ocenit lepšího

Kompetence občanské:

Žák:

- se aktivně zapojuje do činností podporujících zdraví
- propaguje zdravotně prospěšné činnosti ve škole i mimo školu
- chápe význam hygieny při sportu
- si váží našich úspěšných sportovců

Kompetence pracovní:

Žák:

- se seznamuje s různými druhy sportovního nářadí, náčiní, výzbroje a výstroje
- organizuje a dodržuje bezpečnost při pohybových aktivitách

- rozpozná a eliminuje zdravotní rizika při pohybové činnosti
- vyhledává a zpracovává sportovní informace
- měří a zpracovává výkony, posuzuje úroveň pohybových dovedností

V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází se somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKE OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Tělesná výchova -1. ročník			
TV-3-1-01 <i>TV-3-1-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • dbá na správné držení těla • správně dýchá • zvládá relaxační cviky • vyjadřuje rytmus pohybem • <i>zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost</i> 	Činnosti ovlivňující zdraví	
TV-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • cvičí se švihadlem • cvičí na lavičkách a žebřinách • hodí a chytí míč • nacvičuje kotoul vpřed • hází kriketovým míčkem • dodržuje pravidla v dopravních prostředcích při přesunu • dodržuje pravidla chování v <ul style="list-style-type: none"> o přírodě 	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	
TV-3-1-03	<ul style="list-style-type: none"> • zná a dodržuje pravidla jednoduchých her • spolupracuje při hře • umí nastoupit do družstva a závodit 	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy
TV-3-1-04 <i>TV-3-1-04p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • dbá na bezpečnost při sportovní činnosti • zná povely pro organizaci činnosti • používá vhodné sportovní oblečení a obuv • dodržuje bezpečnost v šatně a cvičebních prostorách • chápe význam otužování, provozuje zimní sporty – sáňkuje • <i>dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách</i> 	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Činnosti ovlivňující zdraví	
TV-3-1-05	<ul style="list-style-type: none"> • zná základní tělocvičné názvosloví • ovládá pravidla her 	Činnosti podporující pohybové cvičení	

TV-3-1-05p	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí názvům pohybových činností • <i>reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti</i> • <i>projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám</i> • <i>zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů</i> 		
Zdravotní tělesná výchova			
ZTV-3-1-01	<ul style="list-style-type: none"> • dbá na správné držení těla • správně dýchá • zvládá relaxační cviky • vyjadřuje rytmus pohybem 	SPECIÁLNÍ CVIČENÍ	
ZTV-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • koordinuje pohyb • sluchově, zrakově a taktilně vnímá rytmus • cvičí s hudebním doprovodem • orientuje se v prostoru • zrakově lokalizuje • zlepšuje rychlost zrakového vnímání 	VŠESTRANNÉ ROZVÍJEJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKE OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Tělesná výchova - 2. ročník			
TV-3-1-01 TV-3-1-01p	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá kompenzační a relaxační cviky • provádí přípravu organismu před pohybovou aktivitou • dbá na uklidnění po zátěži • <i>zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost</i> 	Činnosti ovlivňující zdraví	
TV-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • skáče přes švihadlo • cvičí na lavičkách a žebřinách • přihraje míč horním obloukem, chytí míč • zvládá kotoul vpřed • cvičí jednoduché cviky na bedně • houpe se na kruzích • šplhá na tyči • zvládá techniku hodů kriketovým míčkem • dodržuje pravidla silničního provozu • umí se správně chovat v přírodě 	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	
TV-3-1-03	<ul style="list-style-type: none"> • zná a dodržuje pravidla her • dodržuje stanovená pravidla a 	Činnosti ovlivňující	OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy

	hraje fair play <ul style="list-style-type: none"> • spolupracuje při hře • respektuje zdravotní handicap 	úroveň pohybových dovedností	
TV-3-1-04	<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje bezpečnost • dodržuje povely pro organizaci činnosti • používá vhodné sportovní oblečení a obuv • dodržuje bezpečnost v šatně a cvičebních prostorách • otužuje se, provozuje zimní sporty – sáňkuje • <i>dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách</i> 	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Činnosti ovlivňující zdraví	
TV-3-1-05	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí názvům pohybových činností • reaguje na smluvené povely • zná olympijské symboly a ideály • <i>reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti</i> • <i>projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám</i> • <i>zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů</i> 	Činnosti podporující pohybové cvičení	
Zdravotní tělesná výchova			
ZTV-3-1-01	<ul style="list-style-type: none"> • dbá na správné držení těla • správně dýchá • zvládá relaxační cviky • vyjadřuje rytmus pohybem 	SPECIÁLNÍ CVIČENÍ	
ZTV-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • koordinuje pohyb • sluchově, zrakově a taktilně vnímá rytmus • cvičí s hudebním doprovodem • orientuje se v prostoru • zrakově lokalizuje • zlepšuje rychlost zrakového vnímání 	VŠESTRANNÉ ROZVÍJEJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKE OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Tělesná výchova - 3. ročník			
TV-3-1-01	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje správné držení těla • provádí správně napínací a protahovací cviky 	Činnosti ovlivňující zdraví	

TV-3-1-01p	<ul style="list-style-type: none"> • trénuje rychlost a vytrvalost • zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost 		
TV-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • provádí průpravné úpoly • seznamuje se základy atletiky (sprint, skok do dálky) • skáče přes švihadlo, • cvičí na lavičkách, žebřinách, bedně • zvládá kotoul vpřed • umí šplhat na tyči • hází kriketovým míčkem • dodržuje pravidla silničního provozu • chová se ukázněně v přírodě • adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti 	<p>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p> <p>Plavání (základní plavecká výuka) – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, bezpečnost plavání</p>	
TV-3-1-03	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá průpravné hry • chápe herní činnosti jednotlivce • hraje fair play 	Činnosti podporující pohybové učení	
TV-3-1-04 TV-3-1-04p	<ul style="list-style-type: none"> • chová se ohleduplně, dodržuje bezpečnost a stanovená pravidla • reaguje správně na povely • dodržuje bezpečnost v šatně a místě cvičení • provozuje zimní sporty – sáňkuje, lyžuje – 3. A • dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách 	<p>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p> <p>Činnosti ovlivňující zdraví</p>	
TV-3-1-05 TV-3-1-05p	<ul style="list-style-type: none"> • zná olympijské symboly a ideály • zvládá základní pohybové testy • respektuje výsledky měření • reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti • projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám • zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů 	Činnosti podporující pohybové učení	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Tělesná výchova - 4. ročník			

TV-5-1-01 <i>TV-5-1-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou • <i>chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu</i> 	Činnosti ovlivňující zdraví-příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení	
TV-5-1-02 <i>TV-5-1-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zařazuje do pohybu korektivní cvičení • zvládne základní kroky lidových tanců • seznámí se s dětským aerobikem • dbá na správné držení těla, na správné dýchání • zná kompenzační a relaxační cviky • <i>zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením</i> 	Cvičení při hudbě-tanečky Základy estetického pohybu Správné držení těla	
TV-5-1-03 <i>TV-5-1-03p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • spolupracuje v jednoduchých týmových soutěžích • umí přihrávky jednoruč a obouruč, driblink • učí se ovládat hru s basketbalovým míčem • nacvičuje střelbu na koš • zná pravidla vybíjené • umí šplhat na tyči • zvládne cvičení na žíněnce-kotoul vpřed, vzad a napojované kotouly • zná techniku hodů kriketovým míčkem • zná taktiku běhu-vytrvalostního i sprintu • účastní se plaveckého výcviku • <i>zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností</i> 	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových činností - pohybové hry, základy sportovních her, základy atletiky, základy gymnastiky, průpravná cvičení a úpoly Plavání (základní plavecká výuka) – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti	
TV-5-1-04 <i>TV-5-1-04p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje zásady pohybové hygieny • dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě • <i>uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti</i> 	Bezpečnost při pohybových činnostech-bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV	
TV-5-1-05 <i>TV-5-1-05p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví • <i>reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti</i> 	Činnosti podporující pohybové učení-komunikace v TV	
TV-5-1-06 <i>TV-5-1-06p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo • -používá vhodné oblečení a obutí • <i>dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play</i> 	Zásady jednání a chování-fair play, olympijské ideály a symboly	

	<ul style="list-style-type: none"> • zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla • zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy 		
TV-5-1-07	<ul style="list-style-type: none"> • zná a užívá základní tělocvičné pojmy-názvy pohybové činnosti, tělocvičného nářadí a náčiní 	Činnosti podporující pohybové učení - základní tělocvičné názvosloví, smluvené povely, signály	
TV-5-1-08	<ul style="list-style-type: none"> • připraví jednoduchou soutěž v rámci třídy 	Činnosti podporující pohybové učení	
TV-5-1-09	<ul style="list-style-type: none"> • dokáže objektivně zhodnotit svůj výkon 	Měření a posuzování pohybových dovedností	
TV-5-1-10	<ul style="list-style-type: none"> • získává potřebné informace o sportovních akcích na škole i mimo školu 	Zdroje informací o pohybových činnostech	
TV-5-1-11	<ul style="list-style-type: none"> • adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti 	Plavání (základní plavecká výuka) – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti	
TV-5-1-12	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti 	Jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucím	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Tělesná výchova - 5. ročník			
TV-5-1-01 TV-5-1-01p	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou • zná protahovací a uvolňovací cviky • <i>chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu</i> 	Činnosti ovlivňující zdraví-příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení	
TV-5-1-02 TV-5-1-02p	<ul style="list-style-type: none"> • zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení • seznámí se s kondičním cvičením s hudbou • dbá na správné držení těla při provádění cviků, • projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti • <i>zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením</i> 	Cvičení při hudbě-tanečky Základy estetického pohybu Správné držení těla	
TV-5-1-03 TV-5-1-03p	<ul style="list-style-type: none"> • nacvičuje přehazovanou • zná pravidla přehazované • umí správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na koze - roznožku, výskok do dřepu a kleku • umí skákat do dálky • seznamuje se se skokem do výšky • nacvičí správnou techniku skoku z místa • <i>zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností</i> 	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových činností - pohybové hry, základy sportovních her, základy atletiky, základy gymnastiky, průpravná cvičení a úpoly	
TV-5-1-04 TV-5-1-04p	<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování • adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka • <i>uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti</i> 	Bezpečnost při pohybových činnostech-bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV	
TV-5-1-05 TV-5-1-05p	<ul style="list-style-type: none"> • je schopen soutěžit v družstvu • umí se dohodnout na jednoduché spolupráci a taktice • <i>reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti</i> 	Činnosti podporující pohybové učení-komunikace v TV	
TV-5-1-06	<ul style="list-style-type: none"> • pozná zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje 	Zásady jednání a chování-fair play,	VDO – Principy demokracie jako formy

TV-5-1-06p	<ul style="list-style-type: none"> • <i>održuje pravidla her a jedná v duchu fair play</i> • <i>zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla</i> • <i>zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy</i> 	olympijské ideály a symboly	vlády a způsobu rozhodování
TV-5-1-07	<ul style="list-style-type: none"> • zná pojmy z pravidel sportů a soutěží • rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje 	Činnosti podporující pohybové učení - základní tělocvičné názvosloví, smluvené povely, signály	
TV-5-1-08	<ul style="list-style-type: none"> • dokáže zorganizovat turnaj v míčových hrách 	Činnosti podporující pohybové učení	
TV-5-1-09	<ul style="list-style-type: none"> • provádí základní pohybové testy 	Měření a posuzování pohybových dovedností	
TV-5-1-10	<ul style="list-style-type: none"> • zajímá se o sportovní akce v médiích 	Zdroje informací o pohybových činnostech	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKE OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Tělesná výchova 6. - 7. ročník			
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností			
TV-9-2-01 TV-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá osvojené pohybové dovednosti v rámci svých možností, aplikuje je i při činnostech mimo hodiny tělesné výchovy • používá základní sportovní terminologii osvojených činností, uplatňuje pravidla her a sportů a rozhoduje utkání i soutěže na úrovni třídy i školy • uvede a vysvětlí různé role ve sportovním družstvu • zvolí taktiku a dodržuje ji • <i>zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěží, při rekreačních činnostech</i> 	Pohybové hry – s různým zaměřením Gymnastika – akrobacie, přeskok (koza), hrazda po čelo, šplh na tyči, cvičení na lavičkách a žebřinách, cvičení s náčiním (švihadla, plné míče) Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou – různé druhy pohybu s hudebním a rytmickým doprovodem Úpoly – přetahy, přetlaky, úpolové odpory, pády Atletika – speciální běžecká cvičení, starty, rychlý běh do 60m, vytrvalostní běh do 1500m, běh v terénu do 20 min., štafetová	

		<p>předávka, skok do dálky, skok do výšky, hod míčkem</p> <p>Sportovní hry – házená, fotbal, basketbal, florbal, stolní tenis (HČJ, HK, HS, utkáni)</p> <p>Lyžování – sjezdové lyžování (týdenní lyžařský výcvik na horách)</p> <p>Bruslení – v zimních měsících</p> <p>Turistika a pobyt v přírodě – školní výlety, lyžařský sjezdový výcvik</p>	
<p>TV-9-2-02</p> <p>TV-9-2-02p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pozná chybu postavení, pohybu činnosti – uvede její příčinu • zhodnotí pohybovou činnost spolužáka i svou vlastní • sdělí spolužákovi svými slovy chybu, kterou v provedené pohybové činnosti objevil a navrhne možné zlepšení činnosti • <i>posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků</i> 	<p>sebehodnocení, přebírání některých organizačních a hodnotících úkolů od učitele</p>	<p>OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice</p>

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKE OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Tělesná výchova 8. – 9. ročník			
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností			
<p>TV-9-2-01</p> <p>TV-9-2-01</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá osvojené pohybové dovednosti v rámci svých možností, aplikuje je i při činnostech mimo hodiny tělesné výchovy • používá základní sportovní terminologii osvojených činností, uplatňuje pravidla her a sportů a rozhoduje utkání i soutěže na úrovni třídy i školy • uvede a vysvětlí různé role ve sportovním družstvu • zvolí taktiku a dodržuje ji • <i>zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</i> 	<p>Pohybové hry – s různým zaměřením</p> <p>Gymnastika – akrobacie, přeskok (koza, švédská bedna), hrazda doskočná, kruhy, šplh na tyči a laně, cvičení na lavičkách a žebřinách, cvičení s náčiním (švihadla, plné míče)</p> <p>Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou – různé druhy pohybu s hudebním a rytmickým doprovodem, aerobic (dívky)</p> <p>Úpoly – přetahy, přetlaky, úpolové odpory, pády</p>	

		<p>Atletika – speciální běžecká cvičení, starty, rychlý běh do 60m, vytrvalostní běh do 3000m, běh v terénu do 20 min., štafetový běh, skok do dálky, skok do výšky, vrh koulí</p> <p>Sportovní hry – házená, fotbal, basketbal, florbal, volejbal, softbal, stolní tenis (HČJ, HK, HS, utkání)</p> <p>Bruslení – v zimních měsících</p> <p>Turistika a pobyt v přírodě – školní výlety, příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce, přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla</p>	
TV-9-2-02 TV-9-2-02p	<ul style="list-style-type: none"> • pozná chybu postavení, pohybu činnosti – uvede její příčinu • zhodnotí pohybovou činnost spolužáka i svou vlastní • sdělí spolužákovi svými slovy chybu, kterou v provedené pohybové činnosti objevil a navrhne možné zlepšení činnosti • <i>posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků</i> 	sebehodnocení, přebírání některých organizačních a hodnotících úkolů od učitele	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKE OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Tělesná výchova 6. – 9. ročník			
Činnosti ovlivňující zdraví			
TV-9-1-01	<ul style="list-style-type: none"> • sám aktivně přistupuje k pohybové aktivitě ve svém volnu a chrání své zdraví 	rozdíly mezi rekreačním, výkonnostním a vrcholovým sportem	

		v podmínkách, zaměření, tréninku; rozdíly mezi sportem chlapců a dívek	
TV-9-1-02 TV-9-1-02p	<ul style="list-style-type: none"> • zařazuje do svého pohybového režimu průpravná, vyrovnávací, kompenzační a relaxační cvičení • <i>usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí</i> 	kondiční cvičení – vytrvalostní, rychlostní, silová, obratnostní a koordinační; manipulace se zatížením, testové baterie	
TV-9-1-03 TV-9-1-03p	<ul style="list-style-type: none"> • zvolí vhodnou výstroj a výzbroj pro danou pohybovou činnost a zdůvodní její použití z hlediska bezpečnosti • vybere a použije vhodné cviky k zahřátí svalů nutných pro uvedenou pohybovou aktivitu • ukončí pohybovou aktivitu protažením a kompenzačním cvičením zatížených svalových skupin • <i>cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení, využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy</i> 	rozcvičení před pohybovou činností, strečink; průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační, dechová cvičení	
TV-9-1-04 TV-9-1-04p	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí vliv užívání podpůrných látek a jiných škodlivin na zdraví a pohybový výkon • z ověřených zdrojů vyhledá údaje o znečištění ovzduší a určí, zda je nutné omezit pohybové aktivity • přizpůsobí své venkovní pohybové aktivity vzhledem k aktuálním povětrnostním podmínkám a stavu znečištění ovzduší • <i>odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem</i> • <i>vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity</i> 	sbírání a třídění informací o TV a sportu z dějin i současnosti; hygiena (vhodná sportovní výzbroj a výstroj v různých podmínkách, sprchování)	
TV-9-1-05 TV-9-1-05p	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz) • zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě • orientuje se v přírodě • bezpečně se pohybuje v zimní horské krajině • zvládá jízdu na vleku, sjezdové a běžecké lyžování • <i>uplatňuje bezpeční chování v přírodě a v silničním provozu</i> 	turistika a pobyt v přírodě – pěší turistika, běh v terénu, cykloturistika, běžecké a sjezdové lyžování, snowboarding, bruslení, hokejbal, kuželky, plavání; první pomoc, základní ošetření při sportovních úrazech	

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>chápe zásady zatěžování, jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti</i> 		
Činnosti podporující pohybové učení			
TV-9-3-01 <i>TV-9-3-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • používá správné tělocvičné názvosloví • <i>užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka</i> 	tělocvičné názvosloví, smluvené povely, signály, gesta a značky při osvojovaných pohybových činnostech	
TV-9-3-02 <i>TV-9-3-02</i>	<ul style="list-style-type: none"> • reprezentuje školu při soutěžích • dodržuje pravidla fair-play při soutěžích • <i>naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaných, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu</i> 	zásady fair play, informace z historie a současnosti sportu (olympionismus, významné soutěže a sportovci)	OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice
TV-9-3-03 <i>TV-9-3-03</i>	<ul style="list-style-type: none"> • používá správnou techniku vybraných sportovních a pohybových her • zná, rozumí a aplikuje pravidla vybraných sportovních her • <i>dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</i> 	základy taktiky v jednotlivých sportovních a pohybových hrách	
TV-9-3-04 <i>TV-9-3-04p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • účastní se organizace závodů a soutěží pořádaných školou v roli rozhodčího • měří, zapisuje a vyhodnocuje výkony soutěžících 	pravidla osvojovaných pohybových činností, zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech	OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice
TV-9-3-05 <i>TV-9-3-05p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka</i> • <i>sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je</i> • <i>spolurozhoduje osvojované hry a soutěže</i> 	různé způsoby měření, hodnocení a bodování ve sportu, zpracování těchto údajů a jejich evidence; využití techniky (PC, DVD, video, fotografický přístroj, kamera)	
TV-9-3-06 <i>TV-9-3-06p</i>		organizace prostoru a pohybových činností, zápis do tabulek, základní systémy rozpisu zápasů	
TV-9-3-07		evidence a vyhodnocování údajů, základy grafického zápisu pohybu	

4. 9 Člověk a svět práce

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Člověk a svět práce** postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientaci žáků.

Koncepce vzdělávací oblasti Člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Zahrnuté **vyučovací předměty**:

Pracovní činnosti

4. 9. 1 Pracovní činnosti /1. stupeň ZŠ/

Charakteristika vyučovacího předmětu

Pracovní činnosti se vyučují ve **všech ročnících 1. stupně** jako samostatný vyučovací předmět a je mu věnována vždy **1 vyučovací** jednotka týdně.

Základní **vyučovací jednotkou** je vyučovací hodina. Do vyučovacího procesu na 1. stupni jsou průběžně zařazovány exkurze, některá témata jsou začleňována do výuky formou krátkodobých projektů.

Žákům dáváme příležitost k tomu, aby si osvojili **základní pracovní návyky a dovednosti**. Zároveň se učí pracovat s nejrůznějšími materiály, rozvíjí se vzájemná spolupráce. V neposlední řadě se děti učí rozvrhnout si práci či rozdělit úkoly a ohodnotit výsledky své práce. Součástí pracovních činností je i dodržování hygienických pravidel.

Do předmětu jsou začleňována průřezová témata z celků Osobnostní a sociální výchova /Kreativita, Kooperace a kompetice/, Mediální výchova /Práce v realizačním týmu/.

Vyučování je rozděleno do **4 tematických celků**:

1. Práce s drobným materiálem

Žáci se seznamují s vlastnostmi materiálů, učí se jednoduché pracovní postupy. Zároveň si organizují práci, učí udržovat pořádek na pracovním místě, bezpečně pracují s různými pracovními pomůckami.

2. Konstrukční činnosti

Děti pracují s různými stavebnicemi, sestavují dle předlohy modelu či podle jednoduchého návodu a náčrtu.

3. Pěstitelské práce

Děti pozorují přírodu a dokáží zaznamenat výsledky pozorování v průběhu ročních období. Vypěstují rostliny ze semen, dbají na to, že půdu je třeba kypřit zalévat květiny a otírat jim listy.

4. Příprava pokrmů

Učíme se dodržování pravidel slušného chování při stolování a přípravě jednoduché tabule. Podporujeme u dětí správné hygienické návyky.

V předmětu jsou rozvíjeny tyto **klíčové kompetence**:

Kompetence k učení

Učitel: umožňuje realizovat vlastní nápady, podněcuje tvořivost

Žák:

- zvládá základní pracovní dovednosti a návyky
- používá vhodné nástroje, nářadí, pomůcky
- plánuje svoji práci
- chápe význam výživy pro zdraví
- chápe význam léčivků a nebezpečí drog

Kompetence k řešení problémů

Učitel: učí obhajovat vlastní řešení, podporuje zapojování žáka do různých soutěží

Žák:

- umí pojmenovat nástroje, nářadí, pomůcky a pracovní činnosti a postupy
- prezentuje výsledky své práce před spolužáky
- dokáže si zvolit správný pracovní postup

Kompetence sociální a personální

Učitel: podporuje práci v týmu, umožňuje hodnotit vlastní činnost žáka, zařazuje motivační aktivity

Žák:

- umí spolupracovat, vzájemně si pomáhat, respektuje nápady jiných
- respektuje dohodnutá pravidla
- učí se reflexi

Kompetence občanská

Učitel: seznamuje s tradicemi našich sousedů, vede ke spolupráci, vede k třídění odpadu, upevňuje pracovní návyky, dbá na dokončení práce

Žák:

- seznamuje se s kulturou jiných národů – Projekty
- dbá na bezpečnost
- rozvíjí pozitivní vztah k práci, chápe odpovědnost za výsledky své práce
- hodnotí výsledky své práce
- účastní se pozitivních aktivit – dárky pro budoucí školáky

Kompetence pracovní

Učitel: nabízí různé exkurze, propojuje získané znalosti s praxí, podporuje individuální schopnosti, pomáhá orientovat se na trhu práce, poskytuje žákovi poradenskou a diagnostickou pomoc

Žák:

- dodržuje pravidla bezpečnosti
- využívá získané dovednosti a návyky v praxi
- udržuje hygienu pracovního místa
- poznává různá povolání – exkurze, besedy

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKE OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Pracovní činnosti - 1. ročník			
Práce s drobným materiálem			
ČSP-3-1-01 ČSP-3-1-01p	<ul style="list-style-type: none"> • stříhá, trhá, lepí papír • navléká drobný materiál • modeluje z plastelíny • dodržuje pravidla bezpečnosti a <ul style="list-style-type: none"> ○ hygienu při práci • <i>zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů</i> 	Vlastnosti materiálu (papír, textil, modelovací hmota, přírodniny)	
ČSP-3-1-02 ČSP-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • překládá a skládá papír • aranžuje přírodní materiál • vytváří prostorové tvary <ul style="list-style-type: none"> ○ z papíru • umí použít šablonu • <i>pracuje podle slovního návodu a předlohy</i> 	Vlastnosti materiálu (papír, textil, modelovací hmota, přírodniny)	OSV – Osobnostní rozvoj - Kreativita
Konstrukční činnosti			
ČSP-3-2-01 ČSP-3-2-01	<ul style="list-style-type: none"> • provede montáž a demontáž stavebnice • uklidí si své pracovní místo • <i>zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - stavebnice, sestavování modelů - práce s návodem, předlohou 	
Pěstitelské práce			
ČSP-3-3-01	<ul style="list-style-type: none"> • sleduje změny v přírodě • pozoruje klíčení zasetých semen • pozorování výsledků 	pěstování rostlin ze semen	
ČSP-3-3-02	<ul style="list-style-type: none"> • zalévá květiny • otírá listy 	pěstování pokojových rostlin	
Příprava pokrmů			
ČSP-3-4-01 ČSP-3-4-01p	<ul style="list-style-type: none"> • připraví si prostírání ke svačině • dodržuje pitný režim • <i>upraví stůl pro jednoduché stolování</i> 	jednoduchá úprava stolu	
ČSP-3-4-02 ČSP-3-4-02	<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje pravidla při stolování • <i>chová se vhodně při stolování</i> 	pravidla správného stolování	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKE OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Pracovní činnosti - 2. ročník			
Práce s drobným materiálem			
ČSP-3-1-01 ČSP-3-1-01p	<ul style="list-style-type: none"> • modeluje • stříhá papír i látku • navléká jehlu, udělá uzel, přišíje knoflík • šije jednoduchým stehem • dodržuje pravidla bezpečnosti a hygienu při práci • <i>zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů</i> 	Vlastnosti materiálu (papír, textil, modelovací hmota, přírodniny)	
ČSP-3-1-02 ČSP-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • pracuje se šablonou • vytvoří jednoduchý výrobek z přírodních materiálů • složí výrobek z papíru dle návodu • <i>pracuje podle slovního návodu a předlohy</i> 	Vlastnosti materiálu (papír, textil, modelovací hmota, přírodniny)	OSV – Osobnostní rozvoj - Kreativita
Konstrukční činnosti			
ČSP-3-2-01 ČSP-3-2-01	<ul style="list-style-type: none"> • sestaví jednoduchý výrobek dle předlohy • udržuje v pořádku své pracovní místo • <i>zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi</i> 	- stavebnice, sestavování modelů - práce s návodem, předlohou	OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice
Pěstitelské práce			
ČSP-3-3-01 ČSP-3-3-01p	<ul style="list-style-type: none"> • zaseje semena (velikonoční osení) • <i>provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky</i> 	pěstování rostlin ze semen	
ČSP-3-3-02 ČSP-3-3-02	<ul style="list-style-type: none"> • zná základy péče o pokojové rostliny • <i>pečuje o nenáročné rostliny</i> 	pěstování pokojových rostlin	
Příprava pokrmů			
ČSP-3-4-01 ČSP-3-4-01p	<ul style="list-style-type: none"> • připraví si prostírání ke svačině • správně rozmístí příbor u oběda • vysvětlí funkci základních kuchyňských spotřebičů • <i>upraví stůl pro jednoduché stolování</i> 	- jednoduchá úprava stolu - základní vybavení kuchyně - technika v kuchyni – historie a význam	

ČSP-3-4-02 ČSP-3-4-02	<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje pravidla při stolování • <i>chová se vhodně při stolování</i> 	- pravidla správného stolování	
--------------------------	---	--------------------------------	--

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKE OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Pracovní činnosti - 3. ročník			
Práce s drobným materiálem			
ČSP-3-1-01 ČSP-3-1-01p	<ul style="list-style-type: none"> • modeluje • ohýbá a proplétá drát • stříhá a vystřihuje • pracuje se špejlemi, hoblinami • navléká jehlu, udělá uzel • šije zadním stehem • přišívá knoflíky • vyrobí výrobek z textilu • dodržuje bezpečnost • <i>zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů</i> 	Vlastnosti materiálu (papír, textil, modelovací hmota, přírodniny)	
ČSP-3-1-02 ČSP-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • třídí a opracovává přírodní materiály • překládá papír • skládá výrobky z papíru • <i>pracuje podle slovního návodu a předlohy</i> 	Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce	
Konstruktivní činnosti			
ČSP-3-2-01 ČSP-3-2-01	<ul style="list-style-type: none"> • sestaví výrobek dle předlohy • dodržuje hygienu při práci • <i>zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi</i> 	Stavebnice, práce s návodem	
Pěstivelské práce			
ČSP-3-3-01 ČSP-3-3-01p	<ul style="list-style-type: none"> • otírá listy, kypří půdu, zalévá • zasévá semena, pozoruje růst • <i>provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky</i> 	Základní podmínky pro pěstování rostlin, pěstování rostlin ze semen	
ČSP-3-3-02 ČSP-3-3-02	<ul style="list-style-type: none"> • pozná pokojové rostliny, umí o ně pečovat • <i>pečuje o nenáročné rostliny</i> 	Pěstování pokojových rostlin	
Příprava pokrmů			
ČSP-3-4-01 ČSP-3-4-01p	<ul style="list-style-type: none"> • zná základní vybavení kuchyně • umí prostřít • připraví tabuli pro snídani, svačinu 	Základní vybavení kuchyně, jednoduchá úprava stolu	

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>upraví stůl pro jednoduché stolování</i> 		
ČSP-3-4-02 ČSP-3-4-02	<ul style="list-style-type: none"> • zná pravidla správného stolování • <i>chová se vhodně při stolování</i> 	Správné stolování	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Pracovní činnosti - 4. ročník			
Práce s drobným materiálem			
ČSP-5-1-01 ČSP-5-1-01p	<ul style="list-style-type: none"> • stříhá, vystřihuje papír, látku • vytváří prostorové tvary z různých materiálů • tvoří výrobky z hrnčířské hlíny a moduritu • pracuje s drobným materiálem (přírodniny, špejle, hobliny, těstoviny) • <i>vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu</i> 	Vlastnosti materiálu (modelovací hmota, papír, drát, karton, textil, přírodniny)	
ČSP-5-1-02 ČSP-5-1-02p	<ul style="list-style-type: none"> • přišije knoflíky • šije předním, zadním, ozdobným stehem • učí se plést pomlázku • zdobí kraslice, využívá regionálních vzorů • <i>využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii</i> 	Jednoduché pracovní postupy, organizace práce Lidové tradice	OSV – Osobnostní rozvoj - Kreativita
ČSP-5-1-03 ČSP-5-1-03	<ul style="list-style-type: none"> • pracuje s nůžkami, nožkem, jehlou, různými druhy lepidel, voskem • <i>volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu</i> 	Pracovní pomůcky a nástroje (funkce a využití)	
ČSP-5-1-04 ČSP-5-1-04p	<ul style="list-style-type: none"> • udržuje v pořádku a čistotě svoje pracovní místo a třídu • při práci s různým materiálem dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti • umí poskytnout základní první pomoc • <i>udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění</i> 	Organizace práce, hygiena, bezpečnost, první pomoc	
Konstrukční činnosti			

ČSP-5-2-01 ČSP-5-2-01	<ul style="list-style-type: none"> • montuje a demontuje stavebnici • <i>provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž</i> 	Stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelu	
ČSP-5-2-02 ČSP-5-2-02	<ul style="list-style-type: none"> • vyrábí výrobky dle zadání i náčrtu • <i>pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu</i> 	Práce s předlohou, jednoduchým náčrtem	
ČSP-5-2-03 ČSP-5-2-03p	<ul style="list-style-type: none"> • při práci se stavebnicí dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti • umí poskytnout první pomoc při úrazu • <i>udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu</i> • <i>užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky</i> 	Hygiena, bezpečnost práce, první pomoc	
Pěstitelské práce			
ČSP-5-3-01 ČSP-5-3-01p	<ul style="list-style-type: none"> • zná podmínky pro život rostlin • zaseje hrách a fazoli • pozoruje jejich růst • <i>dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin</i> 	Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo	
ČSP-5-3-02 ČSP-5-3-02p	<ul style="list-style-type: none"> • pečuje o pokojové rostliny • přesadí pokojové rostliny • <i>ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování</i> 	Pěstování pokojových rostlin	
ČSP-5-3-03 ČSP-5-3-03	<ul style="list-style-type: none"> • pozná nářadí a náčiní pro pěstitelské činnosti • <i>volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní</i> 	Pracovní pomůcky a nástroje (funkce a využití)	
ČSP-5-3-04 ČSP-5-3-04p	<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti • poskytne první pomoc při úraze • <i>dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě</i> 	Organizace práce, hygiena, bezpečnost, první pomoc	
Příprava pokrmů			
ČSP-5-4-01 ČSP-5-4-01p	<ul style="list-style-type: none"> • zná základní vybavení kuchyně • zná základní kuchyňské spotřebiče • zná základní druhy surovin • <i>uvede základní vybavení kuchyně</i> 	Základní vybavení kuchyně	
ČSP-5-4-02 ČSP-5-4-02	<ul style="list-style-type: none"> • zná rozdíl mezi studenou a teplou kuchyní • <i>připraví samostatně jednoduchý pokrm</i> 	Výběr a nákup potravin	
ČSP-5-4-03 ČSP-5-4-03p	<ul style="list-style-type: none"> • zná pravidla správného stolování • umí připravit jednoduchou tabuli 	Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování	

	<ul style="list-style-type: none"> • <i> dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování</i> 		
ČSP-5-4-04 ČSP-5-4-04	<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce • poskytne první pomoc • <i> udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni</i> • <i> uplatňuje zásady správné výživy</i> 	Organizace práce, hygiena, bezpečnost, první pomoc	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Pracovní činnosti - 5. ročník			
Práce s drobným materiálem			
ČSP-5-1-01 ČSP-5-1-01p	<ul style="list-style-type: none"> • umí stříhat a řezat materiál • vytvoří prostorový tvar dle představivosti • z krabic, kartonu • ohýbá drát (figurky) • modeluje z moduritu, hlíny, glazuje • dle vlastní představivosti aranžuje do kompozice různé přírodniny • <i> vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu</i> 	Vlastnosti materiálu (modelovací hmota, papír, drát, karton, textil, přírodniny)	
ČSP-5-1-02 ČSP-5-1-02p	<ul style="list-style-type: none"> • ušije jednoduchý výrobek • vyšije jednoduchý motiv křížkovým stehem (regionální motiv) • <i> využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii</i> 	Jednoduché pracovní postupy, organizace práce Lidové tradice	
ČSP-5-1-03 ČSP-5-1-03	<ul style="list-style-type: none"> • volí správnou velikost jehly • zvládá práci s nůžkami a nožíkem • <i> volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu</i> 	Pracovní pomůcky a nástroje (funkce a využití)	
ČSP-5-1-04 ČSP-5-1-04p	<ul style="list-style-type: none"> • udržuje v pořádku a čistotě svoje pracovní místo a třídu • při práci s různým materiálem dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti • umí poskytnout základní první pomoc • <i> udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění</i> 	Organizace práce, hygiena, bezpečnost, první pomoc	
Konstrukční činnosti			

ČSP-5-2-01	<ul style="list-style-type: none"> • ovládá montáž a demontáž stavebnice 	Stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelu	OSV – Sociální rozvoj- Kooperace a kompetice
ČSP-5-2-02	<ul style="list-style-type: none"> • dokáže si připravit si náčrtek • vyrábí dle vlastního náčrtku 	Práce s předlohou, jednoduchým náčrtem	MED – Práce v realizačním týmu
ČSP-5-2-03	<ul style="list-style-type: none"> • při práci se stavebnicí dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti • umí poskytnout první pomoc při úrazu 	Organizace práce, hygiena, bezpečnost, první pomoc	
Pěstitelské práce			
ČSP-5-3-01 ČSP-5-3-01p	<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná pojem setí a sázení • umí přesadit pokojové rostliny • pozná některé jedovaté rostliny • pozná základní léčivky • <i>dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin</i> 	Pěstování pokojových rostlin, rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie	
ČSP-5-3-02 ČSP-5-3-02p	<ul style="list-style-type: none"> • množí pokojové rostliny odnožemi • <i>ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování</i> 	Pěstování pokojových rostlin	
ČSP-5-3-03 ČSP-5-3-03	<ul style="list-style-type: none"> • rozezná a pojmenuje pomůcky, nástroje a náčiní • <i>volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní</i> 	Pracovní pomůcky a nástroje (funkce a využití)	
ČSP-5-3-04 ČSP-5-3-04p	<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti • poskytne první pomoc při úraze • <i>dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě</i> 	Organizace práce, hygiena, bezpečnost, první pomoc	
Příprava pokrmů			
ČSP-5-4-01 ČSP-5-4-01p	<ul style="list-style-type: none"> • zná funkci spotřebičů • rozezná staré a moderní vybavení kuchyně • orientuje se v síti prodejen • zná pravidla skladování potravin • <i>uvede základní vybavení kuchyně</i> 	Skladování potravin, technika v kuchyni (historie a význam)	
ČSP-5-4-02 ČSP-5-4-02	<ul style="list-style-type: none"> • připraví jednoduchý pokrm studené kuchyně • <i>připraví samostatně jednoduchý pokrm</i> 	Výběr a nákup potravin	
ČSP-5-4-03 ČSP-5-4-03p	<ul style="list-style-type: none"> • správně používá příbor, ubrousek • umí upravit stůl • dodržuje pravidla stolování a společenského chování • <i>dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování</i> 	Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování	

ČSP-5-4-04	<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce • poskytne první pomoc • <i>udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni</i> • <i>uplatňuje zásady správné výživy</i> 	Organizace práce, hygiena, bezpečnost, první pomoc	
------------	---	--	--

4. 9. 2 Pracovní činnosti /2. stupeň ZŠ /

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Pracovní činnosti se vyučuje ve všech postupných ročnících 2. stupně. Je dotován jednou vyučující hodinou týdně. Vyučování probíhá ve kmenových třídách, v učebně přírodopisu, v dílnách, v kuchyňce, v okolí školy.

Vzdělávací obsah tohoto vyučovacího předmětu je na 2. stupni rozdělen na čtyři tematické okruhy **Práce s drobným materiálem, Design a konstruování, Pěstitelské práce a chovatelství, Příprava pokrmů, Svět práce.**

V předmětu Pracovní činnosti e žáci učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnosti samostatně a v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření.

Takto pojatý předmět vyžaduje i velkou škálu forem realizace. Pravidelně zařazujeme krátkodobé projekty, klademe důraz na aktivní a tvořivé učení žáků. Na výuku tohoto předmětu jsou žáci děleni do skupin.

V oblasti Člověk a světě práce jsou pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí využívány zejména tyto strategie:

Kompetence k učení

Žák:

- si prakticky osvojuje práce podle návodu
- je veden k plánování činností při práci s technickými, přírodními materiály
- poznává výhody pořizování náčrtu při nejrůznějších činnostech
- seznamuje se s vlastnostmi materiálu a surovin a jejich použitelností

Učitel:

- vede žáky k osvojování základní pracovních dovedností a návyky z různých pracovních oblastí, učíme žáky používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci i v běžném životě
- umožňuje žákům používat různé materiály, vhodné nástroje a nářadí
- pozoruje pokrok u všech žáků

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- si uvědomuje potřebu praktického ověřování řešení problémů
- aplikuje řešení při obdobných úkolech a hledá nové způsoby využití dovedností při práci s technickými, přírodními materiály
- předkládáním dostatečného množství příkladů je nucen prakticky používat osvojené poznatky pro uplatnění na trhu práce
- má otevřen prostor pro zodpovědné rozhodování o vlastní profesní orientaci
- je seznamován s možnostmi poradenství v oblasti dalšího studia, profesní orientace

Učitel:

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vede žáky k přemýšlení nad pracovními postupy při plnění zadaných úkolů
- snaží se rozvíjet u žáků tvořivost, vede je k uplatňování vlastních nápadů

Kompetence komunikativní

Žák:

- je veden k účinné komunikaci při práci s technickými, přírodními materiály
- seznamuje se s přesným významem pojmů se vztahem k práci s technickými, přírodními materiály
- chápe výklad pojmů souvisejících s volbou povolání
- má dostatek podnětů a příležitostí pro vlastní prezentaci

Učitel:

- vede žáky k rozšiřování slovní zásoby v oblasti pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek, učí je popsat postup práce
- učí žáky používat správnou technickou terminologii

Kompetence sociální a personální

Žák:

- spolupracuje ve dvojici a v malé skupině
- přebírá různé role v pracovní skupině a jejich prožívání
- uvědomuje si potřebu ohleduplnosti na pracovišti

Učitel:

- vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci
- zdůrazňuje žákům výhody práce ve skupině, vytváření společné práce, při které se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých, společně usilovat o dosažení kvalitního výsledku

Kompetence občanské

Žák:

- má otevřen prostor pro pochopení vlivů různých činností člověka na životní prostředí a spoluzodpovědnosti za jeho ochranu

- má umožněn tvořivý přístup k plnění zadaných témat

Učitel:

- vytváří u žáků pozitivní vztah k práci a vede je k odpovědnosti za kvalitu své části společných výsledků práce
- vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence pracovní

Žák:

- je veden k uvědomělému, správnému a bezpečnému používání všech používaných nástrojů, přístrojů a materiálů
- je veden ke snaze o provedení práce v co nejlepší kvalitě
- vnímá a porovnává hospodárnost různých postupů, které vedou k témuž cíli
- vyhledává možná rizika při různých činnostech a hledá cesty k jejich minimalizaci
- seznamuje se s konkrétními podnikatelskými aktivitami od záměrů až po jejich realizaci
- má prostor pro přijímání promyšlených rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesní orientaci

Učitel:

- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků
- učí žáky správně používat materiály a pracovní nástroje
- zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKE OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Pracovní činnosti 6. – 7. ročník			
Práce s technickými materiály			
ČSP-9-1-01 ČSP-9-1-01p	<ul style="list-style-type: none"> • popíše vlastnosti technických materiálů (dřevo), které jsou důležité pro jeho práci • vysvětlí jednotlivé kroky své práce dle stanoveného postupu (písemného, obrazového) a aplikuje je • uplatňuje získané návyky pro práci s technickými materiály (dřevem) • provede jednotlivé kroky dle postupu a dodrží kázeň při práci • rozpozná důležité kroky postupu, které je nutné dodržet • získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech, provádí 	vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo)	

	<i>jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň</i>		
ČSP-9-1-02 ČSP-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • vybere vhodný materiál pro práci dle postupu, přístupnosti opracování a jeho oddělování • vybere vhodné pracovní nástroje pro práci s technickým materiálem (dřevem) • řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí 	pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování	
ČSP-9-1-03 ČSP-9-1-03p	<ul style="list-style-type: none"> • popíše postup, který je nutné dodržet při práci s technickými materiály • připraví pracovní prostor a potřebné vybavení (nářadí, materiál) • rozvrhne práci dle časových dispozic • v průběhu práce reorganizuje pracovní prostor dle potřeby, odklízí nepotřebný materiál, nástroje a nářadí bezpečně odkládá a uklízí • na konci práce uklidí pracovní prostor • <i>organizuje svoji pracovní činnost</i> 	jednoduché pracovní operace a postupy; organizace práce, důležité technologické postupy	
ČSP-9-1-04 ČSP-9-1-04p	<ul style="list-style-type: none"> • použije pro přípravu a k práci s technickými materiály technickou dokumentaci (nákres, náčrt, výkres) • se orientuje v technické dokumentaci • čte z nákresu, náčrtu a výkresu potřebné informace pro práci s technickými materiály – rozměry, tvary • nakreslí jednoduchý náčrt, který zjednoduší jeho práci s technickými materiály (nakreslí od ruky, popřípadě použije základní matematické nástroje – pravítko, kružítko) • provede okótování • <i>pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech</i> 	technické náčrtky a výkresy, technické informace, návody	
ČSP-9-1-05 ČSP-9-1-05	<ul style="list-style-type: none"> • při práci dodržuje stanovená pravidla a zásady práce ve školní dílně • popíše a vysvětlí, jakým způsobem ochrání nástroje před poškozením 	pravidla a zásady práce, ochrana nástrojů nebo nářadí, zásady bezpečnosti práce, první pomoc	

	<p>a pro delší výdrž nástroje nebo nářadí</p> <ul style="list-style-type: none"> • dodrží zásady bezpečnosti při práci s technickými materiály • poskytne první pomoc (ošetří drobná zranění, přivolá pomoc při závažnějších poraněních) • dodržuje hygienu práce, udržuje své pracovní místo čisté a bezpečné • <i>dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, poskytne první pomoc při úrazu</i> • rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti • zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu • správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky • dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku • <i>dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu</i> 		
Pěstitelské práce, chovatelství			
<p>ČSP-9-3-01</p> <p>ČSP-9-3-01</p>	<ul style="list-style-type: none"> • použije pro přípravu práce dokumentaci, návod pro pěstování vybraných rostlin (zálivka, půda, světlo, teplo) • popíše a vysvětlí jednotlivé kroky důležité při procesu pěstování rostlin • připraví pracovní prostor, prostředí pro pěstování vybraných rostlin (květináč, záhonek...) • udržuje pracovní prostor pro pěstování rostlin (odstraňuje plevel...) • <i>volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin</i> 	<p>základní podmínky pro pěstování – půda, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy</p> <p>pěstování vybraných druhů rostlin</p>	
<p>ČSP-9-3-02</p> <p>ČSP-9-3-02p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pozoruje rostlinu a volí vhodný postup péče dle druhu rostliny (zalít, přesadit, sestříhat...) • použije vhodné nástroje, nářadí při pěstování a aranžování květin • z nabídky vybere vhodné rostliny pro výzdobu interiéru, exteriéru • využije květiny při výzdobě interiéru, upraví květiny do vázy nebo jiné nádoby 	<p>Okrasné rostliny – základy ošetřování pokojových rostlin, pěstování vybraných rostlin, květina v interiéru a v exteriéru, řez, jednoduchá vazba, úprava květin</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě</i> 		
ČSP-9-3-03 ČSP-9-3-03	<ul style="list-style-type: none"> • z nabídky vybere vhodné pracovní pomůcky, nástroje, náčiní pro pěstování vybraných druhů rostlin a použije je při výsadbě, výsevu, pěstování, péči a sklizni vybraných druhů rostlin • popíše a vysvětlí, jakým způsobem ochrání nástroje a nářadí používané při pěstitelských činnostech před poškozením • <i>používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu</i> 	pracovní pomůcky, nástroje, náčiní pro pěstování vybraných druhů rostlin a jejich ochrana	
ČSP-9-3-04 ČSP-9-3-04p	<ul style="list-style-type: none"> • popíše a vysvětlí základní charakteristiku chovu vybraných druhů drobných zvířat • vysvětlí zásady bezpečného kontaktu se zvířaty • <i>prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty</i> 	Chovatelství – chov zvířat v domácnosti, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se známými i neznámými zvířaty	
ČSP-9-3-05 ČSP-9-3-05p	<ul style="list-style-type: none"> • při práci dodržuje stanovená pravidla a zásady práce při pěstitelských pracích • popíše a vysvětlí jednotlivé kroky své práce dle stanoveného postupu a dodrží kázeň při práci • při práci s rostlinami, s příslušnými nástroji i při zacházení s drobnými zvířaty dodržuje zásady bezpečnosti • poskytne první pomoc (ošetří drobná zranění, přivolá pomoc při závažnějších poraněních) • dodržuje hygienu práce (umývání po práci se zeminou...) • <i>dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeném zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami</i> 	pravidla a zásady práce, ochrana nástrojů nebo nářadí, zásady bezpečnosti práce, hygiena práce, první pomoc	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Pracovní činnosti 8. ročník			
Design a konstruování			
ČSP-9-2-01 ČSP-9-2-01p	<ul style="list-style-type: none"> • pracuje s návodem, náčrtem, plánem, programem k sestavení modelu 	stavebnice (konstrukční, elektrotechnické, elektronické) – návod,	

	<ul style="list-style-type: none"> • se orientuje v daném návodu, náčrtu, plánu • vysvětlí jednotlivé kroky své práce podle stanoveného postupu a aplikuje je • dodrží postup v jednotlivých krocích daných návodem, náčrtem, plánem nebo programem • <i>sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model</i> 	předloha, náčrt, plán, jednoduchý program	
ČSP-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná důležité a stěžejní prvky konstrukce a model sestaví • použije jednotlivé prvky dle návodu, náčrtu, plánu k sestavení konstrukce • rozpozná, odhalí a napraví případné chyby v konstrukci (funkčnost, nosnost, stabilitu...) • hodnotí kvalitu jednotlivých kroků konstrukce, modelu, výrobku 	sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků	
ČSP-9-2-03 ČSP-9-2-03p	<ul style="list-style-type: none"> • organizuje pracovní prostor, kontroluje nástroje, nářadí (a jejich funkčnost) a kvalitu materiálu (např. porušenost, defekty, vady materiálu nebo částí stavebnice) • sestaví i rozloží konstrukčně jednoduchý model, výrobek, pokud je to konstrukčně možné • upraví model, konstrukci, výrobek dle potřeby (oprava, údržba...) • <i>ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení</i> 	montáž a demontáž	
ČSP-9-2-04 ČSP-9-2-04	<ul style="list-style-type: none"> • při práci dodržuje stanovená pravidla a zásady práce ve školní dílně • popíše a vysvětlí, jakým způsobem ochrání nástroje před poškozením a pro delší výdrž nástroje nebo nářadí • dodrží zásady bezpečnosti při konstrukčních činnostech • poskytne první pomoc (ošetří drobná zranění, přivolá pomoc při závažnějších poraněních) • dodržuje hygienu práce, udržuje své pracovní místo čisté a bezpečné • <i>dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnosti</i> 	pravidla a zásady práce, ochrana nástrojů nebo nářadí, zásady bezpečnosti práce, první pomoc	

	<i>předpisy, poskytnete první pomoc při úrazu</i>		
Svět práce			
ČSP-9-8-01 ČSP-9-8-01p	<ul style="list-style-type: none"> • popíše základní profese a jejich podmínky z hlediska vzdělání a profesních dovedností • vysvětlí vliv školy (výběr školy, zaměření, podmínky pro přijetí) na pracovní zařazení • popíše pracovní prostředí vybraných profesí • <i>orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách</i> 	trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce	
ČSP-9-8-02 ČSP-9-8-02p	<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná své kompetence a porovná je s požadavky konkrétního povolání • navrhne v modelových situacích řešení volby vhodného povolání, profesní přípravy a vysvětlí nutnost celoživotního vzdělávání ve vybraných profesích • <i>posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlednutím k potřebám běžného života</i> 	volba profesní orientace – základní principy; sebepoznávání – osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace	
ČSP-9-8-03 ČSP-9-8-03p	<ul style="list-style-type: none"> • popíše příslušné poradenské služby pro výběr povolání a jejich funkce • použije vybrané webové stránky a portály pro získání a zpracování informací týkajících se poradenských služeb, pracovních pozic a dalších profesních informací souvisejících se získáním zaměstnání; popřípadě využije jiné možnosti k získání těchto informací • <i>využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání</i> 	volba profesní orientace – informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby	
ČSP-9-8-04 ČSP-9-8-04p	<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje pravidla slušného chování při prezentaci své osoby v modelových situacích při vstupu na trh práce • popíše a předvede v modelových situacích žádost o pracovní pozici • využije v modelových situacích materiály, které jsou důležité pro přijímací pohovor (motivační dopis, životopis...) na konkrétní pracovní pozici 	zaměstnání – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce; práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů	

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání</i> • <i>byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů</i> • <i>byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání</i> 	<p>podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání</p>	
--	---	---	--

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKE OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Pracovní činnosti 9. ročník			
Příprava pokrmů			
ČSP-9-5-01 ČSP-9-5-01	<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná a popíše základní vybavení kuchyně, pojmenuje jeho vlastnosti a funkce • popíše základní pravidla pro práci s inventářem kuchyně a se spotřebiči, své znalosti a dovednosti využije při přípravě pokrmů • účelně a bezpečně zachází s vybavením kuchyně • vybere vhodné nástroje a spotřebiče pro přípravu jednoduchého pokrmu • <i>používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče</i> 	<p>kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu</p>	
ČSP-9-5-02 ČSP-9-5-02p	<ul style="list-style-type: none"> • vybere vhodné suroviny pro přípravu pokrmu (z nabídky, dle receptu) • používá recept, dodržuje logické kroky při přípravě pokrmů • rozpozná zdravé a nezdravé pokrmy, zná rizika spojená s konzumací nezdravých jídel • <i>připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy</i> 	<p>potraviny – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku</p> <p>příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů</p>	
ČSP-9-5-03 ČSP-9-5-03p	<ul style="list-style-type: none"> • zná a používá při jídle základní přístroje, vyjmenuje základní chody, orientuje se v základních surovinách, kterými se jídlo dochucuje (sůl, cukr, pepř, olej, ocet...) • se chová společensky přijatelně doma, v jídelně, restauraci nebo 	<p>úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole</p>	

	<p>na jiném veřejném místě, kde konzumuje jídlo</p> <ul style="list-style-type: none"> • využije své znalosti o stolování s kamarády, známými i rodiči doma, v jídelně, restauraci nebo jiném veřejném místě • provede základní obsluhu kamarádů, známých a rodičů u stolu • <i>doдрžuje základní principy stolování a obsluhy u stolu</i> 		
<p>ČSP-9-5-04 ČSP-9-5-04</p>	<ul style="list-style-type: none"> • při práci doдрžuje stanovená pravidla a zásady práce ve školní žákovské kuchyni • popíše a vysvětlí, jakým způsobem ochrání nástroje a zařízení kuchyně před poškozením • doдрží zásady bezpečnosti při práci s kuchyňskými nástroji a zařízením kuchyně • poskytne první pomoc (ošetří drobná zranění, přivolá pomoc při závažnějších poraněních) • doдрžuje hygienu práce, udržuje kuchyni čistou a bezpečnou (umývání nádobí, vypínání elektrických přístrojů...) • <i>doдрžuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni</i> 	<p>školní žákovská kuchyně – udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu, pravidla a zásady práce, první pomoc</p>	
Pěstitelské práce, chovatelství			
<p>ČSP-9-3-01 ČSP-9-3-01</p>	<ul style="list-style-type: none"> • použije pro přípravu práce dokumentaci, návod pro pěstování vybraných rostlin (zálivka, půda, světlo, teplo) • popíše a vysvětlí jednotlivé kroky důležité při procesu pěstování rostlin • připraví pracovní prostor, prostředí pro pěstování vybraných rostlin (květináč, záhonek...) • udržuje pracovní prostor pro pěstování rostlin (odstraňuje plevel...) • <i>volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin</i> 	<p>základní podmínky pro pěstování – půda, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy</p> <p>pěstování vybraných druhů rostlin</p>	
<p>ČSP-9-3-02 ČSP-9-3-02p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pozoruje rostlinu a volí vhodný postup péče dle druhu rostliny (zalít, přesadit, sestříhat...) • použije vhodné nástroje, nářadí při pěstování a aranžování květin • z nabídky vybere vhodné rostliny pro výzdobu interiéru, exteriéru 	<p>Okrasné rostliny – základy ošetřování pokojových rostlin, pěstování vybraných rostlin, květina v interiéru a v exteriéru, řez, jednoduchá vazba, úprava květin</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> • využije květiny při výzdobě interiéru, upraví květiny do vázy nebo jiné nádoby • <i>pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě</i> 		
ČSP-9-3-03 ČSP-9-3-03	<ul style="list-style-type: none"> • z nabídky vybere vhodné pracovní pomůcky, nástroje, náčiní pro pěstování vybraných druhů rostlin a použije je při výsadbě, výsevu, pěstování, péči a sklizni vybraných druhů rostlin • popíše a vysvětlí, jakým způsobem ochrání nástroje a nářadí používané při pěstitelských činnostech před poškozením • <i>používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu</i> 	pracovní pomůcky, nástroje, náčiní pro pěstování vybraných druhů rostlin a jejich ochrana	
ČSP-9-3-04 ČSP-9-3-04p	<ul style="list-style-type: none"> • popíše a vysvětlí základní charakteristiku chovu vybraných druhů drobných zvířat • vysvětlí zásady bezpečného kontaktu se zvířaty • <i>prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty</i> 	Chovatelství – chov zvířat v domácnosti, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se známými i neznámými zvířaty	
ČSP-9-3-05 ČSP-9-3-05p	<ul style="list-style-type: none"> • při práci dodržuje stanovená pravidla a zásady práce při pěstitelských pracích • popíše a vysvětlí jednotlivé kroky své práce dle stanoveného postupu a dodrží kázeň při práci • při práci s rostlinami, s příslušnými nástroji i při zacházení s drobnými zvířaty dodržuje zásady bezpečnosti • poskytne první pomoc (ošetří drobná zranění, přivolá pomoc při závažnějších poraněních) • dodržuje hygienu práce (umývání po práci se zeminou...) • <i>dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeném zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami</i> 	pravidla a zásady práce, ochrana nástrojů nebo nářadí, zásady bezpečnosti práce, hygiena práce, první pomoc	

5. Volitelné předměty

5. 1. Přírodovědné praktikum

Charakteristika volitelného předmětu

Volitelný předmět Přírodovědné praktikum se vyučuje v 6. - 8. ročníku 2. stupně jako samostatný vzdělávací obor. Je dotován jednou vyučovací hodinou týdně.

Předmět se orientuje na praktickou činnost žáků, práci s mikroskopem a přírodním materiálem a terénní cvičení. Navazuje na témata přírodopisu, která rozšiřuje, prohlubuje a uvádí v souvislostech a praxi.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Přírodovědné praktikum 6. ročník			
	<ul style="list-style-type: none"> ovládá práci s mikroskopem, dovede vytvořit preparát 	Práce s mikroskopem – stavba a obsluha mikroskopu, tvorba preparátů, manipulace s preparační soupravou	
	<ul style="list-style-type: none"> prokazuje zručnost při zpracování vlastních preparátů si tvoří představu buňky, co by základní funkční a stavební jednotky života 	Buňka a jednobuněčné organismy: pozorování trepky velké v senném nálevu, pozorování buňky pokožky cibule, pozorování kvasinek	
	<ul style="list-style-type: none"> prokazuje zručnost při zpracování vlastních preparátů vymezuje důležitost fotosyntézy a dýchání pro život na Zemi 	Fotosyntéza a dýchání: pozorování průduchů v pokožce ibišku, důkaz fotosyntézy u vodního moru kanadského	
	<ul style="list-style-type: none"> chápe podstatu přechodu k mnohobuněčnosti a její evoluční význam charakterizuje rozdělení živých organismů a jejich odlišnosti 	Přechod k mnohobuněčnosti: houby – mikroskopování plísni vřeckovýtrusných hub, studium plodnice stopkovýtrusných hub	
	<ul style="list-style-type: none"> ovládá práci s mikroskopem, trvalými preparáty a nákresy preparátů poznává mikroskopické detaily ze života bezobratlých 	Bezobratlí živočichové – pozorování trvalých preparátů	
	<ul style="list-style-type: none"> ovládá práci s mikroskopem, trvalými preparáty a nákresy preparátů. poznává mikroskopické detaily ze života hmyzu 	Hmyz – pozorování trvalých preparátů	
	<ul style="list-style-type: none"> se skrze osobní prožitek a praktickou činnost učí nutnosti ochrany přírody, třídění odpadu, hospodaření s materiály a energiemi 	Ekologie v projektu	
	<ul style="list-style-type: none"> si umí vytvořit jednoduchou meteorologickou laboratoř a využívá ji k měření a zmapování vlastních poznatků 	Meteorologie a meteorologická pozorování	

	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznává a určuje běžné druhy cévnatých rostlin ve svém okolí 	Pozorování cévnatých rostlin v terénu	
	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznává a určuje běžné druhy bezobratlých živočichů a obratlovců v terénu 	Pozorování bezobratlých živočichů a obratlovců v terénu	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKE OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Přírodovědné praktikum 7. ročník			
	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznává a určuje běžné druhy ryb a obojživelníků, chápe nutnost jejich ochrany a přirozeného prostředí, v kterém žijí vymezuje význam ryb a obojživelníků 	Ryby – pozorování šupin a plynového měchýře, Obojživelníci – pozorování zástupců a vajíček některých druhů žab	
	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznává a určuje běžné druhy plazů a ptáků, chápe nutnost jejich ochrany a přirozeného prostředí, v kterém žijí vymezuje význam plazů a ptáků 	Plazi – pozorování zástupců, ptáci – pozorování stavby peří, vajíčka, ornitologie v praxi	
	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznává a určuje běžné druhy savců, chápe nutnost jejich ochrany a přirozeného prostředí, v kterém žijí vymezuje význam savců 	Savci – mikroskopování chlupu, exkurze chovu koní, exkurze zoo, myslivost a život zvíře v zimě	
	<ul style="list-style-type: none"> ovládá práci s mikroskopem, trvalými preparáty a nákresy preparátů 	Výtrusné rostliny – mikroskopování trvalých preparátů	
	<ul style="list-style-type: none"> ovládá práci s mikroskopem, trvalými preparáty a nákresy preparátů orientuje v mikroskopických detailech nahosemenných rostlin 	Nahosemenné rostliny – trvalý preparát pylových zrněk některých zástupců, plodní šupiny, šišťice a zástupci v praxi	
	<ul style="list-style-type: none"> prokazuje zručnost při zpracování vlastních preparátů si vymezuje praktickou představu fyziologie rostlin 	Mikroskopování řezu kořenem a stonkem, preparát příčného řezu listem, typy listů a plodů v praxi, klíčení semen	
	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznává a určuje běžné druhy cévnatých rostlin ve svém okolí včetně typu květů a květenství 	Pozorování a určování cévnatých rostlin v terénu, typy květů a květenství v praxi	
	<ul style="list-style-type: none"> se skrze osobní prožitek a praktickou činnost učí nutnosti ochrany přírody, třídění odpadu, hospodaření s materiály a energiemi 	Ekologie v projektu	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKE OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Přírodovědné praktikum 8. ročník			
	<ul style="list-style-type: none"> • zvládne prezentovat předky a vývoj člověka 	Antropologie	
	<ul style="list-style-type: none"> • se naučí první pomoc při úrazech kostí a svalů, aplikaci zdravotních cvičení 	Kosti, svaly	
	<ul style="list-style-type: none"> • se naučí první pomoc při úrazech oběhové soustavy, jejich léčbu • měří tepovou frekvenci a tlak 	Oběhová soustava	
	<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná závislost dechu a obvodu hrudníku, měří dechovou frekvenci • naučí se první pomoc při úrazech dýchací soustavy 	Dýchací soustava	
	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá principy zdravé výživy, seznámí se s prevencí proti obezitě, anorexií a bulimií 	Trávicí soustava	
	<ul style="list-style-type: none"> • si osvojí znalosti kožní soustavy a její ochranu a péči • zvládá první pomoc 	Kůže	
	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá první pomoc. • rozvine si znalosti o cukrovce • dokáže shrnout vliv dopingů 	Nervová a endokrinní soustava	
	<ul style="list-style-type: none"> • si osvojí smyslovou soustavu 	Smysly I.	
	<ul style="list-style-type: none"> • si osvojí smyslovou soustavu 	Smysly II.	
	<ul style="list-style-type: none"> • dokáže aplikovat genetické zákony a vytvoří rodokmen 	Genetika	

5. 2. Dějepisně – zeměpisné praktikum

Charakteristika volitelného předmětu

Volitelný předmět **Dějepisně – zeměpisné praktikum** se vyučuje v 6. – 8. ročníku

2. stupně jako samostatný vzdělávací obor. Je dotován jednou vyučující hodinou týdně.

Dějepisně – zeměpisné praktikum propojuje historická a geografická fakta regionu Jihlavska a kraje Vysočiny a dává je do vzájemných souvislostí. Orientuje se na praktickou činnost žáků.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKE OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Dějepisně-zeměpisné praktikum – 6.ročník			
	<ul style="list-style-type: none"> • dokáže se orientovat v časovém horizontu pravěku • dokáže charakterizovat pravěk • dokáže rozlišit jednotlivé etapy pravěku 	CESTA DO PRAVĚKU	

	<ul style="list-style-type: none"> • dokáže porovnat rozdíly mezi životem současného člověka a pračlověka • dokáže se orientovat na historické mapě 		
	<ul style="list-style-type: none"> • ví, kdy a kde žili lovci mamutů • zná způsob života lovců mamutů, dokáže popsat činnosti mužů, žen a dětí • ví, jaký používali způsob lovu • uvědomuje si význam ohně pro pravěkého člověka • dokáže na mapě vyznačit pravěká sídliště lovců mamutů 	LOVCI MAMUTŮ	
	<ul style="list-style-type: none"> • ví, kdy přišli Keltové na naše území • ví, kdo to byli Bójové • ví, co je to „oppidum“ • na mapě najde nejznámější keltská sídliště • zná původ slova Boiohaemum 	KELTOVÉ NA NAŠEM ÚZEMÍ	
	<ul style="list-style-type: none"> • dokáže vyjmenovat bohy na Olympu + oblast jejich „působnosti“ • umí vysvětlit pojem Olymp a najde na mapě • zná nejvýznamnější řecké chrámy a dokáže je najít na mapě 	BOHOVÉ NA OLYMPU	
	<ul style="list-style-type: none"> • zná základní informace o životě starých Římanů • dokáže ztvárnit pověst o založení Říma (komix) • dokáže popsat a najít na mapě významné římské stavby • dokáže popsat krásu a dokonalost antického umění (výstavka – Koloseum, římské chrámy, lázně, římské šperky, plastická mapa římské říše) 	PO STOPÁCH ŘÍMANŮ	
	<ul style="list-style-type: none"> • ví, kdo to byl Hannibal a „Punové“ • dokáže popsat Hannibalův pochod na Řím a najít místa mapě • dokáže zařadit tyto události do časové osy • dokáže vytvořit mapu Hannibalova pochodu 	HANNIBALOVA CESTA	
	<ul style="list-style-type: none"> • vytváří mapu svého ostrova • na mapě vyznačí všechny důležité body pro to, aby zde mohl přežít • svůj ostrov dokáže vyznačit na mapě světa • popíše cestu z ostrova do Jihlavy 	VYTVOŘENÍ VLASTNÍ MAPY	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Dějepisně-zeměpisné praktikum – 7. ročník			
	<ul style="list-style-type: none"> • popíše vznik města Jihlavy • objasní význam těžby stříbra pro obyvatele Jihlavy a hospodářský růst města • vymezí význam husitské revoluce a Jana Žižky • dokáže vysvětlit souvislost mezi Basilejskou kompaktátou a městem Jihlava • zná důvod vzniku třicetileté války a chápe její důsledky • se orientuje v moderních dějinách Jihlavy 	HISTORIE JIHLAVY	
	<ul style="list-style-type: none"> • zná historii podzemí • má přehled o zajímavostech podzemí 	JIHLAVSKÉ PODZEMÍ	
	<ul style="list-style-type: none"> • má znalosti o kostelu Apoštola Pavla • má znalosti o kostelu sv. Jakuba • má znalosti o kostelu sv. Ignáce z Loyoly 	KOSTELY V JIHLAVĚ	
	<ul style="list-style-type: none"> • zná historii hradeb a brány • má přehled o zajímavostech spjatých s hradbami a bránou 	HRADBY V JIHLAVĚ A BRÁNA MATKY BOŽÍ	
	<ul style="list-style-type: none"> • zná historii radnice • má přehled o zajímavostech radnice 	JIHLAVSKÁ RADNICE	
	<ul style="list-style-type: none"> • navštíví vybrané památky v Jihlavě 	EXKURZE, VYCHÁZKY	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Dějepisně-zeměpisné praktikum – 8. ročník			
	<ul style="list-style-type: none"> • zná důležité informace o životě a významu Masaryka • zná místa, kde pobýval Masaryk a dokáže je umístit do slepé mapy • zná význam Masaryka při vzniku samostatného Československa • zná význam Masaryka pro český národ • rozumí významu věty : Zasloužil se o stát. 	T.G. MASARYK	

	<ul style="list-style-type: none"> • zná důležité informace o životě následníka trůnu • ví kdo a kde spáchal atentát • ví motiv atentátu • zná důležité místa, kde pobýval následník trůnu, dokáže je zakreslit do mapy • dokáže popsat cestu atentátníků • 	KDO SPÁCHAL ATENTÁT NA FRANTIŠKA FERDINANDA D'ESTE	
	<ul style="list-style-type: none"> • ví, kdy znikla První republika • zná části První republiky a dokáže je zakreslit do mapy • zná osobnosti První republiky • zná státní symboly • rozumí pojmu demokracie 	PRVNÍ REPUBLIKA	
	<ul style="list-style-type: none"> • ví, kdo podepsal Mnichovskou dohodu a důvody podpisu • orientuje se v mapě před a po podepsání Mnichovské dohody • rozumí pojmu Mnichovská zrada, Mnichovský diktát • orientuje se v dalším vývoji po podpisu Mnichovské dohody 	CESTA DO MNICHOVA	
	<ul style="list-style-type: none"> • ví, kdo to byl Heydrich • ví, kdo a proč spáchal atentát • ví, kde byli atentátníci připravováni a dokáže popsat jejich cestu na území Protektorátu • dokáže zakreslit území protektorátu do mapy 	ATENTÁT NA HEYDRICHA	
	<ul style="list-style-type: none"> • dokáže aplikovat dějepisně-zeměpisné znalosti při tvorbě hry s dějepisně-zeměpisnou tematikou 	DESKOVÁ HRA	

5. 3. Sportovní příprava

Charakteristika volitelného předmětu

Volitelný předmět **Sportovní příprava** navazuje na obor Tělesná výchova a prohlubuje obsah učiva především v tematickém okruhu **Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností** a **Činnosti ovlivňující zdraví**. Obsah učiva je rozdělen do 3 oblastí podle zaměření jednotlivých skupin:

- **Kompenzační cvičení a regenerace** – sportovní fotbalové třídy s rozšířenou výukou TV
- **Plavání a regenerace** – sportovní plavecké třídy s rozšířenou výukou TV
- **Pohybové a sportovní hry** – běžné třídy

Na **2. stupni** se předmět vyučuje v běžných třídách i sportovních třídách s rozšířenou výukou TV. Základní vyučovací jednotkou je vyučovací hodina v délce 45 min. Výuka probíhá na hřišti s umělou trávou 3. generace, v posilovně areálu FC VYSOČINA nebo v plaveckém bazénu na ulici ZŠ E. Rošického (vše v bezprostřední blízkosti

školy). V zimních měsících probíhá výuka ve dvou školních tělocvičnách a sportovní hale na ulici E. Rošického v blízkosti školy. Předmět vyučují aprobovaní učitelé TV, kvalifikovaní trenéři fotbalu, plavání.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Sportovní příprava 6. – 9. ročník			
	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované speciální pohybové dovednosti 	Plavání - Základní plavecký výcvik: - hygiena plavání - základy správného chování na bazéně - adaptace na vodní prostředí - základní plavecké dovednosti - speciální plavecké dovednosti - nácvik a zdokonalování plaveckých způsobů (M, Z, P, VZ) - skoky do vody, - plavecké obrátky - potápění - výkonnostní plavání - nácvik dopomoci a záchrany tonoucího - hry ve vodě (základní teorie, praxe) - netradiční hry ve vodě	
	<ul style="list-style-type: none"> • osvojením speciálních pohybových dovedností rozvíjí základní pohybové schopnosti 		
	<ul style="list-style-type: none"> • upevňuje základy osobní hygieny, otužování 		
	<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje zásady organizace a bezpečnosti pohybu ve vodním prostředí, dokáže poskytnout dopomoc a záchranu tonoucímu 		

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Sportovní příprava 6. – 9. ročník			
	<ul style="list-style-type: none"> • samostatně se protahuje 	Míčové sporty - speciální druhy rozcviček a protahovacích cvičení i s náradím: :s plnými míči :s tyčemi :na žebřinách :na overalech :s gumou :na žíněnkách	
	<ul style="list-style-type: none"> • umí se rozehrát, připravit na hru/zápas 		
	<ul style="list-style-type: none"> • je schopen se umístit v týmu na vhodnou/oblíbenou pozici, je schopen se v týmu domluvit 		
	<ul style="list-style-type: none"> • je schopen bez zásahu rozhodčího/trenéra přiznat faul 		
	<ul style="list-style-type: none"> • uvědomuje si význam fair play 		

		:na lavičce - zdokonalování techniky práce s míčem - koncentrace na herní část při sportu :fotbal :házená :softball :florbal :basketbal	
	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře 	Pohybové hry - pohybové hry, honičky, hry o vlajky, hry o území, hry ve dvojicích, gymnastické hry, opičí dráhy, atletické závody - nácvik gymnastických a atletických disciplín - základní a prohlubující poznatky z terminologie, techniky, taktiky a pravidel - utkání, turnaje	
	<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjí smysl pro čestný a bojovný výkon při dodržování pravidel hry, ctí zásady „fair-play“ 		
	<ul style="list-style-type: none"> • upevňuje kladný postoj k pohybové aktivitě 		

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKE OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Sportovní příprava 6. – 9. ročník			
	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře 	Fotbal - základní a prohlubující poznatky z terminologie, techniky, taktiky a pravidel - nácvik a zdokonalování HČJ, HK a HS formou průpravných a herních cvičení a průpravných her - sebehodnocení, přebírání některých organizačních a hodnotících úkolů od učitele, základy organizace utkání a činnosti rozhodčích - utkání, turnaje	
	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá základní individuální, skupinovou a týmovou taktiku 		
	<ul style="list-style-type: none"> • uvědoměle plní úkoly vyplývající z hráčské funkce, individuálním herním výkonem se podílí na výkonu celého družstva 		
	<ul style="list-style-type: none"> • uvědomuje si vlastní podíl na herním výkonu družstva a osobní odpovědnost za výkon 		
	<ul style="list-style-type: none"> • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny, dokáže zhodnotit vlastní výkon i výkon spolužáků 		
	<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjí smysl pro čestný a bojovný výkon při dodržování pravidel hry, ctí zásady „fair-play“ 		

5. 4. Finanční gramotnost

Charakteristika volitelného předmětu

Předmět Finanční gramotnost se na naší škole vyučuje jako volitelný předmět v 9. ročníku 1x týdně. Je určen především pro žáky se zájmem o matematiku a zaměřen na praktické využití znalostí o finančním trhu a hospodaření domácnosti.

Předmět **Finanční gramotnost** poskytuje žákům vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě.

Pokud tomu podmínky a probíraná látka dovolí, pracují žáci ve skupinách. Ke své práci používají počítač k tvorbě prezentací na dané téma a k vyhledávání informací. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, terminologii a způsoby jejich užití.

Největší důraz je kladen na schopnosti užít **matematické znalosti ve výpočtech týkajících se financí a získané vědomosti využít v praxi.**

Výchovné a vzdělávací postupy, které ve vyučovacím předmětu využívají, směřují k utváření klíčových kompetencí.

V rámci předmětu jsou naplňovány tyto **klíčové kompetence**:

Kompetence k učení

Žák:

- osvojí základní pojmy a vztahy
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí
- provádí početní výkony s procenty
- řeší úlohy z praxe
- provádí odhady výsledků, zaokrouhluje
- čte a užívá diagramy

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- provádí rozbor problémů a řešení, odhaduje výsledky
- volí správný postup při řešení úloh a reálných problémů

Kompetence komunikativní

Žák:

- užívá správné terminologie a symboliky
- čte a užívá statistické údaje a diagramy
- vyvozuje logické závěry z daných předpokladů

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKE OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Finanční gramotnost – 9. ročník			
	<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady příjmů a výdajů domácnosti • uvede rozdíl mezi pravidelnými a jednorázovými příjmy a výdaji • rozliší zbytné a nezbytné výdaje 	Hospodaření domácnosti	
	<ul style="list-style-type: none"> • sestaví jednoduchý domácí rozpočet • na příkladu vysvětlí rozdíl mezi vyrovnaným a schodkovým rozpočtem • navrhne, jak řešit situaci, když jsou příjmy vyšší než výdaje • navrhne, jak řešit situaci, když jsou příjmy nižší než výdaje 	Hospodaření domácnosti	
	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí způsoby, jak se stanovuje cena • vysvětlí, jak nabídka a poptávka ovlivňuje cenu • ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH • vysvětlí, co je inflace a jaký vliv má na reálnou hodnotu peněz 	Ceny	
	<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady různých způsobů hotovostního placení • uvede příklady různých způsobů bezhotovostního placení 	Peníze, placení, cenné papíry	
	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí rozdíl mezi debetní a kreditní platební kartou • posoudí rizika a výhody hotovostního a bezhotovostního placení 	Peníze, placení, cenné papíry	
	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet • vysvětlí rozdíl mezi úrokem placeným a přijatým 	Finanční trh - banky a jejich služby	
	<ul style="list-style-type: none"> • porovná nabídku finančních produktů pro zhodnocení volných finančních prostředků • objasní možnosti úspor a investic • uvede možnosti různých typů pojištění 	Finanční produkty – hypotéky, finanční leasing, pojištění, stavební spoření	
	<ul style="list-style-type: none"> • hledá možnosti, jak řešit deficit na straně příjmů a výdajů • uvede možnosti půjčení finančních prostředků • porovná nabídku finančních produktů pro půjčení finančních prostředků 	Půjčky, nekalé praktiky obchodníků	

	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí, jakým způsobem předejít exekuci a bankrotu vysvětlí, co to znamená osobní bankrot 	Vymáhání pohledávek, exekuce, bankrot	
	<ul style="list-style-type: none"> popíše postup při reklamaci výrobku nebo služby na příkladu objasní, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele 	Spotřebitelské vzdělávání, záruční doba, reklamace	

5. 5. Klub českého jazyka

Charakteristika volitelného předmětu

Tento povinně-volitelný předmět se vztahuje na žáky devátých tříd. Je zaměřen na opakování učiva celého druhého stupně a na nadstavbové prvky, se kterými by se žáci mohli setkat u přijímacích zkoušek na střední školu. Výuky se účastní žáci jedné třídy. V předmětu se nevyužívají žádné speciální učebnice, záleží tedy na vyučujícím, jaký materiál a v jakém rozsahu připraví. Jedná se zejména o kopie SCIO testů, jazykových rozborů či cvičení na příslušný jev. Časová dotace je 1 hodina týdně.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKE OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Klub českého jazyka 9. ročník			
	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje spisovný jazyk, nářečí i obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití samostatně pracuje se SSČ, Pravidly českého pravopisu a jinými příručkami 	Vývoj českého jazyka-texty Pravopis předpon Vstupní souhrnný diktát	
	<ul style="list-style-type: none"> spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova v písemném projevu zvládá pravopis lexikální morfologický, syntaktický a slovtvorný ve větě jednoduché i souvětí 	Spisovná výslovnost Vyjmenovaná slova Práce s textem, literární testy	
	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby, zásady obohacování slovní zásoby rozpozná přenesená pojmenování, zejména ve frazémech v písemném projevu zvládá pravopis lexikální morfologický, syntaktický a slovtvorný ve větě jednoduché i souvětí 	Tvoření slov a význam slova Opakování pravopisu (skupiny bě/bje, pě, vě/vje, mě/mně, zdvojené souhlásky, pravopis přípon)	

	<ul style="list-style-type: none"> • správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich užívá ve vhodné komunikační situaci • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální morfologický, syntaktický a slovtvorný ve větě jednoduché i souvětí 	<p>Tvarosloví</p> <p>Koncovky podst. a příd.jmen</p> <p>Pravopis zájmen a číslovek</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální morfologický, syntaktický a slovtvorný ve větě jednoduché i souvětí • rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí • formuluje otázky na větné členy 	<p>Tvarosloví - koncovky u sloves</p> <p>Velká písmena v názvech</p> <p>Skladba – rozbor věty jednoduché</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí • spisovně vyslovuje česká a běžná užívaná cizí slova • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální morfologický, syntaktický a slovtvorný ve větě jednoduché i souvětí 	<p>Skladba – rozbor souvětí podřadného</p> <p>Pravopis cizích slov</p> <p>Oprava chyb v textu</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí 	<p>Skladba – rozbor souvětí souřadného</p> <p>Jazykové testy</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí 	<p>Skladba – rozbor souvětí souřadného</p> <p>Jazykové testy</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> • vyhledává v různých typech katalogů, v knihovně a v dalších zdrojích 	<p>Práce s internetem: jazykovědné a literární www stránky</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> • formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo a jeho zpracování 	<p>Současní autoři beletrie ve filmových a divadelních adaptacích</p>	

5. 6. Matematický klub

Charakteristika volitelného předmětu – 2. stupeň

Předmět matematický klub se vyučuje v devátém ročníku jako volitelný předmět. Je určen především pro žáky se zájmem o matematiku a koncipován jako příprava na přijímací zkoušky na střední školy.

Předmět **matematický klub** poskytuje žákům vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a podporuje tak matematickou gramotnost, která vytváří předpoklady pro další úspěšné zvládnutí studia.

Výuka probíhá v devátém ročníku. Pokud tomu podmínky a probíraná látka dovolí, pracují žáci ve skupinách. Prvořadý důraz je kladen na důkladné porozumění myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, matematickou symboliku a způsoby jejich užití.

Největší důraz je kladen na schopnosti užít **matematiku v reálných situacích a ověřovat pravdivost svých tvrzení**.

Výchovné a vzdělávací postupy, které ve vyučovacím předmětu využívají, směřují k utváření klíčových kompetencí.

V rámci předmětu jsou naplňovány tyto **klíčové kompetence**:

Kompetence k učení

Žák:

- osvojí základní matematické pojmy a vztahy postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů
- vytváří zásoby matematických nástrojů (pojmů, vztahů, metod řešení)
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí
- provádí početní výkony s přirozenými čísly, desetinnými čísly a zlomky
- řeší úlohy z praxe
- provádí odhady výsledků, zaokrouhluje
- čte a užívá diagramy
- užívá proměnou, řeší rovnice a nerovnice
- zapisuje a znázorňuje kvantitativní jevy v přírodě a společnosti
- orientuje se v rovině a prostoru

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- provádí rozbor problémů a řešení, odhaduje výsledky
- volí správný postup při řešení slovních úloh a reálných problémů
- zapisuje a znázorňuje závislosti kvantitativních jevů v přírodě a společnosti
- řeší metrické a geometrické úlohy

Kompetence komunikativní

Žák:

- zdůvodňuje matematické postupy
- užívá správné terminologie a symboliky
- čte a užívá statistické údaje a diagramy
- vyvozuje logické závěry z daných předpokladů

Kompetence pracovní

Žák:

- používá bezpečně a účinně matematické pomůcky (kružítko, pravítko, úhloměr)
- zdokonaluje grafický projev
- řeší geometrické úlohy

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Matematický klub – 9. ročník			
	<ul style="list-style-type: none"> • zná a umí používat znaky dělitelnosti • rozumí pojmu prvočíslo, složené číslo • umí rozložit složené číslo na součin prvočísel • určí nejmenší společný násobek a největší společný dělitel • vyřeší pomocí násobení, dělení slovní úlohy 	Dělitelnost přirozených čísel	
	<ul style="list-style-type: none"> • přečte a zapíše zlomek • převádí zlomky na desetinná čísla a naopak • krátí a rozšiřuje zlomky • porovnává zlomky • umí sčítat, odčítat, násobit a dělit zlomky • umí převádět smíšené číslo na zlomek a naopak • rozumí pojmu složený zlomek • umí řešit slovní úlohy se zlomky 	Zlomky	
	<ul style="list-style-type: none"> • umí vyjádřit poměr mezi danými hodnotami • zvětšuje a zmenšuje v poměru • dělí celek na části v daném poměru • pracuje s měřítky map a plánů • rozezná přímou a nepřímou úměrnost • vyjádří přímou a nepřímou úměrnost rovnicí, tabulkou, grafem • využívá trojčlenky k řešení slovních úloh 	Poměr, měřítko, přímá a nepřímá úměrnost	
	<ul style="list-style-type: none"> • chápe pojem 1%, procentová část, základ, počet procent • vypočítá 1%, základ, procentovou část, počet procent • řeší slovní úlohy na procenta 	Procenta	

	<ul style="list-style-type: none"> • užívá druhou mocninu a odmocninu ve výpočtech • zná znění Pythagorovy věty • umí pomocí Pythagorovy věty určit, zda je trojúhelník pravouhlý • umí pomocí Pythagorovy věty počítat délky stran v pravouhlém trojúhelníku • řeší slovní úlohy využitím Pythagorovy věty 	Druhá mocnina a druhá odmocnina, Pythagorova věta	
	<ul style="list-style-type: none"> • řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav • provádí zkoušku řešení • umí vyjádřit neznámou ze vzorce • řeší slovní úlohy pomocí rovnic 	Lineární funkce	
	<ul style="list-style-type: none"> • umí rozložit výraz na součin (pomocí vytýkání a vzorců) • provádí početní operace s lomenými výrazy (rozšiřování, krácení, sčítání, odčítání, násobení, dělení) • určí, kdy mají lomené výrazy smysl 	Výrazy	
	<ul style="list-style-type: none"> • řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli s využitím znalostí o lomených výrazech 	Rovnice s neznámou ve jmenovateli	
	<ul style="list-style-type: none"> • umí řešit soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými pomocí metody sčítací a dosazovací • řeší slovní úlohy pomocí soustavy lineárních rovnic 	Soustavy rovnic	
	<ul style="list-style-type: none"> • určí obvody a obsahy rovinných útvarů (čtverec, obdélník, kosočtverec, kosodélník, trojúhelník, lichoběžník, kruh) 	Rovinné útvary	
	<ul style="list-style-type: none"> • umí načrtnout a narýsovat kvádr, krychli a jejich sítě • umí převádět čtverečné a krychlové jednotky • vypočítá povrch a objem krychle a kvádru, hranolu, jehlanu, kuželu, koule • vyřeší slovní úlohy pomocí znalostí o tělesech 	Tělesa	

5. 7. Speciálně pedagogická péče

Charakteristika volitelného předmětu

Pro předměty **speciálně pedagogické péče** škola využívá disponibilní časovou dotaci k jejich realizaci, jsou-li tato podpůrná opatření žákovi doporučena ŠPZ a zákonný zástupce souhlasil s jejich poskytováním. Způsob

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace	Vzdělávací obor Logopedická a dyslektická péče
Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace	Vzdělávací obor Matematická cvičení

poskytování je součástí kapitoly Poznámky k učebnímu plánu" I. a II. stupně.

I. stupeň

II. stupeň

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace	Vzdělávací obor Cvičení z českého jazyka
Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace	Vzdělávací obor Cvičení z matematiky

Cvičení z českého jazyka

Předmět speciálně pedagogické péče **Cvičení z českého jazyka** vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Předmět speciálně pedagogické péče Cvičení z českého jazyka zaujímá důležité postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dovednosti a znalosti získané v tomto předmětu jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání.

Za přítomnosti žáků 6. - 9. ročníku s přiznanými podpůrnými opatřeními a na základě doporučení ŠPZ jsou hodiny realizovány ve třídě, případně v odborné učebně pro výuku informatiky. Vlastní výuka je soustředována na rozvoj komunikačních dovedností, na prohlubování a upevňování znalosti gramatických pravidel a jejich používání v praktické formě jazyka.

V předmětu speciálně pedagogické péče Cvičení z českého jazyka využíváme pro rozvoj klíčových kompetenci těchto strategií:

Kompetence k učení:

- využívat vhodných způsobů, metod a forem práce (soutěže, didaktické hry, dramatizace, poslech, práce s textem)
- vytvářet u žáků pozitivní vztah k mateřskému jazyku
- probouzet zájem o literaturu
- využívat různých zdrojů informací

- doplňovat výuku návštěvami divadelních představení a výchovně vzdělávacích programů, exkurzemi do městské knihovny
- podporovat účast žáků v literárních i jazykových soutěžích a olympiádách

Kompetence k řešení problémů:

- zadávat problémové úkoly, při jejichž samostatném řešení žáci využijí osvojené dovednosti, vědomosti a návyky
- vést žáky k plánování vhodných postupů
- rozvíjet u žáků dovednost vhodně volit knihy k četbě
- využívat různých jazykových příruček a počítačových výukových programů

Kompetence komunikativní:

- vést žáky k praktickému používání spisovného jazyka v různých komunikačních situacích
- rozvíjet u žáků dovednost vhodně formulovat požadavky a vyjadřovat názor v logických souvislostech v mluveném i písemném projevu
- seznamovat žáky s různými typy textů a záznamů a pomáhat jim porozumět jejich obsahu
- vést žáky ke vhodné argumentaci a spolupráci při řešení úloh

Kompetence sociální a personální:

- využívat skupinové a týmové formy práce
- rozvíjet schopnost respektovat názor druhých a vcítit se do člověka v různých situacích
- vyžadovat dodržování pravidel
- umožnit rozvoj tvůrčího myšlení

Kompetence občanské:

- pomáhat utvořit si představu o tradicích a zvycích různých národů v historických souvislostech
- vést žáky k utváření postojů, které respektují rovnoprávnost občanů v demokratické společnosti
- rozvíjet v žácích smysl pro kulturu a tvořivost

Kompetence pracovní:

- rozvíjet schopnost adaptovat se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- vést žáky ke spoluúčasti na osvojování nových znalostí a vědomostí
- vést žáky k využívání znalostí a zkušeností v praxi
- hodnotit kladně svědomitou práci žáků

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKE OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Cvičení z českého jazyka – 6.ročník			
ČJL-9-2-04	<ul style="list-style-type: none"> • určí slovní druhy • správně skloňuje a časuje slova ohebná 	tvarosloví (slovní druhy) podstatná jména konkrétní, abstraktní;	

	<ul style="list-style-type: none"> • určí mluvnické významy ohebných slov • stupňuje přídavná jména 	pomnožná, hromadná, látková, obecná, vlastní procvičování tvarů podstatných jmen podle vzorů přídavná jména - tvoření a jejich tvary; stupňování, skloňování zájmena - druhy; skloňování podle vzoru ten, náš, jenž a podle vzoru přídavných jmen číslovky druhy; skloňování, pravopis slovesa a jejich časování (mluvnické kategorie, způsob, čas) neohebné slovní druhy	
ČJL-9-2-06	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje větu jednoduchou a souvětí • určí základní větné členy • rozpozná předmět, přívlastek, příslovečné • určení • poznává a využívá značky související s označováním základních a rozvíjejících větných členů 	skladba věta jednoduchá a souvětí (jejich určování) základní větné členy (podmět, přísudek) rozvíjející větné členy (předmět, přívlastek, příslovečné určení místa, času a způsobu) grafické znázornění (věta jednoduchá, souvětí)	
ČJL-9-2-07	<ul style="list-style-type: none"> • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný a morfologický • v praxi aplikuje znalost shody přísudku s podmětem 	zdvojené souhlásky skupina bě-bje, pě, vě-vje skupina mě-mně předpony s-, z-, vz-, předložky i-y po obojetných souhláskách (v různých částech slov) shoda podmětu s přísudkem pravopis hlásek	

Logopedická a dyslektická péče

Předmět speciálně pedagogické péče **Logopedická a dyslektická péče** vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk jazyková komunikace stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání. Za přítomnosti žáků příslušného ročníku ZŠ (1. - 5.) s přiznanými podpůrnými opatřeními a na základě doporučení ŠPZ jsou hodiny realizovány ve třídě.

Důraz ve výuce je kladen především na:

- čtení - praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací)
- naslouchání - praktické (vyjádření kontaktu partnera); věcné (aktivní – zaznamenaná slyšené, reaguje otázkami)
- mluvený projev - základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost); základní komunikační pravidla (oslovení, střídání rolí mluvčího a posluchače)
- písemný projev - základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku); technika psaní (čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu)
- zvukovou stránku jazyka - sluchové rozlišení hlásek, správná výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)
- slovní zásoba a tvoření slov - slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná, mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma; stavba slova
- tvarosloví - slovní druhy, tvary slov
- pravopis - lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen) a syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem)
- poslech literárních textů
- zážitkové čtení a naslouchání
- tvořivé činnosti s literárním textem - volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace

Ve vyučovacím předmětu Logopedická a dyslektická péče využíváme pro rozvoj klíčových kompetencí těchto strategií:

Kompetence k učení:

- využívat vhodné metody, způsoby a formy práce (didaktické hry, dramatizace, recitace, práce s textem, počítačové výukové programy)
- vést k práci s učebnicemi, učebními materiály, pravidly českého pravopisu atd.
- vytvářet pozitivní vztah k mateřskému jazyku, literatuře a kultuře obecně
- probouzet zájem o osvojení spisovného jazyka v mluvené i písemné formě

Kompetence k řešení problémů:

- využívat výukových počítačových programů
- stavět na osvojených dovednostech a vědomostech při řešení zadaných úkolů přiměřené obtížnosti
- vést k využívání informačních zdrojů k řešení obtížnějšího úkolů (internet, pravidla českého pravopisu, telefonní seznam, atd.)

Kompetence komunikativní:

- napomáhat správnému, spisovnému, srozumitelnému vyjadřování ústní i písemnou formou
- seznamovat žáky s různými typy textů, audio i video záznamů a pracovat s nimi

Kompetence sociální a personální:

- využívat dovedností, vědomostí a návyků při samostatném řešení problémových úkolů
- využívat skupinové a týmové spolupráce při řešení zadaných úkolů

Kompetence občanské:

- pomáhat vytvořit představu o národních lidových zvycích své vlasti a regionu, ve kterém žijeme i ostatních států světa
- rozvíjet pozitivní vztah k mateřskému jazyku, kultuře, památkám
- rozšiřovat výuku o seznamování s význačnými osobnostmi českého národa

Kompetence pracovní:

- napomáhat při osvojování správné techniky čtení, vytváření čtenářských dovedností a čtení s porozuměním
- hodnotit kladně pečlivou a svědomitou práci žáků

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Logopedická a dyslektická péče – 5.ročník			
ČJL-5-1-01	<ul style="list-style-type: none"> • čte s porozuměním přiměřeně náročné texty 	tituly krásné literatury, využití čtenářského okénka; párové či skupinové čtení návodné otázky k porozumění textu	
ČJL-5-1-04	<ul style="list-style-type: none"> • reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si něj podstatná fakta 	vyprávění, popis, líčení, dokončení příběhu; využití artikulačních cvičení na rozvoj motoriky mluvidel	
ČJL-5-1-07	<ul style="list-style-type: none"> • volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru 	komunikační žánry s citově zabarvenými prvky	
ČJL-5-1-10	<ul style="list-style-type: none"> • sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev 	osnova textu, dějová a časová posloupnost opora o obrazový materiál	
ČJL-5-2-08	<ul style="list-style-type: none"> • píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách 	základy morfologického pravopisu využití vhodných učebních pomůcek (vyjmenovaná slova, koncovky podstatných jmen, přídavných jmen, zájmen)	
ČJL-5-2-02	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku 	stavba slova předpona, kořen, přípona, koncovka; barevné rozlišování; hry s předponami a příponami	
ČJL-5-2-03	<ul style="list-style-type: none"> • určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá jejich gramaticky správných tvarů 	slovní druhy: kategorie podstatných jmen, sloves	
ČJL-5-2-05	<ul style="list-style-type: none"> • vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty 	základní skladební dvojice: vedlejší skladební dvojice	

Matematická cvičení (1.stupeň)

Předmět speciálně pedagogické péče **Matematická cvičení** vychází ze vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Realizuje se v 1.- 5. ročníku ZŠ. V 1.-5. ročníku má předmět dotaci 1 hodinu týdně. Hodiny jsou realizovány ve třídě, ale je možné využít i odbornou učebnu pro výuku informatiky. Žáci využívají prostředky výpočetní techniky (kalkulátory, počítačové výukové programy) a pomůcky (přehledy, tabulky).

Na prvním stupni ZŠ se výuka zaměřuje na docvičování a upevňování elementárního matematického učiva či na rozvíjení matematických znalostí a dovedností v reálných situacích (matematická gramotnost).

Důraz je kladen na porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům v těchto oblastech:

Číslo a početní operace

- osvojování početních operací (aritmetické operace)
- číselné údaje
- výpočty; zaokrouhlování
- proměnná v matematizaci reálných situací

Závislost, vztahy a práce s daty

- typy změn a závislosti (projevy běžných jevů reálného života) - růst x pokles i nulová
- hodnota
- tabulky, diagramy, grafy
- počítačové programy

Geometrie v rovině a v prostoru

- znázorňování geometrických útvarů; modelace reálných situací
- podobnost x odlišnost útvarů
- polohy objektů v rovině/prostoru
- grafický projev
- řešení polohových a metrických úloh (reálný svět)

Nestandardní aplikační úlohy a problémy

- rozvoj logického myšlení
- analýza problému; utřídění údajů; náčrty; optimální řešení úloh

V předmětu speciálně pedagogické péče Matematická cvičení využíváme pro rozvoj klíčových kompetencí těchto strategií:

Kompetence k učení:

- podporovat rozvoj schopnosti abstraktního a logického myšlení zařazováním vhodných logických úkolů, matematických hádanek a rébusů
- vytvářet u žáků zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh), které žák využívá při řešení úkolů vycházejících z reálného života
- vést žáky ke stručnému vyjadřování využívajícího matematický jazyk včetně symboliky

Kompetence k řešení problémů:

- vést žáky k samostatnému uvažování a řešení problémů
- učit žáky nalézat a objevovat různé varianty řešení úloh
- vést žáky k tomu, aby uměli známé a osvědčené postupy řešení aplikovat při řešení obdobných nebo nových úkolů a problémů
- učit žáky vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a umět své hypotézy ověřit nebo vyvrátit

Kompetence komunikativní:

- vést žáky k vyjadřování myšlenek, postupů a názorů v logickém sledu
- vést žáky k přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně matematické symboliky
- učit žáky využívat informační a komunikační prostředky a technologie pro řešení úkolů, pro komunikaci a spolupráci s ostatními

Kompetence sociální a personální:

- učit žáky spolupracovat ve skupině při řešení daného problému
- vést žáky k ohleduplnosti a úctě při jednání s druhými lidmi a k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- umožňovat rozvoj tvůrčího matematického myšlení

Kompetence občanské:

- učit žáky respektovat přesvědčení druhých lidí
- vést žáky k logické orientaci v krizových situacích
- učit žáky aplikovat matematické vědomosti v občanských záležitostech

Kompetence pracovní:

- vést žáky k bezpečnému a účinnému používání nástrojů a vybavení, dodržování vymezených pravidel
- pomáhat žákům orientovat se prostřednictvím matematických znalostí, vědomostí a dovedností v tržním hospodářství
- adaptovat se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- umožňovat žákům spolupodílet se na osvojování nových znalostí a vědomostí

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKE OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Matematická cvičení – 5.třída			
M-5-1-02p	<ul style="list-style-type: none"> • čte, píše a porovnává čísla v oboru do 1000, numerace v oboru do 1 000 000 	početní úkony v oboru do 1000, i do 1 000 000	
M-5-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel 	využití komutativnosti a asociativnosti; sčítání a odčítání písemné sčítání, odčítání, násobení a dělení v oboru až do 1000000 (využití názoru)	

		část celku (pojem zlomek)	
M-5-1-03	<ul style="list-style-type: none"> zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel 	zaokrouhlování čísel jednotky, stovky, tisíce (až desetitisíce, statisíce, miliony) kontrola výsledku početních operací rovnice; nerovnice	
M-5-1-04	<ul style="list-style-type: none"> řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel 	slovní úlohy; i složené slovní úlohy v oboru do 1000	
M-5-2-02	<ul style="list-style-type: none"> čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy 	magické čtverce, hadí sítě jednoduché kombinatorické a pravděpodobnostní situace	
M-5-2-02p	<ul style="list-style-type: none"> umí manipulovat s penězi převádí jednotky délky, hmotnosti a času 	manipulace s penězi převody jednotek	
M-5-3-01	<ul style="list-style-type: none"> narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník kružnici); konstrukce užívá jednoduché konstrukce 	konstrukce rovinných útvarů (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnice)	
M-5-3-02	<ul style="list-style-type: none"> sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran 	grafický součet úseček délka lomené čáry obvodu mnohoúhelníků	
M-5-3-03	<ul style="list-style-type: none"> sestrojit rovnoběžky a kolmice 	sestrojování rovnoběžek a kolmic souměrnost (osová a středová)	
M-5-3-04	<ul style="list-style-type: none"> určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu 	obsah obrazce s využitím čtvercové sítě základní jednotky obsahu	
M-5-3-05	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru 	souměrnost (osová i středová)	
M-5-4-01p	<ul style="list-style-type: none"> řeší jednoduché praktické slovní úlohy 	číselné obrázkové řady, doplňovačky	

Matematická cvičení (2.stupeň)

Předmět speciálně pedagogické péče **Matematická cvičení** vychází ze vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Realizuje se v 6. - 9. ročníku. Hodiny jsou realizovány ve třídě, ale je možné využít odbornou učebnu pro výuku informatiky. Žáci využívají prostředky výpočetní techniky (kalkulátory, počítačové výukové programy) a pomůcky (přehledy, tabulky).

Důraz ve výuce je kladen především na:

- porozumění základním myšlenkovým postupům
- pochopení pojmů matematiky
- osvojení pojmů, algoritmů, terminologie, symboliky
- správnost zápisu matematických výpočtů
- přesnost při rýsování
- použití získaných poznatků pro výpočty úloh ze Života
- využití výpočetní techniky a dalších pomůcek

V předmětu speciálně pedagogické péče Cvičení z matematiky využíváme pro rozvoj klíčových kompetencí těchto strategií:

Kompetence k učení:

- podporovat rozvoj schopnosti abstraktního a logického myšlení zařazováním vhodných logických úkolů, matematických hádanek a rébusů
- vytvářet u žáků zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh), které žák využívá při řešení úkolů vycházejících z reálného života
- vést žáky ke stručnému vyjadřování využívajícího matematický jazyk včetně symboliky

Kompetence K řešení problémů:

- vést žáky k samostatnému uvažování a řešení problémů
- učit žáky nalézat a objevovat různé varianty řešení úloh
- vést žáky k tomu, aby uměli známé a osvědčené postupy řešení aplikovat při řešení obdobných nebo nových úkolů a problémů
- učit žáky vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu umet své hypotézy ověřit nebo vyvrátit

Kompetence komunikativní:

- vést žáky k vyjadřování myšlenek, postupů a názorů v logickém sledu
- vést žáky k přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně matematické symboliky
- učit žáky využívat informační a komunikační prostředky a technologie pro řešení úkolů, pro komunikaci a spolupráci s ostatními

Kompetence sociální a personální:

- učit žáky spolupracovat ve skupině při řešení daného problému
- vést žáky k ohleduplnosti a úctě při jednání s druhými lidmi a k upevňování dobrých mezilidských vztahů

Kompetence občanské:

- učit žáky respektovat přesvědčení druhých lidí

Kompetence pracovní:

- vést žáky k bezpečnému a účinnému používání nástrojů a vybavení, dodržování vymezených pravidel
- hodnotit kladně pečlivou a svědomitou práci žáků

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKE OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Matematická cvičení - 6.ročník			
M-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • porovnává a zaokrouhluje desetinná čísla • počítá s desetinnými čísly 	desetinná čísla (rozvinutý zápis v desítkové soustavě, porovnávání, zaokrouhlování, sčítání a odčítání, násobení dělení, převody a jednotek)	
M-9-1-03	<ul style="list-style-type: none"> • používá pojmy násobek, dělitel, prvočíslo, číslo složené, sudé a liché číslo, společný dělitel, společný násobek, soudělnost • rozhoduje, zda je dané číslo násobkem určitého čísla a zda je dělitelné určitým • číslem na základě znaků dělitelnosti • určí nejmenší společný násobek a největší společný dělitel skupiny čísel 	dělitelnost přirozených čísel - dělitel a násobek kritéria dělitelnosti společný (nejmenší násobek společný a dělitel, násobek, největší společný dělitel), prvočíslo a číslo složené	
M-9-3-01	<ul style="list-style-type: none"> • používá s porozuměním geometrické pojmy bod, přímka, polopřímka, úsečka • charakterizuje vzájemnou polohu tří bodů v rovině a dvou přímek v rovině • používá pojmy totožnost, kolmost a rovnoběžnost dvou přímek • využívá potřebnou matematickou symboliku • určí vlastnosti rovnoběžníků 	geometrické útvary- body, úsečky, přímky a polopřímky (vzájemná poloha přímek v rovině) geometrické útvary trojúhelník (trojúhelníková nerovnost) pravidelné mnohoúhelníky čtyřúhelníky	
M-9-3-02	<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje kruh a kružnici 	geometrické útvary – kruh a kružnice	
M-9-3-03	<ul style="list-style-type: none"> • používá pojem úhel dvou přímek, velikost úhlu 	geometrické útvary – úhel (druhy úhlů)	

	<ul style="list-style-type: none"> • určí velikost úhlu ve stupňové míře měřením a výpočtem • rozlišuje úhel pravý, přímý, ostrý a tupý • sčítá a odčítá úhly ve stupňové míře i graficky 		
M-9-3-04	<ul style="list-style-type: none"> • odhadne a vypočítá obsah čtverce a obdélníku 	opakování učiva 1. stupně – rovinné obrazce (obvod a obsah) obsah čtverce a obdélníku	
M-9-3-06	<ul style="list-style-type: none"> • načrtne a sestrojí trojúhelník • rozlišuje trojúhelníky podle délek stran a podle velikosti největšího úhlu • využívá základní dovednosti rýsování • určí vlastnosti čtyřúhelníků 	<p>geometrické útvary – trojúhelník (trojúhelníková nerovnost)</p> <p>mnohoúhelníky – čtyřúhelníky</p>	
M-9-3-08	<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná osově a středově souměrné útvary • používá pojmy vzor – obraz, samodružný bod a samodružný útvar • zobrazí v osově a středově souměrnosti přímkou, bod, trojúhelník a kružnici • sestrojí osu úsečky a úhlu, definuje jejich vlastnosti 	<p>osová a středová souměrnost</p> <p>osová souměrnost – osa souměrnosti</p>	
M-9-4-01	<ul style="list-style-type: none"> • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů • analyzuje a řeší slovní úlohy 	<p>desetinná čísla, dělitelnost přirozených čísel, grafy a diagramy, geometrické útvary, osová a středová souměrnost, mnohoúhelníky a hranoly (číselné a logické řady, číselné a obrázkové analogie, logické a netradiční geometrické úlohy)</p> <p>desetinná čísla dělitelnost přirozených čísel</p>	

5. 8. Rozšiřující tělesná výchova

Charakteristika volitelného předmětu

Vyučovací předmět **Rozšiřující tělesná výchova** navazuje na obor Tělesná výchova a prohlubuje obsah učiva především v tematickém okruhu **Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností** a **Činnosti ovlivňující zdraví**. Obsah učiva je rozdělen do 2 oblastí podle zaměření jednotlivých skupin:

- **Kompenzační cvičení a regenerace** – sportovní fotbalové třídy s rozšířenou výukou TV
- **Plavání a regenerace** – sportovní plavecké třídy s rozšířenou výukou TV

Na **2. stupni** se předmět vyučuje ve sportovních třídách s rozšířenou výukou TV. Základní vyučovací jednotkou je vyučovací hodina v délce 45 min. Výuka probíhá na hřišti s umělou trávou 3. generace, v posilovně areálu FC VYSOČINA nebo v plaveckém bazénu na ulici ZŠ E. Rošického (vše v bezprostřední blízkosti školy). V zimních měsících probíhá výuka ve dvou školních tělocvičnách a sportovní hale na ulici E. Rošického v blízkosti školy. Předmět vyučují aprobovaní učitelé TV, kvalifikovaní trenéři fotbalu a plavání.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKE OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Rozšiřující tělesná výchova 6. – 9. ročník			
	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované speciální pohybové dovednosti 	Plavání - Základní plavecký výcvik: <ul style="list-style-type: none"> - hygiena plavání - základy správného chování na bazéně - adaptace na vodní prostředí - základní plavecké dovednosti - speciální plavecké dovednosti - nácvik a zdokonalování plaveckých způsobů (M, Z, P, VZ) - skoky do vody, - plavecké obrátky - potápění - výkonnostní plavání - nácvik dopomoci a záchrany tonoucího - hry ve vodě (základní teorie, praxe) - netradiční hry ve vodě 	
	<ul style="list-style-type: none"> • osvojením speciálních pohybových dovedností rozvíjí základní pohybové schopnosti 		
	<ul style="list-style-type: none"> • upevňuje základy osobní hygieny, otužování 		
	<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje zásady organizace a bezpečnosti pohybu ve vodním prostředí, dokáže poskytnout dopomoc a záchranu tonoucímu 		
	<ul style="list-style-type: none"> • zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální kompenzační cvičení v optimálním počtu opakování 	Kompenzační cvičení: <ul style="list-style-type: none"> - posilování a protahování vybraných svalových skupin - odstraňování svalových dysbalancí 	
	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá základní techniku speciálních cvičení 		

	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci svalových dysbalancí 	<ul style="list-style-type: none"> - uvolňovací a dechová cvičení - regenerační vodní procedury – plavání, pára, sauna, výřivky 	
	<ul style="list-style-type: none"> • samostatně diagnostikuje základní svalové dysbalance na sobě i spolužákovi 		

5. 9. Rozšiřující informatika

Charakteristika volitelného předmětu

Předmět je koncipován jako vyšší úroveň práce s multimediální technikou, softwarem a programováním. Je určen pro pokročilé žáky v oblasti multimediální tvorby a práce s ICT technikou, ale i pro žáky, kteří jsou kreativní a mají zájem o další prohloubení znalostí a dovedností.

Žáci zpracovávají zpravidla dlouhodobé projekty na témata z oblasti:

3D tisk

Webové služby

Programovací techniky

Multimediální technika

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

předmět, který je zařazen v 8. a 9. ročníku. Výuka je realizována v učebně informatiky / informačním centru.

Kompetence
Kompetence digitální <ul style="list-style-type: none"> • žáky vedeme k účelnému využívání digitálních zařízení a technologií • žáky učíme vyhledávat, posuzovat, spravovat, zpracovávat (a to i automatizovaně) a sdílet data, informace a digitální obsah pomocí vhodných prostředků • žáci během výuky informatiky vytváří digitální obsah • žáky seznamujeme s moderními technologiemi a jejich přínosy i riziky souvisejícími s jejich používáním
Kompetence k učení <ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k samostatnosti při využívání počítačových aplikací, učitel vystupuje především jako konzultant • vedeme žáky k využívání kontextové nápovědy a k využívání dostupných studijních materiálů především na internetu • učíme žáky vyhledávat a třídit informace, zpracovat a porovnávat výsledky vyhledávání • žáky motivujeme k učení ukázkami využití učiva v praxi a ve výuce jiných předmětů • žáky motivujeme ke studiu cizích jazyků, jejichž znalost je nutná pro vyhledávání informací na internetu a při využívání nelokalizovaného softwaru • žáky motivujeme ke studiu přírodovědných a technických předmětů, jejichž znalost je nutná pro pochopení moderních technologií
Kompetence k řešení problémů <ul style="list-style-type: none"> • učivo procvičujeme zadáváním samostatných prací, které jsou orientovány na využití v praxi a v jiných předmětech • vedeme žáky k hledání vlastních postupů při řešení problémů a tím rozvíjíme samostatné myšlení a obhajobu vlastního řešení problému • vedeme žáky k vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku

Kompetence komunikativní
<ul style="list-style-type: none"> • učíme žáky využívat informačních prostředků pro kvalitní komunikaci s okolním světem • od žáků vyžadujeme kultivované vyjadřování při výuce a při prezentaci výsledků vlastní práce žáků, učíme je vyjadřovat se srozumitelně a v logickém sledu • žáky vedeme k rozboru a hodnocení vlastní samostatné práce i práce jiných žáků • žáky vedeme k využívání informačních technologií, tabulek, diagramů, grafů apod.
Kompetence pracovní
<ul style="list-style-type: none"> • zpracovává a prezentuje své výsledky pomocí aplikačního softwaru • využívá pokročilých funkcí – tabulky, grafy, funkce, vzorce • prezentuje své výsledky pomocí prezentačního softwaru • vytvoří jednoduchý HTML dokument a prezentuje ho na internetu

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PŘŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Rozšiřující informatika – 8. ročník			
	<ul style="list-style-type: none"> • žák využívá poznatků o užití dokumentačních prostředků a vhodného softwaru ke zpracování a prezentaci informace v textové, grafické a multimediální formě • žák uplatňuje základní estetická a typologická pravidla při práci s textem • 3D tiskové projekty (dle výběru a možností žáků) 	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s digitální fotografií. • Dokumentace školních akcí. • Práce s filmovým záznamem. • Příprava vizuální tvorby. Filmová postprodukce. • Tvorba webu – html, css 	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV
Rozšiřující informatika – 9. ročník			
	<ul style="list-style-type: none"> • žák využívá poznatků o užití dokumentačních prostředků a vhodného softwaru ke zpracování a prezentaci informace v textové, grafické a multimediální formě 	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s digitální fotografií. Dokumentace školních akcí. • Práce s filmovým záznamem. Příprava vizuální pomůcky. • žák uplatňuje základní estetická a 	

	<ul style="list-style-type: none"> • 3D tiskové projekty (dle výběru a možností žáků) 	typologická pravidla při práci s textem <ul style="list-style-type: none"> • Tvorba časopisu - 9. ročník • Tvorba webu – html, css • Pokročilejší programovací projekty a techniky 	
--	--	---	--

5.10. Konverzace z anglického jazyka

Charakteristika volitelného předmětu

Volitelný předmět Konverzace z anglického jazyka se na naší škole vyučuje v 8. a 9. ročníku a má časovou dotaci 1 hodinu týdně. Výuka v každém ročníku probíhá odděleně vždy v jedné skupině. Tento předmět je určen zejména pro žáky se zájmem o prohloubení komunikačních schopností a potřebou dorozumět se s cizincem v běžných situacích.

Předmět **Konverzace z anglického jazyka** klade důraz především na to, aby **se žáci v mluveném projevu nebáli používat nedokonale zvládnutý cizí jazyk**. Dále tento předmět směřuje také k tomu, aby žáci byli schopni hovořit s cizincem o jednoduchých tématech. Žákům je vytvářen dostatek komunikačních příležitostí pro používání angličtiny za pomoci názorných situací z běžného života. V tomto případě je využívána nejvíce skupinová práce. Zároveň by žáci měli porozumět i čtenému textu, který výběrem slov či tématu odpovídá jejich jazykové úrovni. Pozornost je zaměřena i na poslech (např. anglické písně, doplňková videa na YouTube apod.) Výuka by měla být zábavnější alternativou k běžným hodinám angličtiny a navazovat tak na probíraná témata v širším pojetí (např. realie anglicky mluvících zemí).

Konverzace z anglického jazyka probíhá v běžných třídách, v jazykové i počítačové učebně. Zde mají žáci možnost pracovat jak s online cvičeními, tak s výukovým softwarem.

Výchovné a vzdělávací postupy, které ve vyučovacím předmětu využívají, směřují k utváření klíčových kompetencí.

V rámci předmětu jsou naplňovány tyto **klíčové kompetence**:

Kompetence k učení

Žák:

- chápe, proč je důležité učit se komunikovat anglicky
- propojuje probraná témata a jazykové jevy do širších celků (využívá znalostí a dovedností získaných v jiných oblastech)

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- si uvědomuje existenci problémových situací a snaží se hledat jejich řešení v cizojazyčném prostředí
- vyjádří obsah myšlenky pomocí jednodušších výrazů, chybí-li slovní zásoba

Kompetence komunikativní

Žák:

- porozumí jednoduchému sdělení v anglickém jazyce
- formuluje jednoduché myšlenky v angličtině
- odstraňuje obavy z komunikace s cizincem
- porozumí promluvě i textu v anglickém jazyce dle získaných dovedností a potřebné úrovně s ohledem na věk
- nebojí se navázat kontakt (písemný či ústní) v anglickém jazyce

Kompetence sociální a personální**Žák:**

- spolupracuje v týmu
- respektuje různé názory a zároveň dovede obhájit vlastní názor
- vyžádá a poskytne pomoc v jednoduchých situacích

Kompetence občanské**Žák:**

- si vytvoří představu o tom, jaké tradice a zvyky jsou v anglicky mluvících zemích a dovede je porovnat s českými

Kompetence pracovní**Žák:**

- využívá anglického jazyka k získávání informací z různých oblastí

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Konverzace z anglického jazyka – 8. ročník			
	Žák se představí, uvede základní údaje – jméno, bydliště věk, členové rodiny, domácí mazlíčci, školy.	Introduction	
	Žák vyjmenuje své záliby a koníčky, dokáže vyjádřit, proč ho daný koníček baví.	My hobbies, my free time	
	Žák se seznámí nejen s Halloweenem, ale také s dalšími významnými dny během roku ve Velké Británii a USA.	Halloween a další svátky během roku	
	Žák popíše, jak Vánoce tráví za pomoci nabytých slovní zásoby, porovná rozdíly mezi vánočními svátky v ČR a ve Velké Británii a USA.	Christmas	
	Žák popíše jak probíhá jeho typický týden, vyjmenuje jednotlivé činnosti, aktivity.	My daily routine	

	Žák vyjmenuje vyjádří svůj vztah k hudbě, sportu, popíše svůj oblíbený TV pořad, pojmenuje vlastnosti svého idolu, zvládně pohovořit o receptu na oblíbené jídlo.	My favourites (music, TV programme, famous person, sport, meal etc.)	
	Žák vyjmenuje různé druhy obchodů, vyjádří svými slovy jaký je jeho vztah k nakupování, vyjmenuje různé druhyoblečení, vyjádří svůj postoj k módě.	Shopping and fashion	
	Žák popíše a dokáže pohovořit o představě svého budoucího povolání, domě, partnerovi.	My future plans (my dream job, house, partner)	
	Žák se seznámí se základními údaji a památkách těchto dvou zemí, žák také porovná odlišnosti obou kultur a porovná je s ČR.	The UK and the USA	
	Žák popíše svoje plány na prázdniny, dovede pohovořit o místech, která již navštívil.	My plans for summer	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKE OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Konverzace z anglického jazyka – 9. ročník			
	Žák popíše svoje zážitky z prázdnin pomocí předpřítomného času, dovede pohovořit v minulém čase o místech, která během léta navštívil.	Holidays	
	Žák se seznámí s různými formami psaného projevu v anglickém	Writing skills	

	jazyce a následně si vyzkouší zpracovat svůj vlastní text.		
	Žák se blíže seznámí se dvěma důležitými dny v americké kultuře.	Thanksgiving Day, Black Friday	
	Žák popíše, jak Vánoce tráví za pomoci nabyté slovní zásoby, porovná rozdíly mezi vánočními svátky v ČR a ve Velké Británii a USA.	Christmas	
	Žák se seznámí s jednoduchými anglickými texty, porozumí jejich obsahu, dokáže je interpretovat svými slovy a dále o něm diskutovat.	Books and magazines	
	Žák se seznámí se slovní zásobou týkající se profesí, dokáže vytvořit životopis dle předlohy v anglickém jazyce, pracuje s frázemi běžně používaných během pracovního pohovoru.	Jobs, CVs, job interview	
	Žák popíše tradice a zajímavá místa anglicky mluvících zemí (Kanada a Austrálie).	English speaking countries I.	
	Žák popíše tradice a zajímavá místa anglicky mluvících zemí (Irsko, Nový Zéland, Jihoafrická republika).	English speaking countries II.	
	Žák pohovoří o svém vztahu k různým médiím – kniha, film, seriál a zpracuje svoje názory formou prezentace pro ostatní.	The world of media	
	Žák si osvojí základní použití slovní zásoby zaměřené na popis cesty a dopravu, dokáže se zeptat nejen na cestu, ale i druhému popsat.	Getting around	

--	--	--	--

6. Nepovinné předměty

6.1. Dyslexie

Tento nepovinný předmět je zaměřen na péči o děti se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SPUCH – ŠVP kapitola 3.4.). Reeducace probíhá v informačním centru s časovou dotací 1 hodina týdně. Žáci jsou rozděleni do dvou skupin: 1 – 4 roč., 5 – 9. roč. Vyučující se při speciálním cvičení řídí doporučením PPP a přistupují k žákům dle individuálních potřeb.

Využívají speciální počítačové programy, pracovní sešity (Zelinková, Tobiáš) a další pomůcky potřebné k nápravě obtíží.

Nepovinný předmět má samozřejmě úzký vztah k oblasti Jazyk a jazyková komunikace, směřuje k utváření klíčových kompetencí (ŠVP kapitola 5.1.)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKE OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Dyslexie			
ČJL-3-1-01	• čte, rozumí textu	čtení	
ČJL-3-2-01	• rozliší krátké a dlouhé samohlásky	zvuková stránka jazyka	
ČJL-3-3-03	• rozliší b, d, p	zvuková stránka jazyka	
ČJL-3-2-01	• rozdělí slovo na slabiky	zvuková stránka jazyka	
ČJL-3-3-02	• rozšiřuje slovní zásobu, vypráví obsah přečteného	slovní zásoba	
ČJL-3-2-01	• analyzuje slova na hlásky, rozliší hlásku a písmeno	zvuková stránka jazyka	
ČJL-3-2-02	• pozná slova protikladná, souřadná, podřazená, nadřazená, synonyma	slovní zásoba	
ČJL-3-2-02 ČJL-3-2-04	• pozná slovní druhy	tvarosloví	
ČJL-5-2-03	• určí rod, číslo, pád u podstatných jmen • u sloves určí osobu, číslo a čas	tvarosloví	
ČJL-3-2-06	• pozná větu a souvětí	skladba	
ČJL-3-2-08	• zná pravidlo pro psaní vlastních jmen	pravopis	
ČJL-3-2-07	• rozliší věty dle postoje mluvčího	skladba	
ČJL-3-2-08	• odůvodní i/y po měkkých a tvrdých souhláskách, po obojetných souhláskách	pravopis	
ČJL-5-2-08	• zná vyjmenovaná slova	zvuková stránka jazyka	

	• umí zdůvodnit psaní i/y		
ČJL-3-2-01	• odůvodní psaní ů/ů	zvuková stránka jazyka	
	• umí najít chybu	práce s chybou	
ČJL-3-2-08	• odůvodní psaní znělých a neznělých souhlásek	zvuková stránka jazyka	
ČJL-3-3-03	• pozná poezii a prózu	zážitkové čtení, naslouchání	
	• orientuje se v prostoru	práce s textem	
ČJL-3-1-08	• uvolňuje ruku, zlepšuje držení psacích potřeb	písemný projev	

6. 2. Logopedie

Tento nepovinný předmět je zaměřen na péči o žáky s vadou výslovnosti. Jsou do něj zařazeni žáci

1. tříd, kteří většinou mají již řádné komplexní logopedické vyšetření. Reedukace probíhá na odloučeném pracovišti ZŠ Jarní 1 hodinu týdně. K žákům je přístupováno podle jejich individuálních potřeb.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Logopedie			
	<ul style="list-style-type: none"> • naučí se správnou techniku dýchání • umí dodržovat zásady hlasové hygieny • správně používá řečové orgány (rty, jazyk, dolní čelist a měkké patro) • vnímá a napodobuje zvuky a hlasy • pozná hlásku ve slově a dokáže ji vyčlenit 	Vyšetření výslovnosti, dechová a hlasová cvičení, cvičení zaměřená na rozvíjení pohyblivost řečových orgánů, cvičení zaměřená na rozvíjení fonemického sluchu	
	<ul style="list-style-type: none"> • osvojí si správnou techniku výslovnosti vadné hlásky, umí ji používat v běžné řeči 	Individuální práce s žáky	

6. 3. Zájmová tělesná výchova (1.stupeň)

Tento nepovinný předmět nabízí sportovní aktivity zájemcům z 1. a 2. ročníku naší školy. Je vyučován na odloučeném pracovišti Jarní 22, časová dotace 1 hodina týdně. Tento nepovinný předmět navazuje na vzdělávací oblast Člověk a zdraví, podílí se na utváření klíčových kompetencí (ŠVP kapitola 5.8.)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKE OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Zájmová tělesná výchova – 1. a 2. třída			
ZTV-3-1-01 TV-3-1-04	<ul style="list-style-type: none"> • dbá na správné držení těla a správné dýchání, • vyjadřuje rytmus pohybem, • nastoupí do družstva, • používá sportovní oblečení a obutí, • dodržuje bezpečnost v šatně a cvičebních prostorách 	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	
TV-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • cvičí se švihadlem a na žebřinách 	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	
TV-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • skáče přes švihadlo, • zvládá přeběh a přeskok lavičky, • dodržuje bezpečnost při sportovní činnosti 	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	
TV-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • skáče přes švihadlo, • hází a chytá míč, • běhá, • vyjadřuje rytmus pohybem, • zvládá relaxační cviky 	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	
TV-3-1-04	<ul style="list-style-type: none"> • zimní sporty – sáňkuje, ovládá hry na sněhu, • chápe význam otužování • cvičí na žebřinách, • zná základní tělocvičné názvosloví, • zvládá relaxační cviky 	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	
TV-3-1-04	<ul style="list-style-type: none"> • otužuje se - zimní sporty, • chytá a hází míče, • skáče přes švihadlo, • správně drží tělo a správně dýchá 	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	
ZTV-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • nacvičuje kotoul vpřed, • cvičí na stanovištích a lavičkách, • cvičí s hudbou, • zná a dodržuje pravidla jednoduchých her 	Všestranné pohybové činnosti	
ZTV-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá kotoul vpřed, • cvičí s hudbou, • hraje míčové hry, • běhá 	Všestranné pohybové činnosti	
TV-3-1-03	<ul style="list-style-type: none"> • běhá, • hraje vybíjenou, • hází kriketovým míčkem, • hází a chytá míč 	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	
TV-3-1-03	<ul style="list-style-type: none"> • hází kriketovým míčkem, • dodržuje pravidla chování v přírodě, 	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	

	• hraje závodivé hry a vybíjenou		
--	----------------------------------	--	--

6. 4. Klub českého jazyka

Tento nepovinný předmět se vztahuje na žáky devátých tříd. Je zaměřen na opakování učiva celého druhého stupně a na nadstavbové prvky, se kterými by se žáci mohli setkat u přijímacích zkoušek. Výuka probíhá v počtu cca 15 až 20 žáků (dle zájmu), proto je možný individuálnější přístup.

V předmětu se nevyužívají žádné speciální učebnice, záleží tedy na vyučujícím, jaký materiál a v jakém rozsahu připraví. Jedná se zejména o kopie SCIO testů, jazykových rozborů či cvičení na příslušný jev. Časová dotace je 1 hodina týdně.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKE OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Klub českého jazyka 9. ročník			
	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje spisovný jazyk, nářečí i obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití samostatně pracuje se SSČ, Pravidly českého pravopisu a jinými příručkami 	Vývoj českého jazyka- texty Pravopis předpon Vstupní souhrnný diktát	
	<ul style="list-style-type: none"> spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova v písemném projevu zvládá pravopis lexikální morfologický, syntaktický a slovtvorný ve větě jednoduché i souvětí 	Spisovná výslovnost Vyjmenovaná slova Práce s textem, literární testy	
	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby, zásady obohacování slovní zásoby rozpozná přenesená pojmenování, zejména ve frazémeh v písemném projevu zvládá pravopis lexikální morfologický, syntaktický a slovtvorný ve větě jednoduché i souvětí 	Tvoření slov a význam slova Opakování pravopisu (skupiny bě/bje, pě, vě/vje, mě/mně, zdvojené souhlásky, pravopis přípon)	
	<ul style="list-style-type: none"> správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich užívá ve vhodné komunikační situaci v písemném projevu zvládá pravopis lexikální morfologický, syntaktický a slovtvorný ve větě jednoduché i souvětí 	Tvarosloví Koncovky podst. a příd.jmen Pravopis zájmen a číslovek	

	<ul style="list-style-type: none"> • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální morfologický, syntaktický a slovtvorný ve větě jednoduché i souvětí • rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí • formuluje otázky na větné členy 	<p>Tvarosloví - koncovky u sloves</p> <p>Velká písmena v názvech</p> <p>Skladba – rozbor věty jednoduché</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí • spisovně vyslovuje česká a běžná užívaná cizí slova • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální morfologický, syntaktický a slovtvorný ve větě jednoduché i souvětí 	<p>Skladba – rozbor souvětí podřadného</p> <p>Pravopis cizích slov</p> <p>Oprava chyb v textu</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí 	<p>Skladba – rozbor souvětí souřadného</p> <p>Jazykové testy</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí 	<p>Skladba – rozbor souvětí souřadného</p> <p>Jazykové testy</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> • vyhledává v různých typech katalogů, v knihovně a v dalších zdrojích 	<p>Práce s internetem: jazykové a literární www stránky</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> • formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo a jeho zpracování 	<p>Současní autoři beletrie ve filmových a divadelních adaptacích</p>	

7. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

7. 1. Základní východiska pro hodnocení a klasifikaci, způsoby hodnocení

Hodnocení žáků vychází ze zákona 561/2004 Sb. a vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání. Cílem a základem každého hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, tj. co se naučil, zvládnul, v čem se zlepšil, v čem chybí a jak postupovat dále. Hodnocení by mělo vést k pozitivnímu vyjádření a mělo by být pro žáky motivující. Je důležité si uvědomovat, že při hodnocení se nehodnotí osoba žáka, ale konkrétně ověřovaný problém. Je důležité uplatňovat přiměřenou náročnost a pedagogický takt. Soustředíme se na individuální pokrok každého žáka.

Pro celkové hodnocení používáme klasifikaci. U průběžného hodnocení používáme různé formy, od klasifikace přes bodové a slovní hodnocení až po sebehodnocení žáků. Žáci jsou cíleně vedeni k sebehodnocení a k sebekontrolě, s chybou či nedostatkem se dále pracuje.

Hodnocení chování žáka se odvíjí od dodržování Školního řádu školy / viz Školní řád školy /. Hodnotí se chování ve škole, ale i při školních akcích. Toto hodnocení provádí třídní učitel po dohodě s ostatními vyučujícími / pedagogickou radou /.

Hodnocení žáků je součástí Klasifikačního řádu školy / viz Klasifikační řád školy /.

7. 2. Pravidla pro hodnocení a klasifikaci žáků

Na obou stupních se pro hodnocení žáků na konci obou pololetí používají známky. V průběhu vyučovacího procesu se využívá také slovního hodnocení (převážně ústní formou). Žáci provádějí sebehodnocení a vzájemné hodnocení. Pokrok v rozvoji jednotlivých kompetencí je součástí klasifikačního hodnocení.

K hodnocení, klasifikaci používají učitelé tzv. elektronickou žákovskou knížku.

7. 3. Základní pravidla pro použití klasifikace

Základní pravidla hodnocení prospěchu:

- Zámka z vyučovacího předmětu nezahrnuje hodnocení žákova chování
- Klasifikujeme jen probrané a procvičené učivo. Žáci mají možnost a dostatek času k osvojení, procvičení a zažití učební látky.
- Učitel vyváženě hodnotí a promítá do klasifikace a hodnocení: vědomosti, dovednosti, rozvoj kompetencí, zvolený postup, práci s informacemi, úroveň komunikace a tvořivost žáka.
- Prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech je klasifikován stupni:
A. v předmětech s převahou naukového zaměření

Stupeň 1 (výborný)

Žák samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti. Myslí logicky správně. Ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně a přesně, chápe vztahy mezi nimi a smysluplně propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný, výstižný, účinně se zapojuje do diskuze. Je schopen samostatně studovat vhodné texty, řešit problémy a obhajovat svá rozhodnutí. Plně respektuje demokratické principy, uvědoměle a aktivně pracuje v týmu, jeho působení je velmi přínosné. Je téměř vždy schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák s menšími podněty učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně, chápe vztahy mezi nimi a s menšími chybami propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků je zpravidla bez podstatných nedostatků. Zapojuje se do diskuze. Je schopen s menší pomocí studovat vhodné texty, řešit problémy a obhajovat svá rozhodnutí. Respektuje demokratické principy, v podstatě uvědoměle a aktivně pracuje pro tým, jeho působení je přínosné. Je většinou schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák se v uplatňování osvojovaných poznatků a dovedností dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů podle podnětů učitele. Má nepodstatné mezery v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí, s většími chybami propojuje do

širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. Jeho myšlení je v celku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. Částečně se zapojuje do diskuze. Je schopen studovat podle návodu učitele. Občas nerespektuje demokratické principy, v týmu pracuje ne příliš aktivně, jeho působení je přínosné v menší míře. Je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Stupeň 4 (dostatečný)

U žáka se v uplatňování osvojených poznatků a dovedností vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery, chybně propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti, málo se zapojuje do diskuze. Závažné chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti. Demokratické principy respektuje jen občas, práce v týmu se pouze účastní. Jeho působení není příliš přínosné. Sebehodnocení a hodnocení ostatních členů je schopen málokdy.

Stupeň 5 (nedostatečný)

U žáka se v uplatňování osvojených vědomostí a dovedností vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Žák si požadované poznatky neosvojil, nesmyslně propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Neprojevuje samostatnost v myšlení. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti, i výstižnosti, nezapojuje se do diskuze. Chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Vůbec nerespektuje demokratické principy, nepracuje pro tým. Svou činností narušuje spolupráci, jeho působení není pro tým přínosné. Správného sebehodnocení a hodnocení ostatních členů není schopen.

B. ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí. Vždy používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný a přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Aktivně se zajímá o umění a estetiku. Jeho tělesná zdatnost má vysokou úroveň.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, převážně samostatný, využívá své osobní předpoklady, které úspěšně rozvíjí. Používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení. Jeho projev je esteticky působivý, originální a má jen menší nedostatky. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje méně tvořivě. Má zájem o umění a estetiku. Je tělesně zdatný.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Materiály, nástroje a vybavení používá bezpečně a účinně pouze někdy. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní i tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Materiály, nástroje a vybavení většinou nepoužívá bezpečně a účinně. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malý zájem a snahu.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Materiály, nástroje a vybavení nepoužívá téměř nikdy bezpečně a účinně. Jeho projev je většinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci.

- Hodnocení musí probíhat průběžně v celém časovém období a výsledná známka je stanovena na základě dostatečného množství různých podkladů.
- V případě zhoršení prospěchu jsou rodiče bezodkladně písemně informováni a daný problém je s nimi řešen.
- Písemné práce jsou včas oznámeny, aby žáci měli dostatek času se na ně připravit. Písemné práce žáků jsou zakládány do osobních složek.
- Významným prvkem procesu učení je práce s chybou.

V **hodnocení chování** se využívá tří stupňů hodnocení: 1 – velmi dobré, 2 – uspokojivé, 3 – neuspokojivé.

Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Při hodnocení a klasifikaci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vychází učitel z doporučení a závěrů školského poradenského zařízení a hodnocení je vždy zcela individuální. Žák je hodnocen s ohledem na své možnosti a schopnosti. Je posuzován jeho individuální pokrok. Na žádost rodičů a při doporučení poradenského zařízení mohou být žáci hodnoceni slovně.

7. 4. Kritéria hodnocení žáků

Kritéria pro hodnocení žáků	zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů v rámci individuální možnosti žáka
	schopnost řešit problémové situace
	úroveň komunikačních dovedností
	schopnost vykonávat činnosti smysluplně a řešit předpokládané problémy tvůrčím způsobem
	změny v chování, v postojích a dovednostech
	míra zodpovědnosti a tolerance, kterou žák pociťuje
Formy ověřování vědomostí a dovedností / / kompetencí / žáků	písemné práce, slohové práce, testy, diktáty, cvičení
	ústní zkoušení a mluvený projev
	zpracování referátů a prací k danému tématu
	úprava sešitů, samostatné aktivity a domácí úkoly
	modelové a problémové úkoly, kvízy, křížovky, rébusy
	výroba pomůcek, modelů, laboratorní práce
	projektové a skupinové práce
soustavné diagnostické pozorování žáka	

	sportovní kurzy a soustředění
	vědomostní a dovednostní testy CERMAT